

M. RUGSĖJO 17 D., KETVIRTADIENIS

PIRMININKAVO: I. DURANT

Pirmininko pavaduotoja

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 9.00 val.)

2. Krizė pieno gamybos sektoriuje (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – diskusijos dėl žodinio klausimo Komisijai (B7-0208/2009), kurį pateikė P. De Castro Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto vardu dėl krizės pieno gamybos sektoriuje (O-0085/2009).

Paolo De Castro, autorius. – (IT) Ponia pirmininke, ponias Komisijos nare, ponios ir ponai, pieno gamybos sektorius patiria vieną iš giliausių ir rimčiausių krizių per pastaruosius keletą dešimtmečių: krentančios pieno kainos ir apskritai pieno gamybos rinkoje vyraujanti krizė dabar Europoje kelia didelį rūpestį. Tai – ciklinė krizė, kilusi dėl sunkios ekonominės padėties, lėmusios mažesnę pieno suvartojimą ir rinkų sąstingį, kai gamintojams nustatomos kainos nevaldomai mažėja.

Gamintojams nustatomos kainos nukrito visur, Europos Sąjungos vidurkis yra 24 centai už litrą. Daugelio ūkio subjektų padėtis yra dar sunkesnė, nes jiems nustatytos kainos mažesnės nei 20–21 centai, o jų gamybos sąnaudos siekia ne mažiau kaip 40 centų už litrą.

Kitose rinkose, pvz., grūdų, alyvuogių aliejaus, vaisių ir daržovių, taip pat matyti nerimą keliančių ženklų. Šioje srityje pirmiausia turėtume pasinaudoti visomis turimomis priemonėmis rinkai stabilizuoti ir vartojimui skatinti, bet kartu turime žvelgti į ateitį – rengti vidutinio ir ilgo laikotarpio politikos priemones ir padaryti viską, kas įmanoma, kad būtų rasti priimtini nuolatiniai sprendimai kainų svyravimams kuo labiau mažinti.

Tokiomis aplinkybėmis, kaip matyti iš vienbalsio rugsėjo 2 d. balsavimo, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas palankiai įvertino Komisijos pasiūlymus, kuriais pratęsiamas intervencijos į sviesto ir nugriebto pieno miltelių gamybą laikotarpis. Vis dėlto manome, kad norint sumažinti sunkius krizės padarinius šiam sektoriui, minėtųjų pasiūlymų nepakanka. Būtent todėl Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas patvirtino su Europos Komisijos pasiūlymu susijusį mano pasiūlymo pakeitimą, kuriame taip pat grąžinama pagalba privačiam sūrių saugojimui, kuri 2008 m. lapkričio mėn. atliekant bendrosios žemės ūkio politikos būklės vertinimą buvo panaikinta.

Ponia pirmininke, ponias Komisijos nare, tai buvo vienbalsis sprendimas, atspindintis iš esmės identišką Žemės ūkio komiteto, kuriam turiu garbės pirmininkauti, narių požiūrį ir reiškiantis mūsų norą svarbiam Europos žemės ūkio sektoriui opiu laikotarpiu duoti tvirtą ženklą Tarybai ir Komisijai.

Tai – ne tik pirmasis svarbus pozityviosios lyderystės, kurią mes, kaip Europos Parlamentas, siekdami žemės ūkio klausimais taikyti bendrą sprendimą norime įtvirtinti, įrodymas, bet ir priemonė, galinti greitai padėti pieno gamintojams, besigrumiantiems su vis sudėtingesne rinka ir smarkiai ir akivaizdžiai mažėjančiomis kainomis.

Vis dėlto šių pradinių priemonių, dėl kurių šiandien balsuosime, nepakanka krizę patiriantiems gamintojams remti, todėl Žemės ūkio komitetas, pateikdamas žodinį klausimą ir rezoliuciją, dėl kurios rengiamės balsuoti, ragina Europos Komisiją nustatyti naujas veiksmingas priemones, kuriomis būtų kovojama su krize ir remiamas minėtasis sektorius.

Norime paremti ir kartu paskatinti Europos Komisiją nuspręsti, ką reikia daryti, kad Europos pieno gamybos sektoriuje krizė baigtųsi visiems laikams. Todėl tikimės, kad Komisija pateiks išsamų atsakymą į mūsų klausimus ir rimtai įvertins mūsų pasiūlymus, kad institucijų bendradarbiavimas duotų Europos žemės ūkiui naudingų rezultatų ir būtų parodytas solidarumas siekiant krizę patiriantiems Europos ūkininkams suteikti praktinę paramą – jiems mūsų pagalbos reikia šiandien.

Mariann Fischer Boel, Komisijos narė. – Ponia pirmininke, leiskite kalbėti šiek tiek ilgiau nei man skirtas tris minutes, nes manau, kad šiuo svarbiu ir sunkiu klausimu trijų minučių tikrai nepakaktų.

Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad esu labai patenkinta Žemės ūkio komiteto pateiktais klausimais, nes jie suteikia man puikią galimybę paaiškinti veiksmus, kurių jau imtasi.

Taip pat leiskite padėkoti Parlamentui už šioje srityje jau atliekamą darbą. Sprendimus privalome rasti visi. Privalote jūs, privalau ir aš.

Su sprendimais, kuriems teikiu pirmenybę, sutinka ne visi, bet tvirtai manau, kad šie sprendimai veikia, kad jie veiks ateityje ir kad juos galime apginti politiniu požiūriu.

Paolo De Castro komiteto vardu paprašė pasakyti, ką mes iš tikrųjų darome. Bendros naujienos geros: kainos auga. Pvz., per vieną mėnesį sviesto kainos Prancūzijoje pakilo 4 proc., Vokietijoje – 8 proc., o Jungtinėje Karalystėje – dar daugiau.

Nugriebto pieno miltelių kainos Prancūzijoje ir Vokietijoje taip pat pakilo 4 proc., o vidutiniškai visoje Europoje – 2–3 proc.

Vidutinės pieno kainos didėja, ir Albert Deß man ką tik, šį rytą, sakė, kad neatidėliotinų atsiskaitymų rinkos kainos tam tikruose regionuose šiuo metu yra 30 centų.

Matome, kad sūrio intervencinis pirkimas beveik sustojo, nes rinkos kaina didesnė negu intervencinio pirkimo kaina – tai dar vienas teigiamas ženklas.

Dar nesame ten, kur norime būti, bet einame teisinga kryptimi. Esu labiau negu kada nors anksčiau įsitikinusi, kad politinis požiūris, kuriuo vadovaujamės nuo pat pradžios, yra teisingas.

Jūs žinote pagrindinius mūsų atliekamo darbo aspektus. Naudojamės visomis turimomis rinkos priemonėmis ir šioje srityje per dvyliką mėnesių tikimės išleisti apie 600 mln. EUR.

Nurodėme valstybėms narėms, kad bendrąsias išmokas tiesiogiai ūkininkams galima pradėti mokėti ne nuo gruodžio 1 d., o nuo spalio 1 d., ir vykdydami 2003 m. reformą nusprendėme atsieti priemoną už pieną – 5 mlrd. EUR kasmet – ir ją tiesiogiai įtraukti į bendrosios išmokos schemą.

Taip pat vykdome ekonomikos gaivinimo paketą ir atliekant būklės įvertinimą priimtus sprendimus, kuriais naujiems iššūkiams, įskaitant pieno sektoriaus restruktūrizavimą, įveikti numatyta dar 4,2 mlrd. EUR. Be viso to, žinoma, dar daug galime nuveikti vykdydami kaimo plėtros politiką.

Paolo De Castro noriu paaiškinti, kad intervencinis sūrio pirkimas iš tikrųjų panaikintas 1994 m. Manau, supainiotas intervencinis pirkimas ir privatus saugojimas, nes privatus saugojimas panaikintas sprendimais, priimtais atliekant būklės įvertinimą.

Kaip sakiau, atrodo, kad dabartinis mūsų požiūris duoda rezultatų. Todėl esu labiau negu kada nors anksčiau pasiryžusi ateityje nebegrįžti prie metodų, kurie mūsų pieno sektoriui pakenktų ilguoju laikotarpiu ir padarytų mūsų ūkininkų padėtį neprognazuojamą.

Kitaip tariant, grįžti prie būklės įvertinimo sprendimo – netinkamas variantas, ir Europos Vadovų Taryba, valstybių vadovai manęs tiesiogiai paprašė to nedaryti.

Todėl pasiūlymas kvotų sistemą išlaikyti po 2013 m. nesvarstytinas. Nesvarstytinas nei kvotų „iššaldymas“, nei grįžimas prie tam tikrų brangių, bet neveiksmingų rinkos priemonių taikymo. Visa tai – nesvarstytina.

Tai, žinoma, nereiškia, kad dabar padarėme jau visą politinį darbą. Manau, jog laikas imtis tolesnių veiksmų. Turime imtis tolesnių šio liepos mėn. ataskaita grindžiamų veiksmų, imtis ten nurodytų priemonių ir tada nuspręsti dėl kitų, ilgesnio laikotarpio veiksmų.

Jei leisite pradėti nuo ataskaitos, pirmiausia aptarsiu valstybės pagalbą. Ataskaitoje pradėta plėtoti mintis, kad valstybės narės šiomis laikinomis krizės sąlygomis galėtų ūkininkams laikinai suteikti pagalbą iki 15 000 EUR. Beje, Komisija jau ėmėsi veiksmų ir tikisi ateinančiomis savaitėmis pakeisti taisykles.

Antrasis klausimas – reagavimo į pieno sektoriaus kainas procedūrų įtraukimas. Šiuo metu pienas iš tikrųjų nėra įtrauktas į 186 straipsnį, kuriame Komisijai leidžiama rinkos sutrikimų laikotarpiu, naudojantis savo įgaliojimais, greitai imtis laikinųjų veiksmų ir reglamentuojamas bendras bendrosios rinkos organizavimas. Todėl siūlau pieno sektorių įtraukti į 186 straipsnį – taip ateityje, susidūrę su didelėmis pieno sektoriaus problemomis, galėsime imtis veiksmų.

Pvz., neseniai vykdytą intervencijos pratęsimą turėjo patvirtinti Taryba; Parlamentas dėl jo irgi balsavo, bet jeigu pieno sektorius būtų įtrauktas į 186 straipsnį, būtume galėję imtis veiksmų nedelsdami.

Apskritai galėtume beveik iš karto sutelkti paklausos skatinimo priemones ir (arba) riboti pieno pateikimą į rinką ir visa tai būtų tik laikina ir taikoma tik tuo atveju, jei turėtume reikiamą finansavimą.

Trečiasis klausimas apie ataskaitoje nurodytus tolesnius veiksmus susijęs su valstybių narių taikomomis supirkimo schemomis. Vienas iš restruktūrizavimo būdų – padaryti, kad valstybės narės galėtų pirkti kvotas iš ūkininkų ir priskirti jas nacionaliniam rezervui.

Kaip žinote, nacionalinis rezervas – tai tam tikra bendros valstybių narių kvotos dalis, todėl jeigu konkretūs gamintojai savo kvotą viršija, bet valstybės narės kaip visuma savo kvotų, į kurias patenka ir nacionalinis rezervas, neviršija, tada papildomas mokestis iš tikrųjų nemokamas.

Ketinu siūlyti, kad supirktos kvotos, priskirtos nacionaliniam rezervui, nebūtų laikomos nacionalinių kvotų dalimi sprendžiant, ar turime pridėti papildomą mokestį ir ar turime reikalauti, kad ūkininkai jį mokėtų.

Jeigu papildomas mokestis tokiu atveju vis tiek būtų renkamas, tada supirkta kvota atitinkanti jo dalis galėtų būti panaudota restruktūrizavimui. Tai gali skambėti šiek tiek sudėtingai, bet faktiškai tai – labai veiksminga priemonė.

Visi šie žingsniai – veiksmai, kurių imamės dabar ir kurie beveik tuoj pat turės poveikį rinkoms, tačiau turime ką nors daryti, kad būtų parengti vidutinio ir ilgojo laikotarpio veiksmai. Norėčiau padėkoti Prancūzijai ir Vokietijai už idėjas ir jų įnašą tiriant šias įvairias galimybes.

Pirmasis ilgalaikis klausimas yra dėl pieną gaminančių ūkininkų sutartinių santykių su pieno pramonės atstovais siekiant geriau suderinti pieno rinkos pasiūlą ir paklausą.

Manau, kad tai – daug, daug geresnis metodas negu kvotų sistema ir tam tikruose Europos Sąjungos regionuose jis jau veikia.

Pieno gamintojai ir pieninės turi aiškius susitarimus, kuriais pašalinama daug netikrumo. Vis dėlto kai kurios valstybės narės šia galimybe tiesiog nesinaudoja, bet tai galima pakeisti siekiant nustatyti teisinę šių sutartinių santykių sistemą ir kartu išsaugant sąžiningą konkurenciją.

Antrasis ilgalaikis klausimas – apie galių pusiausvyrą ir jūs žinote, kad apie tai diskutavome jau daug kartų. Turime sugebėti pastebėti, kur visoje grandinėje nuo pradinio gamintojo iki prekybos tinklų dingsta pridėtinė vertė.

Išnagrinėsime ir ateities rinkas; galiausiai, manau, daug galima nuveikti gamybos sąnaudų ir inovacijų srityje.

Kad vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu tinkamai panaudotume visas šias idėjas, norėčiau sukurti darbo grupę su valstybių narių ir Komisijos ekspertais, kad jie šiuos klausimus galėtų išnagrinėti labai išsamiai.

Mano nuomone, pieno rinkos problema – ne vien Komisijos ir valstybių narių klausimas. Parlamentas irgi faktiškai atlieka svarbų vaidmenį; todėl laikiu čia šiandien vykstančios diskusijos šiuo svarbiu klausimu.

Ačiū, kad buvote tokie kantrūs.

Albert Deß, PPE frakcijos vardu. – (DE) Ponia pirmininke, ponios Komisijos narė, ponios ir ponai, žinoma, labai sunku apibendrinti šią problemą per dvi minutes, bet pabandysiu ją išdėstyti punktais.

Pieno sektoriaus padėtis sunki. Daugelio pieno gamintojų išlikimui kyla pavojus. Pagrindinė priežastis – nepaprastai sumažėjęs pieno produktų pardavimas. Komisija šioje srityje veiksmų turėjo imtis tikrai greičiau.

Aš irgi vietoj didesnės intervencijos būčiau labiau norėjęs matyti tvirtesnes pardavimo skatinimo priemones, pvz., sviesto riebalų grąžinimą į ledų pramonę. Praėjusiais metais, kai sviesto kaina trumpą laiką buvo pasiekusi daugiau kaip 4 EUR, didelė dalis ledų pramonės nustojo gaminti sviesto riebalus. Žinau Vokietijos duomenis, iš kurių matyti, kad maisto pramonė jau neperdirba apie 100 000 tonų – tai atitinka milijoną tonų pieno. Turime bandyti dar kartą skatinti pardavimą, kad šis kiekis dingtų iš rinkos.

Norėčiau padėkoti frakcijoms, padėjusioms parengti mūsų bendrą pasiūlymą dėl rezoliucijos. Deja, Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas šioje diskusijoje nedalyvavo.

Ponia Komisijos narė, papildomu prašymu, teikiamu su 40 parašų, raginame padidinti *de minimis* subsidijas (tai būtų laikina priemonė), nes taip būtų galima padėti pirmiausia mažiesiems pieno gamintojams. Taip pat

būtų tikslinga priimti ankstyvo išėjimo į pensiją reglamentą. Žinau daug ūkininkų, kurie yra 58 metų amžiaus ir norėtų netrukus baigti dirbti. Tam reiktų tinkamo reglamento.

Ponia Komisijos nare, norėčiau nuoširdžiai padėkoti už jūsų darbą. Norėčiau paprašyti priimti deramus reglamentus mūsų pieno gamintojų padėčiai gerinti. Galbūt dar turėsite galimybę artimoje ateityje šią padėtį ištaisyti.

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją)

Luis Manuel Capoulas Santos, S&D frakcijos vardu. – (PT) Ponia Komisijos nare, Komisijai ir Tarybai prireikė daug laiko reaguoti į šį sektorių apėmusią sunkią krizę. Visi su tuo sutinkame. Baisiai padėčiai, su kuria susiduria šis sektorius, taisyti reikia ryžtingų veiksmų, arba rizikuojame, kad visoje Europoje bus sužlugdyta tūkstančiai ūkininkų.

Mano frakcija labai stengėsi, kad galėtume pasiekti kompromisą, įtvirtintą rezoliucijoje, kurią šiandien čia aptariame. Ponia Komisijos nare, tikiuosi, kad pasiūlymai verti jūsų dėmesio, nes tik mažindami pasiūlą ir kartu skatindami paklausą atkursime rinkos pusiausvyrą, o kainas pakelsime iki gamintojams pelningo lygio.

Apgailestauju, kad pagal šį kompromisą nenumatyta laikinai stabdyti padidintų kvotų ar įvesti panašaus laikinojo mokesčio gamybai mažinti. Vis dėlto mūsų siūlomos priemonės yra vertingas įnašas krizei sparčiau įveikti. Jums, ponie Komisijos nare, belieka imtis deramų veiksmų.

George Lyon, ALDE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, kaip girdėjome iš kitų kalbėtojų, pieno sektoriuje – krizė. Neabejotina, kad turime imtis veiksmų padėčiai palengvinti, bet leiskite aiškiai pasakyti, kad tai – trumpalaikė krizė, kuriai įveikti, kaip išdėstyta rezoliucijoje, Komisija turi imtis trumpalaikių priemonių.

Taip pat leiskite aiškiai pasakyti, kad Europos vartotojai per ilgai mokėjo už neveiksmingą žemės ūkio politiką, kuri buvo nevykusi ir ūkininkams, ir vartotojams. Todėl šia krize neturėtų būti teisinamasi norint nusigręžti nuo tolesnės reformos ir BŽŪP liberalizavimo. Štai kodėl mes pateikėme atitinkamų pakeitimų ir kodėl aš džiaugiuosi šiuo klausimu gavęs jūsų patikinimą.

Taip pat norime, kad Komisija labiau stengtųsi sutvarkyti rinką, kuri veikia akivaizdžiai blogai. Pralaimi vartotojai, nes jie negali pasinaudoti mažėjančiomis pieno kainomis. Pralaimi ir ūkininkai, nes jie negauna jiems sąžiningai priklausančios mažmeninės pieno kainos dalies. Mes džiaugiamės, kad Komisija atlieka maisto grandinės tyrimus, bet norime, ponie Komisijos nare, kad padarytumėte daugiau.

Ar įsipareigosite imtis veiksmų, kuriais bus panaikintas prekybos tinklų piktnaudžiavimas savo monopoline padėtimi? Ar įsipareigosite užtikrinti konkurencingą rinką, kurioje gamintojai galėtų gauti sąžiningą pyrago dalį, ir ar įsipareigosite užtikrinti veikiančią pieno rinką, kurioje vyrautų sąžiningos sąlygos ūkininkams, o vartotojai galėtų mokėti sąžiningą kainą?

Laukiu jūsų, ponie Komisijos nare, atsakymo.

José Bové, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FR) Ponia pirmininke, ponie Komisijos nare, ponios ir ponai, jau daugelį mėnesių gyvulių augintojai įspėja Komisiją ir Tarybą apie krizės sunkumą. Kaimo vietovėse panaikinta tūkstančiai darbo vietų. Europos Sąjunga tikėjosi, kad pasaulinė paklausa augs. Jos ekspertai labai klydo. Mūsų patiriama finansų ir ekonomikos krizė turi tiesioginį poveikį žemės ūkiui ir vartojimui.

Už žemės ūkį atsakingos Komisijos narės M. F. Boel sprendimas toliau didinti kvotas ir Tarybos noras iki 2015 m. jas panaikinti yra provokacija pieno gamintojams. Laikai pasikeitė. Europos politika turi būti derinama prie naujos pasaulinės aplinkos. Gamintojams primetamos pieno kainos nepadengia gamybos sąnaudų. Už kiekvieną pieno litrą kai kurie smulkieji ūkininkai praranda iki 30 centų. Metų pabaigoje daugelis jų nebus uždirbę nė euro arba net bus patyrę nuostolių. Be to, kaip mums praneša regionų pareigūnai, daugelis jų dabar net žudosi.

Dėl šios beprecedentės krizės Europos Sąjunga turi greitai imtis aktyvių veiksmų. Raginame valstybių ar vyriausybių vadovus, kurie šį vakarą susitiks pasirengti didžiojo dvidešimtuko (G20) susitikimui, pieno sektoriaus krizę įtraukti į savo susitikimo darbotvarkę, kad būtų galima imtis deramų veiksmų gyvulių augintojų padėčiai gerinti.

Europos Sąjunga turi gerinti pieno ūkių derybines pozicijas, kad jiems daugiau netektų kęsti žemės ūkio ir maisto pramonės diktato. Be to, ES turėtų sukurti saugos sistemą, kuria būtų užtikrinama pelninga kaina, kad ji niekada netaptų mažesnė negu gamybos sąnaudos. Europos Sąjunga turi nutraukti savo eksporto grąžinamųjų išmokų programą. Ji ką tik įsipareigojo skirti milžinišką 480 mln. EUR sumą, patvirtintą remiant

įvairioms dešinėsios ir kairiosios pakraipos Parlamento frakcijoms, kad perteklių būtų galima pigiai parduoti pasaulio rinkose. ES naikina šimtus tūkstančių ūkininkų darbo vietų pietuose ir ciniškai verčia ūkininkus išsikelti iš ūkių arba emigruoti.

Pirmiausia Europos Sąjunga turi nedelsdama drastiškai – 5 proc. – sumažinti Europos pieno kvotas, kad jos taptų atvirkščiai proporcingos smulkiųjų ūkininkų pristatomo pieno kiekiui, kad būtų greitai atkurta pasiūlos ir paklausos pusiausvyra. Laisvų rankų (pranc. *laisser-faire*) politika nepriimtina. Ji turi baisių padarinių užimtumui ir žemėnaudos tendencijoms.

Be smulkiųjų ūkininkų nebus Europos.

James Nicholson, ECR frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, esu įsitikinęs, kad Komisija į šią problemą reagavo labai vėlai. Jos pareigūnai per ilgai sėdėjo sudėję rankas ir daug ūkininkų dėl to skaudžiai nukentėjo. Mes galime arba nuspręsti padėti šiai pramonei, arba galiausiai leisime ūkininkams pasitraukti iš verslo: tada galėsime produktus importuoti iš užsienio su visomis atitinkamomis problemomis.

Ponia Komisijos nare, palankiai vertinu jūsų pastabas dėl ateities, bet nesu patenkintas jūsų pastabomis apie trumpąjį laikotarpį. Trumpuoju laikotarpiu turime daugiau nuveikti, kad padėtume pramonei per šią dabartinę krizę. Veiksmų minėtosioms trumpalaikėms priemonėms įgyvendinti reikia imtis nedelsiant.

Žinoma, prisimenu pieno ežerų ir sviesto kalnų laikus ir nenoriu prie jų grįžti. Manau, prie tos padėties nenori grįžti nė vienas šios pramonės atstovas: nei ūkininkai, nei perdirbėjai, nei Komisija, nei mes, šio Parlamento nariai. Prie to grįžti nebenorime, bet viena iš pagrindinių problemų, kurias matau šiuo laikotarpiu, yra ta, kad nors ūkininkai susitaikė su drastiškai sumažėjusiomis pajamomis už pieną, vartotojai moka beveik tiek pat, kiek anksčiau.

Kol šioje srityje nepažabosime prekybos centrų galios, atsakymo neturėsime. Juos reikia kontroliuoti. Mums reikia ombudsmeno, ko nors, kas galėtų prekybos centrams pasakyti, kad jie viršija savo kompetenciją ir kad jie apiplėšia žmones, ūkininkus ir galiausiai priverčia juos pasitraukti iš verslo.

Ilda Figueiredo, GUE/NGL frakcijos vardu. – (PT) Ponia pirmininke, dar kartą galiu tik apgailestauti dėl Tarybos patvirtintų pozicijų ir to, ką pasakė Komisijos narė, kuri atkakliai nenori suvokti problemos esmės ir nepripažįsta, kad reikia persvarstyti sprendimus dėl pieno kvotų panaikinimo. Vietoj to ji nori toliau mažinti sektoriaus reguliavimą, o tai prieštarauja ūkininkų interesams.

Todėl primygtinai reikalaujame pritarti, kad kvotų sistema turi būti išsaugota, tegu su tam tikromis pataisomis, kuriomis ji būtų pritaikyta prie kiekvienos šalies poreikių, ir atsisakyti kvotas iki 2015 m. kasmet didinti 1 proc. Negi ji netiki, kad esant tokiai sunkiai pieno sektoriaus krizei parama valstybių narių žemės ūkiui ir pieno sektoriui siekiant skatinti kaimo vietoves, užimtumą ir darbuotojų teises yra svarbesnė negu sektoriaus reguliavimo mažinimas ir tarptautinės prekybos liberalizavimas? Negi ji nemano, kad būtina Bendrijos lygmeniu sukurti ypatingos paramos pieno sektoriui fondą, iš kurio būtų remiami labiausiai nukentėję gamintojai ir šalys, ir apibrėžti naujas pagalbos pieno ir mėsos gamybai formas? Aš manau, kad tai būtina.

Giancarlo Scotta', EFD frakcijos vardu. – (IT) Ponia pirmininke, ponios ir ponai, noriu pabrėžti, kad abejoju pasiūlymu pratęsti 2009–2010 m. intervencijos laikotarpį sviestui ir nugriebto pieno milteliams, nes kyla pavojus, kad šiuo pasiūlymu trumpalaikės dabartinei krizei parengtos priemonės rinkoje bus paverstos struktūrinėmis priemonėmis, kuriomis pieno gamybos sektorius bus faktiškai grąžintas į padėtį, buvusią prieš pradedant taikyti kvotas.

Siekdamas rasti geresnę rinkos priemonių pusiausvyrą, naudingą ne tik sviesto ir nugriebto pieno gamyboje dalyvaujančioms valstybėms narėms, raginu grąžinti Bendrijos pagalbą privačiam ilgo brandinimo sūrių saugojimui.

Galiosiausiai norėčiau atkreipti dėmesį į pieno produktų kilmės žymėjimo ir ženklinimo klausimą ir į produktų atsekamumą: tai – tiesioginis Europos vartotojų (kurių yra dar daugiau) prašymas, galintis mums padėti įveikti pieno gamintojų sektoriaus krizę. Tikiuosi, kad šį pasiūlymą galės patvirtinti ir mano kolegos kitų frakcijų nariai.

Diane Dodds (NI). - Ponia pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijos narei už jos šiandien mums pasakytus žodžius. Mano šalyje, Šiaurės Airijoje, pieno sektorius yra gyvybiškai svarbus. Kai pieno sektoriuje yra sunkumų, jų yra ir likusiuose kaimo ekonomikos sektoriuose. Šiuo metu pieno gamintojai gauna tik vos daugiau kaip 20 centų už litrą pieno, o sąnaudos vis didėja. Šiaurės Airijoje jie buvo priversti ne tik susidurti

su apgailėtinomis pieno kainomis ir didelėmis sąnaudomis, bet patyrė ir trečiąją iš eilės lietingą vasarą, turėjusią pražūtingą poveikį Šiaurės Airijos pieno pramonei.

Praėjusį vakarą buvo skaudu matyti Belgijos ūkininkus tokius piktus ir besijaučiančius tokiais bejėgiais, kad jie purškė pieną į savo laukus protestuodami prieš apgailėtiną pieno kainą ir sunkumus, su kuriais susiduria. Komisija ėmėsi veiksmų, kuriais rinkai būtų suteiktas atskaitos taškas, tačiau kainų negalime laikyti tokio neekonomiškai žemo lygio.

Raginu Komisiją imtis trumpalaikių pagalbos priemonių: priemonių, kuriomis būtų didinama pieno paklausa; priemonių, kuriomis būtų mažinamos gamybos sąnaudos; priemonių, kuriomis būtų sprendžiamas tiekimo grandinės ir jos gamintojų mažėjančių kainų bei aukštų prekybos centrų kainų klausimas; ir priemonių, kuriomis ilguoju laikotarpiu būtų sukurta tvari pramonė ir ateitis jauniems ūkininkams, kurie, esant mažoms kainoms ir didelėms bankų nustatytoms įmokoms, patiria didelių sunkumų.

Mairead McGuinness (PPE). - Ponia pirmininke, kai pradeda protestuoti ūkininkės, žinote, kad yra rimtų sunkumų. Savaitgalį susitikau su airių moterų grupe, vadinama „Ūkininkės už sąžiningą kainą“, ir manau, kad turėtume įsidėmėti žodžius „sąžininga kainą“, nes gamintojai negauna padoringos ar sąžiningos kainos – apie tai ir visa ši diskusija.

Būtų nemandagu nepasidžiaugti Komisijos narės pastabomis apie į rinką grįžtantį stabilumą, nors ir labai nedidelį, ir pripažįstu, kad Komisija ėmėsi veiksmų ir išleido pinigų, kad rinkoje įsivyratų stabilumas. Deja, to nepakanka ir tai buvo daroma nepakankamai greitai, todėl dabar sunki krizė.

Noriu pasakyti, kad jūsų pastabomis apie ateitį itin džiaugiuosi. Esu susirūpinusi, kad šis Parlamentas pieno kvotų klausimu nėra vieningas, nes kai galėsime taikyti bendrą sprendimą (jeigu įsigalios Lisabonos sutartis), turėsime mąstyti nuosekliau kaip grupė ir pateikti ūkininkams ne skirtingas nuomones, o aiškių ženklų, todėl leiskite pakartoti, kad jūsų pastabas apie gamintojų ir perdirbėjų ryšius ir gamybos lygį turime nagrinėti ir apie jas turime toliau diskutuoti.

Bet leiskite jūsų, ponios Komisijos narė, paklausti: kokiomis paramos rinkai priemonėmis, nesant kvotų, jūsų nuomone, galima bus užtikrinti sąžiningą ir padorį kainą mūsų gamintojams? Be to, prašau spręsti rinkos problemas: rinka neveikia. Visi sako, kad pinigų iš pieno neuždirba, taip teigia net ir prekybos centrai (aš tuo labai abejoju), bet reikia daugiau aiškumo ir sąžiningumo ūkininkams.

Stéphane Le Foll (S&D). – (FR) Ponia pirmininke, ponios Komisijos narė, aš kalbėsiu trumpai.

Manau, kad šią diskusiją sudaro dvi dalys. Pirmiausia, tai – nedelsiant spręstinas klausimas, kaip ištrūkti iš krizės. Visos priemonės nuo pagalbos ūkininkams iki intervencijos priemonių, reikalingos – faktiškai būtinos. Turime jas patvirtinti ir netgi raginti išplėsti jų taikymo sritį. Būtent tai kartu su keletu kitų kolegų narių siūlome čia, Parlamente.

Antra, tai – struktūrinis klausimas dėl pieno rinkos valdymo ir šioje srityje mūsų ir jūsų nuomonės, ponios Komisijos narė, skiriasi. Jūs siūlote, kad pereitume prie sutartinių santykių. Galiu iš anksto pasakyti, kad leidus susiformuoti pramonės įmonių ir ūkininkų sutartiniams santykiams šios pramonės šakos Europos mastu ilguoju laikotarpiu pradės viena su kita konkuruoti.

Norint reguliuoti rinką, būtinas valstybinis reguliavimas. Kito sprendimo nėra. Manau, visa diskusija turi būti apie tai, kas bus po šios krizės. Manau, kad šioje diskusijoje turime gerbti visas nuomones ir visus variantus; bijau, kad per būklės patikrinimą per greitai išsprendėme kvotų ir panašius klausimus; juk dėl kvotų (norėčiau tai pabrėžti visiems kalbėjusiems) tapo įmanoma išlaikyti pieno gamybą Europoje, užtikrinti, kad pieno pramonė būtų gerai išsivysčiusi, ir kartu išlaikyti vartotojams lengvai prieinamas kainas.

Liam Aylward (ALDE). - Ponia pirmininke, per praėjusius dvylika mėnesių dauguma Airijos ir visos Europos pieno gamintojų pardavinėjo pieną už mažesnę nei gamybos sąnaudų kainą. Pieno gamintojų pragyvenimui gresia didelis pavojus.

Komisijos sprendimas iki 2010 m. pratęsti intervencijos laikotarpį sviestui ir nugriebto pieno milteliams yra labai sveikintinas, tačiau trumpalaikėmis priemonėmis pieno gamintojų sunkumų ilguoju laikotarpiu neišspręsime. Dabar reikia imtis veiksmų, kuriais būtų įveikti ne tik dabartiniai sunkumai, bet ir užtikrinta tvari ir sėkminga pramonė ateityje – reikia, kad šie veiksmai būtų ilgalaikiai. Finansinės paramos pieno gamintojams reikia nedelsiant. Skubiai reikia sukurti 600 mln. EUR ES pieno sektoriaus fondą, kaip Parlamentas ragino per 2009 m. biudžeto procedūrą. Pieno gamintojai turi teisę gauti sąžiningą kainą ir norint jiems užtikrinti pagrįstą minimalią kainą už litrą ir padorias pajamas pragyvenimui, reikalinga tinkama

kainų rėmimo sistema. Airijos ir Europos pieno gamintojai neturi būti verčiami nutraukti verslo, ir aš raginu Komisiją bei Tarybą nedelsiant imtis veiksmingų priemonių.

Ponia Komisijos nare, leiskite pasakyti, kad jūs, kaip Komisijos narė, dirbote labai sėkmingai ir reiškiu pagarbą už jūsų atliktą didelį darbą. Neseniai paskelbėte, kad atsistatydinate, todėl norėčiau paraginti jus prieš baigiant eiti pareigas išspręsti šią problemą arba bent jau kuo daugiau nuveikti, kad ji būtų išspręsta.

Oriol Junqueras Vies (Verts/ALE). - (ES) *¡Bon dia!* Kreipiuosi į šį Parlamentą neturėdamas galimybės tai daryti savo gimtąja, katalonų, kalba, kuria kalba daugiau kaip 10 mln. Europos piliečių.

Šiandien savo frakcijos vardu noriu išreikšti solidarumą su visu žemės ūkio sektoriumi, pirmiausia pritardamas pieno gamintojų streikui ir jų veiksams visoje Europoje. Dabartinė padėtis negali trukti ilgai, jai būtinas politinis sprendimas. Aišku, kad iki šiol Komisijos priimtomis priemonėmis nesugebėta sušvelninti krizės ar pateikti perspektyvios alternatyvos nuo 2015 m. naikinamai kvotų sistemai. Todėl, pvz., Ispanijoje, tiksliau – Galicijoje, 14 000 pieno gamintojų turėjo prisitaikyti prie kapitalinio restruktūrizavimo, kad galėtų toliau gyventi savo žemėje ir ją dirbti, bet dabar šie ūkiai vis tiek yra ant išnykimo ribos.

Dėl visų šių priežasčių Komisija turi imtis veiksmų pieno sektoriuje, kaip ėmėsi ir kituose sektoriuose, – reguliuoti gamybą, perskirstyti kvotas, teikti laikinas kompensacijas, skatinti produktų atsekamumą ir padėti suartinti gamintojus ir vartotojus ištaisant paskirstymo oligopolijos sukeltus sutrikimus.

Kodėl Komisija nesiėmė aktyvių intervencinių veiksmų, kad užkirstų kelią neigiamiems didžiausių platintojų sudarytos oligopolijos padariniams?

Kodėl mes neužtikriname, kad mūsų pieno gamintojai ir apskritai ūkininkai, darantys itin teigiamą antrinį ekonominį, socialinį ir ekologinį poveikį, išliktų kaimo vietovėse?

Hynek Fajmon (ECR). – (CS) – Ponia pirmininke, ponios ir ponai, pieno gamybos sektoriaus krizė rodo, kad visa kvotomis grindžiama Europos reguliavimo sistema yra ydinga ir neveiksminga. Reikia pieno kvotas ne labiau reguliuoti ar jomis manipuliuoti, o jas apskritai panaikinti. Galimybė gaminti pieną daugiausia turėtų atitekti gamintojams, kurių gamybos sąnaudos mažos ir kurie sugeba gauti pelno. Būdas pieno sektoriaus krizei įveikti – kuo greičiau panaikinti pieno kvotas. Remiu Komisijos narės bandymą kvotas panaikinti iki 2015 m., bet nebūtų gaila, jeigu jos būtų panaikintos ir anksčiau.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL). – (FR) Ponia pirmininke, ponai Komisijos nare, ponios ir ponai, klausydamasis jūsų pranešimo ėmiau dar labiau nerimauti. Šis pranešimas – nepakankamas atsakas į vargų, kuriuos patiria pieno gamintojai ir apskritai ūkininkai, mastą.

Krizė yra struktūrinė ir kilo ne tik dėl dabartinių aplinkybių, kaip sakėte, bet ir dėl vienas po kito vykdytų reguliavimo mažinimo etapų. Štai kodėl mes raginame surengti neeilinį Europos Vadovų Tarybos susitikimą, skirtą smulkiajam žemės ūkiui išsaugoti.

Taryba pirmiausia turėtų nuspręsti sukurti neeilinį fondą, iš kurio būtų teikiama parama nepramoninei pieno gamybai; antra, nedelsdama nustatyti minimalią Europos vidaus kainą, kurios privalėtų laikytis centriniai supirkimo biurai, o vartotojams kaina nebūtų didinama; ir trečia, išaldyti nacionalines gamybos kvotas ir nutraukti nederamą importą iš Bendrijai nepriklausančių šalių.

John Bufton (EFD). – Ponia pirmininke, labai nuogąstauju dėl pieno pramonės Jungtinėje Karalystėje. Manau, kad didžiausia problema susijusi su mažmenine pramone, gaunančia milžinišką pelną mūsų pieno gamintojų sąskaita. Matydami, kiek prekybos centrai iš vartotojų ima už pieną ir kiek iš tikrųjų gauna pieno gamintojai, suvokiame, kad skirtumas tiesiog neįtikėtinas.

Darbą atlieka ir didžiąją dalį pieno gamybos sąnaudų padengia ūkininkas, o prekybos centrai šluojasi didžiulį pelną. Marža, kurią gauna ūkininkas, tokia nėsąžininga. Turime spausti prekybos centrus pramonei mokėti sąžiningą kainą ir, mano nuomone, pieno kaina prekybos centruose neturės keistis. Vartotojai už pieną nebus priversti mokėti nė kiek daugiau. Prekybos centrai turi mažinti savo pelno maržas. Gana skandalinga matyti, kokį didžiulį pelną prekybos centrai gauna kiekvienais metais, o tuo pat metu mūsų pieno pramonė kovoja su sunkumais. Jeigu labai artimoje ateityje šiuo klausimu nebus imtasi veiksmų, tada tikrai manau, kad daug Velso ir kitų Jungtinės Karalystės regionų pieno gamintojų nutrauks verslą.

Trumpai aptarsiu vieną dalyką, kurį Komisijos narė šįryt pasakė kalbėdama apie papildomą mokestį. Man šios pastabos svarbios. Manau, kad šis mokestis bus smūgis našiausiai dirbantiems mūsų gamintojams, kurie priėmė iššūkį, reagavo į rinką ir daug investavo į savo ūkius, vadovaudamiesi Komisijos informacija, kad

kvotos bus panaikintos. Papildomo mokesčio nustatymas prieštarauja struktūriniais pokyčiams, kuriuos ir ES, ir Jungtinės Karalystės vyriausybė teigia remiančios.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Ponia pirmininke, Komisija vėl itin optimistiškai nusiteikusi, praneša geras naujienas, bet aš nesuprantu ir nematau, kas gero, kai tūkstančiai tonų pieno išpilama protestuojant prieš dabar vykdomą politiką.

Tiesa ta, kad P. De Castro ir kiti anksčiau kalbėjusieji visiškai teisūs sakydami, kad Komisija ir Taryba, atlikdamos būklės įvertinimą, nepakankamai padarė, kad šios krizės būtų išvengta. Beje, kur Tarybos atstovai, kurie turėtų pareikšti poziciją šiuo klausimu, nes juk atliekant bet kokią reformą sprendžiamąjį balsą turi Taryba?

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetui atstovaujantys mano Rytų Europos kolegos ir aš keletą kartų išpėjome, kad turime kur kas labiau didinti kvotas arba jas visiškai panaikinti, nes mūsų šalys, kurioms Europos Sąjungos sistemos yra naujos, pirmosios pajuto krizės poveikį. Deja, mes likome balsas tyruose ir dėl to kaltas Parlamentas.

Labai apgailestauju, kad mes, reformų šalininkai, kurie tikrai norėjome reformuoti žemės ūkio politiką, pasirodėme esantys žlugimo pranašai. Tikiuosi, pasimokysite ateičiai.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Daug žmonių šiuo laikotarpiu, iškart prasidėjus krizei, prašė išsaldyti pieno kvotas. Tokia priemonė ne tik nebus tinkamas sprendimas, ji bus tiesiog klaida, bent jau toliau aptariamais aspektais.

Pirmiausia, pieno kvotų didinimas ir rinkos kainų kritimas ekonominiu požiūriu nesusiję. Kvotos padidintos, o gamyba sumažėjo. Aš ryšio nematau. Krintančių kainų paaiškinimą pateikia pati rinka. Manau, kad nustačius pastovias kvotas kainos per tam tikrą laiką pakiltų. Vis dėlto šių veiksmų nauda vėl atitektų ne gamintojams, o perdirbėjams ir mažmenininkams. Jeigu norime riboti gamybą, galbūt skatinkime gamintojus savanoriškai nustoti auginti gyvulius – taikykime paskatas, o ne priemones, kuriomis iškreipiama rinka. Jeigu išsaldytume kvotas, kas atsitiktų, jeigu, pvz., pasaulinėje rinkoje paklausa vėl padidėtų? Ką Europos gamintojai galėtų padaryti? Taigi gaminant pieną nėra čiaupo, kurį galima panorėjus užsukti ir vėl atsukti...

(Pirmininkė nutraukė kalbėtoją)

Kaip sakiau, ką galėtų Europos gamintojai padaryti, jeigu pasaulinėse rinkose paklausa vėl padidėtų? Taigi gaminant pieną nėra čiaupo, kurį galima panorėjus užsukti ir vėl atsukti. Jeigu dabar sumažintume gamybą, ūkininkai, žinoma, nustotų auginti karves, bet gyvulių skaičių bus labai sunku atkurti, kai pamatysime, kad tai, kas, kai kurių žmonių įsivaizdavimu, yra gera priemonė, iš tikrųjų yra didelė klaida.

Ulrike Rodust (S&D). – (DE) Ponia pirmininke, ponio Komisijos nare, Taryba, norėčiau padėkoti kolegai L. M. Capoulasui Santosui, kuris užtikrino, kad ši rezoliucija būtų parengta.

Šiandien kalbame apie mūsų pieno gamintojus ir apie tai, ar paliksime juos nelaimėje, ar pasielsime su jais sąžiningai. Nemanau, kad turėtume juos palikti nelaimėje – turime su jais elgtis sąžiningai. Taip, krizei įveikti skubiai reikia trumpalaikių priemonių. Taip, jeigu pieno kaina pasiekė tvirtą dugną, trumpuoju laikotarpiu intervencija visiškai priimtina, o papildomos subsidijos, paskolos ir lėšos kovai su krize skiriamos pagrįstai. Nepaisant to, pirmiausia visiškai nepriimtina vėl pradėti diskusijas dėl pieno kvotų ir, antra, vėl pradėti taikyti iš mokesčių finansuojamas eksporto grąžinamąsias išmokas už besivystančioms šalims tiekiamus produktus. Mes jas negrįžtamai panaikinome 2003 m. ir raginu jus mūsų pieno gamintojų labui prie šių išmokų nebegrįžti.

Britta Reimers (ALDE). – (DE) Ponia pirmininke, ponio Komisijos nare, ponios ir ponai, dėl pasaulinės ekonomikos krizės suardyta pasaulinės rinkos pusiausvyra. Būdami pieno gamintojai, mes jaučiame kaip niekada žemų kainų poveikį. Nuolat girdime, kad patvirtintos pieno kvotų reglamentavimo nuostatos turėtų būti iš dalies keičiamos. Pati būdama pieno gamintoja, tikrai išpėju to nedaryti.

Komisijos intervencijos priemonėmis taip pat sėkmingai užkirstas kelias pieno kainoms kristi dar labiau ir rinka veikiausiai atsigauna. Vis dėlto nemanau, kad ši intervencija iš tikrųjų yra gera priemonė tai pasiekti, nes dėl jos bus pradėtos kaupti atsargos, galinčios vėliau pakenkti atsigaunančiai rinkai. Todėl raginu Komisiją paaiškinti, kaip ji ketina spręsti šią problemą.

Richard Ashworth (ECR). – Ponia pirmininke, norėčiau pagirti Komisijos narę už jos turimą šios pramonės šakos ateities viziją ir pasakyti, kad tvirtai remiu jos ketinimą panaikinti pieno kvotas. Manau, kad tai –

teisingas sprendimas. Taip pat džiaugiuosi jos pasiūlymais į šią krizę reaguoti kaip į tikslingą ir tinkamą metų sunkų laikotarpį patiriantiems gamintojams remti.

Vis dėlto norėčiau aptarti du aspektus. Pirmiausia, mano nuomone, šiuo metu nederėtų nustatyti papildomo mokesčio. Tai – trumpalaikė, neapmąstyta reakcija. Ją įgyvendinant bus skatinamas neteisingas suvokimas ir nuo jos praktiškai nukentės našiai dirbantys gamintojai, planuojantys šioje pramonės šakoje dirbti ilgai.

Antra, turime pripažinti, kad mažmeninio sektoriaus kainos ir iš ūkių gaunamos žaliavos kainos tiesiogiai mažai susijusios arba visai nesusijusios. Aš tai vadinu sutrikusia kainų grandinės sistema.

Didžiausią įtaką visada darys pasaulinė rinka ir turime pripažinti, kad pasaulinė rinka visada svyruos. Todėl raginu Komisiją ilguoju laikotarpiu pateikti planų, skirtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tam tikra stabilumo sistema, ilguoju laikotarpiu naudinga ne tik gamintojams, bet ir, žinoma, vartotojams.

Esther Herranz García (PPE). – (ES) Ponia pirmininke, ponios Komisijos nare, kalbą baigėte sakydama, kad pieno sektoriuje krizė, o pradėjote sakydama, kad visų galimų priemonių jau imtasi ir kad padėtis tvarkoma.

Turėtumėte žinoti, kad išmintinga moteris suvokia klydusi. Toks ispanų posakis, kurį galima gerai pritaikyti šiuo atveju. Jau daugelį mėnesių pieno sektorius patiria vieną iš sunkiausių krizių istorijoje. Kadangi, nepaisydamos to, Europos Komisija ir tam tikros vyriausybės, veikiausiai įskaitant ir manąją, Ispanijos vyriausybę, nenori pripažinti pralaimėjimo, jos atsisako grįžti prie sprendimų, susijusių su bendrosios žemės ūkio politikos būklės įvertinimu.

Tie sprendimai priimti nepagalvojus apie šio sektoriaus pažeidžiamumą ir tai padaryta esant visiškai kitoms rinkos sąlygoms nei tos, kurios susiformavo susitarus dėl minėtojo kompromiso. Esi priverstas manyti, kad valstybės narės nenorėjo arba tuo laiku negalėjo matyti artėjančios audros. Reforma greitai tapo nebeaktuali, nes rinka radikaliai pasikeitė – tai rodo, kad sektorius visiškai priklauso nuo kainų svyravimo.

Dėl to, kad didieji gamintojai, pvz., Prancūzija ir Vokietija – šalys, kurios, bendrais skaičiais, pagal šį susitarimą labiausiai padidino savo vidaus gamybos kvotas, dabar prašo persvarstyti atliekant būklės įvertinimą priimtus sprendimus, kyla daug klausimų.

Mano požiūriu, valstybės narės klydo ir turėjo atidžiau įsiklausyti į balsus, įskaitant manąjį, raginusius galutinį sprendimą dėl sektoriaus ateities atidėti iki 2011 m.

Gėda, kad niekas mūsų nesiklausė. Galbūt jūs dabar turėtumėte tai padaryti.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Ponia pirmininke, ponios Komisijos nare, šiandienos diskusijos gyvybiškai svarbios, kad galėtume pareikšti susirūpinimą krize pieno sektoriuje. Turime spręsti šią padėtį, keliančią grėsmę daugelio Europos Sąjungos pieno gamintojų ateičiai.

Tai – Europos krizė, kurią reikia panaikinti vadovaujantis europiniu požiūriu, drąsiai, naudojant visas turimas Bendrijos priemones, o atrodo, kad Komisija šiuo metu to nesugeba daryti.

Ponia Komisijos nare, neturėtumėte atsakomybės versti valstybėms narėms, kad jos teiktų pagalbą visiems, kam tik gali. Turime rasti bendrų sprendimų.

Todėl šis Parlamentas turi svarbią pareigą – imtis nelengvų priemonių paklausai stiprinti; tai – ne tik pasiūlyme dėl rezoliucijos nurodytos, bet ir bendro rinkos organizavimo pagrindu įgyvendinamos priemonės.

Kitas svarbus klausimas – didžiulis gamintojams mokamų kainų ir galutinės vartotojo mokamos kainos skirtumas, būdingas ne tik pieno sektoriui, bet ir visiems žemės ūkio bei gyvulininkystės produktams.

Daugeliui vyrų ir moterų, kurių dabartinė padėtis neapibrėžta, reikia aiškaus ir tvirto mūsų ženklo, kad bus užtikrintas šios veiklos tęstinumas.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Ponia pirmininke, ponios Komisijos nare, vakar Valonijoje ūkininkai, nusivylę dėl sunkiausios šiame sektoriuje kada nors matytos krizės, išpylė daugiau kaip tris milijonus litrų pieno. Jie gauna tik 19 centų už litrą. Krizė kyla dėl per didelės pieno pasiūlos, verčiančios labai kristi kainas. Mažinant reguliavimą skatinami svyravimai, ir rinkos sąlygos dabar visiškai priešingos, negu buvo dar visai neseniai.

Ponia Komisijos nare, atkakliai nebesiteisinkite praėjusiais metais priimtais sprendimais ir atsižvelkite į tai, kas vyksta dabar!

Kalta ir Taryba – ne vien dėl to, kad čia nėra jos atstovų ir jie nesiklauso šios diskusijos, bet ir dėl to, kad nepriima sprendimų, nes joje vyrauja ne Europos žemės ūkio vizija, o vien nacionaliniai interesai.

Rinka neveikia. Pagaminama daugiau, negu reikia. Būtų labai paprasta išaldyti kvotų didinimą 1 proc. arba kvotas nedelsiant sumažinti 3 proc. iki 5 proc., nes skubiai turime imtis trumpalaikių priemonių. Patvirtinus šią priemonę vienu šūviu būtų nušauti du zuikiai: gamintojai vėl gautų padorią kainą, o mes, mažindami gamybą, sumažintume įvairioms intervencijos priemonėms, įskaitant eksporto grąžinamąsias išmokas, Europos išleidžiamas šimtų milijonų eurų sumas.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D). – (PL) Iš įgyvendintų priemonių – šiandien kalbėjau su Lenkijos ūkininkais ir Lenkijos produktų gamintojais – matyti, kad pieno sektoriaus padėtis gerėja, nors kol kas ir nedaug, bet labai sudėtinga Lenkijos ir Europos ūkininkų padėtis visiškai nepasikeitė. Jie už savo produktus vis tiek gauna labai mažai pinigų, kurių jiems nepakanka, kad veikla būtų perspektyvi. Tai pasakytina ir apie ūkininkus, investavusius daug lėšų, įskaitant ES finansavimą ir paskolas. Dėl šios padėties jie susiduria su dar didesniais sunkumais ir negali vykdyti išpareigojimų.

Įvertindamas šias problemas norėčiau pakalbėti apie ateitį. Šiandien turime reaguoti į tai, kas vyksta dabar, tačiau turime mąstyti ir apie tai, kas laukia ateityje, o bendrą politiką planuoti atsižvelgdami ir į ūkininkus. Šiomis aplinkybėmis norėčiau dar kartą pakartoti: į bendrą su pieno gamintojais susijusią politiką turi būti įtraukti tikslingų investicijų į šį sektorių planai, kad neleistume pinigų, dėl kurių padidėjus gamybai atsidurtume padėtyje, kurioje esame šiandien. Taip pat tikiu, kad visos politinės jėgos pasieks susitarimą dėl būsimų kvotų.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Anksčiau kalbėjusieji gana teisingai pažymėjo, kad neturėtume grįžti prie kvotų sistemos ir eksporto subsidijų, bet Komisijos vykdyta politika visiškai žlugo. Krizė nėra nieko nepalengvėjo. Štai kodėl S. Le Foll ir aš siūlome laikinai išaldyti kvotas, bet tik laikinai.

Naujųjų valstybių narių padėtis dėl laipsniško subsidijų įvedimo dar blogesnė, nes mes šiais metais gauname tik 60 proc. Briuselyje numatyto subsidijų paketo. Siekdama tai kompensuoti, Vengrijos vyriausybė pasiūlė didinti kvotomis grindžiamas subsidijas, bet Komisija šio pasiūlymo, taip pat Prancūzijos ministerijos pateikto pasiūlymo, neįvertino teigiamai. Galiausiai raginu kolegas narius paremti S. Le Follio ir jo kolegų pateiktus pakeitimus. Taip pat remiamė Elisabeth Jeggle pasiūlymą, kuriuo pritariama, kad būtų sukurtas 600 mln. EUR pieno sektoriaus fondas ir pratęsta mokykloms tiekiamo pieno programa.

Christel Schaldemose (S&D). – (DA) Ponia pirmininke, dėkoju jums, ponios Komisijos nare, už gerą pradžią ir gerą įvadą į diskusiją! Pripažįstu, kad Europos pieno gamintojai susiduria su didelio masto krize, bet tiesiog nesuvokiui, kaip kolegos nariai gali manyti, kad jūs, Komisijos atstovai, nuveikėte nepakankamai. Neabejotinai raginčiau jus, ponios M. Fischer Boel, priminti, ką nuveikėte. Man atrodo, kad Komisijos pateiktų iniciatyvų sąrašas ilgas, faktiškai net per ilgas. Atrodo, lyg naikintume pažangą, padarytą atliekant būklės įvertinimą. Taip pat norėčiau pažymėti, kad iki šiol pieno gamintojų labai nuveiktiems darbams anaipol neprilygsta darbai, nuveikti dėl šios ekonomikos krizės darbo netekusių automobilių pramonės darbuotojų ar laivų statybos pramonės darbuotojų labui.

Todėl galiu tik prašyti, kad imtume atidžiau vertinti, kaip sprendžiame krizės problemas, ir užtikrintume, kad nepaisydami visko nenaikintume atliekant būklės įvertinimą padarytos solidžios pažangos. Pasiūlymas išaldyti pieno kvotas, mano manymu, yra visiškai beviltiškas! Taip pat negalime grįžti prie senų eksporto grąžinamųjų išmokų modelių – tai tiesiog sugriau rinką kituose pasaulio regionuose. Turime būti atidūs. Ponia Komisijos nare, nepaisydamas visko norėčiau paprašyti priminti ilgą jūsų jau atliktų veiksmų sąrašą, kad kolegos nariai pamatytų, jog nėra reikalo pradėti blaškytis ir priimti daugybę papildomų priemonių, kurių rezultatas bus sunaikinta jau padaryta pažanga.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Ponia pirmininke, ponios Komisijos nare, priemonės neabejotinai yra nepakankamos. Siūlome taikyti kitas, tikslingesnes intervencijos priemones, ypač kalnuotoms ir mažiau palankioms Europos Sąjungos vietovėms, kad visos valstybės narės gautų vienodą naudą; siūlome įtvirtinti kilmės vietos nuorodų apsaugą ne tik Europos Sąjungoje, bet ir tarptautinėse rinkose, įtvirtinti aiškų pieno produktų ženklinimą ir privalomas kilmės vietos nuorodas, vėl pradėti (kodėl gi ne?) taikyti privatų pieno produktų saugojimą ir teikti pakankamai pagalbos, padidinti vietovių, į kurias eksportuojamoms prekėms galima teikti eksporto grąžinamąsias išmokas, skaičių, užtikrinti visišką tiekimo grandinės skaidrumą, sumažinti gamintojams mokamų ir vartotojams nustatomų kainų atotrūkį ir imtis kitų priemonių.

Mes neatstovaujame ūkininkų interesams. Mes siekiame perteikti Europos kaimo atstovų nerimą, pagalbos šauksmą siekiant išgyventi ir šis Europos kaimo žmonių pagalbos šauksmas mums yra nuolatinis nurodymas veikti.

Michel Dantin (PPE). – (FR) Ponia pirmininke, ponio Komisijos nare (džiaugčiausi, jeigu būčiau galėjęs kreiptis ir į Tarybai pirmininkaujančią valstybę), ponio ir ponai, kaip jūs, ponio Komisijos nare, pati anksčiau pripažinote Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetui, pieno gamintojams mokama kaina nebepadengia dabartinių gamybos sąnaudų. Tai reiškia, kad mūsų gamintojai praranda kapitalą.

Dabar išvardijote priemones, kurių ėmėtės per pastaruosius devynis mėnesius. Tos priemonės yra, tai mes pripažįstame. Nepaisant to, jos nedavė lauktų rezultatų, nes, mūsų nuomone, jos nepakankamos ir, žinoma, per daug neapibrėžta, ar jų tikslas veiksmingas.

Šiurį minėjote, kad rinka atsigaua, bet gamintojai šio atsigavimo poveikį pajus tik iš mokėjimų, kurie bus atlikti kitų metų pradžioje. Žemės ūkio produktų rinka ne tokia pati kaip metalų ar energijos rinka. Ją reikia reguliuoti, nes sezonų ir gamtos ciklai turi poveikį ir rinkos sąlygoms.

Mus stebina tai, kaip jūs aiškinatė būklės įvertinimą, atliktą pirmininkaujant Prancūzijai, nes atlikus laikinuosius pieno sektoriaus įvertinimus palikta daug nenagrinėtų sričių, įskaitant galimybę priimti naujus sprendimus dėl rinkos reguliavimo priemonių.

Prancūzijos delegacija, kuriai aš priklausau, įsitikinusi, kad po 2013 m. reikės atnaujintos kvotų sistemos. Prieš dabartinę ekonomikos krizę maisto produktų rinkoje tvyrojusi įtampa parodė, kokia trapi visame pasaulyje gamybos ir vartojimo pusiausvyra.

Iš dalies panaikinę intervencijos priemones, neturime nei teisės, nei teisinio pagrindo dabar panaikinti gamybos priemones, kurių reikės trumpuoju laikotarpiu.

Ponio Komisijos nare, turime grąžinti galimybę ūkininkams oriai gyventi: tai vyrai ir moterys, nebijantys sunkaus darbo.

PIRMININKAVO: M. A. MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

Antolín Sánchez Presedo (S&D). – (ES) Negalime leisti, kad pieno sektorius žlugtų. Jis gyvybiškai svarbus mūsų kaimui, maisto saugai ir kokybei.

Esama ženklų, kad būsimosios pieno ir pieno produktų rinkos, taip pat šio sektoriaus vidutinio laikotarpio ir ilgalaikės perspektyvos yra teigiamos. Turime užtikrinti, kad padėtis neblogėtų. Turime imtis anticiklinių veiksmų ir bendrų iniciatyvų.

Sumažėjus kainoms akivaizdžiai matyti, kad paramos priemonės nepakankamos. Pieno gamybos rinkos iškraipymas reiškia, kad veiksmingai ir sąžiningai gali veikti ne kiekviena tiekimo grandinė.

Gamintojai patiria sunkumų dėl mažėjančių kainų, kurios išderina rinką, kainų mažėjimo nejučia vartotojai ir jis vilkina sektoriaus atsigavimą. Tai reikia ištaisyti. Turime užtikrinti sąžiningą konkurenciją ir įtvirtinti pateikimo į rinką atsekamumą.

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Ponia Komisijos nare, minėjote, kad apie grįžimą prie kvotų sistemos daugiau negali būti kalbos. Ar nematėme, kas atsitiko pieno pramonėje, kai Komisija pavasarį nusprendė šias kvotas laipsniškai atšaukti? Tai buvo labai blogas ir trumparegiškas sprendimas. Visiškai panaikinus kvotas daugeliui mažų ūkių bus suduotas mirtinas smūgis. Ar tokią politiką Komisija nori įgyvendinti? Tiesa ta, kad pieno pramonei turime taikyti ribojimo sistemą. Jeigu apie kvotas negali būti nė kalbos, prašau jūsų, Komisijos nare, užtikrinti, kad Komisija pasiūlytų kitų variantų krizei išspręsti. Tai – Europos krizė ir turime įgyvendinti žemės ūkio politiką, kuria ūkininkams, nepaisant šalies ir regiono, būtų užtikrinamas bent jau padorus gyvenimo lygis.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Ponia pirmininke, ponio Komisijos nare, esu išrinktas vakarų Prancūzijos regiono, kuriame labai daug pieno gamintojų, atstovas ir nemanau, kad jūs pripažinote dabartinę tragišką socialinę jų padėtį.

Ponia Komisijos nare, kai jūs kalbate apie „gamintojus“, tai, ką aš girdžiu, yra „perdirbėjai“ ir „platintojai“. Pieno gamintojams jūsų, Komisijos nare, užuojautos nereikia. Jiems nereikia pasenusių liberalių teorijų, įstūmusių mus į beprecedentę pasaulinę krizę. Pieno gamintojams reikia tikros žemės ūkio politikos. Jiems reikia griežtų kvotų. Štai kodėl mes raginame Tarybą atsisakyti jūsų politikos ir kurti tikrą politiką, kuria būtų remiami pieno gamintojai ir nutraukta ši masinio jų žlugdymo politika.

Janusz Wojciechowski (ECR). - (PL) Pone pirmininke, ponio Komisijos nare, mūsų diskusijai tikrai turi įtakos dramatiški įvykiai, kai ūkininkai protestuodami išpylė pieną. Šie įvykiai mus visus giliai sukrėtė.

Noriu nurodyti problemą, kurią minėjo mano kolega J. Nicholson – tai, kaip komerciniai tinklai ir didžiuliai prekybos tinklai išnaudoja ir vartotojus, ir labiausiai tiekėjus. Norėčiau priminti, kad Europos Parlamentas per 2008 m. kadenciją priėmė raštišką rezoliuciją (aš buvau vienas iš jos autorių), kad privalu nutraukti šį piktnaudžiavimą, o Komisija turi atlikti išsamų šio klausimo tyrimą. Mano turima informacija, veiksmų imtasi, bet procesas, ko gero, vyksta per lėtai. Norėčiau paklausti, ar Komisijos narė domisi šiuo klausimu ir kokia apskritai yra šių veiksmų ateities perspektyva.

Europos Sąjungos ekonomikos politika tikrai turi kažkokių trūkumų, jeigu ūkininkai gauna mažiau negu 10 proc. savo produktų vertės. Tai turi keistis. Norėčiau paprašyti Komisijos narę šiuo klausimu imtis veiksmų.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). - (CS) Ponia Komisijos nare, jūs pažanga laikote 3–8 proc. padidėjusią galutinių produktų, pvz., nugriebto pieno ir sviesto, kainą. Mano požiūriu, tai – įžeidimas mūsų ūkininkams. Pagrindinė problema – kaina, kuria pienas įsigyjamas iš ūkininkų. Čekijoje, pvz., supirkimo kaina iki 25 proc. mažesnė už gamybos sąnaudas, tačiau galutinio produkto, kuris parduodamas parduotuvėse, kaina lengvai padengtų visas ūkininkų sąnaudas. Todėl pagrindinė problema ta, kad kažkur yra didelė spraga. Šią problemą reikia išspręsti. Dabar Čekijoje mažiau galvijų negu po Napoleono karų. Dabar kyla pavojus net kaimo vietovių išlikimui. J. Bové visiškai teisus, o H. Fajmon – giliai ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Krisztina Morvai (NI). - (HU) Pone pirmininke, ypatingų priemonių akivaizdžiai reikia, nes padėtis katastrofiška. Bet ar galimas daiktas, kad problema kažkaip susijusi su esminiais dalykais? Žinoma, modelis ar sistema, kai didžiulis sojos kiekis importuojamas, pvz., iš Lotynų Amerikos, taip didinant pasiūlos perteklių Europoje ir kartu naikinant aplinką Lotynų Amerikoje, yra ydingi. Paskui prasidėjus krizei sukame galvas, ar eksportuoti savo žemės ūkio produktus į besivystančias šalis dempingo kainomis ir taip sunaikinti tenykštę rinką, o kartu sužlugdyti mažųjų valdų turėtojus ir gamintojus. Ar, užuot primetus žemės ūkiui mums PPO diktuojamą laisvos prekybos logiką, mums nereikia naujo modelio, pvz., nepriklausomo apsirūpinimo maistu? Mano antrasis klausimas toks: mes prašome konkrečios konsultacijos arba pasiūlymo, kaip ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Astrid Lulling (PPE). - (DE) Pone pirmininke, mes išgelbėjome bankus, nes privalėjome. Dabar susiduriame su padėtimi, kai turime užkirsti kelią greitam tūkstančių ūkininkų bankrotui, nes kainos nebeapdengia gamybos sąnaudų.

Vis dėlto turime užtikrinti, kad išlaikytume savo gamybos galimybes ir galėtume gyventojams tiekti aukštos kokybės maisto produktus. Aš priklausu kartai, patyrusiai, kas yra maisto normavimas. Prisimenu, kad 1944 m. žiemą turėjau dviračiu važiuoti aštuonis kilometrus, kad gaučiau du kiaušinius. Tikėkimės, kad taip jau nebus, bet tiekimo saugumas irgi svarbus, ir ne tik energetikos sektoriuje.

Jeigu nebūsime pasirengę imtis priemonių, kurių mūsų rezoliucijoje raginama imtis, socialiniai, ekonominiai ir ekologiniai politikos padariniai Europos Sąjungoje kainuos daug kartų daugiau negu ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Ricardo Cortés Lastra (S&D). - (ES) Pone pirmininke, ponio Komisijos nare, ponios ir ponai, kaip Europos Komisija nurodė savo liepos 22 d. komunikate, per pastaruosius 12 mėnesių padėtis pieno gamybos sektoriuje itin pablogėjo.

Vis dėlto, atsižvelgiant į milžinišką krizės poveikį pieno produktų kainoms ir labiausiai – gamintojų uždirbamoms pajamoms, iki šiol Europos Komisijos pasiūlytų ir Ministrų Tarybos aptartų priemonių nepakanka mažėjančiai paklausai ir šio mažėjimo padariniams kompensuoti.

Dabartinė krizė mums ne tik kelia iššūkį, ką daryti, kad paklausa vėl pradėtų augti, bet ir galimybę skatinti pieno produktų vartojimą ir pardavimo skatinimą. Turime užtikrinti, kad neginčijama pradinio produkto kokybė liktų nepakitusi, kol jis pasieks galutinius vartotojus.

Šiuo požiūriu geriau ženklinant, daugiau pieno vartojant tam tikroms gyventojų grupėms arba vartojant pieną veršeliams maitinti galima pagerinti ne tik dabartinę padėtį, bet ir visą struktūrinę sektoriaus padėtį.

Mariann Fischer Boel, *Komisijos narė*. – Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti Parlamento nariams už šią labai aktyvią diskusiją. Beje, klausiausi labai įdėmiai. Bet, žinoma, pastebėjau ir tai, kad girdėtos įvairių šio Parlamento narių nuomonės skiriasi.

Dėl kvotų sistemos manau, kad ji tapo visos dabartinės mūsų padėties atpirkimo ožiu. Aš pakankamai įvertinau (ir nuo pat diskusijos pradžios labai tiksliai apie tai kalbėjau), kad ne tik Europa, bet ir pasaulis patiria beprecedentę pieno sektoriaus krizę. Tai turi būti labai aišku. Todėl tikrai suprantu ūkininkų apmaudą įvairiuose Europos regionuose, pabrėžiu: ne visur, o įvairiuose regionuose.

Kvotų sistemą nuspręsta panaikinti 2003 m. – tai nėra sprendimas, priimtas per naktį niekam nežinant, kas vyksta. Tada atlikdami būklės įvertinimą diskutavome apie kvotų didinimą siekdami, kad pieno gamintojai lengviau prisitaikytų prie naujos padėties.

Bet manau, kad tie, kurie kvotų sistemą laiko visų dabartinių ūkininkų problemų priežastimi, klysta. Matome, kad net ir galiojant kvotų sistemai nesugebėjome išlaikyti aukštų kainų, ir struktūriniai pieno sektoriaus pokyčiai vis tiek įvyko. Jeigu prisiminsime 1984 metus, kai kvotų sistema pradėta taikyti, tada dešimties valstybių Europos Sąjungoje buvo 1,6 mln. pieno gamintojų. Dabar toje dešimtyje ES valstybių yra 300 000 pieno gamintojų – galiojant kvotų sistemai, liko mažiau nei penktadalis pieno gamintojų, dirbusių 1984 m. Todėl šie struktūriniai pokyčiai vis tiek įvyko.

Nemanau, kad grįžti atgal arba atšaukti atliekant būklės įvertinimą priimtą sprendimą yra teisinga politika, ir šiuo požiūriu mane remia visi valstybių vadovai, birželio mėn. vykusiam susitikime priimtuose sprendimuose aiškiai pareiškę, kad turiu laikytis atliekant būklės įvertinimą priimtų sprendimų. Vykstant diskusijoms dėl būklės įvertinimo niekada neužsiminiau, kad sutikčiau atšaukti šiuos sprendimus, nes tada Europos Sąjungos ūkininkams taptų sunku prognozuoti savo padėtį.

Bet, José Bové, manau, jūs sakėte, kad mano veiksmai netikslūs, t. y. kad laikausi „laisvų rankų“ politikos. Nemanau, kad sąžininga sakyti, jog mes nieko nedarėme. Neketinu kartoti visų įvairių priemonių, kurių ėmėmės. Manau, kad jeigu valstybės narės nori atkreipti ypatingą dėmesį į pieno sektorių, dabar, kai atliktas būklės įvertinimas, jos turi galimybę persikirstyti tiesiogines išmokas taip, kad ypatinga pirmenybė būtų teikiama ganykloms. Tai – viena iš galimybių ir žinau, kad mažiausiai viena didelė valstybė narė ja jau pasinaudojo, o kalnuotoms vietovėms yra daug įvairių galimybių.

Šiandien Europoje pagaminama 45 proc. mažiau negu numatyta kvotoje, tad kas atsitiktų, jeigu ketintume kvotą sumažinti 5 proc.? Mes faktiškai pablogintume jaunų, į ateitį investavusių ūkininkų padėtį.

Todėl toms šalims, toms valstybėms narėms, kurios tikrai nori padėti savo pieno sektoriui, rekomenduotiau pasinaudoti galimybe supirkti kvotas iš veiklą pieno sektoriuje norinčių nutraukti ūkininkų. Tai – daug geresnis būdas užtikrinti investavusių asmenų išlaikymą kartu padedant tiems, kurie veiklą šiame sektoriuje nori nutraukti. Būtent ši politika, mano nuomone, teisinga.

Dabar dar norėčiau ištaisyti nesusipratimą dėl papildomo mokesčio. Mes neįvedame naujos papildomo mokesčio sistemos. Mes tik suteikiame valstybėms narėms, superkančioms kvotas iš ūkininkų, galimybę sumažinti kilogramų ar tonų skaičiaus viršutinę ribą, bet tai nėra naujas papildomas mokestis, kuriuo būtų bloginama kurių nors ūkininkų padėtis.

Šiek tiek informacijos apie kai kurias skatinimo priemones. Likusiąją šių metų skatinimo priemonių daliai jau rezervavome 14 mln. EUR. Susitarėme pratęsti mokykloms tiekiamo pieno programą; dabar į mokykloms tiekiamo pieno programą bus įtrauktas mažai, t. y. ne daugiau kaip 7 proc., cukraus turintis jogurtas. Ženklinimo klausimu iš įvairių Parlamento narių girdžiu, kad domimasi ženklinimo sistema. Šį klausimą aptarkime kartu nagrinėdami kokybišką dokumentą, kuris šiuo metu pateiktas svarstyti. Todėl, manau, esama daug galimybių.

Galiausiai dėl maisto grandinės klausimo visiškai nesutinku su jumis, kad ši grandinė nėra skaidri ir kad nematome, kur dingsta pridėtinė vertė. Todėl laikiu, kol prieš baigiantis metams bus pateikta ši ataskaita, kad pamatytume, kaip padėtis atrodo iš tikrųjų.

Turiu pasakyti, kad pažvelgę į prekybos centrų padėtį visoje Europoje, pamatysime didžiulius skirtumus. Vokietija turi pigių prekybos centrų tradiciją ir tam tikrą šių centrų skaičių. Šie prekybos centrai pieno produktus ir patį pieną laiko traukos produktu (pranc. *produit d'appel*) vartotojams privilioti ir parduoda jį už labai mažą kainą, bet praktiškai visą tą mažą kainą jie ir sumoka ūkininkams. Todėl, manau, būtų labai įdomu ir reikalinga išsiaiškinti, kas iš tikrųjų vyksta šioje grandinėje, taigi gaukime šią informaciją apie skaidrumą ir Komisijoje bei valstybių narių konkurencijos institucijose ištirkime rinką.

Šiandien čia vykusio diskusija buvo labai įdomi. Tikiuosi, kad pastebėjote trumpalaikes ir ilgalaikes priemones, parengtas kartu su Prancūzija ir Vokietija. Esu tikra, kad dar surengsime labai įdomių diskusijų apie Europos pieno sektoriaus padėtį, nes visi norime, kad mūsų pieno sektorius turėtų ateitį.

Paolo De Castro, autorius. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, noriu padėkoti Komisijai už sprendimą šiandien atvykti į Parlamentą ir pristatyti naujus pasiūlymus dėl krizės pieno gamybos sektoriuje. Svarbu, kad per ką tik prasidėjusią Parlamento kadenciją būtų palaikomas institucinis Komisijos ir Parlamento dialogas, konstruktyvus dialogas, kuriuo, beje, jau pradėta bendro sprendimo procedūra.

Ponia Komisijos nare, mes labai atidžiai įvertinsime jūsų naujus pasiūlymus, o mano darbas bus paprašyti Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto iškart, nedelsiant paskelbti nuomonę apie šias naujas idėjas.

Vis dėlto baigdamas norėčiau pažymėti, kad jeigu Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto vienbalsiai patvirtintą pakeitimą šis Parlamentas patvirtins ir per plenarinę sesiją, o Taryba ratifikavus Lisabonos sutartį jį atmes, kils politinė problema. Todėl raginu jus ir Tarybą jį rimtai apsvarstyti.

Pirmininkas. – Baigdamas diskusiją turiu pasakyti, kad gavau septynis pasiūlymus dėl rezoliucijų⁽¹⁾, pateiktus remiantis Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalimi.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks šiandien, 12.00 val.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Luís Paulo Alves (S&D), raštu. – (PT) Aš esu iš atokiausio regiono, Azorų, kuriame pieno gamyba yra ekonomikos, visuomenės ir aplinkos pagrindas. Pastarosiomis savaitėmis susitikome su gamintojais, jų organizacijomis ir perdirbimo pramonės atstovais. Visi jie pritaria. Būtina, kad Komisija imtųsi veiksmingesnių ir skubesių visuotinių priemonių dabartinei padėčiai ištaisyti.

Pinigų srautas šiame sektoriuje senka. Gyvybiškai svarbu, kad ES itin apdairiai vertintų atokiausius regionus ir juos įtrauktų į savo priemonės dabartinės krizės poveikiui sumažinti.

Jie visi mano, kad turime nustoti didinti kvotas. Kai dėl pertekliaus suardoma rinkos pusiausvyra, bet kuri gamybą didinanti šalis daro žalą visoms kitoms. Jie taip pat mano, kad turėtume išlaikyti kvotas kaip pasiūlos reguliavimo priemonę, kuria stabilizuojama jų veikla.

Dabartinėmis visiško liberalizavimo aplinkybėmis reikia skubiai ištirti jo socialinį, ekologinį ir ekonominį poveikį šiems regionams. Turi būti parengta specialių priemonių, kuriomis ši veikla būtų apsaugota nuo žlugimo – juk ji lemia mūsų nuostabų kraštovaizdį, mūsų aplinkos ir kaimo vietovių kokybę, ekonominę pažangą ir konvergenciją, kurios siekiame.

Béla Glattfelder (PPE), raštu. – (HU) Dabartinė pieno rinkos krizė daugiausia kilo dėl pieno kvotų didinimo. Už dabartinę sunkią pieno sektoriaus padėtį taip pat atsakinga Europos Komisija ir valstybių narių vyriausybės, nes 2008 m. jos rėmė kvotų didinimą, susidarė pieno perteklius ir sumažėjo kainos.

Šis sprendimas grindžiamas klaidingomis Europos Komisijos rinkos prognozėmis. Nepaisant to, Europos Komisija neatsisakė savo ketinimo net tada, kai tapo akivaizdu, kad gamybos didinimas prieštarauja rinkos tendencijoms.

Štai kodėl Europos Sąjunga turi nedelsdama nutraukti priemones, dėl kurių gaminama daugiau pieno. Be to, mes nepritariame ir negrįžtamam kvotų panaikinimui po 2015 m. Svarbi per dabartinę krizę įgyta patirtis, iš kurios reikia pasimokyti – pieno rinką būtina reguliuoti. To nedarant kainos taps neprognozuojamos. Europos pieno gamintojai negali pakelti nuostolių, susidarantių esant dideliame kainų svyravimui.

Džiaugiuosi, kad siekdamas palengvinti krizę Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas balsavo už mano iniciatyvą, kuria eksporto subsidijų suma būtų padidinta nuo 450 mln. EUR iki 600 mln. EUR. Be eksporto subsidijų tam tikra pertekliaus dalis liktų ES vidaus rinkoje ir tada kaina dar labiau mažėtų.

Jim Higgins (PPE), raštu. – Siekiant kainas grąžinti į perspektyvų lygmenį, pieno kvotas reikia sumažinti 5–10 proc. Bet vien kvotomis pieno sektoriaus išgelbėti neįmanoma. Komisija teisi laikydamasi ilgalaikio požiūrio, tačiau ji negali atitolti nuo tikrovės, o akivaizdi tikrovė tokia, kad žemės ūkio pramonei, pirmiausia

⁽¹⁾ Žr. protokolą.

pieno sektoriui, kyla realus pavojus. Dėl žemiausių pieno kainų nuo 1983 m. ir kartu didelių sąnaudų, blogo oro ir paskolų trūkumo 2009 m. pieno gamintojų šeimos patyrė beprecedentę pinigų srauto ir pajamų krizę. Nors esama ženklų, kad rinkos pasiekė dugną ir pradėjo kilti, kainų kilimas, kurio taip reikia, dar toli ir reikia ES veiksmų. Sutinku su Airijos ūkininkų asociacijos (angl. IFA) pirmininku Padraigu Walshe'u ir pieno gamintojų atstovų pirmininku Richardu Kennedy, kad greičiausias būdas kainų atsigavimui paspartinti – ES Komisija turi atkakliau taikyti visas rinkos rėmimo priemones:

- eksporto grąžinamąsias išmokas,
- pagalbą už perdirbimą,
- platesnę intervenciją reguliuojant visą kainą,
- ilgesnio privataus sviesto saugojimo sistemą,
- apdairų atsargų tvarkymą.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), raštu. – (FI) Pone pirmininke, praėjusiais metais pieno sektoriaus padėtis labai pablogėjo. Gamintojams mokama pieno kaina sumažėjo ir dabar daug pieno gamintojų turi parduoti pieno produktus gamybos sąnaudų neatspindinčia kaina. Dabar kyla didelė grėsmė pieno gamintojų išlikimui. Iki šiol pieno sektoriaus krizės Komisijos įgyvendintomis priemonėmis neįmanoma įveikti. Dabar laikas pasiraitoti rankoves ir pateikti naujų sprendimų. Komisija turi greitai stabilizuoti Europos pieno rinką. Tuo pat metu ji kartu su šiam sektoriui atstovaujančiais subjektais ir valstybėmis narėmis turėtų išsamiai įvertinti pieno pramonės ateitį. Dėkoju.

Véronique Mathieu (PPE), raštu. – (FR) Siekiant įveikti itin sudėtingas ekonomines aplinkybes, su kuriomis dabar susiduria pieno sektorius, skubiai reikia tvirtų Europos Sąjungos veiksmų. Kaip ir dauguma valstybių narių, manau, kad Komisijos pateiktų sprendimų nepakanka. Žinoma, džiaugiuosi, kad ji leidžia lanksčiai reaguoti į padėtį – sunkumų patiriantiems gamintojams teikiamos nacionalinės pagalbos viršutinę ribą bus galima padidinti nuo 7 500 iki 15 000 EUR. Nepaisant to, mums gyvybiškai svarbu patvirtinti veiksmingesnes intervencijos priemones. Siekiant mažinti didėjančius kainų svyravimus, mūsų rinkos turi būti labiau reguliuojamos. Bendrame šešiolikos valstybių narių pareiškime apie Europos pieno rinkos būklę Komisijai pateikiama vertingų pasiūlymų, kaip tobulinti pieno rinkų reguliavimą. Taip pat manau, kad, kaip prašo septynios valstybės narės, reikia apsvarstyti galimybę laikinai sustabdyti kvotų didinimą. Norėčiau dar kartą pareikšti pritarimą pieno sektoriaus fondo įsteigimui – iš jo būtų teikiama pagalba gamintojų organizacijoms ir kooperatyvams, remiamos žemės ūkio investicijos, modernizavimas, pieno gamybos įvairinimas, su geografine vietoje susijusios priemonės ir pieno produktų rinkodaros priemonės.

Ivari Padar (S&D), raštu. – (ET) Stebint dabartinę padėtį pieno rinkoje, aišku, kad mūsų sektorius vis dar iš esmės nepasirengęs kovoti su pasaulinės ekonomikos krizės padariniais. Todėl kuriant bendrąją žemės ūkio politiką ir toliau turėtų būti siekiama gerinti konkurencingumą, o ilguoju laikotarpiu – mažiau valdyti rinką. Bendrosios žemės ūkio politikos „patikra“ būtų žingsnis teisinga linkme, o vienintelis būdas sektoriui stiprinti – diskusijose dėl bendrosios žemės ūkio politikos, kuri bus taikoma po 2013 m., išlaikyti tą pačią kryptį.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – (RO) Dabar patiriame pasaulinės krizės sukeltą giliausią pieno sektoriaus krizę, kuri iš esmės kilo dėl paklausos ir pasiūlos neatitikimo. Mažėjančios pieno ir pieno produktų kainos didžiausią poveikį turi mažas pajamas gaunantiems ūkiams. Dėl šios priežasties nemanau, kad kvotų sistema turėtų būti įšaldyta visose valstybėse narėse – kiekviena valstybė turėtų nuspręsti, kaip nustatyti savo kvotas. Problema ta, kad, palyginti su 1983–1984 m., rinkoje liko tik penktadalis gamintojų ir dabar kyla pavojus, kad veiklą nutrauks dar daugiau ūkių. Todėl turime skubiai imtis priemonių, kad to neįvyktų. Šio sektoriaus krizei įveikti turėtume imtis šių priemonių: pratęsti sviesto, pieno miltelių ir sūrinių saugojimo priemones, sparčiau kurti pieno produktų fondą smulkiųjų gamintojų ir jaunųjų ūkininkų poreikiams tenkinti, pasiekti susitarimą su prekybos centrais, kad būtų nustatyta sąžininga kaina ir žemės ūkio gamintojams, ir mažmenininkams.

3. Energetinis saugumas („Nabucco“ ir „Desertec“) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl energetinio saugumo, susijusio su projektais „Nabucco“ ir „Desertec“.

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Pone pirmininke, energetika būsimojus penkerius metus neabejotinai toliau bus šio Parlamento dėmesio centre. Kartu per pastaruosius penkerius metus padarėme gerą pažangą

kurdami griežtą Europos energetikos politiką, kurios tikslai trys: tiekimo saugumas, tvarumas ir konkurencingumas.

Siekiant visų šių tikslų dėl dviejų priežasčių itin svarbus išorės aspektas. Pirmiausia dėl ES priklausomybės nuo importo – dabar 50 proc. energijos išteklių importuojami iš trečiųjų šalių ir šis importas auga.

Antra, dėl tvarumo aspektų. Klimato kaitos tikslų nebus galima pasiekti niekur pasaulyje, jeigu energija nebus gaminama ekologiškiau ir nebus naudojama ekonomiškiau. Dėl šios priežasties būtinas dialogas su gamintojų, tranzito ir vartotojų šalimis.

Šiandienos plenarinėje sesijoje paminėti du projektai vienas kitą papildo ir kartu gerai tinka bendrai strategijai.

Pirmiausia aptarsiu projektą „Nabucco“. Vakar grįžau iš Baku ir matau, kad mes toliau darome pažangą siekdami įgyvendinti projektą. Šį liepos mėn. pasiekėme didelį laimėjimą. Pasirašytas tarpvyriausybinių Europos šalių ir Turkijos susitarimas, reiškiantis, kad mes kitais metais jau galėsime priimti galutinį sprendimą dėl investicijų, o dujas bus pradėtos tiekti ne vėliau kaip 2014 m.

Nustatėme tris šaltinius, pasirengusius išpareigoti tiekti dujas. Pirmiausia Azerbaidžanas, kur galutinis sprendimas dėl investicijų į objektą *Shah Deniz 2* turėtų būti priimtas labai artimoje ateityje, taip pat yra kitos sritys, Turkmėnijoje ir Irake, kurios šiame etape yra didžiausi tiekimo šaltiniai.

Kokie sunkumai? Sunkumai visada susiję su tuo, kaip mes dirbame energetikos srityje, ir tuo, kokia tvarka susiformavusi energiją gaminančiose šalyse. Europos Sąjungoje projektai įgyvendinami pagal pramonės poreikius, tai reiškia, kad visada labai aiškiai apskaičiuojama visa komercinė rizika. Išteklių turinčios šalys tikisi labiau į ateitį orientuotų sprendimų. Tai reiškia, kad, pvz., ES nusprendžia pastatyti dujotiekį, jį jį pastato ir tada mes išpareigojame tiekti dujas. Skirtinga filosofija. Kartu aiškiai suprantama, kad ES bendrovės pasirengusios pirkti dujas, ir mes to toliau siekiame.

Manau, kad tranzito klausimas daugmaž išspręstas. Vis dar laukiame, kol bus ratifikuotas tarpvyriausybinių susitarimas, bet nemanau, kad kiltų per daug sunkumų. Be to, siekdami palengvinti galimybes pirkti dujas iš regionų, kurie įpratę dujas parduoti tam tikru būdu, mes kuriame „Kaspijos plėtros korporacijos“ koncepciją, pagal kurią būtų sumažinta rizika bendrovėms, perkančioms dujas, pvz., prie Turkmėnijos sienos, arba investuojančioms į sritis, kuriose nemaža politinė ir ekonominė rizika.

Sėkmingai einame pirmyn ir manau, kad tai – geras pavyzdys, kaip politiškai remiant ES institucijoms bendradarbiauja pramonės poreikiams pritaikytų projektų vykdytojai.

Taip pat skyrėme lėšų pietų koridoriui, pirmiausia projektui „Nabucco“. Paskelbėme kvietimą teikti pasiūlymus. Šiame etape negaliu pasakyti, ar tai pavyko ir ar to pakanka, bet bent jau paskelbtas kvietimas.

Projektas „Desertec“ – taip pat pramonės poreikiams skirta iniciatyva, kuri šiuo metu pradedama vykdyti. Tai, kad galėtume pasinaudoti galimybe Afrikoje priimti saulės energiją ir ją perduoti į Europos Sąjungą, skamba labai įdomiai, bet kad šis projektas taptų tikrove, reikalingos tam tikros paramos priemonės.

Pirmiausia pasiektas reikiamas technologijų, kurias rėmėme daugelį metų, lygmuo. Didelis koncentruotos saulės energijos įrenginys šį mėnesį bus iškilmingai atidarytas Sevilijoje. Tai – technologija, kuri galėtų būti panaudota šiam projektui „Desertec“, ir manau, kad kurdami šią technologiją nebūtume tiek pasiekę be ES paramos.

Antra, turime bendradarbiauti su partneriais, nes, aišku, negalime tiesiog pasakyti, kad mes jūsų teritorijoje pastatysime savo saulės kolektorius ir perduosime energiją į Europos Sąjungą. Šiuose projektuose turi būti dalyvaujama bendromis teisėmis, ir tik tada jie apskritai galės būti vykdomi. Todėl spalio mėn. kartu su Viduržemio jūros regiono ir Persijos įlankos šalimis surengsime konferenciją atsinaujinančių išteklių naudojimo tema. Aišku, norint, kad projektas „Desertec“ pavyktų, būtina šiuose projektuose dalyvauti bendromis teisėmis, priešingu atveju sėkmingų rezultatų nebus.

Galiausiai, žinoma, aktualus jungčių klausimas – jis nemažiau svarbus. Yra dvi jungčių rūšys, kurias turime atskirti. Viena susijusi su filosofija ir rinkomis. Mes jau kurį laiką rėmėme Šiaurės Afrikos rinkų integravimą. Pažanga padaryta, bet šias priemones turime stiprinti. Antroji jungčių rūšis – fizinė jungtis su Europos Sąjunga, naudojant kabelius.

Manau, kad projektas „Desertec“ bus įgyvendinamas laipsniškai. Tai nebus vienas didelis projektas, tačiau manau, kad bus elementų, galiausiai atitiksiančių mūsų tikslus: ekologiška energija dalyvaujančioms šalims ir papildomas eksportas į Europos Sąjungą.

Taip pat numatėme komercinių paskatų. Priimdami Atsinaujinančiosios energijos direktyvą suteikėme ES šalims galimybę investuoti į trečiąsias šalis ir perduoti elektros energiją į Europos Sąjungą, o tada, gaunant trečiojoje šalyje gaminamą energiją, tikslas irgi bus pasiektas.

Įvertinus tai, kas pasakyta, vis dėlto šiame etape neabejotinai sunku nurodyti kokį nors projekto „Desertec“ darbų tvarkaraštį. Tai – nauja iniciatyva, kuri tik pradėdama kurti, ir negalime sakyti, kad projektas „Desertec“ yra mūsų tiekimo saugumo strategijos dalis. Tai – daug žadantis žingsnis įgyvendinant klimato kaitos strategiją, kuri turime skatinti, bet tiekimo saugumui užtikrinti turime projektą „Nabucco“, o pasikliauti projektu „Desertec“ šiame etape dar per anksti.

Norėčiau apibendrinti, kad geriausių priemonių tiekimo saugumui užtikrinti galime imtis Europos Sąjungoje. Šis Parlamentas labai tvirtai remia energijos vartojimo efektyvumą. Energijos vartojimo efektyvumas susijęs ne tik su klimato kaita. Iš tikrųjų tai – labai svarbus tiekimo saugumo elementas. Sakyčiau, jis svarbesnis negu projektai „Desertec“ ir „Nabucco“, net ir „South Stream“ ir „Nord Stream“ kartu sudėjus. Iš tikrųjų tai – didžiausias elementas. Su Taryba aptariamos trys teisinės priemonės ir norėčiau pabrėžti, kad turime drąsiai ir sėkmingai jas įgyvendinti.

Dėl atsinaujinančios energijos esu labai dėkingas už šio Parlamento paramą ekonomikos gaivinimo planui ir gana teigiamai vertinu tai, ką girdėjau apie jūros vėjo jėgaines. Veikiausiai bus skirtos visos lėšos, kuriomis išsipareigojome remti jūros vėjo jėgaines. Tai – ne tik ES lėšos, nes bendras paketas buvo apie 600 mln. EUR, o bendras projekto dydis – 4 mlrd. EUR, todėl didžiąją dalį investuoja pramonė. Manau, kad tai – labai geras derinys; atsinaujinanti energija taip pat padeda užtikrinti tiekimo saugumą.

Galiausiai žinau, kad kartais minimas anglies dvideginio surinkimo ir saugojimo (angl. CCS) klausimas, ir jis ne mažiau svarbus. CCS paprastai reikalingas dėl dviejų priežasčių. Viena iš jų – visuotinė reakcija į klimato kaitą, tačiau anglį ir lignitą taip pat naudosime tiekimo saugumui užtikrinti. Taip pat padaryta gera pažanga diegiant ekonomikos gaivinimo plane numatyto finansavimo priemones, todėl, mano nuomone, ekonomikos gaivinimo planas pavyko. Paskelbus rezultatus mes – Komisija, Taryba ir Parlamentas – būtinai turime persvarstyti, kaip paskirstyti ES lėšas Europos Sąjungos energijos tiekimo saugumui stiprinti. Europos Sąjungos energijos tiekimo saugumui stiprinti neabejotinai dar reikės imtis daug kitų veiksmų.

Ioannis Kasoulides, PPE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, mes visi sutinkame kalbėti vienu balsu ir energijos tiekimo saugumo klausimu laikytis bendros užsienio politikos.

Pripažinta, kad energijos šaltinių derinys ir energijos tiekimas kiekvienoje valstybėje narėje kitoks – jis priklauso nuo geografinės ir įvairių kitų veiksnių. Taigi įvairinti reikia ir tiekimą.

Jeigu įvairių ir tarpusavyje susietų elementų tinklas bus tinkamai orientuotas, kada nors jis gali užtikrinti tiekimo saugumą visiems. Mes pritariame, kad reikalingas pietų koridorius, o „Nabucco“ yra bendras Europos projektas.

Vis dėlto reikia atsakyti į klausimus dėl pastaruoju metu sudaryto V. Putino ir Turkijos susitarimo dėl iš Azerbaidžano tiekiamų dujų kiekio už investicijas, dėl bendrovės *Gazprom* pasiūlymo nupirkti visą Azerbaidžano eksportuojamą kiekį, dėl tiekimo iš Irako stabilumo ir dėl Rusijos pažado per vamzdyną „South Stream“ pumpuoti dvigubą kiekį.

Energetinis dialogas su Rusija yra būtinybė, grindžiama pragmatiniu ir teisingu tiekimo saugumo ir paklausos saugumo principu. Visus kitus geopolitinius sumetimus reikia pamiršti.

Solidarumo klausimu mums reikalingi apčiuopiami ypatingų atvejų planai, pvz., dėl saugojimo ir naujosios suskystintų gamtinių dujų (SGD) technologijos. Pvz., Kipras į SGD investuoja pusę milijardo eurų, apgailestauju, kad ES teikia tik 10 mln. EUR paramą.

Hannes Swoboda, S&D frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, dėkoju už pranešimą. Tiekimo saugumo klausimas mūsų piliečiams tampa vis svarbesnis. Jūsų atsakomybės sritis ateityje bus dar svarbesnė, pirmiausia minėtuojų požiūriu, ji bus svarbi ir Europos tapatybei.

Kaip teisingai sakėte, reikalingas ir įvairinimas. Visiškai sutinku su I. Kasoulidesu, kad bendradarbiavimas su Rusija visada bus svarbus, nes ji – svarbi dujų tiekimo partnerė. Vis dėlto neturėtume per daug priklausyti nuo vienos šalies, kad ir kuri šalis tai būtų – turėtume tiekimą įvairinti ir projektas „Nabucco“ yra geras būdas tai pasiekti.

Trečias mano aptariamas aspektas susijęs su būtinu ES solidarumu. Jūs pateikėte pasiūlymą, kaip didinti solidarumą ir stiprinti ES – tarpininkės mums poveikį turinčiuose konfliktuose, ypač Rusijos ir Ukrainos – vaidmenį. Taip pat kalbėjote apie projektą „Desertec“. Manau, kad abu projektai svarbūs, nes skiriasi jų laikotarpiai.

Taip pat turime apsvarstyti (tai bus užduotis jūsų pareigas vėliau eisiančiam Komisijos nariui – jums arba kam nors kitam), kaip mums Europoje pritarti „Nabucco“, „Desertec“, kitiems dideliems projektams ir kartu skatinti decentralizuoti dalies mūsų elektros energijos ir kitos energijos gamybą.

Dabar plėtojama nemažai pramonės poreikiams pritaikytų pramoninių projektų, leidžiančių vartotojams ir net namų ūkiams labiau dalyvauti gaminant energiją ir taip užtikrinant tiekimo saugumą. Šių projektų spektras – nuo pažangiųjų skaitiklių iki tikrosios konkrečių namų ūkių vykdomos gamybos. Šiuo aspektu Europos požiūris galėtų būti toks: „taip, žinoma, mums reikia išorinio tiekimo, mums reikia tiekimo saugumo ir didelių, novatoriškų projektų, pvz., „Desertec“, bet taip pat turime užtikrinti, kad žmonės, bendrovės, organizacijos ir privatūs namų ūkiai galėtų labiau kontroliuoti energijai skirtus savo biudžetus ir energijos naudojimą – kainos, taupymo ir aplinkos aspektus“.

Johannes Cornelis van Baalen, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Pone pirmininke, man, kaip naujai išrinktam nariui, garbė pirmą kartą kreiptis į šios plenarinės sesijos dalyvius. Aš tai darau ir kaip buvęs Nyderlandų parlamento žemutinių rūmų narys bei Tarptautinės liberalų federacijos pirmininko pavaduotojas, nes siekiu, kad Europos politika, valstybių narių politika ir tarptautinė politika būtų laikoma viena visuma. Šios politikos formos tiesiogiai susijusios, žinoma, pirmiausia energetikos srityje.

Pone pirmininke, mūsų – Europos – padėtis pasaulyje tokia, kad mus dabar labai lengva šantažuoti. Priklausome nuo nestabilių regionų ir nedemokratinio režimo šalių. Tai turi baigtis. Todėl mano frakcija, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija, remia projektus „Nabucco“ ir „Desertec“ ir norėčiau atkreipti dėmesį į didelį buvusio mano valstybės partijos lyderio parlamente J. van Aartseno vaidmenį šiame projekte.

Pone pirmininke, norėčiau aptarti du aspektus. Džiaugiuosi, kad Komisija sutinka, jog verslas turi atlikti svarbų vaidmenį. Energetikoje negali dalyvauti vien valdžios institucijos – valstybės narės vyriausybė, Europos Sąjungos ar tarptautinės institucijos. Tam tikrą vaidmenį neabejotinai turi atlikti verslas. Antra, pone pirmininke, mes, šio Parlamento nariai, neturėtume taikstyti su įvairiais tabu, pvz., dėl iš naujo svarstytinės branduolinės energijos kaip energijos rūšies. Tai Europai taikytina ir palaikant tarptautinius santykius. Branduolinė energija, branduolinė sintezė ir branduolio dalijimasis yra gyvybiškai svarbūs. Kyla didelių problemų dėl atliekų, bet turime užtikrinti, kad šiuo požiūriu rezultatų duotų moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla. Branduolinė energija turi atlikti svarbų vaidmenį, nes ji padės kovoti su šiltnamio efektu. Dar kartą sakau, kad mano frakcija, kaip ir kitos, šiuo klausimu neturi galutinio požiūrio. Taip pat turime vėl pradėti šią diskusiją, tačiau nereikia paskelbti, kad branduolinė energija šiame Parlamente yra tabu. Todėl norėčiau išgirsti Komisijos nuomonę šiuo klausimu.

Reinhard Bütikofer, Vets/ALE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šiandien kalbėdami apie išorinio energetinio saugumo politiką neabejotinai žinome vieną itin svarbią tiesą, kurią A. Piebalgs jau minėjo – tai, kad svarbiausia fronto linija siekiant energetinio saugumo yra Europos Sąjungoje. Tiksliau kalbant, jeigu savo pastatams galėtume taikyti mažas arba nulines energijos sunaudojimo normas, sutaupytume daugiau gamtinių dujų negu būtų galima importuoti dujotiekiais „Nabucco“, „South Stream“ ir „Nord Stream“ kartu sudėjus. Svarbu, kad mūsų rezoliucijoje būtų nurodyta, jog ekonomiškai atsinaujinančios energijos variantai, energijos vartojimo efektyvumo strategija ir pirmiausia energijos taupymas turi būti vieni iš svarbiausių šios politikos aspektų. Jeigu taip bus, papildomos branduolinės energijos, mūsų nuomone, apskritai neprireiks.

Antra, viena iš svarbių šioje rezoliucijoje reiškiamų pozicijų – ES privalo turėti bendrą išorinio energetinio saugumo politiką, jos dabar neturime. Pagal šią politiką, pasitelkiant mūsų kaimynystės politikos priemones, turėtų būti skatinamas energijos vartojimo efektyvumas ir atsinaujinanti energija, o ES derybose su tranzito šalimis turėtų laikytis bendros pozicijos. Komisija turėtų užtikrinti, kad, kaip Parlamentas prieš dvejus metus ragino šiuo klausimu priimtoje rezoliucijoje, ji šiems tikslams įgyvendinti turėtų pakankamai pajėgumų.

Mūsų nuomone, projektui „Nabucco“ turėtų būti teikiama pirmenybė, nes juo būtų sustiprinta mūsų energetinė nepriklausomybė, ypač nuo Rusijos, tačiau sutinku su I. Kasoulidesu, sakydama, kad šiuo aspektu dar reikia atsakyti į daug klausimų. Vis dėlto gaila, kad kai kurios valstybės narės, skatindamos projektą „South Stream“, kuris atvirai konkuruoja su „Nabucco“, daro žalą energetinės nepriklausomybės politikai.

Energetikos politikos klausimais mes, Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso atstovai, taip pat manome, kad svarbu nepamiršti žmogaus teisių ir aptariant energetiką nepamiršti dialogo žmogaus teisių klausimais. Svarbu, kad plėsdami perspektyvą ir į ją įtraukdami „Desertec“ ar netgi Arktį (kaip darome savo rezoliucijoje) vadovautumės partnerystės, o ne naujojo kolonializmo principais.

Geoffrey Van Orden, *ECR frakcijos vardu*. – Pone pirmininke, noriu aptarti tris trumpus klausimus.

Pirma, nesirūpindami energetikos politika patenkame į vis pavojingesnę priklausomybės nuo Rusijos padėtį. Kai įmanoma, aišku, reikia derinti mūsų atsaką, tačiau bet kokią bendrą ES politiką iškreips šalys, kurios jau dabar vienoje lovoje su *Gazprom* ir turi atitinkamų interesų. Neturėtume dar vienos gyvybiškai svarbių nacionalinių interesų srities atiduoti Europos Komisijai, kiekviena galima krize besinaudojančiai kaip galimybe plėsti savo įgaliojimus. Nereikia nė sakyti, kad daugelis iš mūsų balsuos prieš bet koki Lisabonos sutarties ratifikavimą ar tolesnes pastangas politinę integraciją vykdyti įvairių mūsų šalims rūpimų energetikos klausimų sąskaita.

Antra, norint įvairinti tiekimo šaltinius, būtina aktyviau įgyvendinti projektą „Nabucco“. Kad šis dujotiekio projektas pavyktų, būtinas Turkijos bendradarbiavimas, tačiau pastangos pradėti ES derybų su Turkija energetikos skyrių blokuojamos. Ką daro Taryba ir Komisija, kad ištaisytų šią nepalankią padėtį?

Trečia, pastebiu, kad rezoliucijoje nėra žodžio „branduolinis“. Akivaizdu, kad norint užtikrinti tvarius, įvairius energijos tiekimo šaltinius būtina daugiau dėmesio skirti branduolinei energijai ir šiuo požiūriu sutinku su kolega J. C. van Baalenu.

Helmut Scholz, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (DE) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, visiškai teisinga, kad į šiandienos išorės politikos darbotvarkę įtrauktas energetinis saugumas. Vis dėlto užuot rūpinęsi galios, įtakos ir paskutinių iškastinio kuro atsargų užsitikrinimu, užuot primygtinai reikalavę pirmenybę teikti priklausomybės aspektams, mes, mano nuomone, susiduriame su visiškai kitokiais tvarios energijos politikos kūrimo iššūkiais.

Pirmiausia turi būti visuotinai pereita prie labiau atsinaujinančių energijos šaltinių, didesnio energijos vartojimo efektyvumo ir energijos taupymo. Kitaip tariant, mums nereikia ginčų apie išorės energetikos politiką (jeigu rengiamės vien ginčytis, tai tikrai nereikia) – mums reikia protingai tiekiamos, prieinamos energijos kiekvienam žmogui.

Antra, energetinis saugumas turi būti atsakingos ES taikos ir vystymosi politikos dalis. Energijos prieinamumas gyvybiškai svarbus kiekvienam žmogui, ekonomikos vystymuisi ir kovai su skurdu. Todėl energetikos politika neturi būti naudojama kaip priemonė kolonizacijai tęsti prisidengiant tokiu projektu kaip „Desertec“. Ką iš to gaus Afrikos šalių, kuriose gyventojų skaičius auga, o energijos poreikis didėja, gyventojai? Kodėl jie vienodomis teisėmis iki šiol dar neįtraukti į planavimo ir sprendimų priėmimo procesus?

Pasaulinis energijos tiekimas taip pat yra krizių prevencijos ir taikos politikos priemonių dalis. Šio požiūriu Europos Sąjungos santykiuose su Pietų Kaukazu ir Centrine Azija taip pat trūksta. Būdamas energijos tiekėjas, pvz., pagal projektą „Nabucco“, šios šalys tampa vis įdomesnės Europos Sąjungai, bet aš nematau, kad šių šalių vietos lygmeniu būtų imtasi kokios nors konfliktų prevencijos ar taikoma kokia nors tvaraus vystymosi sąvoka. Europos Sąjungai laikas nutraukti išorės energetikos politiką, kuria tik didinama konkurencija dėl naftos ir dujų atsargų ar plečiama branduolinė technologija. Mums dabar reikia tikros partnerystės atsinaujinančios energijos ir decentralizuoto tiekimo srityje.

Fiorello Provera, *EFD frakcijos vardu*. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, tikrai žinome, kad energijos paklausa didės ir kad Europos dujų gamyba nuolat mažėja. Valstybėms narėms, taigi ir Europai, svarbu įgyvendinti politikos priemones, kuriomis būtų užtikrinamas gausus, saugus tiekimas. Šis reikalavimas įgyvendinamas įvairinant šaltinius ir perdavimo tinklus.

Šiuo pagrindu tarp įvairių įgyvendinamų projektų, pvz., „Nabucco“ ir „South Stream“, jokios konkurencijos nėra. Šios įvairinimo politikos priemonės taip pat reiškia, kad per pastaruosius keletą metų Europa tapo mažiau priklausoma nuo pagrindinių tiekėjų. Pvz., iš Rusijos į Europą tiekiamų dujų kiekis nuo 75 proc. 1990 m. sumažėjo iki 45 proc. dabar. Todėl ir projektas „Nabucco“, ir projektas „South Stream“ yra geri.

Kol Europa neturi bendros energetikos politikos, Italija turi ne tik teisę, bet ir pareigą imtis visų galimų veiksmų, nuo energijos taupymo iki branduolinės ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Liepos 13 d. Ankaroje, pasirašant susitarimą dėl „Nabucco“, J. M. Barroso sakė, kad dujotiekiai daromi iš plieno, o projektu „Nabucco“ „cementuojami“ šiame sumanyme dalyvaujančių žmonių santykiai, kuriami strateginiai Europos Sąjungos ir Turkijos ryšiai. Premjeras V. Putinas sakė, kad bet kas gali į žemę pakloti tiek surūdijusių geležies vamzdžių, kiek tik nori, bet reikės kažkuo juos užpildyti. Būtent netikrumas dėl šaltinių yra didžiausia šio projekto problema. Vienintelis garantuotas dalykas – tai, kad 8 mlrd. EUR investicijos bus geras sandėris projekto dalyviams.

Iš tikrųjų Turkija gali kelti panašių problemų, kokių kelia Ukraina, Rusijos tiekiamų dujų tranzito šalis. Daugelis mūsų nesutinka sukurti tiesioginę Turkijos ir Europos Sąjungos jungtį. Kas yra projektas „Desertec“? Šiaurės Afrika, šviesą atspindintys veidrodžiai, saulės elementai, nuolatinis srovės perdavimas ir patenkinamas 15 proc. energijos poreikis. Šiuo metu tai daugiau mirazas negu realus planas. „Desertec“ nebus pagrindinis patiekalas Europos Sąjungos vartotojų valgiaraštyje. Kur kas labiau tikėtina, kad jis bus viso labo labai brangus desertas. Todėl siūlau imtis mokslinių tyrimų branduolinės energetikos saugai didinti, nes šios rūšies energija yra švari ir pigi. Tai – rimtas argumentas, nes galiausiai energetinis saugumas priklauso nuo vartotojo arba, tiksliau, nuo sąskaitos ir klausimo, ar jis gali ją apmokėti.

Elmar Brok (PPE). – (DE) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, ponios ir ponai, energija yra gyvybiškai svarbus šaltinis visai visuomenei, atskiriems asmenims ir ekonomikai. Todėl mums Europoje svarbu rasti bendrus sprendimus, nors, žinoma, teisinga, kad energijos rūšių klausimas ir toliau priklausytų valstybių narių kompetencijai. Tai reiškia, kad per bendrus mūsų svarstymus neturime kovoti dėl branduolinės energijos, mažai anglies junginių išmetančios energijos ar kitų rūšių energijos – šiuo klausimu mano nuomonė skiriasi nuo, pvz., R. Bütikoferio nuomonės.

Vis dėlto turime stengtis rasti bendrą poziciją dėl išorinių energetinio saugumo aspektų. Dėl vidaus politikos visiškai sutinku su Komisijos nariu, kad, pvz., atsinaujinančios energijos ir energijos taupymo klausimai daug svarbesni, negu mažiau svarbūs ir naujų galimybių moksliniai tyrimai.

Vis dėlto siekdami sumažinti priklausomybę nuo išorės tiekėjų, energiją turime įvairinti. Šiuo požiūriu projektai „Desertec“ ir „Nabucco“ yra svarbios priemonės. Taip pat turime derėtis su Rusija partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimų ir energetinio saugumo klausimais, nes Rusija nutraukė narystę energetikos chartijoje ir tai yra ne gerai, o blogai. Tai – dar vienas svarbus mūsų uždavinys. Vis dėlto turime pripažinti, kad turime reikalų su šalimis, kurios nebūtinai patikimos, ir kad, deja, patikimų šalių negalime aiškiai atskirti nuo nepatikimų.

Todėl tiekėjų galią turime atsverti Europos Sąjungos vartotojų galia. Jungčių sistema, bendrų dujų saugojimo objektų klausimas – šie dalykai svarbūs norint užtikrinti, kad nebūtų nutrauktas tiekimas kuriai nors pavieniui šaliai. Jeigu visi vieni kitiems padėsime, būsimė tokie stiprūs, kad tiekimo niekas negalės mums nutraukti. Tai – tas svarbusis klausimas, kurį turime išspręsti.

Šioje srityje turime aiškiai pasakyti, kad privačios investicijos reikalingos, nes be jų darbas bus neįmanomas. Daug jau padaryta, bet siekiant geriausio galimo sprendimo svarbiausias bendras mūsų saugumo interesus turi būti suderintas su ekonominiais interesais. Tai neturėtų būti laikoma prieštaravimu. Manau, kad tada tikrai rasime tinkamą sprendimą. Tai reiškia, kad reikia apsvarstyti ir konkurencijos teisės klausimus, ir tuo noriu pasakyti, kad didžiųjų tiekėjų, pvz., bendrovės *Gazprom* ar netgi kitų bendrovių galia neturėtų būti ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Pone pirmininke, noriu pabrėžti, kad šis pasiūlymas dėl rezoliucijos pateiktas labai laiku, ir pasidžiaugti dėl visų frakcijų pastangų priimti bendrą pasiūlymą.

Ponios ir ponai, kad nepasikartotų bejėgiška padėtis, kurią daugelis mūsų piliečių patyrė, kai Rusija nusprendė nutraukti dujų tiekimą per Ukrainą, aišku, kad gyvybiškai svarbu kuo labiau įvairinti energijos šaltinius ir dujų perdavimą. Atsižvelgdami į tai, mes skubiai turime pastatyti naujus dujotiekius, kurie, kaip projektas „Nabucco“ ir kiti projektai, padėtų pagerinti tiekimo saugumą Centrinėje Europoje. Vis dėlto siekiant užtikrinti tiekimą visose Europos Sąjungos šalyse, be šių pastangų, turėtų būti siekiama užsitikrinti tiekimą iš žemyno pietų.

Pasakiusi tai norėčiau pabrėžti, kaip jau padarė Komisijos narys, kitą šios problemos aspektą. Pastaroji krizė parodė, kad Europos Sąjungai trūksta ne dujų atsargų, bet perdavimo pajėgumų. Todėl svarbu sutelkti pastangas jungčių sistemoms Europos Sąjungoje gerinti. Ponios ir ponai, turėtumėte patikėti, kai sakau, kad šiuo aspektu galima dar daug ką tobulinti.

Pateiksiu savo šalies pavyzdį. Kaip žinote, Ispanija galėtų tapti svarbia Europos tranzito ašimi, nes turi jungti su Alžyru per dujotiekį *Medgaz*, kurį statant jau padaryta daug pažangos, ir šešis suskystintų gamtinių dujų įrenginius, kurių pajėgumą esant kitai ypatingai padėčiai būtų galima padvigubinti. Nepaisant to, Ispanija negali niekuo padėti, kol nepagerintos jos jungtys per Pirėnus.

Galiausiai turėtume žinoti, kad didžiųjų infrastruktūros objektų statyba – tik viena, nors ir svarbi, ES tiekimo saugumo politikos dalis. Šis saugumas taip pat itin daug priklauso nuo energijos taupymo ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimo. Šiomis aplinkybėmis gyvybiškai svarbiu laikome bendradarbiavimą su Šiaurės Afrikos šalimis plėtojant atsinaujinančius energijos šaltinius. Tai susiję su mano raginimu įtvirtinti tiekimą iš Pietų Europos.

Todėl, pone Komisijos nary, Viduržemio jūros regiono saulės energijos planas, kurio įgyvendinimui vadovauja Viduržemio jūros regiono valstybių sąjunga, yra patraukli idėja, kurią mes, šio Parlamento nariai, norime remti.

Graham Watson (ALDE). - Pone pirmininke, šioje srityje mūsų laukia trys dideli iššūkiai – energijos tiekimo saugumas, mūsų energetikos vidaus rinkos neveiksmingumas ir būtinybė kovoti su klimato kaita. Šiems iššūkiams įveikti būtini projektai „Desertec“ ir „Nabucco“.

Jeigu mums pavyks Šiaurės Afrikoje išplėtoti terminę aukštos įtampos saulės energijos gavybą, Viduržemio jūros regiono valstybių sąjungos veikla taps prasminga, galėsime padėti tiekti vandenį pietinių Viduržemio jūros pakrančių šalims ir sukurti elektros gamybos technologiją, kuri turėtų masinę pasaulinę rinką. Jeigu įtikinsime valstybes nares, kad politiškai būtina didesnė energetinė nepriklausomybė, ir neleisime Berlynui bei Paryžiui kiekviena proga ją mažinti, projektas „Nabucco“ galės mums padėti įvairinti naftos ir dujų tiekimą.

Šiandien mūsų svarstomame pasiūlyme dėl rezoliucijos mažai kalbama apie tai, ką reikia nuveikti pačioje Europos Sąjungoje. Turime plėtoti atsinaujinančios energijos – saulės, terminės ir kitos – gamybą. Pasitelkdami pažangiuosius tinklus, turime sukurti aukštos įtampos nuolatinės srovės elektros energijos paskirstymo pajėgumus – tai apie 50 mlrd. EUR investicijų, bet bus sukurta daug darbo vietų – ir naftos bei dujų saugojimo įrenginius, be to, turime sukurti energijos saugojimo politiką, kad būtų sumažinta pavojinga mūsų priklausomybė nuo Rusijos.

Didžioji mūsų energijos dalis ir toliau priklausys nuo naftos ir branduolinės energijos, bet rengiantis Kopenhagoje vyksiančiai Pasaulio klimato kaitos konferencijai vienintelis didelis pasiūlymas – pereiti prie atsinaujinančių energijos šaltinių. Naudojant vėjo energiją, Kinijoje per ateinančius dvidešimt metų galėtų būti patenkinta visa nauja elektros energijos paklausa ir pakeista 23 proc. energijos, gaminamos naudojant anglį. Dykumose per šešias valandas gaunama daugiau saulės energijos negu žmonija sunaudoja per metus. Pone Komisijos nary, jūs sakėte, kad tai nėra mūsų energijos tiekimo saugumo dalis. O turėtų būti ir privalo būti.

Franziska Katharina Brantner (Verts/ALE). - Pone pirmininke, kaip daugelis teigė, energetinis saugumas mums – pirmiausia energetinės nepriklausomybės klausimas ir, kaip teisingai pasakė A. Piebalgs, veiksmingiausia strategija – didinti efektyvumą, taupymą ir plėtoti atsinaujinančius energijos šaltinius.

Bet mes, būdami Žalieji, esame ir realistai, suvokiame, kad vidutiniu laikotarpiu reikės dujų. Todėl pritariame įvairinimui ir projektą „Nabucco“ taip pat laikome prioritetiniu Europos projektu.

Vis dėlto leiskite pasakyti, kodėl mes netikime, kad branduolinė strategija yra nepriklausomybės strategija – ji tikrai nėra energetinės nepriklausomybės strategija. Galiausiai uranas juk importuojamas, ir ne tik iš mums patinkančių šalių. Be to, jei kalbėsime apie saugumą, turime paminėti branduolinės energetikos padarinius saugumui, t. y. branduolinio ginklo platinimą – mes matome tas pačias problemas, su kuriomis susiduriame spręsdami kitus aukšto lygio saugumo klausimus. Negalime to nepaisyti ir negalime sakyti, kad branduolinė energetika visiškai nesusijusi su branduolinio ginklo platinimo klausimu.

Be to, mūsų frakcija tvirtai mano, kad vykdam visi projektus turi būti atsižvelgiama į abejones dėl skaidrumo ir korupcijos ir jie negali trukdyti vykdyti atviro ir griežto dialogo žmogaus teisių klausimais su bendradarbiaujančiomis šalimis, taip pat neturi trukdyti šioms šalims taikyti visą apimančią politinį požiūrį.

PIRMININKAVO: PÁL SCHMITT*Pirmininko pavaduotojas*

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Kai tik buvo pasirašyti susitarimai dėl dujotiekių „Nabucco“ ir „South Stream“ statybos projektų, prasidėjo didelės lenktynės. Laikas parodys, ar „Nabucco“ atliks savo vaidmenį Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikoje. Todėl stebiuosi Europos Komisijos šiuo klausimu vykdoma politika Rusijos atžvilgiu.

Komisija labai klysta manydama, kad projektas „South Stream“ nekonkuruoja su „Nabucco“. Komisija klysta nereaguodama į tolesnį bendrovės *Gazprom* brovimąsi į Europos energetikos rinką. Be to, Komisija klysta nebyliai sutikdama su bendrovės *Gazprom* įgyvendinamais projektais Baltijos ir Juodojoje jūrose.

Projektas „Nabucco“ pavyks tik tuo atveju, jei jam bus užtikrintos ilgalaikės politinės garantijos. Todėl turime imtis aktyvių politikos priemonių Centrinėje Azijoje, Juodosios jūros regione. Sukūrus energetikos sektoriaus jungtis tarp šių šalių ir Europos, bus sustiprintas jų suverenumas, pagerintas Europos saugumas ir tikriausiai net atvertos durys reformoms, kurių tikimės.

Jeigu Afganistanas yra NATO išbandymas, tai energetinis saugumas tikrai yra Europos Sąjungos aktyvumo ir brandos išbandymas. Šių planų sėkmė priklauso tik nuo mūsų politinės valios. Sutarčių pakeitimai – mažesnės svarbos klausimas.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Pone pirmininke, mūsų regiono energijos tiekimo nepriklausomybė ir energijos įrenginių bei vartotojų saugumas neturėtų būti užtikrinamas neatsižvelgiant į dujas gaminančių šalių ir tranzito šalių gyventojų interesus, kitaip rizikuojame sukelti konfliktą. Dujotiekio projektų konkurencija ne tik kelia sunkumų, bet ir įtampą Rytų Europoje, Kaukaze ir Centrinėje Azijoje. Pašalinus su dujų ir kitų rūšių energijos šaltiniais susijusias dideles problemas, kylančias dėl spekuliacijų rinkų, sudarius susitarimus dėl tarifų, kuriais būtų atsižvelgiama į energiją gaminančių šalių ir tranzito šalių interesus ir kuriais Europos vartotojams būtų užtikrintas saugumas, būtų galima šį saugumą užtikrinti visur.

Ši užduotis galėtų būti paskirta Parlamento ir Tarybos prižiūrimai Europos energetikos agentūrai – vienintelės jos politikos kryptys būtų bendradarbiauti ir skatinti viešąjį interesą. Kodėl tada neapleidžia nuojauta, kad šiuo atveju komerciniai interesai užgožia Europos žmonių interesus?

Taip pat norėčiau oficialiai įspėti Komisiją vengti pagundos projektą „Nabucco“ naudoti kaip Trojos arklių prievarta skatinant Turkiją įstoti į ES. Kriterijai, pagal kuriuos bus sprendžiama dėl galimos Turkijos narystės, ir toliau turi likti pagarba pasauliškumui, kurdų teisių laikymasis, Armėnijos genocido pripažinimas.

Niki Tzavela (EFD). – (EL) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, jūs žinomas dėl savo pragmatizmo ir realybės jausmo, bet su visa derama pagarba norėčiau pasakyti, kad nelaikau dujotiekio „Nabucco“ galutiniu arba beveik galutiniu faktu. Ištyrę šio dujotiekio pajėgumą nustatėme, jog norint, kad jis būtų perspektyvus ir našus, jam per metus reikės 31 mlrd. kubinių metrų dujų.

Ką tik grįžote iš Azerbaidžano ir jaučiatės tikras, kad tai – šalis tiekėja. Azerbaidžanas žada dujas visiems. Dujotiekio „Nabucco“ projekte dalyvaujančias šalis kamuoja klausimas, kur jis gaus dujų dujotiekui užpildyti. Iki šiol Baku tik sako: „aš visiems jums duosiu dujų“, bet negali užtikrinti netgi saugaus tranzito. Kalbant apie Iraną, kurį jūs, pone Komisijos nary, minėjote, prieš jam tampant dujas tiekiančia šalimi jo santykiai su Europos Sąjunga dar ilgai bus audringi ir galbūt netgi labai įtempti.

Tarptautinėje energetikos rinkoje kalbama, kad už azerbaidžaniečių stovi Rusija ir kad turime bendrauti tiesiogiai su ja. Mano klausimas: prieš įsipareigodami finansiškai, gal galite pirmiau užsitikrinti tiekėją?

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Pone pirmininke, „Nabucco“ buvo pirmoji milžiniškos sėkmės sulaukusi Džiuzepės Verdžio opera. Derinamas su naujuoju bendru Italijos ir Rusijos projektu „South Stream“, to paties pavadinimo energetikos projektas gali tapti bevertis. Įvertindami tai, kad tariamas Žaliųjų partijos narys Joschka Fischer už šešiaženklę sumą pasirašė lobizmo sutartį, galime daryti išvadą, kad visa kompozicija skamba kaip betikslė ribotai rinkai skirta populiarioji daina, o ne tvarumo ir ekonomiško simfonija.

Per ateinančius keletą metų iš saulės energijos gaminama elektros energija taps gerokai pigesnė. Visa investicija galėtų būti panaudota bendrai 8 000 megavatų vėjo energijos galiai pagaminti. Jeigu gamtinių dujų telkiniai Irane ir Irake Europai taip pat bus uždaryti, mus tikriausiai ištiks toks pat likimas kaip patį Verdį, nes jis po savo projekto „Nabucco“ taip pat daugelį metų nerado ramybės.

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (ES) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, dėkoju, kad aiškiai apibūdinote dabartinę projekto „Nabucco“ padėtį, jo galimybes ir perspektyvas – remiantis jūsų žodžiais, tikėkimės, projektas bus įgyvendintas trumpuoju laikotarpiu, taip pat už informaciją apie projektą „Desertec“.

Neabejotina, kad saulė yra ypatingas energijos šaltinis. Šios energijos pavertimas energija, kurią gali naudoti žmonės, yra sritis, kurioje per pastaruosius 20 metų padaryta daug pažangos. Vis dėlto neabejotina, kad dar turime daug nuveikti, kad technologiniu požiūriu būtų užtikrintos visos šio šaltinio galimybės ir perspektyvumas, ypač vykdant projektą „Desertec“, kurį dabar aptariame, ir kitus panašius projektus. Šis projektas labai sveikintinas, todėl turime jį remti ir toliau įgyvendinti stengdamiesi išspręsti technologines problemas.

Tačiau turiu tikrai atkreipti jūsų dėmesį, kad, kalbant apie energijos vartojimo efektyvumą, pirmiausia apie tiekimo saugumą, todėl ir apie energijos šaltinių įvairinimą, šiek tiek nutylimas vienas konkretus energijos šaltinis. Žinoma, kalbu apie branduolinę energiją. Šis energijos šaltinis sistemingai diskriminuojamas, nes jis neatitinka daugelio ES valstybių narių įvykių, pasaulinių tendencijų ar dabartinių žmonijos energijos poreikių raidos.

Ši padėtis turi pasikeisti. Turime pradėti laikytis požiūrio, kad reikia apsvarstyti visus galimus energijos šaltinius – vaidmenį, kurį jie gali atlikti. Mes, šio Parlamento nariai, negalime taip akivaizdžiai nusigręžti nuo šios tikrovės.

Kristian Vigenin (S&D). – (BG) Pone Komisijos nary, ponios ir ponai, tai – ne sutapimas, kad energetikos politikos ir energetinio saugumo klausimas šiame Parlamente svarstomas gana dažnai, ypač po šių metų pradžioje susidariusios padėties, kai kelios Europos Sąjungos narės buvo praktiškai paliktos be dujų. Tai tikriausiai buvo Europos Komisijos ir valstybių narių, kaip visumos, santykių lūžio momentas.

Tai, ką aptariame dabar – ne tiek techniniai klausimai ir išsami informacija apie energetikos politikos kūrimą Europos Sąjungoje, kiek išoriniai energetinio saugumo aspektai ir Europos Sąjungos raida šioje srityje, nes galiausiai šis klausimas yra dvipusis. Pagaliau tai – svarbus klausimas, nes galiausiai jis turi įtakos kiekvienam piliečiui.

Turime tai aiškiai žinoti aptardami projektą „Nabucco“, kuris neabejotinai yra vienas iš prioritetinių šios srities projektų, kartu su projektu „Desertec“. Taip pat turime aiškiai žinoti, kad Europos Sąjungoje yra šalių, kurios priklauso ne tik nuo vienintelio tiekėjo, bet ir nuo vienintelio tiekimo maršruto.

Todėl negaliu sutikti, kad dėl projekto „Nabucco“ kils sunkumų įgyvendinti projektus „South Stream“ ir, tam tikru požiūriu, „Nord Stream“, kurių tikslas – tiekti dujas tiesiogiai iš Rusijos į Europos Sąjungos valstybę narę, taip užtikrinant, kad Europos Sąjunga nepriklausytų nuo tranzitinio tiekimo per politiskai ir ekonomiškai nestabilias šalis.

Šiuo požiūriu Europos Komisija teisingai paskelbė, kad nekyla jokių sunkumų ir kad turime stengtis visus šiuos atskirus projektus įtraukti į bendrą strategiją, kurioje, pabrėžiu, projektas „Nabucco“ akivaizdžiai yra vienas iš didžiausių prioritetų.

Tikimės, kad Komisija pateiks atskirą pasiūlymą dėl dujų atsargų Europos Sąjungoje didinimo, kuris yra labai svarbus, ir dėl valstybių narių didesnio pajėgumo jungčių sistemos sukūrimo – tai irgi labai svarbu užtikrinant saugumą Europos Sąjungos piliečiams ir įmonėms.

Žinoma, turėtume pakankamai įvertinti energijos vartojimo efektyvumo klausimą – tai dar viena svarbi mūsų politikos, kuria siekiama Europos Sąjungai užtikrinti energetinį saugumą, dalis.

Fiona Hall (ALDE). – Pone pirmininke, noriu Komisijos nariui padėkoti už tai, kad šiam Parlamentui priminė, jog energetinis saugumas priklauso ir nuo paklausos. Priėmus sprendimą iš Europos rinkos pašalinti kaitinamąsias lemputes bus sutaupyta tiek elektros, kiek per metus pagaminama Suomijoje.

Šį rudenį siekiame susitarti su Taryba dėl energijos vartojimo efektyvumo priemonių paketo. Keturiasdešimt procentų mūsų sunaudojamos energijos tenka pastatams, todėl ateityje siekiant energetinio saugumo labai svarbu, kad nustatytume aukštas efektyvumo normas ir naujiems, ir esamiems pastatams. Tikiuosi, kad valstybės narės Taryboje pritars Parlamento pasiūlymams, kuriais siekiama nutraukti beatodairišką energijos, dabar naudojamos šildymui, vėsinimui ir apšvietimui, švaistymą. Jei nebus kitų argumentų, ministrai turėtų pritarti šiems pasiūlymams vien dėl savo interesų, nes tai iš esmės palengvins jų darbą ir jų atsakomybę už tai, kad lempos toliau šviestų, o dujos toliau tekėtų.

Indrek Tarand (Verts/ALE). - Pone pirmininke, mes matome tris pagrindines projekto „Nabucco“ problemas. Projektas plėtojamas per lėtai ir per daug nepastebimai, mums nepatinka Komisijos pozicija, kurią prieš savaitę pakartojo E. Landaburu – jis teigė, kad Komisija dėl projekto „South Stream“ ir projekto „Nabucco“ laikosi neutralios pozicijos. Komisija turėtų pritarti projektui „Nabucco“.

Antra, linkime Komisijai aktyviau imtis veiksmų tų valstybių narių vyriausybių atžvilgiu, kurios vis siekia įgyti konkurencinį pranašumą ir įvairios naudos kitų valstybių narių sąskaita. Tų šalių neminėsiu, nebent galiu pasakyti, kad vienos iš jų sostinė vadinama Roma.

Jeigu nedarysime sparčios pažangos plėtodami projektą „Nabucco“, sulauksime nemalonių įvykių, panašių į Vengrijos įvykius, kai bendrovė *Surgutneftegas* įsigijo pagrindinį Vengrijos bendrovės MOL akcijų paketą. Panaši padėtis ir Baumgartene, Austrijoje.

Kitais atžvilgiais, pone Komisijos nary, mes jums linkime sėkmės kuriant bendrą energetikos politiką, kurios Europos Sąjungoje vis dar nėra.

Sajjad Karim (ECR). - Pone pirmininke, Europos ateitis priklausys nuo to, ar bus apsirūpinta energija. Kaip matyti iš susitarimo dėl projekto „Nabucco“ ir „Desertec“, Turkija yra svarbiausia jungtis, ir šiuo požiūriu aš pritariu G. van Ordeno nuomonei. Šiuo metu itin svarbu užtikrinti didesnę pasitikėjimą ir kurti tvirtesnius ryšius su šalimis, kurios bus mūsų energetikos partnerės, įskaitant Artimuosius Rytus ir Šiaurės Afrikos valstybes. Su daugeliu šių valstybių susijęs ir vystymosi klausimas. Įgyvendinant projektą „Desertec“, masinė elektros energijos gamyba iš saulės energijos yra unikali galimybė uždirbti pajamas, kurios turi duoti naudos ir jų gyventojams. Šios galimybės nederėtų praleisti.

Deja, daugelis valstybių narių, įskaitant manąją, per pastaruosius keletą metų neparengė nuoseklios energetikos strategijos. Mano rinkimų apygarda, Anglijos šiaurės vakarai, įvardijama kaip vienas iš svarbiausių vėjo energijos gamybos regionų, tačiau šią gamybą plėtoti kliudo Jungtinės Karalystės teritorijų planavimo įstatymai. Turime būsimų energijos tiekimo šaltinių ieškoti ir išorėje, tačiau valstybės narės taip pat privalo kuo geriau pasinaudoti savo jau turimais ištekliais ir galimybėmis.

Marisa Matias (GUE/NGL). – (PT) Pone pirmininke, aš atidžiai klausiausi ir norėčiau iškelti tris klausimus. Pirmasis: apie ką iš tikrųjų kalbame aptardami energetinį saugumą ir energetiką? Ar kalbame apie žmones – žmones, kuriems turime užtikrinti vienodas galimybes pirkti energiją, taip pat užtikrinti saugumą, kad jie žiemą nebūtų palikti be energijos; ar galiausiai kalbame apie didžiųjų valstybių galios santykius; ar, dar blogiau, prisidengdami energetiniu saugumu ir projektais „Nabucco“, „Desertec“ bei kitais siunčiame informaciją kitiems pasaulio regionams ar kitoms šalims? Jeigu siunčiame informaciją, kokią moralinę teisę turime tai daryti?

Antrasis klausimas: prašome Komisiją nedelsiant imtis veiksmų dėl neskaidrių užsienio subjektų operacijų Europos rinkoje. Norėčiau sužinoti, kaip šis mūsų prašymas atrodo, žinant apie neskaidrias pačių europiečių operacijas Europos rinkoje. Baigdamą, pone pirmininke, norėčiau iškelti trečiąjį klausimą. Tiesiog manau, kad mes visi praleidome puikią galimybę sukurti vidutinio ir ilgojo laikotarpio politiką. Pasirinkome trumpąjį laikotarpį ir dar kartą sustiprinome vidaus rinkos ir didelių pramonės bendrovių interesus.

Herbert Reul (PPE). – (DE) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, ponios ir ponai, jau pats laikas tiekimo saugumą pripažinti vienu iš svarbiausių energetikos politikos klausimų. Deja, jis ne toks paprastas, koks kartais atrodo politinėse diskusijose. Šiandien kalbame apie du projektus: „Nabucco“ – labai apčiuopiamą projektą, kurį galime plėtoti, ir „Desertec“ – įdomų projektą arba įdomią idėją ar viziją, ir niekas iki šiol negali tiksliai pasakyti, ar jį įmanoma įgyvendinti, kur ir kaip tai padaryti.

Turime imtis konkrečių klausimų ir juos spręsti. Turime skatinti ir ateities vizijų projektus, bet nepradėti manyti, kad bet kuriai problemai yra tik vienas sprendimas, o kelioms problemoms išspręsti – tik viena strategija. Taigi daugelio kolegų Parlamento narių iškeltas klausimas visiškai teisingas: vieno atsakymo nėra, šias problemas galima spręsti įvairiai.

Pvz., neturime leisti, kad intensyviai diskutuodami dėl CO₂ problemos taptume vis labiau priklausomi nuo dujų, nes tai sukels naujų problemų – reikės naujų dujotiekių. Turime tarti „taip“ anglies politikai, todėl mums būtina nauja elektrinių technologija. Turime tarti „taip“ anglies dvideginio surinkimui ir saugojimui, „taip“ – branduolinei energijai bei atsinaujinančiai energijai ir „taip“ – energijos taupymui. Turime ne rinkti vieną ar kitą, o daryti visus šiuos dalykus kartu. Kitaip elgtis, mano nuomone, būtų nemoralu ir neatsakinga, manau, kad mes sau tikrai nepadėtume.

Klausimas taip pat susijęs su tiekimo šaltiniais bei perdavimo maršrutais. Šioje srityje irgi nėra vieno atsakymo. Bet kuris, manantis, kad gali užtekti vien diskusijų apie dujotiekius, žinoma, klysta, nes jeigu norime būti mažiau priklausomi, turime pasilikti daug įvairių variantų, įskaitant suskystintas gamtines dujas, ir juos visus nuolat svarstyti. Likęs klausimas – labai svarbus klausimas – kaip užtikrinsime, kad reikalingiems projektams įgyvendinti būtų gauta reikiamo kapitalo. Kokia nauda iš nuostabių planų, jeigu niekas nenorės į juos investuoti?

Todėl svarbu, kaip įgyvendinsime energetikos politiką ir kaip elgsimės su tais, kurių investicijų į projektus laukiame. Bendroves reikia skatinti. Neturime manyti, kad viską galima įgyvendinti savaime ir viską iš anksto planuoti iki smulkmenų. Praėjusią žiemą daug sprendimų buvo įgyvendinta nepriėmus politinių sprendimų, nes įvairiose vietose išmintingai bendradarbiavo protingi žmonės, o Komisija naudingai tarpininkavo.

Marita Ulvskog (S&D). - (SV) Pone pirmininke, žinoma, nepriimtina, kad žmonės Europoje vidury žiemos lieka be energijos arba netenka darbo, nes pramonės šakos, kuriose jie dirba, neišgali sumokėti didelės energijos kainos, todėl priverstos laikinai atleisti žmones arba net nutraukti veiklą. Todėl norint užsitikrinti energijos tiekimą itin svarbu priimti išmintingus sprendimus.

Kartu turi būti nustatyti aiškūs reikalingiems infrastruktūros projektams keliami reikalavimai dėl poveikio aplinkai ir šalių nepriklausomumo. Valstybėms narėms neturi kilti pavojaus, kad jos visiškai priklausys nuo kitos valstybės. Prieš leidžiant įgyvendinti didelius projektus, poveikio aplinkai analizės turi atlikti patikimos ir nepriklausomos įstaigos.

Tai, žinoma, taikytina visiems minėtiems dideliems projektams, bet labiausiai norėčiau paminėti Baltijos jūrą, kuri yra didelė ir pažeidžiama vidaus jūra. Mums reikalingos analizės ir sprendimai, kuriais būtų užtikrinta, kad Baltijos jūra nevirstų negyva jūra dėl to, kad mes, Europos Parlamento nariai, nepakankamai toliaregiškai mąstėme ir buvome nepakankamai reiklūs priimdami sprendimus. Mes privalome tai padaryti dėl savo vaikų ir anūkų.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). - Pone pirmininke, visi nori energetinio saugumo, tad kodėl mes jo neturime? Gal todėl, kad 27 šalys skirtingai aiškina, ką reiškia energetinis saugumas.

Aš asmeniškai suvokiu, kad energetinis saugumas, be kitų dalykų, reiškia, kad reikia įvairinti šaltinius ir mažinti priklausomybę nuo Rusijos tiekiamų dujų. Įrodymų nereikia ieškoti toli, reikia viso labo prisiminti kai kurias mūsų valstybes nares, kurios, būdamos per toli nuo Rusijos, kad turėtų dujotiekį, nepatiria visų su priklausomybe susijusių problemų.

Manau, kad turėtume daug dėmesio skirti suskystintoms gamtinėms dujoms (SGD), kurti technologijas, statyti SGD terminalus ir įsivežti dujas iš viso pasaulio. Taip pat turėtume padėti kurti visuotinę SGD rinką, pavyzdžiui, naftos ir žaliavų rinką.

Dėl dujotiekio „Nabucco“ manau, kad projektas turėtų būti sparčiai persvarstytas siekiant įvertinti dujų tiekimą iš įvairių šaltinių ir dar kartą apsvarstyti trumpesnį maršrutą, kuris turėtų eiti iš Gruzijos ir Ukrainos (po Juodąją jūrą) į Rumuniją. Turime tik pažvelgti į žemėlapi.

Tai, kad valstybės narės skirtingai aiškina energetinį saugumą arba turi skirtingų interesų, taip pat matyti iš to, kad kai kurios projekte „Nabucco“ dalyvaujančios šalys taip pat įsipareigojo dalyvauti projekte „South Stream“, taip sumažindamos „Nabucco“ patikimumą ir galimybes įtvirtinti bendrą Europos energetikos politiką. „South Stream“ neabejotinai reiškia didesnę priklausomybę nuo Rusijos dujų.

Paweł Robert Kowal (ECR). - (PL) Klausydamasis kalbėjusiųjų kolegų mąstau, ar Europos Sąjungos piliečiai pasmerkti vien klausyti mūsų žodžių. Tai galėjome patikrinti šių metų sausį, per energetinę krizę. Galiausiai juk priimame rezoliucijas, nes visi nujaučiame, kad Europos Sąjunga nespėdžia energetinio saugumo klausimo. Taip pat pastebime, pone Komisijos nary, kad ES valstybės narės mažiau domisi projektu „Nabucco“, nors mažiau jos domisi ne visais energetikos projektais. Šiaurėje turime projektą „Nord Stream“, kuris yra labai rimtas žingsnis griaunant bendrą užsienio politiką. Pietuose plėtojamas projektas „South Stream“. Jame ES valstybės narės taip pat nori dalyvauti. Vis dėlto kai kalba pakrypsta apie „Nabucco“, visi girdime pažadus, bet nėra nei pakankamai lėšų, nei politinės paramos.

Kol mes šią temą aptariame Strasbūre, prie Baltijos krantų jau atvežtos cemento maišyklės projektui „Nord Stream“ įgyvendinti. Būtų įdomu, ar pavyks Lisabonos sutarties rėmėjus priversti laikytis žodžio – kad ratifikavus Sutartį jie neberems projektų „Nord Stream“ ir „South Stream“. Projektas „Nabucco“ gali pasirodyti esąs puikus žingsnis siekiant energetinio saugumo. Jeigu toliau vien darysime pareiškimus, tada, kai per būsimas energetines krizes ES piliečiams siūsisime lankstinukus su savo rezoliucijomis, jie juos sudegins.

Gabriele Albertini (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, sutinku su Komisijos nariu A. Piebalgsu. Ką tik pasakytais teiginiais jis patvirtina, kad projektu „South Stream“ ne konkuruojama su projektu „Nabucco“, o padedama įvairinti Europos energijos tiekimo šaltinius. Europos energetinis saugumas grindžiamas įvairiais šaltiniais, maršrutais ir šalimis tiekėjomis.

Esant nuliniam ekonomikos augimui prognozuojama, kad būsima dujų paklausa iki 2020 m. padidės 100–150 mlrd. m³. Remiantis šiomis prielaidomis būtina plėtoti įvairius variantus, ir projektas „South Stream“ yra ne „Nabucco“ alternatyva, o iš tikrųjų jį papildo. Komisija pietų koridorių laiko kelių projektų, įskaitant „Nabucco“, „South Stream“ ir Turkijos, Graikijos bei Italijos jungtį (ITG), grupe. Todėl prieš Rusiją nukreiptos diskusijos prieštarauja būsima kelerių ateinančių metų įvykių raidai.

Europos Parlamentas turi raginti laikytis pragmatiškos ir pirmiausia nuoseklios pozicijos įgyvendinant sprendimus, kuriuos Europos Sąjunga jau iš esmės priėmė: Europos ekonomikos gaivinimo planą, Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (EB) Nr. 1364/2006, nustatantį gaires transeuropiniams energetikos tinklams, ir antrąjį energetinio saugumo strategiją.

Tikrasis Europos energetinio saugumo politikos ramstis – šaltinių, maršrutų ir šalių tiekėjų įvairinimas; projektų „South Stream“ ir „Nabucco“ problema turi būti nagrinėjama realistiškai, ne per iškreiptą ideologinę prizmę, bet turint aiškią viziją, ką reikia daryti, pamirštant politinius ir ekonominius įvairių daugiausia tiesiogiai projektuose dalyvaujančių šalių interesus.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, jeigu energetinio saugumo problemą norime išspręsti patikimai ir perspektyviai, privalome sukurti visuotinę strategiją, kuria būtų reaguojama į poreikį skirstyti energijos šaltinius ir tranzito šalims taikyti bendras taisykles, nes mums priklausyti nuo vienintelio energijos šaltinio yra ne kiek ne geriau negu priklausyti nuo vienintelės tranzito šalies.

Todėl turime rasti pusiausvyrą, o to nebus pasiekta laikantis šaltojo karo tono Rusijos, nuo kurios tiekiamos energijos mes vis tiek priklausome arba priklausysime, atžvilgiu arba remiant vienintelį alternatyvų vamzdyną „Nabucco“, kai vis dar neaiškus jo tiekimo pajėgumas ir politinės bei ekonominės sąlygos Kaspijos jūros ir Kaukazo šalyse.

Dėl projekto „Desertec“ sutinku su daugeliu pateiktų prieštaravimų ir noriu dar pridurti: strateginis Europos Sąjungos tikslas turi būti laipsniškai didinti nepriklausomybę nuo energijos importo, o ne importuojamas gamtines dujas pakeisti importuojama iš atsinaujinančių šaltinių gaminama elektra.

Jeigu ilguoju laikotarpiu tikrai norime tapti savarankiški ir nepriklausomi energetiniu požiūriu, turime skatinti energijos vartojimo efektyvumą ir kuo geriau pasinaudoti valstybėse narėse esančiais atsinaujinančiais energijos šaltiniais.

Toine Manders (ALDE). – (NL) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, ponios ir ponai, norėčiau pasidžiaugti, kad šiame pasiūlyme laikotės integruoto požiūrio. Šis įvairinimas labai svarbus ir norėčiau pritarti savo kolegos J. C. van Baaleno žodžiams, kad turime svarstyti visų rūšių energijos, įskaitant branduolinės, klausimą. Vis dėlto – tai išmokau jau pradinėje mokykloje – visos energijos šaltinis yra saulė ir manau, kad ateityje daugiausia dėmesio turime skirti saulei.

Įvairinimo klausimu pasakytina, kad įvairinamos turi būti ne tik energijos rūšys, bet ir tiekėjai. Daugelis jūsų kalbėjote apie Rusiją. Iki šiol Rusija mums tiekė visada, kai tik prašėme, bet ateityje bus svarbu turėti daugiau tiekėjų. Kitas klausimas, kaip užtikrinti energetinį saugumą? Mes jį galime užtikrinti tik tuo atveju, jei mums energija bus tiekiamą per tinklus, ir manau, kad svarbiausias jūsų uždavinys keletą ateinančių metų (derėjotės dėl daugelio sudėtingų klausimų, dėl projektų „Nabucco“, „Desertec“) bus įgyvendinti integruotą tinklą, kuriame dalyvaujančios šalys, visos ES valstybės narės, veiktų viena kryptimi ir norėtų įgyvendinti integruotą energetikos politiką. Lėšų galite prašyti finansų institucijų, privačių investuotojų, bet manau, kad turite iškart pradėti kurti integruotą tinklą, tam tikrą *supertinklą*, indukcinę kilpą Europai, galinčią pasiekti kiekvieną galutinį naudotoją.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Pone pirmininke, energetika nėra Europos Sąjungos jurisdikcijai priklausanti sritis. Pone A. Piebalgsai, sveikinu dėl visko, ką darote.

Dėl energetikos ir energijos prieinamumo klausimų kyla karas – kartais karine prasme, kartais politine, kartais ekonomine. Mes tikrai sulauksime dujų karo. Be to, nežinosime, ar dujos yra karo priežastis, ar padarinys, bet dujų karas prasidės bet kuriuo atveju.

Skaičius žinome: Kaukazo šalyse atsargų yra dviem amžiams; Rusijoje – vienam amžiui; Šiaurės Afrikoje – pusei amžiaus; Baltijos jūroje – pusei amžiaus, Europoje – maždaug dvidešimčiai metų. Todėl turime pasirengti dujas importuoti.

Taip, pone Komisijos nary, „Nabucco“ yra patikimas projektas ir turime jį remti, bet turime finansiškai ir politiškai remti visus įvairius energijos tiekimo šaltinius – „Nord Stream“ ir „South Stream“, šiaurėje ir pietuose.

Turime pasitikėti savo pramonės įmonėmis, kurios yra kompetentingos, sąžiningos ir turi etikos kodeksą, bet nebūkime naivūs. Pone Komisijos nary, raginu jus nedelsiant išnagrinėti pasiūlymus, pateiktus kai kurių valstybių narių, norinčių, kad turėtume veiksmingą Europos priemonę, pagal kurią būtų galima imtis veiksmų dujų rinkoje, t. y. sukurti centrinę Europos dujų supirkimo tarnybą – kažką panašaus į tai, ką jūs darote Kaukaze per įmonę „Caspian Development Corporation“.

Norėčiau pasidžiaugti dėl projekto „Desertec“. Skaičius mes žinome: 1 km² dykumos gaunama tiek pat energijos, kiek būtų gaunama iš 1,5 mln. barelių naftos. Tai – puikus Europos ir Viduržemio jūros regiono projektas. Žinome, kad naudojant 0,3 proc. planetos dykumų energija būtų galima aprūpinti visą pasaulį.

Žinome, kad energetikos problemas išspręsimė pasitelkdami žmonių išradingumą ir mokslą, tačiau etiškai ir moraliai.

Pone Komisijos nary, jums labai gerai sekasi dirbti, nes Europoje matomi rezultatai, Europa teikia apsaugą, Europa imasi veiksmų. Gerai padirbėta, taip darykite ir toliau – Europos Parlamentas jus remia.

Justas Vincas Paleckis (S&D). - (LT) „Nabucco“ dujotiekis leistų pasijusti Europai tvirčiau ir saugiau. Tačiau Kaspijos regione ne visos valstybės žengia demokratijos keliu ir kelia pasitikėjimą. Daug kas priklausys nuo santykių su Turkija. Jeigu dabar ir nėra galimybių atverti duris tos šalies narystei ES, tai būtina neatstumti jos ir nesukelti ten antieuropietiško nuotaikų. DESERTEC projektas itin reikšmingas tuo, kad jis nukreiptas į ateitį. Kalbėdami apie energetinį saugumą per mažai dėmesio skiriame atsinaujinantiems energijos šaltiniams ir ypač energijos taupymui. Malonu, kad komisaras šiandien pabrėžė būtent tai. Sąjungos mastu reikėtų sukurti finansinius ir ekonominius mechanizmus, kurie skatintų ES valstybes ir atskiras kompanijas taupyti energiją, pereiti prie naujausių, švariausių technologijų ir tai būtų labai svarus indėlis į energetinį saugumą ir į kovą su klimato kaita.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). - (LV) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, būdamas Latvijos politikas, gerai žinau, ką reiškia, kai valstybė energetiškai priklausoma. Nors Latvija apie trečdalį energijos savo poreikiams pasigamina iš nuosavų atsinaujinančių šaltinių, likusius du trečdalius energijos daugiausia tiekia viena valstybė – Rusija. Kadangi mes – maža šalis, labai priklausoma nuo energijos tiekimo, gerai suprantame, kaip brangiai ši priklausomybė gali kainuoti ir galutiniams vartotojams (dėl kainos), ir visai šaliai (dėl galimo politinio pažeidžiamumo). Kiekvienos Europos Sąjungos valstybės narės energetinė pusiausvyrą kitokia, bet visi esame susirūpinę vienu ir tuo pačiu klausimu – energijos tiekimo saugumu. Tiekimo saugumą galima pasiekti įvairinant tiekimo šaltinius, nes kuo daugiau tiekėjų turime, tuo mažiau esame priklausomi nuo kiekvieno konkretaus tiekėjo. Rusija yra svarbi Europos Sąjungos dujų tiekimo partnerė. Europoje iš Rusijos iš viso importuojame apie ketvirtadalį visų sunaudojamų dujų. Kai kurios šalys, pvz., Latvija, netgi visiškai priklauso nuo iš Rusijos tiekiamų dujų ir kiekvienais metais pastebima tendencija, kad bendra Europos priklausomybė nuo tiekimo iš tos šalies didėja. Vienas iš alternatyvių tiekimo šaltinių – planuojamas dujotiekis „Nabucco“, kuriuo dujos iš Centrinės Azijos šalių per Turkiją būtų tiekiamos į Europą. Manau, jog labai svarbu, kad Parlamentas itin remtų šį projektą, nes juo bus tiesiogiai stiprinamas bendras dujų tiekimo saugumas. Vis dėlto dujotiekis „Nabucco“ sprendžiant mūsų bendro dujų tiekimo saugumo klausimą yra tik pradžia. Turime pasiekti, kad būtų sukurta bendra Europos energetikos politika, kuria remiantis būtų derinama visa energetikos srityje vykdoma veikla. Dėkoju už dėmesį.

Edit Herczog (S&D). - (HU) Pone pirmininke, pirmiausia leiskite pareikšti padėką, kad šiame Parlamente galiau kalbėti vengriškai ir pasveikinti Pirmininko pavaduotoją šia kalba. Pradėdama norėčiau pasakyti, kad, jeigu prisiminsime pastaruosius penkerius metus, Komisijos narys A. Piebalgs tapo bene vienu iš geriausiai dirbančių Komisijos narių, vykdančių darnią, į ateitį orientuotą politiką, kurią mes, Parlamento nariai, iki šiol bendrai rėmėme.

Sausio mėn. Budapešte, Vengrijoje, surengtoje konferencijoje „Nabucco“ klausimu Komisijos narys A. Piebalgs pirmą kartą pareiškė, kad Europos Sąjunga projektą „Nabucco“ nori remti politiškai ir finansiškai. Remiantis skaičiavimais, 3 300 km dujotiekiui turėsime surinkti apie 8 mlrd. EUR. Du svarbiausi mūsų laukiantys uždaviniai – Europos Sąjungos biudžete rasti apie 2 mlrd. EUR ir, antra, parengti sąlygas, kuriomis būtų lengviau, paprasčiau ir geresnėmis sąlygomis projektui gauti kreditą.

Pradinis pažadas buvo apie 30 mln. EUR. Turime suvokti, kad reikia eiti toliau. Tikiu, kad per keletą likusių mėnesių Komisijos narys kaip galėdamas stengsis tai padaryti arba projekto sėkmę užtikrinti paliks kitam Komisijos nariui. Visi gerai žinome, kad ekonomikos krizės atveju didžiausią sutrikusio energijos tiekimo smūgį patiria ne namų ūkiai, o įmonės. Kolegos Parlamento nariai, kalbame apie įmones, kuriose dirba mūsų rinkėjai ir piliečiai, todėl rizikuodami energetiniu saugumu rizikuojame jų pajamomis.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, energetinis saugumas neabejotinai yra vienas iš didžiausių prioritetų, kurių pirmiausia reikia stiprinti didinant energijos vartojimo efektyvumą ir įvairinant tiekėjus, šaltinius ir tiekimo maršrutus, bet pirmiausia ginant ES energetinius interesus trečiųjų šalių atžvilgiu.

Kovo mėn. vykusiam susitikime Europos Vadovų Taryba paskelbė, kad siekdama savo energetinio saugumo tikslų Europos Sąjunga bendrai ir kiekviena jos valstybė narė atskirai turi būti pasirengusi solidarumą derinti su atsakomybe. Mano nuomone, tai – svarbiausias aspektas: Europos energetikos politika turi būti neatskiriama susieta su ES užsienio politika, nes, jei jau nuolat sakome, kad mūsų užsienio politika bus tikrai veiksminga, kai kalbėsime vienu balsu, tą patį galima pasakyti ir apie energetikos politiką.

Būtent tai ir yra svarbiausias aspektas: kol ateis tas laikas, kai galėsime kalbėti vienu balsu, daugelio vyriausybių, dalyvaujančių sudėtinguose projektuose, pvz., „Nord Stream“ ir „South Stream“, pastangos turi būti laikomos ne prieštaraujančiomis paramai projektui „Nabucco“, o tos pačios strategijos, kuria, derindami pragmatizmą ir realizmą, pirmiausia siekiame ginti savo piliečių interesus, dalimi.

Todėl projektui „Nabucco“ tariame neabejotiną „taip“, bet nemažiau ryžtingas mūsų sprendimas remti vyriausybių pastangas užtikrinant, kad mūsų gyventojų gerovė būtų garantuota įvairinant tiekimą.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) 2008 m. Europos Sąjungoje nustatytas 242 mlrd. EUR prekybos deficitas, daugiausia susidaręs dėl padidėjusios importuojamos energijos kainos. Projekto „Nabucco“ dujotiekis eis per Turkiją, Bulgariją, Rumuniją ir Austriją ir per metus iš Kaspijos jūros Europos Sąjungai juo bus tiekiama 30 mlrd. m³ dujų. Europos ekonomikos gaivinimo planui skirtų 200 mln. EUR nepakanka. Raginame Europos Sąjungą gerokai padidinti skiriamas lėšas. Pagal projektą „Desertec“ bus naudojama Šiaurės Afrikos saulės energija ir įgyvendinamas Viduržemio jūros regiono planas surinkti saulės energiją ir statyti elektros perdavimo tinklą, kuriuo Europos Sąjunga bus susieta su Artimaisiais Rytai ir Šiaurės Afrika. ES turi daugiau investuoti į energijos tiekimo šaltinių įvairinimą. Kaip pranešėja energetinio pastatų efektyvumo klausimais, raginu ES numatyti novatoriškų finansinių priemonių, kad būtų daug daugiau investuojama į atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą ir į energijos vartojimo efektyvumą, ypač pastatuose ir transporto priemonėse, gerinimą.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Vykdam projektą „Nabucco“ bus patenkinta didžioji Europos Sąjungos dujų paklausos dalis. Vis dėlto šioje srityje dar svarbesnis politinis aspektas: nebebūsime priklausomi nuo vienintelio šaltinio. Ne kartą pasikartojusios krizės parodė, kad dabartinė padėtis, kai Rusija yra vienintelis šaltinis, o Ukraina – vienintelė tranzito šalis, nėra saugi Europos ekonomikai ir piliečiams. Plėtoti naujus energijos tiekimo šaltinius turi būti nemažiau svarbu nei plėtoti santykius su Rusija. Deja, projektą „Nabucco“ delsiama pradėti vykdyti dėl tam tikrų valstybių narių individualių interesų. Valstybės narės turi suvokti, kad šis projektas naudingas ne tik šalims, per kurias eis dujotiekis, ar jame dalyvaujančioms komercinėms bendrovėms, bet ir visos Europos piliečiams, kurių valstybių vyriausybės turi užtikrinti jų gerovę ir saugumą.

Klaidos, lėmusios, kad šis projektas vilkinamas, neturi būti kartojamos užsitikrinant dujų šaltinius. Regione yra šalių, pvz., Azerbaidžanas, Turkmėnija, Kazachija, Irakas ir Iranas, kurios dujotiekiu nori tiekti savo atsargas. Komisija turi pakartoti tai, ką padarė siekdama tarpvyriausybinių susitarimų – dalyvauti tolesnėse derybose ir kuo greičiau pasiekti teigiamus rezultatus. Jeigu ryžtingai nesiimsime šio darbo, jį atliks kiti, ir esu labai tikras, kad tai neatitiks Europos piliečių interesų.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Pone pirmininke, žinant ES priklausomybę nuo išorinio energijos tiekimo, jos tiekimo užtikrinimo klausimas visada turi būti ES išorės politikos dalis. Be to, pagal visas prognozes sutinkama, kad energijos paklausa pasaulyje per ateinančius 25 metus gerokai padidės.

Čia, Europoje, turime mažinti savo didelę priklausomybę nuo Rusijos dujų, ypač po pastarųjų metų krizių. Rusijoje vadovaujama aiškia strategija pasitelkiant dujų sektorių užsitikrinti dominavimą Europoje. Štai kodėl turime projektus „Nord Stream“, „Blue Stream II“, „South Stream“ ir kitus.

Taigi turime įvairinti tiekėjus ir maršrutus. Tai yra priežastis, dėl kurios esame suinteresuoti vykdyti projektą „Nabucco“ – šiuo dujotiekiu bus tiekiamos Azerbaidžano ir Irako dujos, taip pat Turkmėnijos dujos, taip įtvirtinant mūsų energetinius santykius su Centrine Azija, kuri yra vis svarbesnis regionas.

Todėl džiaugiuosi, kad praėjusį liepos mėn. pasiektas susitarimas, apie kurį pranešė Komisijos narys, taip pat tuo, kad Pirmininkas J. M. Barroso aiškiai remia projektą „Nabucco“, kaip nurodyta neseniai jo pateiktose politinėse gairėse.

Žinau, kad abejojama dėl „Nabucco“ perspektyvumo, bet taip pat abejoju dėl Baku, Tbilisio ir Ceihano naftotiekio, o dabar jis iš tikrųjų vykdomas.

Turiu pabrėžti, kad pietinių Viduržemio jūros pakrančių šalys taip pat turi atlikti svarbų vaidmenį tiekiant dujas į Europą. Svarbiausia šalis šiuo požiūriu yra Alžyras – tai mano šaliai ir Italijai svarbus dujų tiekėjas. Turime užtikrinti, kad būtų greitai baigti dujotiekio „Medgaz“ statybos darbai. Taip pat noriu pabrėžti, kad dujas gali tiekti Egiptas ir Libija.

Apibendrinamas sakau, kad energetikos klausimai turi būti Europos ir Viduržemio jūros regiono santykių prioritetas, naudingas abiem pusėms.

Ponios ir ponai, į Lisabonos sutartį įtrauktas energetikos klausimas priskiriamas bendros atsakomybės sričiai, joje nustatyta, kad vienas iš ES energetikos politikos tikslų bus užtikrinti energijos tiekimo saugumą. Kaip pabrėžiama pasiūlyme dėl rezoliucijos, kuri bus tvirtinama šiandien, tai mus tikrai skatina toliau kurti vis svarbesnę bendrą energetikos užsienio politiką.

Baigdamas pasakysiu, kad tai – sunkus tikslas, kaip paaiškėjo iš mūsų nesugebėjimo Europoje, Europos Sąjungoje, sukurti tikrąją energetikos vidaus rinką, nes netgi neturime reikiamų jungčių. Todėl džiaugiuosi dėl šios srities įsipareigojimų, priimtų Pirmininko J. M. Barroso minėtame dokumente.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, kaip ką tik sakė kolegos Parlamento nariai, pastaroji Rusijos ir Ukrainos dujų krizė rodo, kad skubiai reikia didinti Europos Sąjungos energetinį saugumą ir nepriklausomybę.

Europos Sąjunga vis dar per daug priklausoma, ypač nuo dujų importo, nes iki 2020 m. susidarys tokia padėtis, kad ji tikriausiai turės importuoti apie 80 proc. savo sunaudojamų dujų. Ši padėtis negali tęstis, nes jeigu taip bus, kils nuolatinis pavojus Europos Sąjungos energetiniam saugumui. Aišku, vykdomi infrastruktūros projektai, apie kuriuos užsiminėte, yra žingsnis teisinga linkme.

Nuo pastarosios Rusijos ir Ukrainos dujų krizės praėjo jau keli mėnesiai. Pone Komisijos nary, o kaip ateinanti žiema? Tiems, kurie jautė dujų trūkumą, ir tiems, kurie jo bijo ateityje, gyvybiškai svarbu žinoti, kaip Europa juos apsaugos nuo šių galimų naujų krizių.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, dabar aptariamoje rezoliucijoje dar kartą aiškiai išdėstoma, kad reikia kurti nuoseklią Europos užsienio politiką, taip pat energijos tiekimo saugumo požiūriu.

Šiandien jau daug pasakyta apie projektus „Nabucco“ ir „Desertec“. Tiekimo šaltinių įvairinimo klausimu norėčiau atkreipti dėmesį į kaimyninį regioną, iš kurio Europai dujos iki šiol tiekiamos stabiliai ir patikimai; jis teikia milžiniškas galimybes, be to, dėl klimato kaitos taps prieinamesnis. Kalbu apie Arkties regioną. Šioje srityje susiklosčiusi pragmatinio bendradarbiavimo tradicija, taip pat, pvz., su Rusija, bet pačiai ES, skirtingai negu Rusijai, JAV, Kanadai ir net Kinijai, ten neatstovaujama.

Siekiant ilgalaikius Europos interesus apsaugoti ir šiame regione, raginčiau kartu su partneriais, pvz., Norvegija ir Islandija, sukurti pragmatišką, ilgalaikę strategiją siekiant bendradarbiauti su Rusija, JAV bei Kanada ir suderinti įvairius interesus ne tik dėl bendro tiekimo saugumo, bet ir ekologiniais klausimais, taip pat dėl galimybių naudotis naujais neužšalusiais transporto maršrutais. Be to, taip bus išvengta galimų konfliktų, kurie priešingu atveju kiltų visiems skubant užsitikrinti vis dar prieinamus energijos šaltinius.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Pone pirmininke, mažinant Europos priklausomybę nuo Rusijos svarbų vaidmenį turi atlikti Turkija. Dabar kyla klausimas, kokią kainą Europa pasirengusi mokėti Turkijai. Tuo pačiu metu Turkija žaidžia dviem frontais, siekia pasinaudoti ir projektu „Nabucco“, ir „South Stream“. Tai neatitinka Europos interesų. Raginu Tarybą ir Komisiją vienareikšmiškai pasirinkti projektą „Nabucco“. Šis projektas tiesiogiai sumažintų mūsų priklausomybę nuo Rusijos, o lėtai mažėjant dujų paklausai Europoje bet koku atveju tiesti dviejų pietinių tiekimo maršrutų visiškai nebūtina. Turkija turi atvirai paskelbti savo pasirinkimą ir stengtis, kad būtų įgyvendinamas projektas „Nabucco“. Nepaisant to, derybas su Turkija šiuo klausimu derėtų griežtai atskirti nuo derybų dėl šalies stojimo į ES. Neturėtų susidaryti tokia padėtis, kad Turkija už bendradarbiavimą gautų bilietą į ES.

Lena Barbara Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) Europos Sąjungai reikia tiekėjų, kurių verslo sandoriai visada būtų skaidrūs ir kurie vykdytų savo įsipareigojimus. Energetikos chartija ir Tranzito protokolai – tai bandymas sukurti sistemą, grindžiamą aiškiais principais. Rusija neseniai parodė, kad nori atsisakyti Energetikos chartijos sutarties, ir tai reikėtų laikyti įspėjimu. Tai turėtų būti įspėjimas Rusijoje investuojančioms bendrovėms ir Komisijai. Tai turėtų Komisiją paskatinti kuo greičiau imtis veiksmų, kad būtų sukurta Europos energetinio saugumo sistema.

Galime tik tikėtis, kad Rusija laikysis chartijos ir galutinai jos neatsisakys. Europos Sąjungos dujų vidaus rinka turi veikti be trukdžių, turi veikti tarpvalstybinės jungtys ir dujų tinklai. Europos dujų vartotojų negalima palikti monopolijų valiai.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Matthias Groote (S&D). – (DE) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, ponios ir ponai, man labai patiko, kaip Komisijos narys šiandien apibūdino projektą „Desertec“. Šis projektas teikia daug galimybių ir yra patrauklus būtent dėl to, kad jį sudaro daug atskirų mažų projektų. Taip bus kuriamos darbo vietos ir rengiamasi ekologiškai pramonės politikai, kurios siekiame.

Turiu klausimą Komisijai. Kai kalbėjote apie projektą „Desertec“, manęs neapleido nuojauta, kad kalbate tarsi visko nepasakydamas. Kokių konkrečių priemonių planuojama imtis dėl tinklų infrastruktūros, kuri plėtojant atsinaujinančią energiją yra didžiulė problema? Planas, žinoma, yra toks: iš dykumų perduoti elektros energiją į Europą aukštos įtampos nuolatinės srovės linijomis. Kokių paramos priemonių Europos Komisija gali imtis šiuo klausimu? Ar šiuo klausimu kas nors jau svarstoma? Ko šioje srityje galime tikėtis iš naujos sudėties Komisijos?

Charles Tannock (ECR). – Pone pirmininke, ECR frakcija pritaria, kad Europos Sąjungai reikia bendros valstybių narių solidarumo grindžiamos išorinės energetinio saugumo politikos, bet energijos rūšys turi ir toliau priklausyti valstybės narės kompetencijai. Žinoma, turime įvairinti šaltinius, kad mažiau priklausytume nuo Rusijos naftos ir dujų (ši priklausomybė – per didelė), kurias dabar importuoja net ir Jungtinė Karalystė, tradiciškai priklausanti nuo Šiaurės jūros ir Norvegijos dujų.

Privalome plėtoti pietų koridorių ir, be projekto „Nabucco“, kaip prioritetą turėtume apsvarstyti projektą „White Stream“, taip pat kaip įdomios Europos Sąjungos ateities perspektyvos turėtų būti apsvarstyti Kaspijos maršrutai ir net per Sacharą einantys maršrutai. Europoje reikia geresnio dujų saugojimo pajėgumo, taip pat geriau integruoti mūsų dujotiekius ir elektros tinklus. Jungtinėje Karalystėje mes taip pat labai domimės naujomis branduolinėmis elektrinėmis.

Džiaugiuosi dėl investicijų į atsinaujinančios energijos šaltinius, įskaitant saulės energijos projektą „Desertec“ – šiomis priemonėmis kovojama su klimato kaita ir įvairinama pagalba. Mums taip pat reikia efektyviau vartoti energiją, tačiau pastaruoju metu ES įtvirtintas kaitinamųjų lempučių draudimas yra drakoniškas, juo nepaisoma gyvsidabrio keliamo pavojaus sveikatai (odai) ir aplinkai, o mano šalyje be reikalo smukdomas ES populiarumas.

Alejo Vidal-Quadras (PPE). – (ES) Pone pirmininke, remiantis prognozėmis, nuo dabar iki 2030 m. dujų naudojimas Europos Sąjungoje padidės daugiau kaip 40 proc., o mūsų vidaus gamyba mažės. Tai reiškia, kad net ir įgyvendinus visus dabar aptariamus projektus paklausa nebus patenkinta. Todėl mums reikia visų galimų tiekimo šaltinių; pirmiausia turime koordinuoti visus valstybių narių veiksmus, kad optimizuotume jų įnašą mūsų bendriems poreikiams patenkinti.

Projektai „South Stream“ ir „Nabucco“ apima labai svarbius ekonominius, energetinius, istorinius ir politinius aspektus. Turime į juos labai atidžiai ir protingai atsižvelgti ir nepamiršti visų šalių, kurioms projektais bus daromas poveikis, problemų ir poreikių. Daugelį mūsų dabar patiriamų problemų būtų galima išspręsti, jeigu pirmiausia ryžtingai derintume visų valstybių narių veiksmus, pastatytume daugiau suskystintų dujų terminalų, pagerintume vidaus rinką ir, tenka dar kartą sakyti, kalbėtume vienu balsu.

Derek Vaughan (S&D). – Pone pirmininke, palankiai vertinu šiandien įvairių frakcijų pateiktą tekstą ir ankstesnį Komisijos nario pareiškimą, pirmiausia todėl, kad pripažintas poreikis įvairinti energetikos technologiją ir užtikrinti tiekimą.

Bet, žinoma, nėra vieno atsakymo, kaip užtikrinti tiekimą. Reikia svarstyti visas technologijas. Būtina vartoti kelias energijos rūšis, įskaitant CCS, ir, žinoma, Velsas, iš kurio esu, vis dar turi daug anglies.

Taip pat turi būti gerinamas energijos vartojimo efektyvumas. Todėl manau, kad turėtume daugiau Europos struktūrinių fondų lėšų išleisti energijos vartojimo efektyvumo priemonėms, kad būtų ne tik sutaupyta energijos, bet ir suteiktas postūmis ekonomikai.

Norėčiau greitai paminėti dar du klausimus. Pirmasis – dėl projekto „Desertec“. Manau, kad tai – įdomus projektas, bet turime pripažinti, kad jis yra ilgalaikis. Tai nėra greitas vaistas.

Antra, saugoti dujų atsargas svarbu, bet turime pripažinti, kad tai brangu ir reikės finansavimo.

Todėl pritariu visiems šiandien pateiktiems tekstams, ypač pateiktiems S&D frakcijos, tačiau tai yra svarbūs klausimai ir norėčiau sužinoti Komisijos nario nuomonę apie juos.

András Gyürk (PPE). – (HU) Ponios ir ponai, pasiūlyme dėl sprendimo minima, kad Rusijos bendrovė *Surgutneftgaz*, kurios savininkai neaiškūs, neseniai įsigijo didelę dalį Vengrijos naftos bendrovės *MOL* akcijų. Norėčiau apie tai pasakyti kai ką daugiau. Po šio sandorio aš asmeniškai pateikiau raštišką klausimą Komisijos nariui. Jis atsakyme teigė, kad mūsų reikalavimą užtikrinti tvirtesnę Europos energetikos bendrovių apsaugą nuo neskaidrių išorinių įsigijimo sandorių jis laiko teisėtu. Tai – geros žinios. Turime pridurti, kad dabartinis reglamentavimas netinkamas šiam tikslui pasiekti.

Vis dėlto nuostatas, kuriomis reglamentuojamas skaidrumas, lengva apeiti. Todėl prašome Europos Komisiją atsisakyti sau pačiai patogios savistabos pozicijos. Ji, bendradarbiaudama su vyriausybėmis, turėtų parengti teisinę sistemą, pagal kurią būtų teikiama veiksminga apsauga nuo nepalankaus perėmimo. Pone pirmininke, atvira rinka yra bendras Europos laimėjimas. Netapkime pažeidžiamais būtent šiuo klausimu.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Atrodo, kad sistema „prašau žodžio“ („catch-the-eye“) veikia gerai, ir džiaugiuosi girdėdamas, kad tai tiesa. Mums reikia saugaus ir įvairaus tiekimo. Visi su tuo sutinkame.

Vis dėlto manau, kad per didelė šiandieninės mūsų diskusijos dalis sutelkta vienam klausimui: įspėjimams dėl Rusijos grėsmės. Tokios kalbos negali turėti konstruktyvių padarinių Europai ir manau, kad daug daugiau pasiektume, jeigu su Rusija išplėtotume partnerystę.

Būčiau dėkingas, jeigu Komisijos narys A. Piebalgs galėtų mums pranešti, kokia pažanga padaryta energetinio saugumo, mūsų santykių su Rusija gerinimo ir demokratinių normų įgyvendinimo (norėtume, kad Rusija šiam klausimui skirtų daugiau dėmesio) srityse.

Andrzej Grzyb (PPE). – (PL) 2007 m. rugsėjo mėn., remiantis 2006 m. priimtu Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu dėl dujotiekio „Nabucco“ ir kitų klausimų, paskirtas Europai atstovaujantis projekto koordinatorius – Josias Van Aartsen. 2009 m. jis pateikė įdomią ataskaitą, kurioje išdėstytos nemažiau įdomios išvados. Vienoje iš šių išvadų aptariami sunkumai, su kuriais gali būti susidurta įgyvendinant projektą „Nabucco“. Tai matyti net iš dabartinio finansavimo lygmenų.

Norėčiau paklausti, ar manote, kad, nepaisant jūsų asmeninio domėjimosi šiuo klausimu, projektui „Nabucco“ įgyvendinti paskyrus koordinatorių šis projektas bus įgyvendinamas veiksmingiau, kad galėtume būti tikri, jog tai, ką šiandien aptariame, ir tai, ko tikisi valstybės narės, įskaitant mano šalį, Lenkiją, 100 proc. įvyks?

Andris Piebalgs, Komisijos narys. – Pone pirmininke, man būtų sunku atsakyti į visus iškeltus klausimus, bet norėčiau pabrėžti keletą aspektų.

Pirmiausia politikos priemonėmis, kurias įgyvendiname energetikos sektoriuje, siekiama didinti mūsų piliečių gerovę ir skatinti mūsų pramonę. Mes siekiame saugaus tinkamai įkainotos ir ekologiškos energijos tiekimo. Tai – svarbiausias mūsų tikslas.

Antra, aptardami energetinius susitarimus, niekada nesileidžiame į šalutinius sandėrius. Nėra jokių kompromisų nei dėl plėtos, nei dėl žmogaus teisių. Dirbame vadovaudamiesi principu, kad tarpusavio priklausomybė energijos tiekimo srityje yra svarbiausias ir visiems – tiekėjams, tranzito šalims ir vartotojams – naudingas dalykas. Mūsų partnerius įtikinti užtrunka, bet tai – vienintelis būdas stabilumui pasiekti.

Trečia, net jeigu kartais atrodo, kad mes veikiamo lėtai, manau, kad itin svarbu savo veiksmus grįsti pramonės atstovų pasiūlymais ir remti pramonę, nes taip tampame stiprūs. Tai darydami mes galbūt ir netampame greitaeigiu laivu energetikos vandenyne, bet tai padeda užtikrinti stabilumą. Ką nors keisdami turime daug platesnį šio pakeitimo pagrindą, todėl esame daug saugesni. Visų projektų sąnaudų efektyvumas ir galimybė įgyvendinti ateityje gerai patikrinama. Todėl manau, kad tai – tinkama parama.

Kita sritis, kurioje turime silpnųjų vietų ir kurią nuolat aptariame – energetikos išorės politika ir nuoseklumas. Tiesa, kad esama daug ginčytinų – arba bent jau tariamai ginčytinų – aspektų, ir aš, kaip Komisijos narys, neabejotinai norėčiau matyti nuoseklesnę energetikos išorės politiką.

Pasiūlyme dėl rezoliucijos aptariamas būtent šis klausimas, nes, nors valstybės narės ir neturi dėl ko nesutarti, vyksta pastebimas konfliktas. Visa valstybių narių vykdoma veikla naudinga ir Europos Sąjungai. Taigi šia linkme turėtume imtis tolesnių veiksmų ir stengtis sukurti sistemą, kurioje galėtume kalbėti vienu balsu – kad sutaptų ne tik žodžiai, bet ir požiūriai, kuriuos norime pabrėžti. Dėl šios priežasties antroji strateginė energetikos politikos apžvalga vis dar labai svarbi. Visi antrojoje energetikos apžvalgoje mūsų pateikti aspektai vis dar aktualūs.

Komisijos požiūriu, kartu mes aiškiai matome, kad negalime sau leisti nuo tarpusavio priklausomybės pereiti prie tiesiog priklausomybės. Todėl itin remiame įvairinimo projektus, pvz., „Nabucco“ ir SGD projektus – jais visapusiškai nepakeičiami mūsų tarpusavio priklausomybės santykiai su kitomis šalimis, bet suteikiamos papildomos saugumo maržos. Taigi aptariau tai, ką darome mes patys, tačiau neabejotinai stebime ir tai, kas vyksta energetikos pasaulyje.

Branduolinės energetikos klausimu pasakytina, kad mes šio varianto atsisakėme. Priėmėme Branduolinės saugos direktyvą, bet tai – iš esmės nacionalinis ir labai opus klausimas. Tikrai manau, kad, vertinant iš ES perspektyvos, turėtume stengtis skatinti bendradarbiauti branduolinės saugos reguliavimo institucijas ir bandyti sukurti saugesnę ir nuoseklesnę sistemą. Bet abejoju, ar galėtume imtis visapusiškesnių veiksmų.

Galiausiai (bet tai nemažiau svarbu) tikrai manau, kad šie klausimai ir diskusijos labai padeda formuoti energetikos politiką, bet nėra vienos bendros priemonės, kurioje tai būtų numatyta. Esama daug priemonių ir prie šios diskusijos ateityje grįšime.

Labai ačiū už šias diskusijas. Taip pat džiaugčiausi galėdamas atsakyti į klausimus Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos (ITRE) komitete ar bet kuriuose kituose komitetuose, kurie norėtų energetikos klausimus aptarti išsamiau.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Gavau šešis pasiūlymus dėl rezoliucijos, pateiktus remiantis Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalimi⁽²⁾.

Balsavimas vyks šiandien, 12.00 val.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Cristian Silviu Bușoi (ALDE), raštu. – (RO) Džiaugiuosi pažanga, pasiekta Ankaroje pasirašytu susitarimu, kuriuo pradėtas įgyvendinti projektas „Nabucco“, ir protokolu prie susitarimo dėl projekto „Desertec“ įgyvendinimo pradžios. Projektas „Nabucco“ turi tapti prioritetu, nes juo sprendžiama pastaraisiais metais vis aktualesne tapusi dujų tiekimo problema. Žinau, kad nors projektas „Nabucco“ yra nemažiau svarbus geopolitiškai, norėdami, kad jis kuo greičiau taptų tikrove, projekto partneriai turi turėti ir tvirtų komercinių motyvų. Ekonomikos krizė, dėl kurios projekte dalyvaujančios bendrovės turi mažiau pinigų investicijoms, taip pat neaiškūs aspektai dėl šaltinių, iš kurių dujotiekiui bus tiekiamos dujos, yra kliūtys, kurios turi būti pašalintos. Sveikintina, kad projektui siūlome skirti 200 mln. EUR, bet turime aktyviau imtis politinių ir diplomatinų priemonių Turkijoje ir dujas tiekiančiose regiono šalyse. Todėl norėčiau paraginti valstybes nares parodyti solidarumą, kad būtų galima išvengti dujų krizių, panašių į patirtas pastaraisiais metais. Negalime laukti, kol įsigalios Lisabonos sutartis, o projektas „Nabucco“ bus baigtas, nes tuo metu europiečiai rizikuoja dėl Rusijos ir Ukrainos ginčų vidury žiemos likti be dujų.

Ivailo Kalfin (S&D), raštu. – (BG) Deja, ES vis dar neturi veiksmingos energetinio saugumo politikos. Pastaraisiais metais šia linkme imtasi pirmųjų veiksmų, už kuriuos pirmiausia norėčiau pasveikinti Komisijos narį A. Piebalgą. Prie jų prisidėjo ir Bulgarija. Nepaisant to, šie procesai vis dar per lėti, ypač atsižvelgiant į tai, kokios dinamiškos veiklos imasi Rusija ir kiti konkurentai.

Mums reikia daug aiškesnės ir aktyvesnės politikos, kuri apimtų bent keletą toliau nurodytų krypčių:

– skatinti iki galo įgyvendinti visus dujų tiekimo į Europą projektus, kuriems rinkoje realu užsitikrinti finansavimą, įskaitant projektus „Nord Stream“ ir „South Stream“;

⁽²⁾ Žr. protokolą.

– skatinti įrengti naują infrastruktūrą, kuri padės didinti energetinę nepriklausomybę ir mažinti išmetamą CO₂ kiekį – pirmiausia statyti įrenginius, kuriuose naudojama branduolinė energija ir atsinaujinančių šaltinių energija;

– parengti bendras dujų tiekimo ir tranzito taisykles;

– vykdyti aktyvią politiką Centrinės Azijos ir Kaukazo šalių atžvilgiu siekiant Europai užtikrinti Kaspijos dujų tiekimą.

Tunne Kelam (PPE), raštu. – Ši diskusija tapo papildomu įrodymu, kaip ES reikia bendros energetikos politikos. Vieni EP nariai ragina Komisiją ir valstybes nares vadovaujantis solidarumo principais imtis konkrečių koordinuojamų priemonių – jie ragina elgtis taip, lyg ES šią politiką jau turėtų. Jų pastangos turi ne tik politinę, bet ir moralinę vertę, nes būdami piliečių atstovai jie gali paspartinti bendros energetikos politikos kūrimą. Kiti EP nariai, prisidengdami šios politikos nebuvimu, teisina savo dvišalius sandėrius su tiekėjais, kurie dažnai nepaiso skaidrumo ir sąžiningos konkurencijos reikalavimų, jau nekalbant apie Europos solidarumą. Tai – trumparegiškas ir rizikingas požiūris, naudingas nedemokratiniais tiekėjais, kurių politinė strategija yra skaidyti ir silpninti ES. Komisija turėtų teikti ne tik politinę ir teisinę, bet ir finansinę paramą bendrovėms, dalyvaujančioms įgyvendinant mūsų energijos tiekimo įvairinimo priemones. Norėdamos tikrai daryti pažangą siekiant tikrojo energetinio solidarumo, valstybės narės turėtų pradėti teikti informaciją viena kitai ir Komisijai apie savo susitarimus su trečiųjų šalių partneriais.

Petru Constantin Luhan (PPE), raštu. – (RO) Kadangi prasideda nauja kadencija, manau, kad viena iš sričių, kuriose Europos Parlamentas turi aktyviai dalyvauti – energetinio saugumo užtikrinimas. To nepamiršdamas noriu pabrėžti projekto „Nabucco“ svarbą – jis padės užtikrinti Europos Sąjungos energetinį saugumą, nes Europos vartotojams bus garantuotos galimybės saugiu maršrutu gauti energijos iš alternatyvių šaltinių. 2009 m. liepos 13 d. Austrijai, Bulgarijai, Rumunijai, Turkijai ir Vengrijai pasirašius susitarimą dėl projekto „Nabucco“ ir taip prisiėmus politinį šiame projekte dalyvaujančių valstybių partnerių įsipareigojimą toliau statyti dujotiekį, investuotojams ir gamtines dujas tiekiančioms šalims duotas teigiamas ženklas. Šiame projekte dalyvaujančios šalys kartu su Europos Komisija turi toliau stengtis pritraukti investicijų ir dujotiekiiui „Nabucco“ užtikrinti patikimus tiekėjus.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), raštu. – (RO) Rusija pastaruoju metu tapo ne tik didžiausia dujų eksportuotoja, bet ir didžiausia naftos eksportuotoja pasaulyje, aplenkusi Saudo Arabiją. Ši padėtis leidžia Maskvai įgyti ypatingą įtaką, grindžiamą šių išteklių kontrole. Vis dėlto energija yra žaliava, kuriai turi būti taikomi rinkos ekonomikos principai. Energijos negalima naudoti kaip priemonės politiniam spaudimui daryti. Energetinės krizės, su kuriomis susidūrė Europa, parodė, kaip svarbu įvairinti energijos tiekimo šaltinius. Jos taip pat parodė, kokią papildomą vertę projektas „Nabucco“ teikia visai Europos Sąjungai. Rumunija buvo ir yra tvirčiausia projekto „Nabucco“ rėmėja. Beje, Rumunija liepos mėn. dėl projekto „Nabucco“ kartu su Turkija, Bulgarija, Vengrija ir Austrija pasirašė tarpvyriausybinių susitarimą. Mes šio susitarimo sudarymą laikome sėkmingu ir svarbiu žingsniu pirmyn. Įgyvendinant tokio dydžio ir užmojo projektą, koks yra „Nabucco“, teks susidurti su daugeliu iššūkių prieš jam tampant tikrove. Vienintelis sprendimas šioms iššūkiams įveikti – toliau ryžtingai vykdyti deramas priemones.

Traian Ungureanu (PPE), raštu. – Mes labai stengiamės skatinti nuoseklią energetikos politiką, bet ši politika jau yra ir visapusiškai įgyvendinama. Kyla tik viena maža problema. Ši politika NE mūsų. Ji – Rusijos. Dabar prie projekto „South Stream“ prisijungia ir Prancūzijos bendrovė EDF. Prieš tai rusai perėmė Vengrijos bendrovės MOL teises dėl „Nabucco“. O dar anksčiau Baumgartene esantį Austrijos dujų terminalą perėmė mišlinga bendrovė „Centrex“. Mums reikia aiškos Europos energetikos politikos ir jos reikia dabar. Tai gali būti paskutinė galimybė sutelkti pastangas projektui „Nabucco“ įgyvendinti. Priešingu atveju, jei Taryba ir Komisija toliau laikysis neutralumo, jos turėtų būti pasirengusios labai šaltoms žiemoms ir labai karštai politikai.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau šiame Parlamente paprašyti tylos, nes gavome naujienų iš Kabulo apie labai rimtą pasikėsšinimą prieš tarptautines taikos palaikymo pajėgas ir apytikslę informaciją, kad iki šiol pranešama apie šešis žuvusius Italijos kontingento narius – Folgoro desantininkus.

Norėčiau paprašyti šio Parlamento narius tylos minute prisiminti tuos, kurie kovoja, kad visame pasaulyje įtvirtintų mūsų taikos ir laisvės idealus.

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, kaip ką tik girdėjote iš M. Mauro, Afganistane įvyko tragiškas incidentas: žuvo šeši taikdariai. Norėčiau paprašyti atsistoti ir tylos minute pagerbti šio tragiško incidento aukas.

(Parlamento nariai atsistojo tylos minutei)

PIRMININKAVO: S. LAMBRINIDIS

Pirmininko pavaduotojas

4. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – balsuoti skirtas laikas.

(Balsavimo rezultatai ir kita informacija: žr. protokolą)

4.1. Sviestui ir nugriebto pieno milteliams 2009 ir 2010 m. taikomos intervencijos laikotarpiai (A7-0005/2009, Paolo De Castro) (balsavimas)

4.2. Bendrosios tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrąją žemės ūkio politiką taisyklės (A7-0004/2009, Paolo De Castro) (balsavimas)

4.3. SWIFT (balsavimas)

– Prieš balsavimą dėl 2 pakeitimo

Jeanine Hennis-Plasschaert, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, ALDE frakcija šiam pakeitimui neprieštarauja.

(Verts/ALE frakcija paprašė perkelti 1–2 pakeitimų tekstą)

– Prieš balsavimą dėl 1 pakeitimo

Jeanine Hennis-Plasschaert, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, ALDE frakcija šiam pakeitimui taip pat neprieštarauja.

(Verts/ALE frakcija paprašė perkelti 1–2 pakeitimų tekstą)

4.4. EB ir Tadžikistano Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo sudarymas (balsavimas)

4.5. EB ir Tadžikistano Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo sudarymas (A7-0007/2009, Alojz Peterle) (balsavimas)

4.6. Situacija Lietuvoje priėmus Nepilnamečių apsaugos įstatymą (balsavimas)

4.7. Krizė pieno gamybos sektoriuje (balsavimas)

4.8. Energetinis saugumas („Nabucco“ ir „Desertec“) (balsavimas)

Pirmininkas. – Balsuoti skirtas laikas baigtas.

5. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

Pasiūlymai dėl rezoliucijos RC-B7-0026/2009

Tunne Kelam (PPE). - Pone pirmininke, balsavau prieš rezoliuciją dėl Lietuvos, nes manau, kad ją priimti per anksti ir ji yra nesuderinta reakcija į įstatymą, kuris dar netgi neišgaliojo, tuo labiau neišgaliojo jo pradinė redakcija.

Tiesa, kad žmogaus teisės priklauso ES kompetencijai. Vis dėlto šiuo atveju ES beveik pažeidžia valstybės narės suverenumo principą, todėl aš prieštaravau šiai rezoliucijai, taip pat nepamiršdamas, kad ji turėtų neigiamą poveikį Airijos referendumui, būdama blogas pavyzdys, kaip galima pasielgti su valstybių narių suverenumu.

Bogusław Sonik (PPE). - (PL) Pone pirmininke, balsavau prieš šią rezoliuciją, nes Lietuva bus pajėgi šią problemą išspręsti pati. Lietuvos prezidentė sudarė specialią grupę šiam teisės aktui persvarstyti – planuojama, kad šis teisės aktas įsigalios tik 2010 m. Be to, manau, kad šia rezoliucija būtų per daug kišamasi į suverenios valstybės – Lietuvos – reikalus. Be to, į šią rezoliuciją įtrauktas teiginys, kad turėtų būti prašoma Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros teisinės nuomonės. Agentūros kompetencijai nepriklauso vertinti konkrečių šalių ir rengti nuomonės tokiais atvejais. Būtų nustatytas per daug pavojingas precedentas.

Bernd Posselt (PPE). - (DE) Pone pirmininke, esu entuziastingas Europos, Europos konstitucijos ir Lisabonos sutarties šalininkas. Taip pat esu kovotojas už žmogaus teises. Nepaisant to, šia rezoliucija Europai, ypač rengiantis Airijos referendumui, daroma daug žalos ir žmogaus teisėmis piktnaudžiaujama ideologiniais tikslais. Lietuvos įstatymas su žmogaus teisėmis neturi nieko bendro, tačiau juo Lietuvos vaikų teisės labiau apsaugomos nei pažeidžiamos. Todėl manau, kad ši rezoliucija ideologiniu požiūriu yra nešlovė. Šio Parlamento kairieji ir liberalai šia rezoliucija Europai ir žmogaus teisėms padarė daug žalos.

Philip Claeys (NI). - (NL) Pone pirmininke, mūsų draugai lietuviai tikrai buvo numatę kitokią savo šalies ateitį. Išsilaisvinę iš Tarybų Sąjungos jungo, jie norėjo kuo greičiau tapti tos kitos sąjungos, kuri mėgsta prisistatyti kaip unikali laisvų tautų draugija, nariais. Dabar dar kartą atrodo, kad vieną globos formą pakeitė kita, nors ir subtilesnė. Šiandien Lietuva jau vėl nebe laisva: kai Lietuvos parlamentas priima įstatymą, kuriuo siekiama apsaugoti nepilnamečius, jis už savo pastangas baramas ir atstumiamas. Nėra nė vienos srities, į kurią dar nesikištų Europa, ir ši padėtis per keletą ateinančių metų tikrai nepagerės. Priešingai, naujasis už žmogaus teises atsakingas Komisijos narys (kokia jo pavardė?) dar labiau įtvirtins Europos globą. Dėkoju, pone G. Verhofstadta, dėkoju jums, kiti Komisijos biurokratai, už polinkį taip slopinti laisvę.

Daniel Hannan (ECR). - Pone pirmininke, matau, kaip daugėja ES reglamentavimo sričių. Matau, kaip Briuselis leidžia savo daigus į kiekvieną valstybės narės gyvenimo plyšį, į kiekvieną jo kampą.

Nepilnamečių apsaugos problema daugeliui mūsų rinkėjų yra opi, etinė. Jeigu mes, šio Parlamento nariai, leisime sau priimti teisės aktus už valstybes nares, koks tikslas apskritai jas turėti? Ar mūsų piktnaudžiavimui nėra ribų?

Leiskite dėl to pareikšti labai aiškia poziciją. Kai Jungtinė Karalystė svarstė įstatymą, vadinamą 28 skirsniu, kurį galima laikyti artimiausiu šio įstatymo atitikmeniu, aš buvau praktiškai vienintelis jam prieštaravęs konservatorius. Aš daug anksčiau negu likusieji mano partijos nariai siekiau įtvirtinti homoseksualių žmonių lygybę, suvienodinti amžių, nuo kurio leidžiama turėti lytinius santykius, taip pat suvienodinti teises sudaryti civilinę partnerystę. Esu sužavėtas, kad likusieji mano partijos nariai dabar irgi nusprendė laikytis šio požiūrio.

Bet aš nesu Lietuvos teisės aktų leidėjas! Žmonės, kurie turėtų spręsti šį klausimą Lietuvoje, yra pagal tos šalies demokratines sistemas ir procedūras atskaitingi atstovai. Jeigu nesame pasirengę leisti jiems to daryti, geriau jau uždarykime savo valstybių parlamentus, paverskime juos muziejais ir užrakinkime duris.

Pasiūlymai dėl rezoliucijos RC-B7-0047/2009

Peter Jahr (PPE). - (DE) Pone pirmininke, daugelio ūkių išlikimui gresia didelis pavojus. Todėl džiaugiuosi, kad šiandien priėmėme daugiapartinį pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl krizės pieno gamybos sektoriuje. Didžiai apgailestauju, kad Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas rengiant šį pasiūlymą nedalyvavo.

Turėtų būti aiškiai pasakyta, kad šios krizės negalime įveikti vien Komisijos siūlomomis priemonėmis. Pirmiausia rinkos įtampai mažinti turime didinti pieno produktų vartojimą. Šiuo požiūriu skatinti pardavimą svarbiau negu kaupti atsargas. Konstruktyvūs pasiūlymai, pvz., naudoti pieno miltelius veršeliams šerti, nustatyti minimalias sūrio produktų kainas, aiškiai ženklinti sūrių pakaitalus, sviesto riebalus naudoti ledams ir konditerijos produktams gaminti, jau pateikti seniai. Kodėl Komisija jų dar neįgyvendino, aš nežinau.

Raginčiau Komisijos narį įsidėmėti pasiūlyme dėl rezoliucijos pateiktus pasiūlymus ir juos kuo skubiau įgyvendinti.

Oldřich Vlasák (ECR). – (CS) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau paaiškinti, kodėl susilaikiau balsuojant dėl pieno ir pieno produktų sektoriaus krizės. Liūdna, kad padėtis pieno sektoriuje itin kritiška. Nepaisant to, kad vartotojams kainos per keletą pastarųjų metų padidėjo 14 proc., pieno supirkimo kaina sumažėjo beveik 40 proc. Daugeliui Europos pieno gamintojų dabar gresia pavojus žlugti. Anot bendrovės *Madeta* vykdomojo direktoriaus M. Teplý, Čekijoje, pvz., 15 pieninių finansiniu požiūriu praktiškai jau bankrutavo. Vis dėlto šis klausimas turi būti sprendžiamas sistemingai, ne tik trumpalaikėmis priemonėmis – subsidijomis, intervenciniu pirkimu ir parama privačiam saugojimui, bet ir ilgalaikio sektoriaus valdymo priemonėmis. Taip tik iškreipiama rinka, o kainų nestabilumo neišvengiama. Kartu turime sukurti vienodas veiklos sąlygas visų valstybių narių ūkininkams, ir ne tik pieno sektoriuje.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Pone pirmininke, šis Komisijos pasiūlymas iš esmės sveikintinas ir tikslingas, bent jau ekonominiu ir politškai realistiniu požiūriu. Vis dėlto derėtų pridurti, kad, jeigu šią padėtį įvertintume visais aspektais, pamatytume, kad kainos nukrito ne tik dėl sumažėjusios paklausos.

Turime atsižvelgti ir į Austrijos bei Alpių regiono pieno gamintojų problemas. Maži šeimos ūkiai negali realiai konkuruoti su milžiniškais šiaurės Vokietijos ir Nyderlandų pieno ūkiais. Tai trikdo pusiausvyrą. Išleidus į rinką visą tą pieno kiekį, Austrijos pieno ūkiai būtų priversti užsidaryti ir tai turėtų rimtų, neprognozuojamų padarinių, taip pat padarinių puoselėjamam kraštovaizdžiui.

Tuomet Europos rinkoje vyrautų keletas tarptautinių bendrovių. Labai gerai įsivaizduoju, kokių padarinių tai turėtų ir maisto kokybei.

Mario Borghesio (EFD). – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, per pastarąsias keletą dienų visoje Europoje pieno gamintojai teisėtai protestavo dėl kainų, dėl Europos Sąjungos nesikišimo ir dėl leidimo (ne ateityje, o nedelsiant) ženklinti visų pirma pieno produktų pakaitalus.

Ant savo vartotojų stalo norime šviežių produktų, kurių kilmę žinome, o ne iš kitų šalių gaunamo šlamšto: pieno milteliai parduodami kaip mūsų pačių gamintojų pagamintas šviežias pienas. Rytų pienas bus išpildomas Padanijoje, kaip ir kitur Europoje – tai svarbus protestas, nes juo išlaikoma mūsų produktų kokybė. Europoje mes norime valgyti sveiką maistą iš savo regiono: gerti gerą, šviežią pieną, pieną, kurį, be abejonės, geriau ir aš. Mes Padanijoje geriame pieną prisimindami, kokius nuostolius patyrė mūsų gamintojai, kuriuos ši Europa turi saugoti.

Europos Komisijos narė nusprendė ilgo brandinimo sūriams apsaugos nuostatų netaikyti; Komisija saugo tik pieno miltelių gamintojus. Tai – gėda!

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Mes, pone pirmininke, gyvename tokiu laiku, kai pieno gamintojai žudosi kiekvieną dieną, net ir turtingose Vakarų šalyse, pvz., Prancūzijoje. Todėl tai – didelė tragedija. Balsavau už abu P. De Castro pranešimus, nes reikia nedelsiant imtis skubių intervencijos priemonių. Vis dėlto žinome, kad pieno milteliai ir sviestas kaupiami kaip intervencinės atsargos. Šios intervencinės atsargos bus panaudotos ir galiausiai dėl to kainos vėl mažės. Tai viena problema, kurią matau.

Kita problema – tai, kad ši priemonė stambiesiems ūkininkams padės daug labiau negu smulkiesiems. Vis dėlto neturėtume pamiršti, kad mažųjų valdų savininkams nedelsiant reikia pagalbos būtiniesiems pragyvenimo poreikiams užtikrinti, o stambiųjų ūkininkų atveju šia pagalba būtų tiesiog išsaugotas arba padidintas jų pelnas. Būtinai esminiai pokyčiai. Pagaliau turime užtikrinti nepriklausomą apsirūpinimą maistu, o ne taikyti PPO diktuojamą laisvosios prekybos modelį. Kaip sakė anksčiau kalbėjusieji, reikia, kad maisto produktai būtų gaminami vietos lygmeniu ir juos gamintų vietos ūkininkai.

Daniel Hannan (ECR). - Pone pirmininke, kaip ir visi kiti kalbėjusieji, žinau mūsų žemės ūkio sektoriaus krizės mastą. Jį žino bet kuris ūkininkams atstovaujantis EP narys. Vis dėlto ši krizė kilo dėl dabartinės mūsų žemės ūkio sistemos – bendrosios žemės ūkio politikos – ir mano atstovaujamame Jungtinės Karalystės regione ūkininkams turėjo pražūtingų padarinių. Ir ne tik ūkininkams: mūsų vartotojams, mūsų mokesčių mokėtojams ir praktiškai net trečiojo pasaulio šalių neturtingiesiems, nes jų rinkai neleidžiama vystytis, o jiems dempingo kaina parduodami pertekliniai mūsų produktai.

Europos Sąjungoje laipsniškai siekėme atsisakyti tiesioginės paramos sistemos, turėjusios tokių žalingų ekologinių ir ekonominių padarinių, ir dabar skubame grįžti atgal. Galiu pasakyti, kad Jungtinės Karalystės gyventojai dar aiškiai atsimena, kaip veikė pieno kvotų sistema. Mums skiriama kvota buvo mažesnė už vidaus gamybą, todėl, nors ir itin stebėdamiesi, matydavome, kaip Jungtinės Karalystės ūkininkai pieną

naudoja kaip trąšas arba išpila jį į kanalizaciją ir tada, norėdami patenkinti paklausą, turi vėl importuoti pieną iš Nyderlandų, Prancūzijos ir kitų Europos Sąjungos regionų. Vos pradėjome šalinti seną sistemą, o dabar Parlamentas balsavo už tai, kad ji būtų grąžinta.

Visi manantieji, kad Europos Sąjunga linkusi imtis mažiau veiksmų ir atiduoti daugiau galių, turi tik pažiūrėti į šiandienos balsavimo rezultatus.

Syed Kamall (ECR). - Pone pirmininke, praėjusią savaitę iš naujo išleista keletas grupės *The Beatles* skaitmeninių albumų. Šią savaitę diskutuojame dėl naujos pieno kvotų sistemos. Iš pirmo žvilgsnio šie abu dalykai tikriausiai neturi daug bendro, bet prisiminkime vienos iš *Beatles* dainų pavadinimą *Back in the USSR* (liet. Atgal į TSRS). Manau, tuo viskas pasakyta. Mūsų sistema tokia, kurioje dėl kainų ir kvotų sprendžia biurokratai, o ne vartotojai ar tuo labiau tiekėjai. Pagal mūsų sistemą vartotojai du kartus permoka dėl didesnių kainų ir didesnių mokesčių – iš jų remiama sistema, kurios atstovai nesiskundė, kai kainos buvo didelės.

Prisimenu, kaip baigiantis praėjusiai kadencijai Martin Schulz sakė, kad pagaliau jis mato socialinę PPE demokratizaciją. Ką gi, aš faktiškai manau, kad jo svajonė išsipildė dar labiau ir dabar mes matome ES sovietizaciją. Ar mes tikrai siekiame sukurti ESSRS?

Jens Rohde (ALDE). - (DA) Pone pirmininke, mes, danų liberalai, labai užjaučiame didelius šių dienų ekonominius sunkumus patiriančius ūkininkus ir labai pritariame, kad tiems, kuriems reikia trumpalaikės pagalbos, ji būtų teikiama. Vienintelė problema ta, kad trumpalaikės oficialiai įtvirtintos paramos sistemos nepaisant daugelio puikių pažadų niekada nelieka trumpalaikės. Galiausiai jos visada tampa nuolatinėmis ir tai žinome visi, kurie dalyvavome jas įgyvendinant šiame Parlamente arba mūsų valstybių narių parlamentuose. Todėl bijome – ir manau, kad turėtume bijoti – kad į tai atsižvelgiant šioje rezoliucijoje rekomenduojamos priemonės ir Komisijos iniciatyvos *de facto* taps nuolatiniu metodu, atitolinančiu puikų reformų procesą, pradėtą siekiant veiksmingo žemės ūkio, už kurį atsakinga Komisijos narė, todėl manome, kad turime šią rezoliuciją atmesti.

Pasiūlymai dėl rezoliucijos RC-B7-0040/2009

Zigmantas Balčytis (S&D). - Pone pirmininke, balsavau už, nes energijos tiekimo saugumo klausimas šiandien itin svarbus visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms.

Pastarojo laikotarpio Rusijos ir Ukrainos tarpusavio krizė aiškiai parodė energetikos sektoriui būdingas problemas, pirmiausia visišką kai kurių valstybių narių priklausomybę nuo vienintelio gamtinių dujų tiekėjo.

Baltijos šalys, kurios yra izoliuotos nuo likusios Europos, visiškai paliktos Rytų Europos dujų tiekėjų valiai. Dabar labiau negu kada nors anksčiau svarbu plėtoti visapusišką bendrą energetikos politiką, grindžiamą solidarumu, energijos šaltinių įvairinimu ir bendrą interesų gynimu.

Pasinaudodamas šia galimybe norėčiau padėkoti Komisijai ir ypač Tarybai pirmininkaujančiai Švedijai už pristatytą Baltijos jūros strategiją, leisiančią veiksmingai sutelkti struktūrinių fondų lėšas ir jas veiksmingiau panaudoti bendriems tikslams.

Esu įsitikinęs, kad jeigu strategija bus tinkamai įgyvendinama, ji taps regioninės sėkmės pavyzdžiu.

Galiausiai norėčiau paraginti Komisiją įgyvendinant Baltijos jūros strategiją atlikti vadovaujamąjį vaidmenį siekiant užtikrinti, kad tam tikrais atvejais pavienių valstybių narių interesai netrukdytų siekti bendrų strateginių tikslų.

Bogusław Sonik (PPE). - (PL) Balsavau už šią rezoliuciją, nes energijos klausimas yra svarbus Europos solidarumo išbandymas. Valstybės narės šiuo klausimu turi bendradarbiauti.

Energetikos politika turi būti susieta su užsienio politika. Komisija taip pat turi siekti įvairinti energetinį saugumą įvairiose ES valstybėse narėse. Kova su klimato kaita reiškia, kad įgyvendinant nuo anglies priklausančios energetikos politiką gali būti susidurta su itin sunkia finansine padėtimi. Tada kainos piliečiams didės. Pats laikas šioje srityje pradėti įgyvendinti bendrą ES lygmens politiką. Komisija turi aiškiai pasakyti, kad ji kovos su savanaudiškomis valstybių narių, nematančių pavojaus, kurį kelia tolesnė priklausomybė nuo vieno dujų tiekėjo, pvz., nuo Rusijos, pozicijomis.

Mums reikia veiksmų. Europos Komisija ir už energetiką atsakingas Komisijos narys turi aiškiai pareikšti savo politinę valią.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Pone pirmininke, balsavau už šią rezoliuciją ir dabar paaiškinsiu, kodėl. Europos Sąjunga priklauso nuo importuojamos energijos. Energijos sunaudojimas toliau didėja, o gamtos ištekliai riboti. Energetinis saugumas reiškia ir šaltinių bei perdavimo maršrutų įvairinimą, ir labai veiksmingas jungtis tarp valstybių narių – šios jungtys dabar tiesiamos įgyvendinant įvairius projektus, Europa teikia finansavimą dujotiekiams, tiesiamiems tarp Rumunijos ir jos kaimynių – Vengrijos ir Bulgarijos. Pasakiau sau – tokia padėtis dabar, tačiau ką dar turime nuveikti?

Norėčiau pateikti galbūt drąsų, bet paprastą palyginimą su elektros energija. Šiuo metu namams elektros srovė tiekiamą mums nežinant, iš kur ji ateina. Pasitelkdami įvairiais šaltiniais grindžiamą gamtinių dujų tiekimo tinklą ir daugelį perdavimo maršrutų turime sugebėti pasiekti tą patį tikslą: užtikrinti dujų tiekimą visais atvejais, nesvarbu, kokia padėtis. Todėl rėmiau ir vis dar remiu projektą „Nabucco“, tačiau taip pat remiu siekį tuo metu įvairinti atsinaujinančius energijos šaltinius.

Raštiški paaiškinimai dėl balsavimo

- Pranešimas: Paolo De Castro (A7-0005/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už pranešimą dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento dėl sviestui ir nugriebto pieno milteliams 2009 ir 2010 m. taikomos intervencijos laikotarpį, nes šias priemones laikau konstruktyvios priemonės, turėjusios greitą poveikį reguliuojant perteklinę pasiūlą pieno ir pieno produktų rinkoje, tąsa. Pasaulinėje pieno ir pieno produktų rinkoje kainos per pastaruosius 12 mėnesių nukrito visuotinai padidėjus gamybai ir dėl ekonomikos bei finansų krizės visame pasaulyje sumažėjus paklausai. To pakanka viešajai intervencijai į sviesto ir pieno miltelių rinką pateisinti.

Jean-Pierre Audy (PPE), raštu. – (FR) Remdamasis savo kolegos EP nario italo Paolo De Castro pranešimu, balsavau už pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, kuriuo nukrypstama nuo Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento dėl sviestui ir nugriebto pieno milteliams 2009 ir 2010 m. taikomos intervencijos laikotarpį. 2007 m. staiga padidėjus visų maisto produktų, taigi ir pieno, kainoms, per pastaruosius dvylika mėnesių kainos nukrito. Pritariu Komisijai, kuri, stengdamasi remti rinką, 2009 m. pradžioje pradėjo teikti pagalbą privačiam sviesto saugojimui. Žinodamas, kad ši padėtis išskirtinė, pritariu, kad taikant kvietimo teikti pasiūlymus procedūrą dabartinis sviestui ir nugriebto pieno milteliams taikomos viešosios intervencijos laikotarpis būtų pratęstas iki 2010 m. vasario 28 d. Be to, kadangi neaišku, kiek laiko reikės pieno produktų rinkai atsigausti, pritariu Komisijai suteiktiems įgaliojimams pratęsti 2010–2011 m. intervencijos laikotarpį, taip pat taikant tą pačią kvietimo teikti pasiūlymus procedūrą, jeigu įvertinus rinkos sąlygas to prireiktų.

David Casa (PPE), raštu. – Šiame pranešime minimas pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, kuriuo nukrypstama nuo Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento dėl sviestui ir nugriebto pieno milteliams taikomos intervencijos laikotarpį. Atsižvelgdamas į tai, kad pieno sektoriuje didelė krizė, balsavau už šį pranešimą.

Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt ir Cecilia Wikström (ALDE), raštu. – (SV) Mes gerai žinome, kad pieno gamintojų padėtis nepakenčiama. Vis dėlto taip pat gerai žinome ir esame įsitikinę, kad ES intervencija nėra tinkamas sprendimas. Dabar atėjo laikas pereiti prie rinko ir draudimo grindžiamos sistemos, kurią įgyvendinus ūkininkams būtų suteikiama laisvė, netrikdant vidaus ar pasaulio rinkos. Be to, pats laikas persvarstyti didelio masto žaliavų pramonės ir beveik tokios pat didelės maisto pramonės, sudarančios tarpinę grandį tarp ūkininkų ir vartotojų, konkurencinę padėtį.

Jarosław Kalinowski (PPE), raštu. – (PL) Apie pakeitimus, kuriais siūloma išaldyti pieno kvotas, norėčiau pasakyti štai ką. Pirmiausia nėra pagrindo daryti prielaidą, kad siūlomas gamybos kvotų padidinimas (kurį planuojama atlikti persvarsčius BŽŪP) turėtų poveikį šiame sektoriuje patiriamai krizei.

Antra, išaldžius kvotų didinimą (tai siūloma daryti Europos Parlamento rezoliucijoje pateiktais pakeitimais) būtų pabloginta ūkininkų, gyvenančių šalyse, kurios jau beveik išnaudojo kvotas, padėtis. Būtų nesąžininga ir net nemoralu šiame žaidimo etape keisti taisykles. Trečia, norėčiau priminti, kad 2002 m. Kopenhagoje vykusiame aukščiausiojo lygio susitikime mes derėjomės dėl pieno kvotų (Lenkija dalyvavo šiose derybose) žinodami, kad šios kvotos būtų taikomos iki 2007 m. Liuksemburge kvotų sistema buvo pratęsta iki 2014 m. mums nedalyvaujant ir neturint teisės balsuoti.

Pieno sektoriaus problemų negalime išspręsti suteikdami galimybę vieniems gamintojams savo padėtį pagerinti kitų gamintojų sąskaita. Savo koncepcijomis ir veiksmais turėtume siekti suteikti galimybę visiems, kad ir kokios šalies atstovai – vienos iš penkiolikos senųjų ar vienos iš dvylikos naujųjų valstybių narių – jie yra.

Jörg Leichtfried (S&D), raštu. – (DE) Sutinku su trumpalaikiu Komisijos sprendimu supirkti sviestą ir pieno miltelius. Nepaisant to, raginu pieno sektoriaus krizę spręsti ilgalaikėmis priemonėmis, pvz., pasitelkiant lanksčią kiekio kontrolę, kad būtų užtikrinta sąnaudas padengianti pieno kaina. Pieno perteklius turi būti stabdomas valstybės narės lygmeniu, taikant Europos reikalavimus.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Dėl krizės pieno sektoriuje taip pat sumažėjo sviesto ir nugriebto pieno miltelių kainos. Džiaugiuosi Komisijos pasiūlymu toliau subsidijuoti rinką ir intervencijos laikotarpį pratęsti iki 2010 m. vasario 28 d. Tikėkimės, kad po to rinka atsigaivs ir kainos vėl lems pasiūlą ir paklausa. Vis dėlto manau, kad ribotą laikotarpį ši intervencija reikalinga, todėl balsavau už pranešėjo pasiūlymą.

Cristiana Muscardini (PPE), raštu. – (IT) Dėl sunkios pieno gamybos sektoriaus krizės gresia pavojus pieno ūkių išlikimui. Todėl manau, kad teisinga prieštarauti individualiam kvotų valdymui, nes tai faktiškai reikštų, kad šis valdymas bus taikomas vietoj metų pabaigoje mokamų kompensacijų, o ši priemonė, atvirkščiai, yra itin svarbi Italijos gamybos sistemai. Aš palankiau vertinu laikiną intervencinės kainos padidinimą, sektoriaus rinkos pusiausvyrai atkurti skirtas iniciatyvas ir priemones, geresnį vartotojų informavimą ir svarbų žingsnį – pradėti ženklinti pieno ir pieno produktų kilmę.

Pirmiausia siekdami atkurti pasiūlos ir paklausos pusiausvyrą turėtume remti pasiūlymą laikinai išaldyti dalį konkrečioms valstybėms skirtų kvotų ir numatyti gamintojams, priverstiems sunaikinti dalį savo galvijų, taikomą kompensavimo sistemą, proporcingą išaldytos pieno kvotos procentinei daliai.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – (RO) Europos Sąjunga dabar patiria vieną iš didžiausių kada nors pieno sektoriuje buvusių krizių, nes padidėjo gamyba ir gerokai sumažėjo pasaulinė paklausa. Žinodami skaudžią Europos pieno gamintojų padėtį, viešosios intervencijos laikotarpį (t. y. nugriebto pieno miltelių ir sviesto supirkimo ir saugojimo laikotarpį) turime pratęsti bent jau iki kitų metų vasario mėn. arba iki 2011 m., jeigu bus nuspręsta, kad to reikia. Nemanau, kad galime sau leisti nesikišti ir žiūrėti, kaip Europoje uždaromi ūkiai, nes po metų pieną ir pieno produktus turėsime importuoti iš Bendrijai nepriklausančių šalių. Jeigu atsižvelgsime ir į tai, kad sveikatos normos nebus net artimos tom, kurių siekiame, suvoksime, kad galime per daug prarasti. Šiuo požiūriu pranešimas sveikintinas. Vis dėlto kad sugebėtume tikrai išspręsti pieno sektoriaus problemą, turime taikyti ir kitų panašaus pobūdžio priemonių, nes šioms produktų atsargoms bus skirta daug išteklių ir bet kuriuo metu gali paaiškėti, kad iš šių atsargų nebus jokios naudos. Dabar net ir įpusėjus finansų krizei turime investuoti į tvirtą žemės ūkio sistemą, galinčią patenkinti mūsų maisto poreikius, kad vėliau nekiltų maisto krizė.

- Pranešimas: Paolo De Castro (A7-0004/2009)

David Casa (PPE), raštu. – Tai – pasiūlymas, kuriuo iš dalies pakeičiamos dabar galiojančios tiesioginės paramos ūkininkams schemos. Kadangi sutinku, jog šių pakeitimų reikia, aš balsavau už.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – (RO) Prasideda nauja kadencija, kai nustatome būsimų Europos Sąjungos politikos priemonių prioritetus. Žinau, kad kyla pagunda sutelkti dėmesį tam tikriems klausimams, kuriuos laikome itin svarbiais, ir apleisti kitus. Šiuo klausimu norėčiau pabrėžti, kad galime atsisakyti daug dalykų, bet negalime atsisakyti valgyti. Tai – priežastis, kodėl žemės ūkis turi likti prioritetinga ES sritis. Mano požiūriu, turime didinti minimalią ūkininkams teikiamos pagalbos sumą – ją nustatyti didesnę negu Komisijos nustatyta 15 000 EUR riba ir skirti didesnę biudžetą pieno ir pieno produktų sektoriui skatinti. Tvirtai rekomenduoju siekiant stabilizuoti rinkas remti pieną ir mėsą gaminančius ūkininkus – įtraukti juos į laikinąją krizei įveikti skirtą valstybės pagalbos priemonių sistemą.

Be to, kuriant tiesioginės pagalbos sistemas taip pat reikia atsižvelgti į tam tikrus naujųjų valstybių narių ypatumus – jose žemės ūkis yra svarbi nacionalinės ekonomikos dalis, taip pat užtikrinti, kad žemės ūkis būtų toliau remiamas suteikiant galimybę šioms valstybėms įveikti struktūrines problemas ir pasiekti konvergencijos tikslą – pakelti žemės ūkio sektoriaus išsivystymo lygį ir panaikinti našumo ir konkurencingumo skirtumus palyginti su senosiomis valstybėmis narėmis.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos: SWIFT B7-0038/2009

Zigmantas Balčytis (S&D), raštu. – Šio Parlamento darbotvarkėje kovai su terorizmu buvo suteiktas didelis prioritetas. Tačiau mes turime teisingai nustatyti saugumo priemonių ir pilietinių laisvių ir pagrindinių teisių apsaugos pusiausvyrą. Be to, reikia užtikrinti didžiausią pagarbą privatumui ir duomenų apsaugai. Pusiausvyra ir proporcingumas turi būti pagrindiniai principai, kuriais grindžiama kova su terorizmu. Europos Sąjunga visada buvo aiškiai įsipareigojusi saugoti piliečių privatumą, ir šio įsipareigojimo reikia laikytis. Bendrija

grindžiama teisinės valstybės principais, o perduodant bet kokius europiečių asmens duomenis trečiosioms šalims turėtų būti paisoma procesinių garantijų ir gynybos teisių.

Savaime suprantama, kad bet koks duomenų perdavimas turi atitikti duomenų apsaugos teisės aktus nacionaliniu ir Europos Sąjungos lygmeniu. SWIFT yra itin svarbi infrastruktūra, todėl turime užtikrinti, kad bet kokie prašymai perduoti duomenis būtų tinkamai pagrįsti, remiantis tikslingais atvejais ir teisminės institucijos leidimu. Bendrija turi užimti tvirtą poziciją derybose su JAV siekdama užtikrinti, kad SWIFT duomenų nebūtų galima naudoti jokiais kitais tikslais, išskyrus susijusius su kova su terorizmo finansavimu.

Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Marita Ulvskog ir Åsa Westlund (S&D), raštu. – (SV) Mes, socialdemokratai, apsisprendėme susilaikyti nuo balsavimo dėl 1 pakeitimo. Vykdam demokratinę kontrolę itin svarbu, kad prieš derybas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl teisės naudotis finansinių mokėjimų pranešimų duomenimis Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai turėtų galimybę naudotis dokumentais ir derybų nuorodomis. Europos Sąjungos piliečiai turi turėti galimybę įsitikinti, kad perduodant jų banko duomenis nebūtų pažeidžiama nacionalinė ir ES teisė. Kartu suprantame, kad ateityje svarbu turėti galimybę veiksmingai tirti teroristinius nusikaltimus, tačiau tai turi būti daroma ne demokratijos sąskaita.

Sylvie Guillaume (S&D), raštu. – (FR) Aš balsavau už bendrą rezoliuciją dėl numatomo tarptautinio susitarimo, pagal kurį Jungtinių Amerikos Valstijų Iždo departamentui būtų teikiami finansinių mokėjimų pranešimų duomenys, siekiant užkirsti kelią terorizmui ir teroristų finansavimui ir su jais kovoti. Tačiau mes, kaip piliečių atstovai, žinodami, kokia opi yra ši tema, kuri turi įtaką pagrindinėms teisėms, reikalaujame prieš pasirašant bet koki susitarimą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl SWIFT suteikti šias tvirtas garantijas: kad duomenys būtų perduodami tik siekiant kovoti su terorizmu; kad pagal tarpusavio sąveikos mechanizmą Jungtinės Amerikos Valstijos būtų įpareigosios atitinkamą finansinę informaciją perduoti Europos Sąjungos valdžios institucijų prašymu; kad šis laikinasis susitarimas galiotų ne ilgiau kaip 12 mėnesių; kad vėliau būtų deramasi dėl naujo susitarimo, kai tik įsigalios Lisabonos sutartis, ir derybose visapusiškai dalyvautų Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai.

Be to, noriu, kad būtų nuimta slaptumo skraistė, kuria iš dalies pridengta šio klausimo esmė, o mums, EP nariams, būtų suteikiama daug daugiau informacijos apie šiame susitarime nustatytas procedūras, nei mes jos gavdavome iki šiol.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Pagal numatomą tarptautinį susitarimą finansinių mokėjimų pranešimų duomenys būtų teikiami Jungtinių Amerikos Valstijų Iždo departamentui, siekiant užkirsti kelią terorizmui ir teroristų finansavimui ir su jais kovoti. Finansinių mokėjimų pranešimų duomenų perdavimas užsienio valstybėms – rimtas pasikėsinimas į pagrindines mūsų piliečių teises, ypač tada, kai duomenų gavėjos yra Jungtinės Amerikos Valstijos.

Praeityje JAV daug kartu įrodė, kad jos rimtai nežiūri į duomenų apsaugą – ypač tada, kai tai susiję su vyriausybės projektų ir tikslų siekimu ir įgyvendinimu. Nors šiuo pasiūlymu dėl rezoliucijos turima gerų ketinimų – apsaugoti Europos Sąjungos piliečius, negalima galutinai atmesti netinkamo šių svarbių duomenų naudojimo galimybės. Dėl šios priežasties balsavau prieš pasiūlymą dėl rezoliucijos.

– Pasiūlymas dėl rezoliucijos: EB ir Tadžikistanas B7-0025/2009

David Casa (PPE), raštu. – Tadžikistanas užima svarbią geografinę padėtį, nes yra įsikūręs svarbiame Europos ir Azijos sankirtos taške, todėl atlieka svarbų vaidmenį didinant regiono stabilumą. Aš balsavau už šią rezoliuciją, kuria siekiama nustatyti daug svarbių problemų, spręstinių Tadžikistane.

– Pranešimas: Alojz Peterle (A7-0007/2009)

Zigmantas Balčytis (S&D), raštu. – Labai palankiai vertinu siūlomą Europos bendrijos ir Tadžikistano partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą, kuriuo sudaromas pagrindas būsimam Europos Sąjungos bendradarbiavimui su Tadžikistanu. Centrinės Azijos regionas labai svarbus Bendrijai ekonomine ir politine prasme, todėl šis susitarimas padės sutelkti ir stiprinti ES politinius, ekonominius ir prekybinius ryšius ir apskritai pozicijas Tadžikistane ir Centrinėje Azijoje.

Be to, juo taip pat skatinamas ekonomikos augimas ir palaikomas tvarus vystymasis, kovos su skurdu veiksmai ir stabilumas Tadžikistane bei Centrinės Azijos regione. Esu taip pat patenkintas, kad į šį susitarimą įtraukti tokie klausimai kaip kovos su terorizmu ir masinio naikinimo ginklais, prekyba žmonėmis, prekyba narkotikais ir organizuotu nusikalstamumu veiksmai. Nuo šiol tiek Europos Sąjunga, tiek ir Tadžikistanas sieks draugiško politinio dialogo, kuris suteiks galimybes artimesniems santykiams daugelyje sričių.

Willy Meyer (GUE/NGL), raštu. – (ES) 2007 m., Vokietijos pirmininkavimo Tarybai laikotarpiu, ES priėmė strategiją dėl Vidurinės Azijos, kuria siekiama naujos asociacijos. Susitarimas su Tadžikistanu yra šios strategijos dalis, taip pat jame nurodyta, kad pagrindinis ES siekis regione – gamtiniai ištekliai ir visų pirma dujos. Balsavau prieš pranešimą dėl Europos Sąjungos ir Tadžikistano Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo, nes Europos Sąjungą ši šalis domina tik dėl jos gamtinių išteklių ir geostrateginės padėties, kadangi Tadžikistanas turi sieną su Afganistanu ir Kinija.

Europos Sąjungos santykiai su trečiosiomis šalimis turėtų būti grindžiami kitokiais interesais, t. y. tarpusavio interesais, visada gerbiant abiejų pusių suverenitetą ir, žinoma, gerbiant teisę į savo išteklių valdymą.

– Bendras pasiūlymas dėl rezoliucijos: Situacija Lietuvoje priėmus Nepilnamečių apsaugos įstatymą (RC-B7-0026/2009)

Robert Atkins (ECR), raštu. – Aš ir mano kolegos Jungtinės Karalystės konservatoriai gali sutikti su daugeliu šio pranešimo dalykų. Mes toliau visiškai pritariame tam, kad asmenims būtų suteikiamos lygios teisės ir lygios galimybės nepaisant jų negalios, rasės, religijos ar seksualinės orientacijos, ir griežtai priešinamės visų formų diskriminacijai. Tačiau rimtai nuogąstaujame dėl Pagrindinių teisių agentūros ir Europos Sąjungos įtraukimo į ginčijamus klausimus, kurie, mūsų manymu, turi būti atskirų nacionalinių valstybių išskirtinė veiklos sritis.

Kaip tik dėl to mes nusprendėme susilaikyti dėl šios rezoliucijos.

Martin Callanan (ECR), raštu. – Europos konservatorių ir reformuotojų frakcijos nariai tvirtai remia vienodą požiūrį į visus žmones nepaisant jų rasės, religijos, seksualinės orientacijos ar negalios ir griežtai smerkia visų formų diskriminaciją.

Tačiau mes rimtai nuogąstaujame dėl Pagrindinių teisių agentūros ir Europos Sąjungos įtraukimo į ginčijamus klausimus, kurie, mūsų manymu, turi būti atskirų nacionalinių valstybių išskirtinė veiklos sritis. Mes, kaip demokratinės valstybės atstovai, manome, kad šiuo klausimu sprendimą turėtų priimti Lietuvos parlamentas ir Lietuvos gyventojai.

Todėl nusprendėme nepalaikyti šios rezoliucijos.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Aš balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo, nes manau, kad 2009 m. liepos 14 d. Lietuvos Respublikos Parlamento priimtas įstatymas, pagal kurį bus uždrausta „tiesiogiai skleisti nepilnamečiams [...] viešąją informaciją, kuria propaguojami homoseksualūs, biseksualūs ar poligaminiai santykiai“, nes jie daro „neigiamą poveikį nepilnamečių vystymuisi“, turėtų būti skubiai persvarstytas. Pagal Europos Sąjungos principus turėtų būti panaikinta visų formų diskriminacija ir visų pirma diskriminacija dėl seksualinės orientacijos, todėl Pagrindinių teisių agentūra turėtų pateikti savo nuomonę dėl šio abejotino įstatymo ir jo pakeitimų atsižvelgdama į ES sutartis ir ES teisės aktus.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Pasiūlymas dėl rezoliucijos, kuris šiandien pateiktas mums, iš tikrųjų yra protu nesuvokiamas. Pirštu rodoma į šalį dėl to, kad jos demokratiškai išrinktas parlamentas nagrinėja įstatymą, kuris – panašiai kaip ir įstatymai, priimti daugelyje valstybių narių – parengtas nepilnamečiams ginti ir kuriuo konkrečiai siekiama apsaugoti juos nuo bet kokios propagandos, kuria skatinamas homoseksualumas, biseksualumas arba poligamija. Kas galėtų būti suprantamiau, kai kalbama apie vaikus? Bet ne, atrodo, kad tai yra „diskriminacija“, todėl visa Europos Sąjunga telkiama prieš vargšę Lietuvą, kuri yra „kalta“ dėl to, kad draudžia atversti į kitą orientaciją ir skatina šeimos vertybes.

Dar labiau stebina tai, kad Europos Parlamento Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija, kurios nariai teoriškai pretenduoja būti krikščionimis demokratais ir turėti tam tikras moralines vertybes, taip pat pasirašo po šiuo absurdu, kurį inicijavo kairieji. Kaip paprastai, susidūrus su tam tikrų lobistų grupių spaudimu vaikų teisės neturi jokios vertės. Reikėtų pasakyti, kad savo metu kai kurie šio Parlamento nariai gynė pedofiliją visuotinės laisvės ir visų teisės į seksualumą, kad ir kokie jie būtų jauni, vardu. Ši rezoliucija ne tik nusikalstama, bet ir pasibjaurėtina!

Sylvie Guillaume (S&D), raštu. – (FR) Aš balsavau už rezoliuciją, kurioje smerkiamas Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymas, kuriuo siekiama uždrausti bet kokią informaciją apie homoseksualumą, jeigu ji prieinama nepilnamečiams. Šis įstatymas visiškai prieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams, ypač susijusiems su kova su diskriminacija dėl seksualinės orientacijos, jame iš esmės pateikiamas homofobinis turinys, taip pat sudaromos kliūtys laisvai reikšti savo

mintis ir įsitikinimus. Jį plačiai pasmerkė NVO, įskaitant ILGA (Tarptautinę lesbiečių ir gėjų asociaciją) bei Tarptautinę amnestijos organizaciją, ir Europos Taryba. Mes turime siūlyti jaunimui visuomenės viziją, pagal kurią ji būtų atvira įvairovei ir grindžiama pagarbos kitiems, kad ir kokie skirtingi jie būtų, principu. Savo ruožtu Europos Komisija, kaip sutarčių sergėtoja, turi veikti atsakingai ir pradėti pažeidimo procedūrą prieš Lietuvą, jeigu ji toliau atkakliai laikytųsi savo sprendimo. Šiuo balsavimu mes raginame Lietuvos Respublikos parlamento atstovus susivienyti ir atmesti šį dokumentą, kuriuo duodamas ženklas apie grįžimą į praeitį, kurią aš asmeniškai smerkiu.

Jim Higgins, Seán Kelly, Mairead McGuinness ir Gay Mitchell (PPE), raštu. – Pateikiame paaiškinimą dėl balsavimo Europos Parlamente delegacijos „Fine Gael“ vardu. „Fine Gael“ delegacijai atstovaujantys EP nariai susilaikė balsuojant dėl Lietuvos, kadangi dar nebuvo baigti teisėkūros (teisiniai) procesai. Kai teisinis procesas Lietuvoje bus baigtas, bus galima nagrinėti klausimą, ar dokumentas prieštarauja Europos Sąjungos sutartims. Tai yra įprasta ir teisinga procedūra. Be to, atkreipiame dėmesį, kad rezoliucijoje vienos formos diskriminacija iškeliama aukščiau kitų, todėl ji pati savaime yra tam tikros formos diskriminacija.

Filip Kaczmarek (PPE), raštu. – (PL) Aš balsavau prieš rezoliuciją, kuria galėtų būti sukurtas Europos Sąjungai pavojingas precedentas. Mano nuomone, jos turinys ir dalykas nesiderina su subsidarumo principu. Tokios rezoliucijos gali paskatinti euroskepticizmą, nes jos įrodo Europos Sąjungos polinkį kištis į Europos Sąjungos valstybių narių vidaus reikalus. Nesikišimo į Europos Sąjungos valstybių narių vidaus reikalus principas nėra absoliutus principas, tačiau Lietuvoje nevyksta nieko tokio, kas verstų mus imtis veiksmų. Tie, kurie nori matyti geresnę Europą, turėtų balsuoti prieš šią rezoliuciją. Tokia yra mano sprendimo priežastis. Labai jums ačiū.

Willy Meyer (GUE/NGL), raštu. – (ES) Lietuvos parlamentas patvirtino nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo pakeitimus. Šiuo įstatymu siekiama neleisti platinti viešosios informacijos, „kuria propaguojami homoseksualūs ... santykiai“ arba kuria „paniekiamos šeimos vertybės“.

Todėl Lietuvos valdžios institucijos turėtų iš dalies pakeisti įstatymą arba jį panaikinti ir nepriimti Baudžiamojo kodekso ir Administracinių teisės pažeidimų kodekso pakeitimų siekdamas užtikrinti, kad įstatymai būtų suderinami su žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, įtvirtintomis tarptautinėje ir Europos Sąjungos teisėje.

Žingsnis teisinga kryptimi žengtas tada, kai naujoji Lietuvos Respublikos Prezidentė grąžino jį Lietuvos parlamentui pakartotinai svarstyti, siekdama užtikrinti, kad jis atitiktų konstitucinius teisinės valstybės, teisinio tikrumo ir teisinio aiškumo principus bei nepažeistų atviros visuomenės ir pliuralistinės demokratijos garantijų.

Dėl šių priežasčių ir dėl to, kad reikia skubiai persvarstyti šį įstatymą, balsavau už bendrą pasiūlymą dėl Europos Parlamento rezoliucijos.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), raštu. – (FR) Aš balsavau prieš šią rezoliuciją, kuria sukuriamas pavojingas precedentas, nes išreikštuose požiūriuose nesilaikoma subsidarumo principo ir tai yra tam tikros formos kišimasis į valstybės narės parlamento veiklą, kai svarstomas įstatymas dar net neįsigaliojo.

– Bendras pasiūlymas dėl rezoliucijos: Krizė pieno sektoriuje (RC-B7-0047/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), raštu. – (PT) Aš pritariau šios rezoliucijos 28 pakeitimui ir balsavau už šį pakeitimą, kuriame Komisijos ir valstybių narių prašoma nedelsiant imtis papildomų intervencinių priemonių dėl dabartinio lygmens Bendrijos gamybos, laikinai iššaldant kvotų didinimą, dėl kurio priimtas sprendimas vykdant pastarąsias bendrosios žemės ūkio politikos reformas, nes šiame pakeitime atkreipiamas dėmesys į visų Portugalijos pieno gamintojų interesus ir jis visų pirma sulaukė Azorų salų pieno gamintojų paramos. Todėl apgailestauju, kad šis pakeitimas nesulaukė Europos Parlamento narių daugumos paramos.

Zigmantas Balčytis (S&D), raštu. – Aš balsavau už šią bendrą rezoliuciją, nes, kitaip nei teigiama Europos Komisijos prognozėse, kad gerokai padidės pieno produktų kainos, padėtis pieno rinkoje labai blogėja ir, nepaisant intervencijos ir subsidijų eksportui, pieno kainos sparčiai mažėja. Daugelio valstybių narių ekonomika labai priklauso nuo žemdirbystės ir gyvulininkystės. Deja, šiuo metu yra didžiulis kainų, kurias moka vartotojai už žemės ūkio produktus prekybos centruose, ir pinigų, kuriuos gauna gamintojai, skirtumas. Daugelis Europos Sąjungos ūkininkų, dirbančių pienininkystės srityje, dabar labai rizikuoja ir priversti parduoti pieno produktus žemesnėmis nei gamybos sąnaudų kainomis. Komisija privalo imtis atitinkamų priemonių tiek artimiausioje, tiek ir ilgalaikėje perspektyvoje siekdama įveikti šią krizę ir išsaugoti Europos Sąjungos pieno rinką. Šiuo požiūriu labai palaikau prašymą sukurti Europos Sąjungos pieno fondą, kad būtų

galima padėti gamintojams ir palaikyti ūkių investicijas. Jeigu norime turėti puikiai veikiančią pieno rinką, turime palaikyti ūkių investicijas į modernizaciją, smulkius gamintojus ir jaunuosius ūkininkus. Tačiau, visų svarbiausia, turime užtikrinti, kad ūkininkai už savo produkciją gautų teisingą ir pakankamą kainą.

David Casa (PPE), raštu. – Per pastaruosius dvylika mėnesių labai pablogėjo padėtis pieno rinkoje, nes pieno kainos tapo mažesnės kaip 21 euro centas už litrą ir daugeliui ūkininkų neliko kitokio pasirinkimo, kaip parduoti pieno produktus su nuostoliu. Tai itin rimta padėtis, todėl balsavau už šią rezoliuciją.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Christel Schaldemose ir Britta Thomsen (S&D), raštu. – (DA) Mes balsavome prieš pasiūlymus dėl žemės ūkio pagalbos didinimo pieno gamybos sektoriui. Mūsų frakcijos balsai nuolat atiduodami už pagalbos žemės ūkiui mažinimą ir Europos Sąjungos žemės ūkio politikos reformos tęsimą. Šiuo atžvilgiu priimant sprendimą Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija balsavo prieš 16, 17 ir 19 pakeitimus, nes, nepaisant tinkamo turinio, šie pakeitimai nebuvo aktualūs šiai diskusijai.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Aš balsavau už pasiūlymą dėl bendros rezoliucijos dėl krizės pieno sektoriuje, nes manau, kad reikia skubių priemonių siekiant susidoroti su rimta krize, kurią išgyvena sektorius, visų pirma skatinant paklausą, kad būtų galima atkurti rinkos pusiausvyrą. Tačiau gaila, kad į Parlamente pasiektą kompromisą neįeina laikinas kvotų didinimo sustabdymas arba kitos gamybos mažinimo priemonės, kurios būtų labai svarbios padedant Europos ūkininkams pasirengti įveikti šią krizę.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Rimta krizė, daranti poveikį pieno sektoriui, verčia skubiai priimti daug veiksmingesnes priemones gamintojams remti ir apsaugoti, ar būtų naudinga pieno kvotas panaikinti 2015 m.

Pieno ir pieno produktų rinka nebus stabilizuota vien tik viena arba dviem atsitiktinėmis priemonėmis (pvz., nedidinant kvotų), kurios skirtos greitai ir laikinai krizės poveikiui sušvelninti. Priešingai, turės būti svarstomi vidutinės trukmės ir ilgalaikiai sprendimai, nustatomos priežastys, kodėl rinka tinkamai neveikia, ir geriausi būdai tvariai gamybai palaikyti, nepamirštant vartotojų teisių ir sąžiningą kainą.

Atsižvelgdamas į tai, turiu atkreipti dėmesį į ypač trapią tokių atokiausių regionų, kurie labai priklauso nuo pieno produktų gamybos, pvz., Azorų salų, konkurencinę padėtį. Apgailestauju dėl tam tikro Europos Komisijos neįtakojamumo ir Portugalijos nacionaliniu lygmeniu vykdyto bloko šio proceso valdymo. Mūsų lyderių sugebėjimas imtis veiksmų ir palaikyti nacionalinius interesus ypač svarbus krizės laikotarpiu. Gaila, kad to nebuvo šiuo atveju. Vertindamas teigiamą aspektą atkreipiu dėmesį, kad pasiektas pakeitimų, kurių vienas iš autorių buvau aš ir kuriuose palaikomi didesni *de minimis* mokėjimai, tikslas. Tai nėra idealus sprendimas, tačiau jis padeda.

José Manuel Fernandes (PPE), raštu. – (PT) Aš balsuoju už šią rezoliuciją, nors ja nesiimama pakankamai daug veiksmų. Norint stabilizuoti kainas dabar, turi būti skubiai panaikintas papildomas 2 proc. nustatytos kvotos padidėjimas. Pieno kvotų sistemą dar reikia palikti ir po 2015 m. arba ją pakeisti kitu reguliavimo mechanizmu. Itin svarbu pieno gamybą suderinti su Europos vidaus rinkos paklausa, kad gamintojams būtų galima užtikrinti teisingą kainą. Rinkos skaidrumas būtinas, todėl atsižvelgdamas į tai siūlau sukurti Europos Sąjungos stebėsenos tarnybą, kuri padėtų stebėti ir reguliuoti rinką nuo produktų gamybos iki jų paskirstymo.

João Ferreira (GUE/NGL), raštu. – (PT) Priimtoje rezoliucijoje yra teigiamų priemonių, kurių reikia dabartinėmis sunkios krizės, darančios poveikį sektoriui, sąlygomis. Todėl mes balsavome už. Tai yra tik pavienės priemonės, kuriomis vis dėlto neišsprendžiamos pagrindinės sektoriaus problemos – ypač susijusios su smulkiais ir vidutiniais gamintojais, kurių padėtis ateityje tikriausiai blogės, įvertinant paskelbtą ketinimą panaikinti pieno kvotas.

Mūšis, kuriame grumiasi pieno gamintojai ir kurio tikslai nėra tik trumpalaikiai – parduoti savo produktus kainomis, kurios garantuotų jų išgyvenimą – taip pat turi platesnę prasmę ir didesnę reikšmę, turinčią daug bendrų dalykų su tokiu žemės ūkiu, kokį mes norime turėti ateityje. Neoliberalus žemės ūkio modelis, pagal kurį skatinama užtvindyti rinką produktais iš šalių, turinčių didesnę gamybinį pajėgumą, vykdyti intensyvią gamybą kai kuriose šalyse, atsisakyti žemės ūkio ir apsirūpinti maistu priklausant nuo kitų, turi būti pakeistas modeliu, grindžiamu apsirūpinimo maistu savarankiškumo ir saugumo sąvoka – kiekvienos šalies teise gaminti tvariai. Pagal šį modelį būtini viešieji gamybos kontrolės mechanizmai – kvotos, pritaikytos kiekvienos šalies poreikiams.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Kai politika varo ūkininkus į neviltį ir verčia žmones sąmoningai naikinti savo darbo vaisius, nes tai yra ne blogiau negu tai, kas jiems siūloma vykstant politiką, laikas keisti politiką.

Apskritai žemės ūkio ir pieno sektoriaus liberalizavimas visų pirma buvo katastrofa. Kiek kartų reikia šame Parlamente sakyti, kad žemės ūkis negali būti laikomas tokia pačia kaip bet kuri kita ekonomine veikla, nes maitina žmones, padeda kaimo vietovėms tapti patrauklesnėms ir išlaiko gyventojus kaimo vietovėse? Maisto produktai nėra produktai, kuriais kas nors galėtų spekuliuoti rinkose, atitrūkusiose nuo bet kokios tikrovės. Absurdiška skatinti importuoti produktus, kurie neatitinka netgi tų kokybės kriterijų, kurių turi laikytis mūsų ūkininkai. Gėdinga palikti šiuos ūkininkus gamintojų ir grobuonių iš didelių centrinių supirkimo įstaigų, kurie pelnosi tiek gamintojų, tiek ir vartotojų sąskaita, malonei. Dokumente pateikiami nedrąsūs ir neapibrėžti pasiūlymai nėra visiškai patenkinami – tačiau jie bent jau yra. Todėl mes balsavome už.

Pascal Gruny (PPE), raštu. – (FR) Per pastaruosius 12 mėnesių pieno rinkos būklė labai pablogėjo, nes per metus pieno kaina sumažėjo 30 proc. Tai yra pats didžiausias kada nors per pastaruosius 20 metų patirtas sumažėjimas. Todėl mums reikia skubiai pasiūlyti naujų reguliavimo būdų Europos Sąjungos lygmeniu siekiant užtikrinti, kad pieno sektorius ne tik priklausytų nuo rinkos taisyklių, bet iš tikrųjų būtų įrodyta, kad jų laikomasi. Šiuo metu nepastovios gamintojų pajamos neleidžia geriausiai paskirstyti išteklių, kurie yra itin svarbūs būsimoms investicijoms į sektorių. Todėl Europos Komisija privalo palengvinti sutartinius santykius žemės ūkio produktų grandinėje, kad būtų išlaikyta įvairių sektoriaus ekonominės veiklos vykdytojų ryšių pusiausvyra, stabilizuotos rinkos ir užkirstas kelias rinkos grėsmėms. Be to, ji turi skatinti geresnį sektorių organizavimą. Be to, turėtų būti išnagrinėta, ar padidinus pieno kvotas galėtų būti padarytas teigiamas poveikis gamintojų kainoms. Europos Sąjunga privalo veikti dabar. Mes nebegalime laukti. Jeigu neveiksime, rizikuosime Europos pieno sektoriui padaryti ilgalaikę žalą ir taip iš lengvai pažeidžiamų kaimo vietovių atimti jų ekonomikos pagrindą.

Sylvie Guillaume (S&D), raštu. – (FR) Europos šalyse didėja streikų dėl pieno mastas ir daugėja su jais susijusių stubinamų į laukus išpilamo pieno vaizdų. Susidūręs su pieno gamintojų problemomis Europos Parlamentas priėmė poziciją. Šiomis aplinkybėmis balsavau už 600 mln. EUR fondo sukūrimą planuojamame Europos Sąjungos 2010 m. biudžete, kad būtų galima teikti pagalbą pieno gamintojams, šiuo metu išgyvenantiems rimtą krizę, neturinčią precedento pieno sektoriuje, ir kovojantiems su pieno rinkoje veikiančiais pasiūlos ir paklausos dėsniais.

Mano kolegos socialistai ir aš taip pat pateikėme pakeitimą, kuriame raginame stabdyti šiuo metu galiojančias pieno kvotas siekiant paskatinti kainų kilimą. Be to, be jau priimtų rinkos valdymo priemonių, privalome priimti ciklines priemones, nes pirmosios pasirodė esančios neveiksmingos susidūrus su kainų svyravimu.

Elisabeth Jeggle (PPE), raštu. – (DE) Šiuo metu įpusėjo neturinti precedento pieno sektoriaus krizė, per kurią kainos dramatiškai krenta, vartotojų kainos didėja, o daugelis Europos Sąjungos ūkių kovoja už išgyvenimą. Komisija pernelyg ilgai stovėjo nuošalėje ir stebėjo šią tendenciją. Savo pasiūlyme dėl rezoliucijos, kurį palaikė beveik visos frakcijos, mes išaiškinome, kad esant dabartinei padėčiai nepakanka 2008 m. lapkričio mėn. priimtų sprendimų, susijusių su būklės įvertinimu. Nepakanka ir visapusiškos žemės reformos, kurią mes priėmėme.

Kadangi pagrindinės sąlygos pasikeitė, Komisija turi pasinaudoti iniciatyvos teise ir įgyvendinti priemonę, kuri padėtų Europos Sąjungos ūkininkams. Savo rezoliucijoje reikalaujame šių visapusių priemonių: stabilizuoti rinką, skatinti pardavimą, įgyvendinti visapusę programą „Pienas mokykloms“, didinti minimalių 7 500–15 000 EUR mokėjimų maksimalią sumą visoms žemės ūkio gamybos sritims, įgyvendinti ankstyvo pasitraukimo schemą (kvotų perpirkimo programą), stiprinti gamintojų organizacijas, tinkamai ženklinti pieno produktus, taikyti eksporto kredito draudimą, panašų į tą, kuris yra JAV, ir steigti pieno fondą tam tikroms priemonėms. Šia rezoliucija esame pasirengę prisiimti atsakomybę už Europos Sąjungos žemės ūkį. Štai kodėl aš balsavau už dabartinę rezoliuciją.

Marine Le Pen (NI), raštu. – (FR) Pieno sektoriui kilo pavojus. Dabar pieno produktų gamintojai mėnesiais gamina nuostolingai, nors pieno kaina vartotojams nesumažėjo, nes būtent didieji produkcijos platintojai iš to pelnosi. Tūkstančiams smulkiųjų Prancūzijos gamintojų gresia bankrotas. Daugelyje Europos šalių plinta visuotiniai streikai, kurie yra paskutinis gamintojų žingsnis siekiant bandyti priversti juos išgirsti, o ne mirti visuomenės abejingumo sąlygomis, ir dėl kurių kyla grėsmė daugeliui darbo vietų kitose pieno sektoriaus šakose. Reikia skubiai ieškoti veiksmingų sprendimų šiam pagrindiniam Prancūzijos ir Europos žemės ūkio sektoriui ir iš esmės keisti politiką – kalbėkime neišsisukinėdami –, nes būtent Europos Komisijai, Europos Parlamentui ir jų kraštutiniam liberalizmui tenka atsakomybė už šią tragediją. Mums reikia imtis skubių veiksmų: išsaugoti kvotas po 2015 m.; nedelsiant sumažinti šias kvotas siekiant sustabdyti pieno kainų kritimą; nustatyti kainas, proporcingas nepriklausomų gamintojų faktiškai patirtoms išlaidoms; užtikrinti visišką skaidrumą didiesiems produkcijos platintojams nustatant kainas. Ūkininkai laukia ryžtingų veiksmų.

Astrid Lulling (PPE), raštu. – (DE) Mes gelbėjome bankus, nes turėjome tai daryti. Tai pripažino ir su tuo sutiko visi atsakingi politikai.

Dabar susiduriame su tokia padėtimi žemės ūkio pramonėje, kai mums reikia užkirsti kelią artėjančiam ūkininkų bankrotui, ypač pieno sektoriuje, nes kainos jau nepadengia gamybos išlaidų. Tačiau turime užtikrinti, kad mūsų gamybos potencialo pakaktų Europos piliečiams aprūpinti aukštos kokybės maisto produktais.

Priklausau kartai, kuri patyrė maisto normavimą ir privalėjo kaupti maisto atsargas, kad turėtų pakankamai valgyti. Tikėkimės, kad reikalai daugiau niekada nebus tokie prasti. Tačiau tie, kurie niekada nepatyrė alkio, nesupranta, kokia svarbi Europai stipri bendroji žemės ūkio politika.

Mums reikalingas tiekimo saugumas – tačiau ne tik energetikos sektoriuje.

Norėčiau paprašyti jus atsižvelgti į tai, kad, jeigu daugybė ūkių daugybėje regionų bus priversti nutraukti savo veiklą dėl to, kad mes nesugebame arba nesame pasirengę imtis trumpalaikių priemonių, kurių reikalaujame savo rezoliucijoje, ES ir valstybėms narėms tektų sumokėti daug kartų didesnę kainą nei tektų sumokėti imantis trumpalaikių priemonių pagal bendrąją žemės ūkio politiką.

Bedarbių armija yra gana didelė. Leisti ūkiams bankrotuoti būtų neatsakinga dėl socialinių, ekonominių ir aplinkosaugos priežasčių.

Tikiuosi, kad į mūsų perspėjimą bus atkreiptas dėmesys.

Willy Meyer (GUE/NGL), raštu. – (ES) Balsavau už bendrą pasiūlymą dėl rezoliucijos, nors jį laikau netinkamu. Pasiūlymas 2015 m. panaikinti pieno kvotų schemą ir iki to laiko didinti kvotas 1 proc. per metus praktiškai įteisins perteklių, kuris jau yra tam tikrose šalyse, gaminančiose daugiau nei joms suteikta kvotų, po to eksportuojančių produkciją labai mažomis kainomis ir taip mažinančių rinkos kainas, kurios daugelyje šalių nesiekia gamybos sąnaudų. Priemonėmis, kurias mėgina taikyti Komisija, siekiama galutinai panaikinti reguliavimą, taigi ir liberalizuoti Europos pieno gamybos sektorių.

Esame kategoriškai prieš šias priemones, nes jos tarnauja didelių bendrovių interesams lygiai taip pat, kaip bendrosios žemės ūkio politikos reformos daro žalą smulkiesiems ūkininkams. Mes palaikome priemones pieno gamybos sektoriui reguliuoti.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Pastaraisiais mėnesiais padėtis pieno rinkose klostosi taip, kad ji kelia grėsmę daugelio pieno ūkių gyvavimui. Jų produktų kaina greitai krinta. Mažiesiems ir vidutiniams ūkiams buvo ypač skaudžiai smogta, todėl jie turi naudoti savo rezervus, kad išgyventų. Todėl reikia reikalauti greitų ES veiksmų. Anksčiau Komisija buvo pernelyg neryžtinga bandydama susidoroti su krize, už kurią ji pati iš dalies yra atsakinga dėl savo sprendimo didinti pristatymo kvotas.

Todėl dar palankiau vertinamos Parlamento iniciatyvos, kurių daugelis taip pat minimos pasiūlyme dėl rezoliucijos. Visų pirma ir daugiausia jos apima pieno fondo, kuriam bus skirta 600 mln. EUR, sukūrimą, priemones pieno produktų paklausai didinti, didesnę kokybės kontrolę ir tikslius ženklavimo įpareigojimus. Todėl iš anksto padariau išvadą, kad reikia balsuoti už pasiūlytą pasiūlymą dėl rezoliucijos ir joje esančias priemones siekiant paremti mūsų ūkininkus.

Frédérique Ries (ALDE), raštu. – (FR) Įspėjamasis signalas – tokia yra mūsų rezoliucijos esmė –, kuriuo Komisija ir Taryba raginama imtis skubių priemonių siekiant rasti išeitį iš krizės, kurios visą jėgą jaučia pieno gamintojai. Vakar Belgijoje ši krizė įgavo naują mastą, kai Sinės mieste daugiau nei 2 000 gamintojų išpylė 3 mln. litrų pieno. Išimtinę atsakomybę už tai priskiriant kvotų panaikinimui greitai nutraukiamos diskusijos. Todėl aš buvau nusistatęs prieš 28 pakeitimą, kuriame reikalaujama išaldyti kvotas, kaip pernelyg supaprastintą. Pagrindinės priežastys yra kitos: paklausos sumažėjimas, didelė konkurencija pasaulio mastu ir visų pirma nepriimtina pelno marža, kurią kritikavo daugelis vartotojų asociacijų. Būtent tai paskatino mane 17 ir 18 dalyse, kurių autorius esu aš, paprašyti Komisijos atlikti tyrimą siekiant nustatyti, ar šiuo atveju veikė koks nors kartelis. Rizikuojama Komisijos patikimumu. Kita vertus, palaikiau 1 pakeitimą, kuriuo išplečiama 16 valstybių narių iniciatyva ir kuriame reikalaujama atkurti įvairių sektoriaus ekonominės veiklos vykdytojų pusiausvyrą. Aš asmeniškai palaikau nuostatą, kad kiekvienoje šalyje būtų nustatyta minimali pieno kaina.

Marc Tarabella (S&D), raštu. – (FR) Rengdamasis balsavimui dėl rezoliucijos dėl krizės pieno sektoriuje pateikiau ir parėmiau keletą pakeitimų dėl trumpalaikio pieno rinkos reguliavimo, o konkrečiai – išaldyti kvotų didinimą arba laikinai sumažinti kvotas (3–5 proc.). Tačiau Europos Parlamentas atmetė visas šias

priemonės. Gamintojai turi teisę tikėtis, kad Parlamentas pasiūlys radikalias priemones, kurių jiems reikia. Nepaisant kai kurių teigiamų aspektų, ši rezoliucija nepateisina šių lūkesčių. Todėl susilaikiau galutiniam balsavime.

– Bendras pasiūlymas dėl rezoliucijos: Energetinis saugumas (RC-B7-0040/2009)

Maria da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Europa labai priklauso nuo importuojamos energijos. Norėdami sumažinti savo energetinę priklausomybę turime imtis veiksmų energijos vartojimo efektyvumo, energijos šaltinių įvairinimo didinant atsinaujinančių energijos šaltinių ir kilmės bei tranzito šalių įvairinimo srityje. Didinant energetinį saugumą taip pat svarbu suvienyti visos Europos energijos vidaus rinką. Prioritetas turi būti teikiamas dujotiekiams ir elektros energijos tinklams, apimantiems visą Europą. Šiuo atžvilgiu Portugalijai labai svarbūs šie du projektai, įtraukti į ekonomikos atgaivinimo planą: elektros energijos tinklų jungtis tarp Portugalijos ir Ispanijos, kuri padės sujungti Iberijos elektros rinką, ir jungtis tarp Ispanijos ir Prancūzijos, kuria siekiama neleisti Iberijos pusiasaliui tapti atskirta energijos atžvilgiu vieta. Komisija ir Taryba raginamos dėti visas pastangas siekiant užtikrinti, kad būtų skatinamas atsinaujinančių energijos šaltinių projektų kūrimas Pietų Europos šalyse, turinčiose didelį atsinaujinančių energijos šaltinių potencialą. Didelės Alentežo regiono sritys turi didžiausią saulės energijos potencialą visoje Europoje, kaip rodo saulės spinduliuotės pasiskirstymo žemėlapiai.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Aš balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl išorinių energetinio saugumo aspektų, nes manau, kad sukūrus tikrą bendrą energijos politiką bus užtikrintas energijos šaltinių saugumas Europos Sąjungoje. Nepaisant to, užkertant kelią būsimoms krizėms ir energijos tiekimo pertrūkiams taip pat bus itin svarbu, kad tinkamai veiktų energijos vidaus rinka ir būtų įvairinami energijos šaltiniai. Šiuo atžvilgiu manau, kad investicijų į atsinaujinančius energijos šaltinius ir energijos vartojimo efektyvumą didinimas turėtų būti svarbiausia Europos Sąjungos politikos ypatybė.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Europos Sąjungos energetinė priklausomybė ir strateginė būtinybė mažinti ją ir grėsmės ES stabilumui, kylančias dėl tokio pažeidžiamumo, gerai žinoma ir buvo plačiai svarstoma.

Šiuo atžvilgiu mano šalies priklausomybės lygmuo gerokai lenkia Europos vidurkį ir parodo visišką viena kitą keičiančių vyriausybių nesėkmę šioje srityje bei kelia nemažą baimę dėl galimos krizės energetikos rinkose.

Atsižvelgdamas į sudėtingus santykius su kai kuriais mūsų pagrindiniais tiekėjais, ribotą energijos šaltinių įvairovę ir nepakankamą tiekimo pajėgumą manau, kad visoms valstybėms narėms svarbu, jog Europos Sąjunga veiktų *en bloc* siekdama ginti savo bendrus interesus ir parodyti, kad gali juos apginti labai reiklų derybų sąlygomis.

Taip pat manau, kad valstybės narės turi ne vengti savo atsakomybės, o apsispręsti dėl įvairių energijos krepšelių, kuriuose visos pagrindinės alternatyvios energijos rūšys, įskaitant branduolinę, turėtų būti nešališkai išnagrinėtos ir įvertintos bei praktiškai panaudotos nustačius jų naudą, pirmenybę teikiant tai energijai, kurią galima gaminti veiksmingai, saugiai ir švariai.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Bent jau artimiausiu metu apsirūpindama energija Europa nesugebės atsikratyti priklausomybės nuo šalių, esančių ne Europoje. Reikia pripažinti, kad norėdami sumažinti šiuos suvaržymus turime įvairinti savo priklausomybės formas tiek energijos šaltinių, tiek ir tiekėjų šalių požiūriu. Tačiau norėdamas būti sąžiningas nematau prasmės leisti gnaužiamiesiems Turkijos letenų įgyvendinant veiksmus, kurie atrodo labiau pagrįsti priešišku Rusijai, o ne energijos problemomis. Turkija – būtinas šio jūrų garsaus dujotiekio projekto „Nabucco“, kuriam, palyginti su kitais projektais, nuolat buvo teikiama pirmenybė, tranzito taškas. Taip šiai šaliai būtų suteiktos svarbios priemonės spaudimui daryti.

Dėl projekto „Desertec“ šiuo metu taip pat nematau prasmės tapti priklausomiems nuo projekto, kuris yra privačios iniciatyvos dalis. Iš tikrųjų manau, kad prieštaringa siekti centralizuotos energetikos politikos, kuri priklausytų nuo Komisijos, ir kartu perduoti Europos energetikos sektorių privatiems ekonominės veiklos vykdytojams – dėl to padidėtų kainos ir sumažėtų paslaugų skaičius ir tai taip pat turėtų įtakos pasirenkant energiją. Pirmiausia manau, kad energija yra pernelyg svarbus klausimas, kad jį spręsti būtų palikta Komisijos pareigūnams arba jo būtų atsisakyta remiantis kelių bendrovių pelno motyvu.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Šiame bendrame pasiūlyme dėl rezoliucijos dėl išorinių energetinio saugumo aspektų yra svarbių galimybių būsimai Europos Sąjungos energetikos politikai. Visų pirma manau, kad būtų ypač svarbu gerokai padidinti atsinaujinančios energijos šaltinių dalį dabartinėje energijos šaltinių sudėtyje, todėl taip pat esu už projektą „Desertec“, kurį sumanė privačių investuotojų grupė.

Jis iš dalies skirtas sumažinti ES priklausomybę nuo atskirų valstybių, iš kurių mes ligi šiol perkame iškastinį kurą. Deja, planuojamas projektas „Nabucco“ neprisidės prie to, nes dėl jo Europos Sąjunga liks neapsaugota nuo šantažo dėl planuojamo Turkijos įstojimo į ES. Todėl, įvertinus tiesioginę islamiško Turkijos režimo įtaką, dabartinio pavidalo projekto turi būti atsisakyta. Dėl šios priežasties, nepaisant šiame dokumente išdėstytų teigiamų dalykų, aš susilaikiau galutiniam balsavimui balsuojant dėl viso dokumento.

Geoffrey Van Orden (ECR), raštu. – Mes suprantame vis kitokius įvairių mūsų sąjungininkų rūpesčius. Tačiau vertinant iš Jungtinės Karalystės pozicijų, nereikia priimti Lisabonos sutarties arba didinti Europos Komisijos kompetencijos bandant pasiekti darnesnę ES požiūrį į energetinį saugumą. Jau veikia pakankamai mechanizmai, kurie leistų ES valstybėms narėms kalbėti vienu balsu tvarkant reikalus su Rusija, jeigu to norėtume.

Pranešime pateikiamos nuorodos į Lisabonos sutartį yra labai žalingos. Jungtinės Karalystės konservatoriai ryžtingai priešinasi šios sutarties ratifikavimui ir tolesniems bandymams siekti politinės ES integracijos. Be to, apgailestauju, kad tarp tvarių ir įvairių energijos tiekimo šaltinių nepateikta jokia nuoroda į branduolinę energiją, kuri bus reikalinga ateinančiais metais. Energetinis saugumas – pirmoji ir svarbiausia mūsų vyriausybių pareiga.

6. Balsavimo pataisymai ir ketinimai (žr. protokolą)

(Posėdis sustabdytas 12.55 val. ir pratęstas 15.00 val.)

PIRMININKAVO: PÁL SCHMITT

Pirmininko pavaduotojas

7. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

8. Situacija Taivane po taifūno (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Komisijos pareiškimas dėl situacijos Taivane po taifūno.

Meglėna Kuneva, Komisijos narė. – Pone pirmininke, pirmiausia leiskite man pareikšti užuojautą Taivano žmonėms, kurie nukentėjo nuo taifūno „Morakot“ ir jo padarinių. Taikant Europos bendrijos civilinės saugos mechanizmą suteikta bendra pagalba ir parodytas Europos Sąjungos solidarumas su Taivano gyventojais.

2009 m. rugpjūčio 7 d. Taivanas nukentėjo nuo taifūno „Morakot“, dėl kurio kilo potvyniai ir purvo nuošliaužos. Daugiau nei 150 asmenų žuvo ir dešimtys tūkstančių neteko namų. Sugadinta transporto infrastruktūra, įskaitant kelius ir tiltus, ir nutraukti ryšių tinklai. Apie 700 000 namų liko be geriamojo vandens. 2009 m. rugpjūčio 12 d. Taivanas paprašė tarptautinės pagalbos. Reaguodama į tai Europos Komisija pradėjo taikyti Bendrijos civilinės saugos mechanizmą. Taikant mechanizmą lengviau teikti ir koordinuoti valstybių narių materialinę pagalbą susidarius ekstremaliai padėčiai.

Europos Komisija išsiuntė koordinavimo ir vertinimo grupę į Taivaną, kad ji įvertintų poreikius ir padėtų vyriausybei teikti pagalbą. Grupė atliko keletą vertinimo užduočių nukentėjusiuose regionuose ir perdavė nustatytus faktus ir rekomendacijas vietos valdžios institucijoms bei tarptautiniams partneriams. Pagal mechanizmą veikianti grupė taip pat padėjo pristatyti materialinę pagalbą, pvz., vandens valymo įrangą, kurią dovanojo Švedija ir Lenkija ir kuri pristatyta į labiausiai nukentėjusias Taivano sritis.

Greitai pristatius šią pagalbą parodytas akivaizdus Europos Sąjungos solidarumas. Europos Sąjungos grupės buvimas vietoje taip pat buvo sutiktas palankiai. Bendrijos civilinės saugos mechanizmo veikla yra labai aiškus Europos Sąjungos solidarumo su viso pasaulio šalimis ženklas, todėl esu įsitikinusi, kad jis toliau stiprės ir jo veiksmingumas didės.

Nukentėti nuo stichinių nelaimių gali bet kuri pasaulio šalis. Tokios nelaimės dažnai padaro daug nuostolių gyventojams, ekonomikai ir aplinkai. Ateityje dėl klimato kaitos tikriausiai būsime priversti patirti daugiau nelaimių. Šiuo atžvilgiu solidarumas su kitomis nuo nelaimių nukentėjusiomis šalimis lieka vienu iš Europos Sąjungos nelaimių valdymo politikos ramsčių. Tikiuosi, kad toliau dirbsime su Europos Parlamentu siekdami užtikrinti, kad Europos Sąjungos kritinių situacijų valdymo priemonės būtų tinkamos šiam tikslui.

Thomas Mann, PPE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, rugpjūčio 8 d. Taivano Respublikos pamatai buvo sukręsti. Per salą su nesuvaldoma jėga praužė taifūnas „Morakot“, dėl kurio žuvo daugiau nei 750 žmonių. Tūkstančiai žmonių neteko savo daiktų, o dideli žemės plotai virto tyrlaukais. Žala siekia daugiau nei 2,5 mlrd. EUR. Labai apgadintos infrastruktūros atstatymas užtruks mėnesius. Kad parodytume savo solidarumo ženklą, mes, europiečiai, norėjome paremti Taivano gyventojus teikdami pagalbą nelaimės padariniams šalinti.

Ponia M. Kuneva, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija palaiko Europos Komisijos pateiktas iniciatyvas. Vis dėlto stebina tai, kad Taivano ambasadoms nurodyta atsisakyti visos užsienio pagalbos. Dėl to sulaukta stiprios kritikos, todėl rugpjūčio 13 d. padaryti labai reikalingi visiškai nevaisingos krizių valdymo programos pakeitimai. Netrukus po to ministras pirmininkas Liu Chao-shiuan nusileido.

Kita susierzinimo priežastis – Dalai Lamos kelių dienų vizitas į Taivaną rugsėjo mėnesį. Jis tik norėjo pasimelsti už aukas kartu su likusiais gyvais žmonėmis. Užuojauta ilgai buvo plačiai pripažintų Dalai Lamos kalbų ir knygų žinia. Eilinį kartą Kinijos vyriausybė reiškė garsius protestus ir panaudojo didžiulį spaudimą. Piktina tai, kad Pekinas eilinį kartą iš vien tik humanitarinio Dalai Lamos poelgio padarė politinę problemą. Taivas turi paklausti savęs, kieno pusėje iš tiesų jis yra. Prezidentas Ma Ying-jeou leido Nobelio taikos premijos laureatui atvykti į šalį tik po ryžtingų šalies gyventojų protestų.

Ponia Komisijos nare, mums reikia intensyvinti dialogą su Taivanu ne tik humanitariniais klausimais, bet ir mūsų pagrindinių vertybių klausimais. Demokratija, žmogaus teisės ir solidarumas yra neatskiriamos vertybės netgi šioje sparčiai kylančios ekonomikos Azijos šalyje.

Victor Boştinaru, S&D frakcijos vardu. – Pone pirmininke, pirmiausia leiskite man išreikšti savo nuoširdų gailestį dėl didžiulės tragedijos, kuri sukrėtė Taivaną rugpjūčio 8 d., ir visų pirma dėl visų, žuvusių dėl neįtikimos šios didžiulės nelaimės niokojančios jėgos.

Rugpjūčio mėn. pradžioje salą nusiaubęs „Morakot“ buvo negailestingiausias iš visų taifūnų, nuo kurių nukentėjo Taivas per beveik 50 metų – dėl jo žuvo arba dingo 700 ir buvo priversti evakuotis tūkstančiai žmonių, purvo nuošliaužose palaidota šimtai namų.

Šiuo atveju Kinija parodė didelį jautrumą skubiai pasiūsdama pagalbą, kad padėtų Taivano aukoms. Padėti salai buvo pasirengusi ne tik Kinijos vyriausybė, bet ir įvairios privačios bendrovės ir organizacijos, įskaitant Asociaciją ryšiams su kita Taivano sąsiaurio puse ir žemyninės dalies Raudonojo Kryžiaus draugiją.

Be to, Kinijos gyventojai sugebėjo padėti rinkdami lėšas renginiuose, organizuotuose siekiant suteikti paramą salai dėl ištikusios nelaimės.

Naujausiais duomenimis, Kinijos žemyninė dalis iki šiol taifūno aukoms paaukojo apie 1 mlrd. CNY, tai atitinka beveik 150 mln. USD. Svarbi funkcija šiuo atveju atlikta iš Kinijos į Taivaną atsiuntus kelis šimtus surenkamųjų namų, siekiant suteikti pastogę tiems, kurie neteko būstų.

Norėčiau pabrėžti tai, kad Europos Sąjunga, tvirtai laikydamasi „vienos Kinijos politikos“, palankiai vertina pagalbą, kurią Kinija pasiūlė Taivanui šiuo tragišku atveju, nes tai rodo dviejų teritorijų santykių atšilimą. Aišku, kad toks santykių atšilimas gali lemti didesnę stabilumą šiame regione.

Be to, manau ir darau išvadą, kad atsižvelgdama į nelaimės mastą Europos Sąjunga turėtų išnaudoti vieną iš savo pagrindinių vertybių – solidarumą – ir pasiūlyti Taivanui papildomą materialinę ir finansinę pagalbą siekdama padėti įvykdyti didžiulę atstatymo užduotį.

Charles Tannock, ECR frakcijos vardu. – Pone pirmininke, taifūno „Morakot“ nuniokoto ir sugriauto krašto vaizdai ilgai išliks mūsų atmintyje, tačiau daugelis Taivano gyventojų daugelį metų gyvens jausdami šios tragedijos padarinius. Daugiau nei 700 žmonių žuvo, o tūkstančiai kitų patyrė nuostolių dėl didžiulių sugriovimų.

Prezidento Ma Ying-jeou vadovaujama Taivano vyriausybė greitai reagavo dislokuodama karius labiausiai nukentėjusiose bendruomenėse ir teritorijose ir paprašydama tarptautinės bendruomenės pagalbos. ES Tarybai pirmininkaujančią Švediją ir Komisiją reikėtų pasveikinti už jų darbą pradedant taikyti Bendrijos civilinės saugos mechanizmą. Dabar tikiuosi, kad Komisija išsipareigos teikti ilgalaikę pagalbą Taivanui siekdama sudaryti sąlygas visiškai atsigausti jo gyventojams ir ekonomikai bei atstatyti jo infrastruktūrą.

Neabejoju dėl Taivano gyventojų ir vyriausybės dėkingumo už ES parodytą solidarumą ir suteiktą paramą. Be to, aš, kaip EP draugystės su Taivanu grupės pirmininkas, nekantriai laikiu galimybės išsiaiškinti naujausią padėtį, kai kitą mėnesį vadovausiu į Taivaną vykstančiai EP narių delegacijai.

Dėl klimato kaitos tokių didžiulių nelaimių, dėl kurios nukentėjo Taivas, pagrįstai gali padaugėti tiek Taivane, tiek ir visame pasaulyje. Todėl svarbu, kad Taivanui, kaip tokio meteorologinio reiškinio pažeidžiamai salai ir kaip pasaulinio masto pramoninei valstybei, būtų suteikta teisė prasmingai ir garbingai dalyvauti atitinkamose tarptautinėse organizacijose, ypač susijusiose su oru ir klimato pokyčiais. Visų pirma Taivanui turėtų būti leista dalyvauti Jungtinių Tautų bendrojoje klimato kaitos konvencijoje ir Pasaulio meteorologijos organizacijoje.

Šiuo metu tiek Taryba, tiek Komisija remia prasmingą Taivano dalyvavimą Jungtinių Tautų institucijose, todėl tikiuosi, kad pakildamas iš šios nelaimės Taivas pasinaudos šia galimybe, kuri dabar jam suteikta siekiant paskatinti jį dalyvauti šiose struktūrose.

Fiorello Provera, EFD frakcijos vardu. – (IT) Pone pirmininke, ponios ir ponai, reikšdamas savo užuojautą ir siūlydamas paramą Taivano gyventojams aš taip pat noriu pabrėžti Europos Sąjungos laiku sutelktas humanitarines pastangas šios nelaimės atveju.

Komisija atliko savo vaidmenį, todėl daugelis valstybių narių pasiuntė pagalbą arba ekspertų grupes. Kinijos Liaudies Respublika pati padėjo Taivano valdžios institucijoms, todėl tai yra gestas, kurį laikau labai reikšmingu. Tačiau jeigu mes norime suteikti Taivano valdžios institucijoms ir regiono šalims struktūrinę pagalbą, kad jos galėtų susitvarkyti su tokiomis grėsmėmis ateityje, Europos Sąjunga turėtų palaikyti Taivano prisijungimą stebėtojo teisėmis prie Pasaulio meteorologijos organizacijos ir Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos.

Taivano priėmimas stebėtojo teisėmis į kitas tarptautines sektorines organizacijas, pvz., PPO, jau davė gerų rezultatų, todėl ir šiuo atveju Taivano priėmimas galėtų būti praktinė nelaimių prevencijos forma, o ateityje galėtų būti sumažintas pavojus 23 mln. salos gyventojų ir visam regionui.

Astrid Lulling (PPE). – (FR) Pone pirmininke, Taivas tik dabar pakyla po baisios gaivalinės nelaimės, šalyje neregėtos per pastaruosius 50 metų. Mūsų pareiga ne tik išreikšti savo solidarumą, bet ir aktyviai dalyvauti atstatant nuniokotas salos dalis.

Laimė, po taifūno „Morakot“ smūgių Komisija ir Taryba parodė savo norą padėti. Raginu jas dabar suteikti konkrečią pagalbą, kurios reikia tos šalies vyriausybei ir gyventojams, nes turi būti padaryta labai daug. Atitinkamos priemonės numatytos Europos Sąjungos lygmeniu. Jas reikėtų visiškai išnaudoti.

Ši nelaimė dar kartą iškelia Taivano dalyvavimo įvairiose Jungtinių Tautų agentūrose klausimą, kurį jau minėjo kai kurie mano kolegos EP nariai. Iš esmės ES institucijos skatina dalyvavimą, tačiau seniai laikas imtis veiksmų padėčiai pakeisti. Taivano valdžios institucijos neturi galimybės pasinaudoti meteorologine informacija, rodančia, koks rimtas buvo taifūnas. Tai nepriimtina. Nepaprastai svarbu, kad Taivas prisijungtų prie Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos ir taip turėtų galimybę išvengti blogiausio, nes visiškai nėra abejonių, kad ateityje bus daugiau su klimatu susijusių krizių.

Esu Taivano ir Liuksemburgo asociacijos pirmininkė, todėl iš tikrųjų turiu pasakyti, kad palaikant santykius su Taivanu komunistinė Kinija nebeturėtų mūsų spausti ir šantažuoti. Šiuo klausimu nepaprastai svarbi abejonių nekelianti Komisijos ir Tarybos parama.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Pone pirmininke, ponios ir ponai, noriu išreikšti savo didžiulį sielvartą dėl žmogiškosios tragedijos Taivane ir pasakyti, kad mes, kaip Europos Sąjunga, turime padėti visais įmanomais būdais.

Šiuo metu žinome, kad dėl taifūno „Morakot“ žuvo 640 žmonių ir dingo daugiau nei 192 žmonės. Viena purvo nuošliauža nušlavė nuo žemės paviršiaus visą kaimą, dėl jos žuvo šimtai žmonių. Tačiau niekas neįvyko atsitiktinai. Prieš tai buvo ilgai trukusi sausra, kuri sumažino dirvos pajėgumą sugerti lietaus vandenį.

Dėl klimato kaitos laipsniškai daugėja sausrų, potvynių ir ekstremalių oro sąlygų. Taifūnas kilo jūros srityse, kuriose vandens paviršiaus temperatūra siekė 27 °C. Kylant temperatūrai labai padaugės taifūnų ir padidės jų stiprumas. Iki šiol 120 mln. žmonių gyvena srityse, kurioms daro poveikį taifūnai. 1980–2000 m. ten bus 250 000 taifūnų aukų.

Dėl visų šių priežasčių mūsų širdys turi būti Kopenhagoje, kurioje gruodžio mėn. turime nuspręsti, ar kiekviena iš mūsų šalių atskirai gins savo laikinus ir trumpalaikius interesus, ar visi kovosime už planetą, savo namus, siekdami pakeisti klimato kaitos kryptį.

Taigi ar išsivysčiusios ir besivystančios pasaulio šalys nebeprisidės prie tokių nelaimių kaip įvykusi Taivane? Jeigu taip, reikia imtis veiksmų. Mums reikia priimti reikalingus išpareigojimus dėl būtino taršos mažinimo, kad neleistume temperatūrai pakilti daugiau nei 2 °C. Mums taip pat reikia atverti pinigines, kad galėtume suteikti finansinę pagalbą besivystančioms pasaulio šalims tam, kad jos dalyvautų priimančioms sprendimus ir padėtų kovoti su klimato kaita.

Mes priklausome besivystančiam pasauliui, dėl kurio kilo klimato kaita. Mes esame teršėjai, todėl pagal principą „teršėjas moka“, kurį patys priėmėme, privalome mokėti. Privalome mokėti teikdami finansinę paramą besivystančioms šalims.

Bastiaan Belder (EFD). - (NL) Pone pirmininke, tai buvo Taivane negirdėto masto nelaimė. Didelė tragedija įvyko kalnuose. Dingo ištisi kaimai ir laikomi žuvusiais arba dingusiais tūkstančiai žmonių. Tūkstančiai, jeigu ne daugiau, išgyvenusiujų laikinai apgyvendinti karinėse stovyklose. Būtent taip mano šalies, Nyderlandų, vyriausiasis įgaliotinis Menno Goedhart vaizduoja sukrečiamus taifūno „Morakot“ padarinius. Visų pirma šio Parlamento vardu noriu pareikšti užuojautą Taivano vyriausybei ir piliečiams.

Be praktinės pagalbos, kurią Menno Goedhart šiuo metu teikia draugams taivaniečiams, ir vertinimo to, kas Europos Sąjungos jau padaryta, vis dėlto norėčiau užduoti keletą klausimų Komisijai dėl Europos Sąjungos ir Taivano santykių gerinimo. Pirmiausia kitą mėnesį Komisija pateiks pasiūlymą siekdama supaprastinti vizų išdavimo tvarką Taivano piliečiams. Šiuo atžvilgiu Jungtinė Karalystė ir Airija jau parodė gerą pavyzdį. Antra, paskutiniame Europos Sąjungos pranešime aiškiai nurodyta, kad ir Taiwanui, ir Europos Sąjungai būtų labai naudinga susitarti dėl prekybos gerinimo priemonių (PGP). Ar Komisija sutinka su šia būtina išvada?

Pagaliau, pone pirmininke, norėčiau visiškai palaikyti tuos savo kolegas EP narius, kurie jau įrodinėjo, kad reikia nutraukti neįtikimą Taivano tarptautinę izoliaciją. Tokia izoliacija iš tikrųjų yra netoleruotina – ypač tada, kai kalbama apie žmonių gyvybes, kad ir kur jie gyventų.

Ville Itälä (PPE). - (FI) Pone pirmininke, rugpjūčio 8 d. Taivas patyrė didžiulio masto humanitarinę nelaimę. Įvykis padarė didelių nuostolių ir didelę ekonominę žalą. Dabar laikas mums padėti. Laikas parodyti solidarumą su Taivano piliečiais. Mes turime parodyti gailystę, tačiau, be jo, turime suteikti finansinę paramą ir, kaip sakė Komisijos narė, dabar turime pasirinkti krizės valdymo priemones. Turime suteikti Taiwanui visą žmogaus jėgoms įmanomą pagalbą. Be to, noriu išreikšti savo paramą ilgalaikės pagalbos Taiwanui idėjai, kurią pasiūlė C. Tannock, kad būtų pasiekti kuo geresni rezultatai ir mes galėtume parodyti, kad jie taip pat yra žmonės ir visų pirma – mūsų draugai.

Janusz Władysław Zemke (S&D). - (PL) Norėčiau padėkoti Komisijos narei už šią informaciją. Tačiau mano klausimas yra visiškai kitokio pobūdžio. Taiwaną ką tik sukrėtė tragedija. Tačiau puikiai žinome, kad daug tokių nelaimių pasitaikė praeityje ir dar daugiau įvyks ateityje. Todėl norėčiau užduoti Komisijos narei tokį klausimą. Ar Europos Sąjunga ir visų pirma Komisija taiko kokias nors standartines procedūras imdamasi veiksmų tokiose situacijose? Ar yra veiksmų ekstremalios padėties atveju paketas arba nuostatos konkrečioms šalims? Ar taip pat yra ilgalaikis veiksmų planas?

Mano nuomone, būtų gaila, jeigu reaguotume į šias tragedijas skirtingais būdais, priklausomai nuo skirtingų šalių padėties. Manau, kad, kaip ir karinių pajėgų atveju, turime nustatyti tam tikras standartines procedūras, taikomas kritiniais atvejais. Štai ko norėjau paklausti Komisijos narės.

Johannes Cornelis van Baalen (ALDE). - (NL) Pone pirmininke, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija, kaip ir daugelis šio Parlamento frakcijų, užjaučia Taivano gyventojus, todėl esame patenkinti tuo, kaip reagavo Komisija. Komisija turi tęsti pradėtą darbą. Tačiau, be šios humanitarinės katastrofos, didžiulė problema, be abejo, yra Taivano izoliacija. Visiškai įmanoma remti „vienos Kinijos politiką“ ir kartu užmegzti gerus darbinis santykius su Taiwanu. Taivas galėtų lengvai atlikti savo vaidmenį Pasaulio sveikatos organizacijoje kaip stebėtojas. Tokį patį vaidmenį jis galėtų atlikti Pasaulio meteorologijos organizacijoje ir JT bendrojoje klimato kaitos konvencijoje. Visa tai įmanoma ir netrukdo „vienos Kinijos politikai“. Aš sutinku su B. Belderiu, kai kalbama apie vizų išdavimo tvarkos supaprastinimą, taip pat su tuo, ką jis pasakė teigiamai atsiliepdamas apie Olandijos atstovą Taipėjuje M. Goedhartą. Todėl manau, kad mums nebereikia tęsti Taivano izoliacijos. Darbiniai santykiai – štai apie ką kalbame.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). - Pone pirmininke, pirmiausia noriu išreikšti nuoširdžią užuojautą tų žmonių, kurie žuvo per taifūną „Morakot“, šeimoms.

Gaila, kad šimtai žuvo, kiti neteko savo mylimųjų ir daug daugiau buvo sužeista.

Kaip pastebėjo daugelis stebėtojų, aukų skaičius būtų galėjęs būti mažesnis, jeigu vyriausybė būtų reagavusi į taifūną labiau koordinuotai. Vyriausybė nenumatė prie salos artėjančios tropinės audros rimtumo. Kartu mes žinome, kad Taivas turi labai išvystytą aukštųjų technologijų sektorių ir yra vienas iš didžiausių GPS sistemų gamintojų pasaulyje.

Iš dalies reikėtų papriekaištauti dėl to, kad Taivas dar nėra Pasaulio meteorologijos organizacijos (PMO) narys, kaip jau minėjo kai kurie kolegos. Taivaną būtų buvę galima geriau perspėti, jeigu PMO būtų laiku suteikusi informaciją. Todėl esu įsitikinusi, kad dabar tinkamas laikas iškelti Taivano narystės PMO klausimą ne tik dėl politinių, bet ir dėl humanitarinių priežasčių.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Pone pirmininke, ponio Komisijos nare, Taivanui smogęs taifūnas pakenkė šimtams tūkstančių žmonių ir sugriovė dešimtis tūkstančių būstų. Europos Sąjungos teikiama humanitarinė pagalba turi būti besąlygiška. Jos tikslas – kuo greičiau padėti aukoms.

Europos Sąjunga yra aktyvi donorė, dirbanti kartu su nevyriausybėmis organizacijomis ir Jungtinių Tautų specializuotomis agentūromis, siekdama suteikti lėšas mediciniam gydymui, logistinei paramai ir nuniokotų sričių atstatymui. Kopenhagos konferencijoje reikės labai daug ką apsvastyti; mes esame pasirengę imtis tam tikrų priemonių, kuriomis siekiama susitarimo dėl išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo, įsigaliosiančio pasibaigus Kioto protokolo galiojimui. Todėl mes daugiausia svarstome priemones klimato kaitos priežastims mažinti.

Kopenhagos konferencijos pagrindu taip pat norėčiau paraginti atkreipti ypatingą dėmesį į prisitaikymo priemones, nes mes nuolat susiduriame su galingomis audromis, potvyniais, ilgai trunkančiomis sausromis arba miškų gaisrais. Be to, raginu Europos Sąjungą Taivanui suteikti humanitarinę pagalbą ir atstatymui, visų pirma gyventojams, skirtą paramą.

Meglena Kuneva, Komisijos narė. – Pone pirmininke, aš atsakysiu į klausimus iš eilės.

Pirmiausia dėl pagalbos, kurią Komisija teikia Taivanui siekdama patenkinti kasdienius jo gyventojų poreikius ir kuri buvo pagrindinis T. Manno klausimo punktas: pagal Komisijos poreikių po nelaimės vertinimo mechanizmą Taivanui informacija suteikta, tačiau mes iki šiol negavome jokių prašymų. Jeigu tokius prašymus gausime, į juos atsižvelgsime.

Dėl V. Boštinaru klausimo, susijusio su Komisijos pozicija dėl dabartinės santykių abipus sąsiaurio būklės, pasakytina, kad Komisija palankiai vertina Taivano ir Kinijos santykių atkūrimą per pastaruosius metus. Dėl to tapo įmanoma pagerinti santykius abipus sąsiaurio, sumažinti įtampą tarp dviejų valstybių ir remti dvišalius klausimus, pvz., dėl tiesioginių oro ir jūrų linijų.

Mes tvirtai remiame dvišales abiejų šalių diskusijas, kurios galėtų sudaryti sąlygas tolesnei pažangai. Mes taip pat palankiai vertiname Kinijos pagalbą.

Dėl A. Lulling ir L. Andrikiienės, taip pat J. C. Van Baaleno ir C. Tannocko, klausimo dėl Taivano dalyvavimo Pasaulio meteorologijos organizacijoje: vadovaudamasi pozicija, Europos Sąjungos išreikšta 2008 m. rugsėjo mėn. paskelbtame pareiškime, ir ES „vienos Kinijos politika“, Europos Komisija prireikš remia prasmingą Taivano dalyvavimą tarptautinėse organizacijose. Mes taip elgsimės ir toliau.

Dėl A. Lulling ir T. Manno klausimo, susijusio su teikiama pagalba: pagal Bendrijos civilinės saugos mechanizmą suteikta Švedijos ir Lenkijos pagalba. Ši pagalba buvo priimta su dėkingumu, kurį patvirtino Prezidentas Ma Ying-jeou Komisijos Pirmininkui J. M. Barrosui.

Dėl klausimo, susijusio su Dalai Lamos vizitu į Taivaną dėl taifūno: Dalai Lamos vizitas – Taivano valdžios institucijų priimtas sprendimas, todėl Europos Komisija neturi pastabų šiuo klausimu.

Dėl B. Belderio klausimo, susijusio su Komisijos pozicija dėl bevizio režimo taikymo taivaniečiams lankantis ES: Komisija pagal atitinkamų teisės aktų persvarstymo tvarką svarsto galimybę atnaujinti sąrašą, į kurį įtrauktos šalys ir subjektai, kuriems gali būti netaikomi reikalavimai dėl vizų lankantis Europos Sąjungoje, ypač Šengeno zonoje, ir atsižvelgdama į tai taip pat apsvartys Taivano atvejį.

Dėl J. W. Zemkės klausimo, susijusio su standartinėmis procedūromis nelaimių atveju ir su tuo, kaip tokiais atvejais turėsime elgtis ateityje: Komisija didžiausią dėmesį skiria dviem prioritetams: pirmas – tęsti darbą pasirengimo ir reakcijos srityje; antras – nelaimių prevencija.

Pirma, mes manome, kad svarbu užtikrinti galimybę pasinaudoti ES pagalba bet kuriuo metu. Parlamentui remiant 2008 m. pradėjome bandomąjį projektą ir parengiamuosius veiksmus ES greito reagavimo pajėgumų srityje. Pasinaudojusi šia pirmąja patirtimi, jeigu reikės, Komisija pateiks kitus pasiūlymus dėl ES greito reagavimo pajėgumų, finansuojamų iš ES operacijoms skirtų nacionalinių išteklių, didinimo.

Antra, mes siekiame taikyti visapusišką požiūrį į nelaimių prevenciją ES lygmeniu. 2009 m. vasario mėn. Komisija paskelbė komunikatą dėl Bendrijos stichinių ir žmogaus sukeltų nelaimių prevencijos. Norėtume gauti Parlamento atsiliepimus apie šį komunikatą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

9. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimo atvejų(diskusijos)

9.1. Žmogaus teisių gynėjų žmogžudystės Rusijoje

Pirmininkas. – Aš gavau šešis pasiūlymus⁽³⁾ dėl rezoliucijos dėl žmogaus teises gynusių teisininkų žmogžudysčių Rusijoje (Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnis).

Heidi Hautala, autorė. – (FI)Pone pirmininke, mes iš tikrųjų privalome skirti laiko žmogaus teisių aktyvistams, kurie nesenai nužudyti Šiaurės Kaukaze, ir uždegti žvakę jų atminimui. Turime nepamiršti, kad Natalija Estemirova, Zarema Sadulajeva, Alikas Džabrailovas ir daugelis kitų, kurie kentėjo ir žuvo gindami žmogaus teises, nusipelnė visų mūsų paramos. Deja, mes nesugebėjome pakankamai paremti jų, kol jie buvo gyvi.

Kelia nerimą tai, kad Rusija nesugebėjo pakankamai kruopščiai atlikti kriminalinių nusikaltimų tyrimo siekdama atskleisti žmogžudystes ir kaltuosius patraukti atsakomybėn. Aš atkreipiau dėmesį, kad šiuo klausimu Europos Sąjunga palaikė oficialius ryšius su Rusija. Tačiau visiškai akivaizdu, kad mūsų pastangų nepakanka, todėl turėsime rimtai pagalvoti, kaip galėtume priversti teisinės valstybės principą veikti Rusijoje ir kaip galėtume iškelti šį klausimą daug aukštesniu lygmeniu, derėdamiesi dėl naujo partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo su šia šalimi.

Be to, reikia pagalvoti, kaip galėtume žmogaus teisių gynėjus Rusijoje paremti daugiau, negu tai darome dabar. Turėtume apsvarstyti, ar galėtume pasiūlyti apsaugą esantiems pavojuje ir ar ES institucijos galėtų greitai sutvarkyti jiems vizas tam, kad jie galėtų ištrūkti iš Rusijos, kurioje jiems gresia pavojus. Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso nuomone, svarbu, kad Europos Parlamentas turėtų centrą, platinantį informaciją apie žmogaus teisių aktyvistų, kurių gyvybei gresia pavojus, padėti ir padedanti jiems, bendradarbiaujant su kitomis institucijomis. Mes galime daug ką padaryti. Ana Politkovskaja kartą pasakė, kad Vakarai gali tiek daug padaryti, tačiau daro tiek mažai.

(Plojimai)

Véronique De Keyser, autorė. – (FR)Pone pirmininke, aš kalbėsiu glaustai, nes turiu išaiškinti savo frakcijos, kuri nepasirašė bendros deklaracijos ir pateikė atskirą rezoliuciją, poziciją.

Pirmiausia noriu pasakyti, kad mes visiškai sutinkame su bendra rezoliucija dėl Natalijos Estemirovos, Zaremos Sadulajevos ir Aliko Džabrailovo.

Mus sukrėtė šios naujos žmogžudystės, kurios iš esmės yra tiesiog žmogaus teisių aktyvistų žudynių Čėčėnijoje pavyzdys.

Savo rezoliucijoje mes atkreipiame dėmesį į tuos pačius dalykus, į kuriuos atkreipiamas dėmesys bendroje rezoliucijoje: smerkiame išpuolius, raginame atlikti tyrimą ir išreiškiame savo susirūpinimą dėl žmogaus teisių aktyvistų padėties blogėjimo Rusijoje.

⁽³⁾ Žr. protokolą.

Mūsų pozicijos išsiskiria dėl bendroje rezoliucijoje pateikiamos papildomos nuorodos į visus žmogaus teisių gynėjus ir apskritai į padėtį Šiaurės Kaukaze. Mūsų nuomone, šiuos klausimus galima kelti kitur – aš išipareigoju tai padaryti –, ypač rezoliucijoje, kuri bus pateikta prieš Europos Sąjungos ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikimą. Norėtume, kad šie klausimai dėl žmogaus teisių aktyvistų ir šių aktyvistų apsaugos būtų įtraukti ne tik į tą rezoliuciją, bet ir į visas derybas, kurias ateityje vesime su Rusija.

Taigi čia svarstoma problema, sakyčiau, yra tik laiko ir vietos problema. Tai politinė problema, kuri turėtų būti sprendžiama politiškai ir ne tik čia, kai mes nagrinėjame skubius atvejus. Todėl nusprendėme išskirti tuos dalykus, tačiau dėl problemos esmės mes, žinoma, visiškai sutinkame su kitomis frakcijomis.

Renate Weber, autorė. – Pone pirmininke, leiskite man supažindinti Parlamentą su naujais faktais. Vien šių metų sausio mėn. žmogaus teises gynęs teisininkas Stanislavas Markelovas, atstovavęs nužudytai žurnalistei Anai Politkovskajai, buvo nušautas vidury dienos Maskvos centre. Tuo pat metu taip pat nušauta ir mirė bandžiusi jį apginti žurnalistė Anastasija Baburova.

Liepos mėn. gerai žinoma Rusijos žmogaus teises gynusi aktyvistė ir žurnalistė Natalija Estemirova rasta negyva Ingušijoje po to, kai ginkluotų vyrų buvo pagrobta kaimyninėje Čečėnijoje. Mažiau nei po mėnesio pagrobta ir nužudyta kita nevyriausybinių organizacijos aktyvistė Zarema Sadulajeva ir jos vyras.

Rugpjūčio mėn. žurnalistas Malikas Achmedilovas nušautas netrukus po to, kai išėjo iš savo namų Dagestane. Per mažiau kaip aštuonis mėnesius žuvo šeši žymūs žurnalistai ir žmogaus teisių aktyvistai.

Šie pagrobimai ir nužudymai yra tik kulminacija tų įvykių, kuriuos lemia blogėjanti žmogaus teisių padėtis Rusijoje – joje reiškiant nepriklausomą nuomonę, įskaitant teisininkų, žurnalistų ir kitų aktyvistų, vis dažniau patiriamas smurtas, grasinimai ir nepagrįstas persekiojimas.

Nebegalima nepaisyti žmogaus teisių pažeidimų Rusijoje, ypač Šiaurės Kaukaze. Mes negalime būti tokie naivūs, kad patikėtume, jog nepaprastai galinga Rusija, turinti vieną iš stipriausių žvalgybos tarnybų pasaulyje, negali rasti kaltininkų ir perduoti jų teismui.

Mes visi, nepaisant politinių įsitikinimų, turime suprasti, kad nebaudžiamumas už išpuolius prieš žmogaus teisių gynėjus paskatins didesnę smurtą ir neteisėtumo kultūros plitimą. Rusijos valdžios institucijos turi užtikrinti žmogaus teisių gynėjų fizinę saugumą ir žodžio bei judėjimo laisvę pagal Jungtinių Tautų žmogaus teisių gynėjų deklaraciją.

Bernd Posselt, autorius. – (DE) Pone pirmininke, vieną kartą mūsų buvusiam seniausiam nariui Ottui von Habsburgui buvo užduotas klausimas, ar jis apgailestauja, kad yra EP narys, o ne imperatorius. Jis pasakė, kad ne, nes, jeigu būtų imperatorius, turėtų kreiptis į kvailį „Jūsų ekscelencija“, tačiau būdamas EP nariu galėtų kvailį vadinti kvailiu. Aš prisiminiau šią istoriją, kai buvo minimos žmogaus teisių problemos.

Mes esame ne diplomatinė, o politinė parlamentinė institucija. Mes galime sakyti tiesą. Yra toks posakis: „žuvis genda nuo galvos“. Čia ne tas atvejis (norėčiau padėkoti R. Weber už tokius aiškius žodžius), kad šie incidentai ir žmogžudystės Kaukaze atsitiktiniai arba kokių nors tamsių jėgų darbas. Nuo to laiko, kai į valdžią atėjo V. Putinas, siejamas su Čečėnijos klausimu ir paslaptingu namų sprogdinimu Maskvoje, šie įvykiai daug metų buvo kraujo pėdsakas, kuris visada veda atgal į Čečėniją ir nuo kurio kenčia nekalti žmonės: civiliai ir visų pirma žmogaus teisių aktyvistai, kurie, kaip ir tie, kuriuos minėjome ir iš kurių daugelį pažinojome asmeniškai, dirbo ne tik dėl čečėnų žmogaus teisių, bet ir dėl demokratinės Rusijos, Čečėnijos ir Rusijos gyventojų tarpusavio supratimo ir taikos Kaukaze. Šie žmonės žudomi vienas po kito.

Ponia V. De Keyser, būtent tam reikėjo surengti skubias diskusijas. Mes tapsime pajuokos objektu, jeigu moteris, sulaukusi pagyrimų šiame Parlamente ir aplankiusi mus Strasbūre, dėl savo atsidavimo žmogaus teisėms nužudoma mūsų akyse, o mes atidedame diskusiją šiuo klausimu vėlesniam laikui.

Rusija atidžiai stebi norėdama pamatyti, ar mes galime reaguoti nedelsdami, todėl turime tučtuojau reaguoti pasakydami labai aiškiai, kad ji nutrauktų žmogžudystes, žmogaus teisių pažeidimus ir užtikrintų laisvę Čečėnijoje ir Rusijoje, o visų pirma nutrauktų nuolatinį žmogaus teisių pažeidimus ir žmogžudystes paslaptinomis aplinkybėmis.

Tomasz Piotr Poręba (ECR), autorius. – (PL) Žmogaus teisių pažeidimų Rusijoje klausimas dar kartą įtrauktas į Europos Parlamento darbotvarkę.

Be to, kad nuolat persekiojamos religinės ir etninės mažumos, dar be perstojo žudomi žmogaus teisių aktyvistai. Žurnalistai ir NVO darbuotojai Rusijoje kasdien savo darbe rizikuoja gyvybe. Grasinimai,

pagrobimai, kankinimai, nesankcionuoti sulaikymai tampa kasdieniu dalyku. Tai, kad Rusijos valdžios institucijos neaktyviai tiria šiuos nusikaltimus, nepasiekiamą apčiuopiamų rezultatų ir nusikaltėliai lieka laisvėje, ne tik įrodo visišką valdžios institucijų veiksmų neefektyvumą, bet ir jų tylų sutikimą ir abejingumą.

Pagarba žmogaus teisėms turėtų būti pagrindinis Europos Sąjungos santykių su Rusija klausimas. Mūsų pareiga yra reikalauti iš Rusijos užtikrinti, kad būtų atlikti tinkami ir veiksmingi tyrimai, nubaudžiami nusikaltėliai ir nutrauktos šios šiurpios žmogžudystės.

Cornelia Ernst, autorė. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, man, kaip naujai EP narei, leiskite pradėti pareiškiant, kad žmogaus teisių klausimas taip pat yra itin svarbus mano Vokietijos kairiųjų partijai ir kad mes smerkiame bet kokius žmogaus teisių pažeidimus, kad ir kur jie padaryti arba kad ir kas juos padarė. Tai neturi nieko bendra su kišimusi į nacionalinius reikalus.

Mane daug metų nuoširdžiai jaudino ir piktino tai, kad nuolat žudomi žmogaus teisių aktyvistai, susiję su padėtimi Čečėnijoje. Natalija Estemirova, Stanislavas Markelovas, Zarema Sadulajeva – tai iš tikrųjų sukrečiantys žmogžudysčių pavyzdžiai. Todėl svarbu, kad mes šiame Parlamente rūpintumės šiuo klausimu.

Man rūpi, kodėl netiriami tokie atvejai kaip Anos Politkovskajos nužudymas. Kai dabar šis procesas atnaujintas, aš labai nuoširdžiai tikiuosi, kad nusikaltėliai bus surasti ir suimti, nes kitaip kyla pavojus, kad bus pralietas daugiau kraujo ir tai bus vertinama kaip leidimas vykdyti tokius aktus. Mes paprasčiausiai tikimės, kad bus skubiai atlikti visapusiški šių žmogžudysčių tyrimai, šio klausimo bus imamasi griežtai, Rusija nebelauks ir ims pati kovoti, kad apsaugotų žmogaus teises. Neturi būti tokių atvejų, kad gindami žmogaus teises žmonės mirtų. Be to, manau, kad artėjančiame ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikime šiuos klausimus reikia spręsti skubos tvarka ir ne kaip paprasčiausius antraeilius klausimus, o teikti jiems didelę svarbą, kurios jie nusipelno.

Aš asmeniškai taip pat tikiuosi, kad žmogaus teisių klausimas šiame Parlamente bus sąžiningai apsvaistytas. Pageidaučiau nediskutuoti tokiais klausimais ketvirtadienio popietę ir manau, kad šis klausimas mums būtų taip pat svarbus, net jeigu būtų susijęs su verslu ir prekyba. Tokiems klausimams dažnai teikiamas antraeilis prioritetas. Būtent tai mes norime pakeisti ir būtent tai aš norėjau pasakyti.

Filip Kaczmarek, PPE frakcijos vardu. – (PL) Pone pirmininke, šalyje, kurioje yra aukštas nusikalstamumo lygis, kas nors galėtų pateikti teoriją, kad žmogaus teisių aktyvistų mirties faktai – atsitiktinumas. Jie yra atsitiktinumas dėl to, kad apskritai kalbant šiose šalyse daugelis žmonių tampa nusikalstamumo aukomis. Šiandien, rugsėjo 17 d., aš turiu priminti jums visiems apie liūdnas metines – 70-ąsias sovietų įsiveržimo į Lenkiją metines. Po šio įsiveržimo sovietų kariai sušaudė ne mažiau kaip 21 768 Lenkijos piliečius. Kodėl paminėjau šį faktą? Todėl, kad rusai dabar tvirtina, kad tai buvo paprastas nusikaltimas, ir lygiai taip pat – kad žmogaus teisių aktyvistų nužudymai yra „paprasti nusikaltimai“.

Žmogaus teisių aktyvistų žudymo Rusijoje mastas toks, kad jai aiškinti šį reiškinį kaip „paprastą nusikaltimą“ būtų visiškai neatsakinga. Teorija, kad šios žmogžudystės yra „atsitiktinės“, pasmerkta žlugti. Šios nuolatinės žmogžudystės reiškia, kad turi būti ryšys su Rusijos politiniu ir socialiniu klimatu, dėl kurio jos vykdomos taip dažnai. Ši problema rimtai nevertinama dėl moralinės krizės šioje šalyje, tendencijos menkinti mirties atvejus, nužmoginimo, reliatyvizmo ir nykstančių vertybių. Manau, kad mūsų rezoliucija yra apgalvota ir padės rusams išspręsti šią problemą.

Justas Vincas Paleckis, S&D frakcijos vardu. – (LT) Socialdemokratų frakcija negali išlikti abejinga pastarojo meto žmogaus teisių aktyvistų žmogžudystėms Rusijoje. Anos Politkovskajos, Natalijos Estemirovos, Zaremos Sadulajevos, Andrejaus Kulagino žūtys neturi likti beprasmės. Griežtai smerkiame šių žiaurių akcijų kaltininkus ir tai, kad, deja, kai kuriuose Rusijos regionuose susidaro nebaudžiamumo atmosfera, politinės žmogžudystės neišaiškinamos.

Rusijos Prezidentas Dmitrijus Medvedevas pažadėjo, kad žmogžudysčių kaltininkai bus surasti ir nubausti. Jo reakcija buvo griežtesnė negu buvusio prezidento, tačiau kol kas tai tik pareiškimai. Laikas parodys, ar Rusijos valdžia sugebės įvykdyti priimtus įsipareigojimus, taip svarbius šalies piliečiams ir tarptautinei bendrijai. Mūsų nuomone, siūlomoje rezoliucijoje Rusijos veiksmų Šiaurės Kaukaze vertinimai peržengė rezoliucijos taikymo sritį, todėl socialdemokratai nusprendė priimti savo atskirą dokumentą. Socialdemokratai įsitikinę, kad žmogaus teisių padėtis Rusijoje tikrai pagerėtų, jeigu būtų paspartintos ES ir Rusijos konsultacijos dėl žmogaus teisių. Prie šių konsultacijų turi aktyviai prisidėti Europos Parlamentas, Valstybės Dūma, pilietinės, visuomeninės ir žmogaus teisių organizacijos ES ir Rusijoje. Pabrėžiame, kad žmogaus teisių apsauga turi būti išsamiai aptarta artimiausiame ES ir Rusijos vadovų susitikime. Šis klausimas tampa neatsiejama naujo ES ir Rusijos susitarimo dalimi.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). - (LT) Ši diskusija ir Europos Parlamento rezoliucija dėl kovotojų už žmogaus teises žmogžudysčių Rusijoje yra itin svarbi ir ypač dabar, kai girdime vieną po kitos pranešamas žinias apie žmogaus teisių gynėjų Natalijos Estemirovos, Aliko Džabrailovo, Zaremos Sadulajevos ir kitų nužudymus Rusijoje. Europos Sąjunga negali likti abejinga brutaliam susidorojimui su kovotojais už žmogaus teises. Santykiuose su Rusija mes privalome pabrėžti ir pabrėžiame, kad šių žmogžudysčių tyrimai trunka per daug ilgai ir dažniausiai jie baigiasi nenustačius kaltų asmenų. Tokia nepriimtina praktika tampa įprasta Rusijoje, ypač dėl nusikaltimų Čėčėnijoje, kur nebaudžiamumas klesti. Viena iš pamatinių mūsų vertybių yra pagarba žmogaus teisėms, žmogaus orumui, žmogaus gyvybei ir jokie pragmatiniai interesai negali būti aukščiau už šias vertybes. Manau, kad Rusijos Prezidento Dmitrijaus Medvedevo garbės reikalas turėtų būti padaryti viską, kad žmogaus teisių gynėjų grobimų ir žudymų bylos būtų ištirtos iki galo, o kaltieji patraukti atsakomybėn.

Tunne Kelam (PPE). - Pone pirmininke, žmogaus teisių padėtis Rusijoje pablogėjo. Dabar mes raginame Rusijos valdžios institucijas padaryti viską, kas yra jų galioje, kad būtų užtikrinta žmogaus teisių gynėjų apsauga. Mes žinome, kad esminis dalykas, kurio trūksta – noras padaryti tą „viską“. Tai galima padaryti, nes Kremlius turi lemiamą įtaką Rusijos jėgos struktūroms ir teisminei valdžiai. Todėl Rusijos teismų sistemos nesugebėjimas apginti žmogaus teisių gynėjų verčia manyti, kad režimas bendrininkauja darant šiuos nusikaltimus.

Šiandien mūsų žinia turėtų būti skirta ES valstybių narių vyriausybėms ir Komisijai. Kol Kremlius mano, kad nerimas dėl žmogaus teisių gynėjų likimo lieka deklaracijų lygmens ir neturi jokių padarinių ekonominiams santykiams, V. Putinas ir D. Medvedevas gali daryti išvadą, kad ES nesugebėjo pasimokyti iš baisios Anos Polkovskajos žmogžudystės.

Bogusław Sonik (PPE). - (PL) Mes iš tikrųjų svarstome žmogaus teisių pažeidimus Rusijoje labai simbolinę dieną. Lygiai prieš 70 metų, 1939 m. rugsėjo 17 d., Raudonoji Armija, slapta susitarusi su A. Hitleriu, okupavo trečdalį Lenkijos, kuri tuo metu kovojo prieš Vokietijos invaziją. J. Stalino pajėgos išžudė tūkstančius lenkų, o šimtai tūkstančių jų buvo išvežta į sovietų darbo stovyklas. Katynėje J. Stalino paliepimu nužudyta tūkstančiai Lenkijos karininkų. Rugsėjo 17 d. mums visam laikui liks stalinistinės Rusijos gėdos diena.

Šiandienei Rusijai neužtenka drąsos pripažinti šią šurpią tiesą. Dabartinė jos vyriausybė griebiasi neįtikinamų pasiteisinimų dėl savo buvusios sąjungos su A. Hitleriu. Iki šiol Maskva atsisako suteikti teisę naudotis Katynės žudynių archyvais.

Daugelio šalių istorijose yra šurpių įvykių. Tautos subrendimo laipsnis parodomas tada, kai ji sugeba stoti akistaton su savo praeitimi ir demaskuoti tai, ką reikia demaskuoti jos istorijoje. Šiandienė Vokietija yra tokio požiūrio pavyzdys. Tik tada praeitis nebebus našta šiandienei Rusijai ir leis įsiliesti į laisvą ir demokratiškų šalių bendruomenę aukštai iškelta galva. Tik tada Rusija galės kartą ir visiems laikams atsirišti stalinistinės praeities akmenį nuo savo kaklo ir liautis kovoti su savo piliečiais, kurie šiuo metu rizikuoja gyvybe siekdami apginti pagrindines laisves ir žmogaus teises.

Mes gerbiame šių žmogžudysčių aukas. Mes prisiminsime jus visus.

Rui Tavares (GUE/NGL). - (PT) Laba diena, ponios ir ponai. Natalijos Estemirovos žmogžudystė labai nuliūdino mus visus, esančius šiame Parlamente, nes mes apie jos pagrobimą sužinojome tą pačią dieną, kai susirinkome čia pirmą kartą, ir vos po kelių valandų išgirdome apie jos nužudymą. Tai negali palikti abejingo nė vieno, kad ir kurioje pasaulio vietoje jis būtų. Kaip jau sakė mano kolegė C. Ernst, aš tvirtai tikiu, kad kairieji turi ginti žmogaus teises ir žmogaus teisių gynėjus visur, nepaisant šalies, kurioje jie yra.

Šie išpuoliai, šis žmogaus teisių aktyvistų puolimas Rusijoje kelia didelį nerimą. Tai baugina ir iš tikrųjų bus nepaprastai skausminga visiems, norintiems ginti žmogaus teises Rusijoje. Taigi tai yra pirmas puolimo, dėl kurio vėliau apskritai pablogės žmogaus teisių padėtis, jau nekalbant apie pačių aktyvistų žmogaus teises, lygmuo.

Todėl šių žmogžudysčių poveikis nenusipėjamas ir kelia nerimą. Be greito ir veiksmingo teismo tyrimo ir be garantijų, kad bus paisoma žmogaus teisių aktyvistų saugumo, padėtis iš esmės gali tapti keliančia itin didelį nerimą. Todėl aš su dideliu malonumu balsuoju už šią rezoliuciją ir pritariu joje pateikiamam kreipimuisi į Rusijos valdžios institucijas, kad jos apsaugotų žmogaus teisių aktyvistus.

Aš atvykau iš Portugalijos, iš kito Europos krašto, o kitą savaitę vyksiu į Rusiją. Tiesą sakant, rytoj keliauju į Rusijos ambasadą gauti vizos. Manau, kad Europos Sąjungos ir Rusijos santykiai labai svarbūs ir kad Europos

Sąjunga už daug ką dėkinga Rusijai. Pirmas dalykas, už kurį Europos Sąjunga dėkinga Rusijai, – nuoširdumas ir aiškumas ginant rusų, Europos bendrapiliečių, žmogaus teises ir laisves.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Pone pirmininke, jūsų kalba tokia nuostabi, kad nusprendžiau padėkoti jums vengriškai: *köszönöm*. Pone R. Tavaresai, norėčiau atsakyti į jūsų pastabas. Darbas žmogaus teisių labui nėra vien tik kairiųjų rūpestis; jis taip pat rūpi mums visiems, centro dešiniams, todėl tikėkimės, kad tai paskatins mus bendradarbiauti. C. Ernst minėjo kai kuriuos visiškai teisingus aspektus. Mes svarstome šiuos klausimus nepaisydami to, kad dauguma plenariniame posėdyje dalyvaujančių EP narių jau pakeliui į namus; turime dirbti kartu, kad padarytume šį klausimą politiniu prioritetu.

Aš buvau Užsienio reikalų komiteto narė, o sukūrus Žmogaus teisių pakomitetą – taip pat ir jo narė. Kartais pateikdavau pakeitimus Užsienio reikalų komitetui, todėl mano kolegos klausdavo, kodėl pakeitimus dėl žmogaus teisių vis dar pateikiu komitetui, kai tam turime Žmogaus teisių pakomitetą. Tuo metu maniau, kad kažkas negerai, jeigu mūsų Žmogaus teisių pakomitetas tampa getu arba draustiniu, kuriame nagrinėjamos žmogaus teisės. Dirbkime kartu, kad taip nenutiktų nagrinėjant žmogaus teises.

Kristian Vigenin (S&D). – (BG) Pone pirmininke, ponio Komisijos nare, B. Posselto pareiškimas suerzino mane. Aš norėčiau pabrėžti, kad į tokio pobūdžio diskusijose svarstomą klausimą negalima įtraukti V. De Keyser laimėjimų ginant žmogaus teises. Ji įrodė esanti svarbiausias asmuo, dirbantis šiuo klausimu šiame Parlamente.

Aš jokiomis aplinkybėmis nepripažinsiu ir nepatikėsiu, kad galima abejoti S&D frakcijos atsidavimu žmogaus teisių apsaugai, nes mes taip pat gynėme žmogaus teises, kai jūsų, pone B. Posseltai, frakcija bandė sumenkinti nusikaltimus Gvantaname ir JAV kariuomenės elgesį su kaliniais Irake.

Dėl žmogaus teisių Rusijoje klausimo – tai iš tikrųjų rimta problema, kurią pripažįstame, o mūsų pateikiama rezoliucija pakankamai griežta ir aštri. Tačiau manome, kad šis Parlamentas turi sutelkti dėmesį į problemas, o ne paprasčiausiai kiekvieną kartą minėti ilgą mūsų santykių su Rusija problemų sąrašą, kai jos neturi jokio poveikio Rusijoje.

Ką mes darome šiuo klausimu? Kitą savaitę ir vėl siunčiame S&D frakcijos delegaciją deryboms į Maskvą, per kurias bus iškeltas šis konkretus klausimas. Nesinaudokime blogiausiais žmogaus teisių atvejais, panašiais į šį, kad sudarytume ilgą problemų sąrašą. Tai nėra šiandienų diskusijų tikslas.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Norėčiau išreikšti liūdesį ir didžiulį susirūpinimą dėl šių metų birželio mėn. įvykių Rusijos Federacijoje. Mane sukrėtė Rusijos aktyvistų Natalijos Estemirovos ir Andrejaus Kulagino bei kitų asmenų, dalyvavusių remiant žmogaus teises, gynusių tiesą ir teisingumą, brutalių žmogžudystės. Būtina padaryti viską, kad žudikai būtų sulaikyti ir nubausti. Aš palankiai vertinu ir palaikau priemones, kurių reikia imtis siekiant atskleisti šias žmogžudystes.

2008 m. rugpjūčio mėn. taip pat pažeisti tarptautiniai susitarimai, kai per Rusijos ir Gruzijos konfliktą Rusijos ginkluotosios pajėgos puolė apgyvendintas teritorijas ir neapsaugojo civilių gyventojų nuo jų teisių pažeidimų, kuriuos darė Pietų Osetijos ginkluoti kovotojai teritorijoje, *de facto* kontroliuojamai Rusijos. Rusijos vyriausybė turi nedviprasmiškai patvirtinti, kad žmogaus teisių pažeidimai nebus toleruojami.

Charles Tannock (ECR). – Pone pirmininke, žmogaus teisių aktyvistų puolimo požiūriu Rusijoje formuojasi kriminalinio nebaudžiamumo kultūra. Žurnalistai, drįsę mesti iššūkį oficialiam požiūriui, puldinėjami; etninės mažumos neproporcingai kenčia nuo smurtinių nusikaltimų, kurie, atrodo, lieka neatskleisti; didesnių laisvių šalininkai geriausiu atveju menkinami, o blogiausiu – nutildomi jėga.

Sunku tiksliai nustatyti, iš kur kyla grėsmė žmogaus teisių gynėjams Rusijoje, tačiau dar kartą matome, kaip lieka nenubausti be priežasties puldinėjantys asmenys, ir abejingą teisminių institucijų požiūrį.

Rusija priprato prie ES kalbėjimo dviprasmybėmis. Tai aišku iš to, kaip Europos Sąjunga reagavo į Rusijos bauginimus Ukrainai arba Rusijos įsiveržimą į suverenos Gruzijos teritoriją ir jos okupavimą, įvykdytą praėjusią vasarą.

Aišku, kad rizikuojama prarasti gerus ES santykius su Rusija gyvybiškai svarbiais strateginiais klausimais, tačiau negalime leisti, kad šie klausimai ištrintų iš atminties mūsų įsipareigojimą pasisakyti už pagrindines laisves ir bendras Europos vertybes – laisves ir vertybes, kuriomis patiems Rusijos gyventojams turėtų būti suteikta galimybė naudotis taikos ir saugumo sąlygomis.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Aš 25 metus kaip profesionalė dalyvavau ginant žmogaus teises. Todėl visų pirma kaip teisininkė jaučiu nuoširdžią užuojautą galvodama apie savo kolegas, žuvusius dėl šios gana puikios profesijos. Taip pat šia proga norėčiau pareikšti nuoširdžiausią užuojautą jų šeimoms ir mylimiesiems.

Kokia turėtų būti tinkama veiksmų kryptis tokiu laikotarpiu kaip šis? Nedelsiant pareikalauti, kad atitinkamos valstybinės institucijos atliktų išsamų tyrimą. Norėčiau, kad šis Parlamentas turėtų pasitikėjimą ir moralinį autoritetą, kad galėtų tai padaryti. Tačiau baiminuosi, kad tai neįmanoma. Kodėl? Todėl, kad tokie reikalavimai keliami tik valstybėms, nepriklausančioms Europos Sąjungai. Tačiau visiškai kitas dalykas, kai kalbama apie žmogaus teises, šiuo atveju pažeidžiamas Europos Sąjungos valstybėje narėje, kaip atsitiko mano šalyje Vengrijoje, kurioje žmonėms buvo šaudoma į akis didžiuliam kelių tūkstančių žmonių susirinkime, skirtame 1956 m. revoliucijos ir kovos už laisvę metinėms paminėti – tai organizavo žmogus, šiuo metu pirmininkaujantis šiai sesijai, t. y. pirmininko pavaduotojas P. Schmitt. Šis Parlamentas neatliko jokio šio atvejo ir krizinės padėties, tebesitęsiančios nuo to laiko, tyrimo.

Aš baiminuosi, kad tol, kol tai nebus padaryta, ir tol, kol moteris, buvusi vyriausybės, leidusios šaudyti į žmones, narė, galės būti Parlamento Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininko pavaduotoja, mes negalėsime turėti tikro pasitikėjimo ir moralinio autoriteto kitoje šalyje ir prašyti atlikti tokių tyrimų šalyje, nepriklausiančioje Europos Sąjungai. Todėl noriu paprašyti jus pasiūlyti ir pareikalauti atlikti skubų žmogaus teisių pažeidimų Vengrijoje tyrimą. Ačiū.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Visų pirma noriu pasakyti, kad esu nusivylusi, kad svarstant krizę pieno sektoriuje posėdžių salė buvo pilna, o dabar, svarstant žmogaus teisių klausimą, nemanau, kad posėdžių salėje mūsų liko bent kiek daugiau kaip 40 proc. Gaila, kad taip yra. Nesakau, kad krizę pieno sektoriuje nėra svarbi, tačiau tokia problema kaip žmogaus teisės turi pirmąją politinę reikšmę kiekvienam iš mūsų.

Noriu pasakyti, kad, mano manymu, nepriimtinas pats suvokimas, kad šiais metais, kai, kaip gerai žinoma, daugelis Vidurio ir Rytų Europos šalių švenčia 20-ąsias komunizmo žlugimo metines, valstybė, kuri yra visai šalia mūsų ir kuri buvo šių komunistinių režimų pradininkė, rodo tokį abejingumą nusikaltimams, įvykdytiems prieš žmogaus teisių aktyvistus. Manau, kad kiekvienas iš mūsų privalo patvirtinti, kad ryšiai su totalitarizmu nutraukiami.

Meglena Kuneva, Komisijos narė. – Pone pirmininke, šiandienė diskusija dėl žmogaus teisių gynėjų padėties Rusijoje vyksta labai laiku ir labai tinkama. Naujausia smurto prieš žmogaus teisių gynėjus banga atskleidė grėsmingus pavojus, su kuriais jie susiduria dirbdami savo darbą. Daugelis labai brangiai sumokėjo už žmogaus teisių pažeidimų atskleidimą. Mes atiduodame pagarbą visiems žuvusiems ir tiems, kurie tęsia savo darbą tokiomis sąlygomis.

Dauguma smurto prieš žmogaus teisių gynėjus atvejų įvyko Šiaurės Kaukaze, didėjančio nestabilumo aplinkoje. Komisija pažįsta daugelį iš šių teisių gynėjų. Jie labai gerbiami partneriai žmogaus teisių projektų įgyvendinimo srityje. Nekalti civiliai gyventojai, teisėsaugos darbuotojai ir vyriausybės pareigūnai žuvo šiame regione tebevykstančioje kovoje.

Smurtas prieš žmogaus teisių gynėjus reiškiasi ne vien Šiaurės Kaukaze. Gaunama aktyvistų, teisininkų ir nepriklausomų žurnalistų, visoje Rusijos Federacijoje patiriančių smurtą, puolimą ir gąsdinimą, pranešimų. ES turi toliau pasisakyti prieš smurtą ir primygtinai reikalauti, kad Rusija laikytųsi savo įsipareigojimų, kuriuos prisiėmė kaip Jungtinių Tautų, ESBO ir Europos Tarybos narė.

Itin svarbu, kad būtų tinkamai ištirti išpuoliai prieš pilietinės visuomenės aktyvistus ir jų smurtinės mirties atvejai bei nedelsiant nustatyti ir nubausti nusikaltėliai. Baimės ir nebaudžiamumo atmosferą galima išsklaidyti tik vykdant šių nužudymų veiksmingą ir įstatymais nustatytą baudžiamąjį persekiojimą.

Prezidentas D. Medvedevas pasisakė prieš tai, ką jis pavadino „teisiniu nihilizmu“, vyraujančiu Rusijoje. ES pasirengusi palaikyti Rusiją, jai tęsiant teismų sistemos reformą. ES labai vertina turimą galimybę apsvastyti savo susirūpinimą dėl žmogaus teisių padėties su Rusijos valdžios institucijomis. Mes palankiai vertiname atviresnę Prezidento D. Medvedevo poziciją dėl diskusijų su ES šiais klausimais.

Kitame ES ir Rusijos aukščiausiojo lygio susitikime bus galima pratęsti šias diskusijas. Jos turi būti papildytos ekspertų mainais. Reguliarios ES ir Rusijos konsultacijos žmogaus teisių klausimais suteikia galimybę išplėsti šių diskusijų apimtį ir pašnekovų, su kuriais mes aptariame žmogaus teisių klausimus, grupę.

Žmogaus teisių gynėjų saugumas turi būti svarbiausias rūpestis. Raginame Rusijos valdžios institucijas dėti visas įmanomas pastangas siekiant užtikrinti, kad tie, kurie dirba siekdami atskleisti žmogaus teisių pažeidimus, galėtų tai daryti be baimės patirti smurtą arba bauginimą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks diskusijoms pasibaigus.

9.2. Kazachstanas: Jevgenijaus Žovtiso byla

Pirmininkas. – Aš gavau penkis pasiūlymus⁽⁴⁾ dėl rezoliucijos dėl Jevgenijaus Žovtiso bylos Kazachstane (Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnis).

Heidi Hautala, autorė. – (FI) Pone pirmininke, norėčiau pateikti paskutinę pastabą dėl ką tik vykusios mūsų diskusijos ir pasakyti, kad aš, kaip Žmogaus teisių pakomitečio pirmininkė, neseniai išsiunčiau laišką Komitetų pirmininkų sueigai ir paprašiau ją nukelti šias diskusijas, kad Parlamentas galėtų dalyvauti visos sudėties, taip pat kad Taryba galėtų atlikti svarbesnį vaidmenį šioje diskusijoje. Tikiuosi, kad mano kolegos EP nariai įvairiose frakcijose apsvarstys šį klausimą su savo frakcijų pirmininkais, nes Parlamento vadovai nuolatos graužiasi, kad vienu metu čia mūsų yra taip mažai.

Dabar pradėkime svarstyti J. Žovtiso bylą. Kazachstanas – svarbi Centrinės Azijos šalis, todėl kitais metais ji pirmininkaus Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai. Taigi mums nėra tas pats, kaip teisiama už nusikaltimus šalyje, kuri vadovaus visų šalių demokratiniais siekiams didžiulėje Europos teritorijoje. Atitinkamai mes turėtume sutelkti dėmesį į žmogaus teisių gynėjo Jevgenijaus Žovtiso bylą. Jis apkaltintas netyčine žmogžudyste labai įtartinomis aplinkybėmis ir nuteistas ketveriems metams atviros kolonijos už pėsčiojo pervažiavimą šių metų liepos mėnesį.

Mes turime atsižvelgti į tai, kad ESBO norėjo sužinoti, ar Jevgenijui Žovtisui taikyta procedūra galimai nepažeistas teisingo teismo principas, garantuojamas Kazachstano konstitucijoje. Be to, Europos Parlamentui reikia toliau tęsti šį dialogą su Taryba ir Komisija, kad jos galėtų iškelti šios bylos klausimą ir pareikalauti teisingo teismo.

Pone pirmininke, Europos Parlamentas gali turėti milžinišką įtaką tam, koku mastu Centrinės Azijos šalys pritaria teisinės valstybės principui, registruodamas šias pavienes bylas, o Jevgenijaus Žovtiso byla, be abejonės, yra viena iš tokių bylų.

Justas Vincas Paleckis, autorius. – (LT) Artėjant pirmininkavimui Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje Kazachstanas, deja, tolsta nuo išpareigojimų lygiuotis į europinius standartus. Šalis, nepateisinamai pabrėždama savo ypatingumą ir specifiką, neatsižvelgia į ESBO rekomendacijas dėl rinkimų įstatymų ir žiniasklaidos laisvės. Besikartojantys žmogaus teisių pažeidimai ir jų gynėjų teisiniai persekiojimai vis labiau kelia abejones, ar ši valstybė gali tinkamai vadovauti organizacijai, kovojančiai už demokratinį principų įgyvendinimą. Raginame Astaną imtis konkrečios pažangos demokratizacijos, žmogaus teisių apsaugos, teisės viršenybės, žiniasklaidos laisvės srityse. Žmogaus teisių aktyvistų Jevgenijaus Žovtiso, taip pat Jesingepovo ir Dubanovo teisminiuose procesuose būtina tinkamai ir skaidriai taikyti tarptautinėmis teisės konvencijomis grindžiamus Kazachstano įstatymus. Reikia tikėtis ir reikalauti, kad nuosprendžiai būtų nešališki, kad kaltinamųjų dalyvavimas žmogaus teisių sąjūdyje neturėtų pasekmių nuosprendžiui. Raginame Tarybą iškelti šių žmogaus teisių gynėjų bylų klausimą kitame Europos Sąjungos ir Kazachstano žmogaus teisių dialogo susitikime spalio mėnesį. Kviečiame Europos Komisiją pasiūlyti intensyvią pagalbą Kazachstanui jam besiruošiant pirmininkauti ESBO, kad ši svarbi tarptautinė organizacija nebūtų kompromituojama.

Renate Weber, autorė. – Pone pirmininke, pirmiausia noriu išreikšti užuojautą automobilio avarijos, su kuria susijęs Jevgenijus Žovtis, aukų šeimoms. Deja, įvyko žmogiška tragedija, kurioje žuvo žmogus. Kartu leiskite man išreikšti susirūpinimą dėl dabartinės Jevgenijaus Žovtiso padėties.

Be abejo, kiekvienas asmuo, padaręs kriminalinį nusikaltimą, turi pripažinti, kad be išimties bus pritaikytos teisinės sankcijos, todėl Jevgenijus Žovtis, būdamas žymus žmogaus teises ginantis teisininkas, žino tai geriau nei kas nors kitas. Tačiau kartu norime įsitikinti, kad Kazachstano valdžios institucijos nesinaudoja šiuo nelaimingu atveju, kad nubaustų Jevgenijų Žovtisą už kitą veiklą, ne automobilio avariją, su kuria jis susijęs. Jevgenijus Žovtis neturi būti nubaustas už savo veiklą žmogaus teisių srityje ir už tai, kad labai kritikavo Kazachstano vyriausybę.

⁽⁴⁾ Žr. protokolą.

Todėl, mano nuomone, nepaprastai svarbu, kad Kazachstano teisminės institucijos nedelsdamos ir visiškai laikydamosi skaidrumo ir teisės viršenybės principų atliktų antrą išsamų ir sąžiningą nelaimingo atsitikimo aplinkybių tyrimą ir persvarstytų nuosprendį dėl J. Žovtiso ir jam skirtą bausmę.

Elisabeth Jeggle, autorė. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pradėti kalbą pareikšdama, kad mano frakcija šiek tiek nustebė darbotvarkėje pamačiusi dramatiškos automobilio avarijos teisminį vertinimą kaip skubią rezoliuciją žmogaus teisių klausimais.

Todėl Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijai svarbu pareikšti, kad mes iš esmės nenorime ginčyti teismo sprendimų, kuriuos priėmė nepriklausomas teismas, jeigu nekalbame apie akivaizdžiai parodomąjį teismą, kuris neatitinka jokių teisės principų. Mes tai jau matėme Irane. Čia turi būti nubrėžta aiški linija. Mūsų nuomone, nepriklausoma teismų sistema – pagrindinė bet kokios demokratinės tvarkos dalis. Esant tokiam atvejui pirmiausia turime atsižvelgti į priimtą teismo sprendimą.

Be to, mes turime ne tik pripažinti faktą, kad automobilio avarijoje užmuštas žmogus – mus tai turėtų liūdinti ir iš tiesų liūdina –, bet ir tai, kad atliktas teisminis bylos persvarstymas. Tai, kad Jevgenijus Žovtisas, gerai žinomas pilietinių teisių aktyvistas, yra įsipainiojęs į šią bylą, atkreipė pasaulio dėmesį ir paskatino mus reaguoti, todėl šiandien mes apie tai diskutuojame.

PPE frakcija pripažįsta Kazachstano pastangas ir pažangą siekiant demokratijos ir teisinės valstybės. Mes norėtume užtikrinti Kazachstanui savo aiškia paramą ir paskatinti šią šalį ryžtingai laikytis šios krypties. Dėl šios konkrečios bylos raginame Kazachstano valdžios institucijas jų pačių interesais suteikti visuomenei kuo daugiau informacijos, pateikti savo požiūrį į šiuos įvykius ir suteikti galimybę Jevgenijui Žovtisiui pasinaudoti teisinga apeliacijos pateikimo arba teismo bylos persvarstymo procedūra.

Kazachstanas pirmininkauja ESBO. Tai bus geras išbandymas!

Struan Stevenson, ECR frakcijos vardu. – Pone pirmininke, aš sutinku su E. Jeggle. Esu visiškai abstulbintas, kad viso Parlamento akivaizdoje čia, Strasbūre, mes rengiame diskusiją skubos tvarka dėl eismo įvykio Kazachstane, nors tai įvykis, kuriame kažkas tragiškai žuvo ir kuriame automobilio vairuotojas pasirodė esąs žmogaus teisių aktyvistas, kuris deramai nubaustas bendrosios jurisdikcijos teisme ketveriems metams kalėjimo – ir netgi negriežto režimo kalėjimo, kuris staiga, rezoliucijos žodžiais, tampa „darbo stovykla“. Bijau, kad tokių klausimų pateikimas Parlamente iš tikrųjų diskredituoja šį Parlamentą, ir tai reiškia, kad mums pradendant kalbėti apie eismo įvykius nuvertinamas geras darbas, kurį žmogaus teisių srityje bandome daryti.

Ar mes rimtai manome, kad Kazachstano vyriausybė meta civilius gyventojus po žmogaus teisių aktyvistų automobilių ratais? Ar mes rimtai manome, kad kažkam, kas kaltinamas netyčiniu nužudymu, sprendimas per griežtas? Mes negalime šmeižti tokios šalies kaip Kazachstanas paprasčiausiai dėl politinių motyvų, bandyti pakenkti jo reputacijai prieš jo pirmininkavimą ESBO kitais metais. Tai grindžiama politiniais motyvais, todėl gėda, kad šis klausimas yra mūsų darbotvarkėje. Aš tikiuosi, kad Parlamentas atmes šias rezoliucijas ir palaikys pakeitimus.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Pone pirmininke, aš turiu panašių abejonių, kaip ir anksčiau kalbėjęs S. Stevenson. Kazachstanas – svarbi šalis. Jis labai stengiasi siekdamas pažangos demokratijos srityje. Žinoma, šiuo metu jis nėra demokratinių laisvių pavyzdys, tačiau pilietinių teisių padėtis šioje šalyje – aš šiek tiek žinau apie Kazachstaną, nes keletą kartų lankiausi jame – daug geresnė nei daugumos kaimyninių regiono šalių ir, laimė, jis neturi tokių problemų, kurios yra, pvz., Rusijoje, ir kurias mes ką tik svarstėme.

Palaikau S. Stevenson požiūrį, kad Europos Parlamentas neturėtų panaudoti viso savo autoriteto tam, kad išreikštų savo poziciją dėl pavienės dramatiškos teismo bylos. Gali būti, kad šiuo atskiru atveju reikia tam tikro išaiškinimo, tačiau tikrai ne Europos Parlamento rezoliucijos. Tai sumenkintų rezoliucijos reikšmę ir žmonės liautųsi klausyti Europos Parlamento nuomonės, jeigu jame dėmesys būtų kreipiamas į klausimus, kurie nenusipelno bendrų diskusijų arba Parlamento rezoliucijos.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Pone pirmininke, Kazachstanas turi atlikti svarbų vaidmenį Centrinėje Azijoje tiek ekonominiu, tiek ir saugumo politikos požiūriu, taip pat turi intensyvėti šalies bendradarbiavimas su Europos Sąjunga. Buvo malonu girdėti, kai praėjusiais metais ir dar kartą šių metų gegužės mėn. Kazachstano užsienio reikalų ministras Maratas Tašinas, laukiant pirmininkavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje, pažadėjo gerinti žmogaus teisių padėtį šalyje. Tačiau, nepaisant tarptautinio dėmesio, šalyje buvo griežtesnė žiniasklaidos kontrolė ir žemi religijos laisvės standartai. Be to, mes girdėjome apie kelis nepagrįstų žmogaus teisių aktyvistų suėmimų atvejus.

Sprendimas, priimtas dėl žmogaus teisių aktyvisto Jevgenijaus Žovtiso, kai ką taip pat verčia stebėtis, todėl pati Kazachstano vyriausybė turi būti suinteresuota visais aspektais išsklaidyti šias abejones ir tai yra būtent tas atvejis, kuris turi būti svarstomas, įvertinus artėjančią šalies pirmininkavimo ESBO kadenciją. Mes tikimės geriausio ir nekantriai laukiame šių dalykų išaiškinimo.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Pone pirmininke, visų pirma noriu pasakyti, kad man malonu matyti čia sugrižusią H. Hautalą. Tačiau ji nebuvo čia keletą metų, o per tą laiką ketvirtadienio popietėmis mes posėdžiaudavome su Taryba. Ketvirtadieniais čia dalyvaudavo Tarybai pirmininkaujančios Čekija ir Vokietija. Aš nematau, kad mes turėtume perkelti diskusiją, nes negalime visko apsvarstyti trečiadienį, todėl ketvirtadienio popietėmis mums reikia būti čia patiems, taip pat reikia priversti posėdžiauti Tarybą. Tai yra išeitis, neperkeliant visos darbotvarkės į trečiadienį.

Faktiškai tai labai sunkus atvejis. Tačiau būtent dėl to, kad mes dar negalime visiškai pasitikėti Kazachstano, kaip teisinės valstybės, vyriausybe, turime primygtinai reikalauti, kad byla būtų ištirta objektyviai. Šiuo atžvilgiu visiškai palaikau E. Jeggle. Todėl mes pasirašėme rezoliuciją. Šis klausimas turi būti ištirtas objektyviai ir nieko neturi būti nuslėpta arba užtušuota.

Meglana Kuneva, Komisijos narė. – Pone pirmininke, Komisija su nerimu atkreipė dėmesį į pranešimus apie procedūrinius pažeidimus Kazachstano žmogaus teisių gynėjo Jevgenijaus Žovtiso, kuris po mirtino eismo įvykio buvo apkaltintas netyčine žmogžudyste, teismo procese. Kaip žinote, Kazachstano valdžios institucijos atmetė pretenzijas, kad teismo nuosprendis Jevgenijui Žovtisiui politiškai motyvuotas.

Komisija visiškai palaiko ES Tarybai pirmininkaujančios valstybės pareiškimą dėl šios bylos, pateiktą rugsėjo 10 d. ESBO nuolatinėje taryboje. Atsižvelgdami į įtariamų tyrimo ir teismo proceso trūkumų rimtumą raginame Kazachstaną, kuris perima pirmininkavimą ESBO, užtikrinti, kad apeliacinis skundas būtų nagrinėjamas visiškai atsižvelgiant į nacionalinę teisę ir tarptautines normas. Komisija toliau atidžiai stebės šią bylą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks diskusijų pabaigoje.

9.3. Sirija: Muhannado Al Hassani byla

Pirmininkas. – Aš gavau šešis pasiūlymus dėl⁽⁵⁾ rezoliucijos dėl Sirijos: Muhannado Al Hassani byla (Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnis).

Franziska Katharina Brantner, autorė. – Pone pirmininke, norėčiau pristatyti Muhannado Al Hassani bylą. Jis buvo įkalintas, nes gynė savo tėvynainių žmogaus teises Sirijoje.

Jis atliko svarbų vaidmenį, nes stebėjo visus teismo procesus Aukščiausiąjame valstybės saugumo teisme ir rengė reguliarius įkalinimo sąlygų Sirijoje vertinimus. Dabar jis pats sulaikytas ir įkalintas.

Sirijos mes prašome, kad ji vykdytų savo įsipareigojimus, taigi laikytųsi Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto ir JT konvencijos prieš kankinimą, kurios šalimi Sirija iš tikrųjų yra; kad pakeistų savo represijų prieš žmogaus teisių gynėjus ir jų šeimas politiką; kad paleistų kalėjime esančius žmogaus teisių gynėjus, sąžinės kalinius ir kovotojus už taiką.

Mes taip pat turime reikalavimą ES. Dėl asociacijos susitarimo pasirašymo mes, Žalieji ir EFA, pasiūlėme prieš pasirašant asociacijos susitarimą priimti veiksmų planą, kuriame būtų išreikšti mūsų tikslai dėl patobulinimų, kuriuos reikia padaryti žmogaus teisių srityje.

Tarptautinėje teisėje nustatyta nemažai įpareigojimų, kurių turi laikytis valstybės, o mūsų ir visų pirma visos ES pareiga – užtikrinti, kad įsipareigojimų laikymasis į asociacijos susitarimus būtų įtrauktas kaip būdas priversti toliau juos vykdyti.

Mes dirbsime šia kryptimi. Ačiū jums už rezoliucijos palaikymą.

Véronique De Keyser, autorė. – (FR) Pone pirmininke, aš pripažįstu, kad esu ir sutrikusi, ir gana nusiminusi bei nusivylusi.

⁽⁵⁾ Žr. protokolą.

Esu sutrikusi, nes, be abejo, tarptautinių santykių požiūriu per pastaruosius dvejus metus Sirija padarė didžiulę pažangą. Ji įstojo į Viduržemio jūros šalių sąjungą. Ji įvairiais atvejais veikė kaip tarpininkė sudėtingose tarptautinėse situacijose, įskaitant patį naujausią atvejį, kai jauna moteris prancūzė buvo suimta Irane. Norėčiau pasakyti, kad tai, jog asociacijos susitarimas, kuris dar nepasirašytas, ponis F. K. Brantner, bet galėtų būti gana greitai pasirašytas, ir tai, kad šiam asociacijos susitarimui pakartotinai pradėta rengtis, kartu labai teigiamas ženklas.

Dėl vidaus reikalų taip pat tiesa yra tai, kad Sirijoje įvyko keletas labai teigiamų pokyčių. Sirai priėmė 1,5 mln. Irako pabėgėlių ir prižiūri juos, šalyje aukštas išsimokslinimo lygis ir religijos laisvė (tai svarbu). Tačiau politinės laisvės ir politinio pliuralizmo požiūriu joje visiškai nėra pažangos. Labai apgailestauju, kad žmogaus teisių aktyvistai ir gynėjai tebėra sulaikomi ir kalinami, todėl keletą kartų per pastaruosius kelerius metus įsikišome siekdami pareikalauti paleisti politinius kalinius.

Dviem atvejais mums pavyko susitarti dėl paleidimo. Tačiau Sirijos kalėjimuose iki šiol kalia tokie žmonės kaip dr. K. Al Labwani, dr. A. Al Bunni, o dabar – M. Al Hassani. Todėl noriu nusiųsti Sirijai žinią, kad mes esame čia ir norėtume padėti Sirijai ištrūkti iš izoliacijos, į kurią ji pateko tam tikru laikotarpiu.

Mes manome, kad Sirija svarbi veikėja tarptautinėje arenoje – ypač dėl taikos Artimuosiuose Rytuose. Tačiau prašau dėl jūsų pačių įvaizdžio – manau, kad esate pakankamai stiprūs, kad galėtumėte sudaryti sąlygas politiniam pliuralizmui ir žmogaus teisių gynėjams savo šalyje – paleiskite politinius kalinius ir, kaip mes sakėme, prašau, tvirtai laikykitės Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą!

Tai atitinka pačios Sirijos interesus ir naudinga taikai visame pasaulyje, ypač taikai Artimuosiuose Rytuose.

Renate Weber, autorė. – Pone pirmininke, Muhannad Al Hassani yra antrasis žmogaus teisių gynėjas, kurį be pagrindo sulaikė Sirijos valdžios institucijos. Tai antrasis Sirijos politinis kalinys, kurio vienintelė kaltė ta, kad jis norėjo ginti žmonių teises laisvai reikšti nuomonę, teises dalyvauti politinėje veikloje ir teises į teisingą teismą.

Daugiau kaip penkerius metus jam buvo uždrausta keliauti. Jo biuro telefoninius ryšius ir elektroninius pranešimus nuolatos sekė Sirijos saugumo pajėgos. Po keleto savaičių vis didesnio persekiojimo dėl jo vaidmens stebint Sirijos Aukščiausiojo valstybės saugumo teismo praktiką jį pagaliau suėmė Sirijos valstybės saugumas, vėliau jį apkaltinęs keliais kriminaliniais nusikaltimais, kurie visi susiję su jo teise į žodžio laisvę.

Kalbėdami nesankcionuoto sulaikymo klausimu nepamirškime K. al-Labwani, žymaus žmogaus teisių gynėjo, kuris nuteistas 12 metų kalėjimo už tai, ką JT darbo grupė nesankcionuoto sulaikymo klausimais laiko taikiu savo politinių pažiūrų išreiškimu.

Sirijos vyriausybė turi nedelsdama ir besąlygiškai išlaisvinti M. al-Hassani, K. al-Labwani ir kitus politinius kalinius ir užtikrinti jų fizinę ir psichologinę sveikatą visomis sąlygomis. Sirijos valdžios institucijos turi nutraukti visų formų Sirijos žmogaus teisių gynėjų ir pilietinės visuomenės aktyvistų persekiojimą pagal 1998 m. JT žmogaus teisių gynėjų deklaracijos nuostatas.

Charles Tannock, autorius. – Pone pirmininke, Sirija yra svarbi Artimųjų Rytų šalis, turinti atlikti svarbų vaidmenį mažinant Irano galimybes per savo tarpininkus „Hezbollah“ ir „Hamas“ remti teroristinius išpuolius prieš Izraelį. Be to, Sirija turi įprotį kurstyti neramumus Libane, kurį ji iki šiol vargu ar pripažįsta suvereniu ir laiko priklausančiu jos įtakos sričiai.

Sirijoje taip pat yra pasaulietinis režimas. Tiesą sakant, šiuo metu joje vienintelėje liko kadaise galinga partija „Ba'athist“, vadovavusi ir Irakui, todėl pasiekta pažangos tokiose srityse kaip moterų teisės. Tačiau apskritai joje išlieka brutali vienpartinė diktatūra.

Muhannado Al Hassani, kaip pagrindinio žmogaus teisių gynėjo, sulaikymas kelia nerimą. Jeigu Sirija tikrai nori, kad mes palaikytume ES asociacijos susitarimą, ji turėtų nedelsdama paleisti M. Al Hassani ir liautis persekioti tokius žmogaus teisių gynėjus kaip M. Al Hassani.

Eija-Riitta Korhola, autorė. – (FI) Pone pirmininke, esu patenkinta, kad turėjome drąsos atskleisti žmogaus teisių padėtį Sirijoje šiuo metu. ES ir Sirijos asociacijos susitarime dėliojami baigiamieji akcentai Viduržemio jūros regiono šalių bendradarbiavimo pagrindu, o kadangi vieną iš pagrindinių bendradarbiavimo ramsčių konkrečiai sudaro žmogaus teisių ir demokratijos skatinimas, manau, kad ES turėtų garsiau reikalauti teigiamų poslinkių šioje srityje.

Nepakanka bendradarbiaujant dėmesį skirti tik ekonominės padėties gerinimui. Kaip girdėjome, liepos mėn. pabaigoje pagrindinis Sirijos žmogaus teises ginantis teisininkas M. Al Hassani įkalintas be tinkamo teismo proceso. Jis apkaltintas nacionalinių jausmų silpninimu ir melagingos informacijos skleidimu. Tai ne pirmoji tokia byla. Mes, Parlamento nariai, paskutinį kartą į panašią bylą įsikišome 2007 m. Kamal Abwani, kurį tada gynėme, iki šiol kalėjime, nors kovo mėn. JT tyrimo grupė padarė išvadą, kad tai buvo nepagrįstas suėmimas.

Sirija turi nueiti labai ilgą kelią, kol pasieks žodžio ir asociacijų laisvę. NVO darbas šalyje problemiškas, todėl faktiškai nevyksta. Bus labai gaila, jeigu mes, ES atstovai, neturėsime drąsos nustatyti aiškių bendradarbiavimo su Sirija pagrindo kriterijų. Mano nuomone, anksčiau, negu galėsime pasistūmėti su ES ir Sirijos asociacijos susitarimu, turime reikalauti paleisti politinius kalinius pagal tarptautinius susitarimus dėl žmogaus teisių – ši pareiga labai priklauso nuo mūsų.

Žmogaus teises pasaulyje sudaro ne tik daugybė atskirų dalių – tai struktūra, kurioje visos dalys turi poveikį visoms kitoms dalims, todėl, jeigu toleruosime aplaidumą ir užmerksime akis, tai sunaikins mūsų pačių teises čia, kurias jau turime labai ilgai. Mūsų svarbi pareiga – puoselėti jas ir užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos visada ir visur. Tik taip galime padaryti žmogaus gyvenimą prasmingą.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, S&D frakcijos vardu. – (PL) Liepos mėnesį buvo suimtas Muhannad Al Hassani – vienas iš žymiausių žmogaus teisių aktyvistų. Per teismo procesą už uždary durų, į kurį teisininkams nebuvo leista patekti, jis apkaltintas nacionalinių jausmų silpninimu ir melagingos informacijos skleidimu. Anksčiau jis jau ne kartą buvo kvočiamas dėl savo veiklos žmogaus teisių srityje ir dedamų pastangų apginti dėl politinių priežasčių suimtus žmones. Jam taip pat neleido pasinaudoti teise palikti šalį. Muhannad Al Hassani dalyvavo stebint Aukščiausiojo teismo procesus, nes organizacijos „Human Rights Watch“ nuomone, sąlygos, kuriomis vyko šie teismo procesai, neatitiko tarptautinių normų.

Mes esame susirūpinę dėl to, kad Sirijoje slopinami žmogaus teisių aktyvistai, ypač dėl to, kad Sirijos valdžios institucijos daro nepakankamą pažangą žmogaus teisių srityje. Mums reikia primygtinai reikalauti, kad Sirija laikytųsi Jungtinių Tautų konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą.

Atžvelgdama į Europos Sąjungą ir Siriją siejančius politinius, ekonominius ir kultūrinius ryšius ir svarbų vaidmenį, kurį ši šalis atlieka užtikrinant stabilumą Artimuosiuose Rytuose, esu tikra, kad Sirija gali padaryti pažangą šioje srityje ir taip prisidėti prie viso regiono demokratizavimo.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Pone pirmininke, šis pasiūlymas dėl rezoliucijos iš esmės visiškai teisingas toks, koks yra; žinoma, mūsų pareiga – ypač atsižvelgiant į planuojamą asociacijos susitarimą – aiškiai išdėstyti savo nuomonę, įskaitant nuomonę dėl Muhannado Al Hassani šeimos, giminaičių ir kolegų kovotojų apsaugos, taip pat atkakliai laikytis susitarimo 2 straipsnio reikalavimų – iš dalies dėl to, kad mes, europiečiai, iš skaudžios patirties žinome, ką reiškia, kai paniekiamos žmogaus teisės. Tik prieš du dešimtmečius Vidurio ir Pietryčių Europoje žlugo komunistinis režimas.

Tačiau šiuo aspektu norėčiau perspėti, kad neužmerktume akių, jeigu Turkijoje, kuri yra tame pačiame regione kaip Sirija, nebus gerbiamos žmogaus teisės taip, kaip turėtų būti gerbiamos. Tai dar svarbiau žinant, kad Turkija – šalis kandidatė tapti ES nare, turinti nemažai trūkumų teisingumo sistemos administravimo, bausmių sistemos, mažumų apsaugos ir religinės laisvės srityse – net jeigu iš šališko tariamai nepriklausomos Komisijos ataskaitos arba M. Ahtisaario ataskaitos susidaro kitoks įspūdis.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Pone pirmininke, manau, kad neabejotinai turėtume būti labai kritiški dėl žmogaus teisių padėties Sirijoje. Tai diktatūros ir policinė valstybė. M. Al Hassani turi būti paleistas.

Tačiau mes taip pat turime atsižvelgti į tai, kad Prezidentas Bashar al-Assad, kuris tampa atviresnis ir atveria savo šalį, kaip ir jo tėvas bei bendruomenė „Alevites“, pvz., rėmė musulmonų ir krikščionių sambūvį taip, kad Sirijos krikščionių vadovas kardinolas Daud Mossa man sakė, jog krikščionys Sirijoje jaučiasi saugiau nei Irake, kurį saugo Vakarų kariuomenės.

Todėl mes, palaikydami ryšius su Sirija, turėtume mokėti skirti – ar demaskuoti žmogaus teisių pažeidimus ir nenusileisti, ar neberemti šalies jai siekiant atnaujinti draugiškus santykius ir būti atvirai. Žinoma, mes turėtume būti kritiški, tačiau taip pat turėtume pripažinti, kad ji pradeda vykdyti veiksmus, kuriuos mes turėtume skatinti.

Meglana Kuneva, Komisijos narė. – Pone pirmininke, Komisija supranta Europos Parlamento nerimą dėl žmogaus teisių padėties Sirijoje. Mūsų vertinimu, pastaraisiais mėnesiais padėtis pablogėjo dėl daugiau nesankcionuotų sulaikymų, žmogaus teisių gynėjų persekiojimų ir draudimų keliauti.

Muhannado Al Hassani – garsaus teisininko, Sirijos Nacionalinės žmogaus teisių organizacijos prezidento, kuris 15 metų yra Damasko advokatų asociacijos narys, suėmimas rugpjūčio 28 d. – pats naujausias pavyzdys. M. Al Hassani yra žmogaus teisių gynėjas, todėl bet kas gali įtarti, kad jo suėmimas politiškai motyvuotas.

ES jau išreiškė savo susirūpinimą Sirijos valdžios institucijoms. Sirija turi laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų, ypač Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto, kurio šalis yra Sirija. Komisija per savo delegaciją Damaske kartu su valstybių narių ambasadomis svarsto, kaip veiksmingiau ir efektyviau veikti ginant žmogaus teisių gynėjus. Aišku, mes toliau raginsime imtis veiksmų siekiant apsaugoti žmogaus teisių gynėjus ir užtikrinti Aukščiausiojo valstybės saugumo teismo procesų stebėjimą. Mes turime toliau remti pilietinę visuomenę taikydami savo priemones, pvz., nevalstybinius subjektus ir Europos priemonės demokratijai ir žmogaus teisėms remti biudžeto eilutes, ir suteikti moralinę paramą šeimoms.

Nepaisant to, kad šie veiksmai svarbūs, jie vis dėlto nepakankami. Mūsų nuomone, ES turėtų stipresnius svertus dėl Sirijos, jeigu būtų pasirašytas asociacijos susitarimas. Esu patenkinta, kad Tarybai pirmininkaujanti valstybė planuoja jį pasirašyti artimiausiomis savaitėmis. Šiuo susitarimu mes pradėsime nuolatinį dialogą siekdami patarti šiais klausimais ir siekti geresnių rezultatų.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks pasibaigus diskusijoms.

10. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – balsavimas.

(Balsavimo rezultatus ir kitą informaciją apie balsavimą žr. protokole.)

10.1. Žmogaus teisių gynėjų žmogžudystės Rusijoje (balsavimas)

– Po balsavimo.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Aš labai atsiprašau, pone pirmininke, tik norėčiau, kad būtų įrašyta į protokolą, kad aš per klaidą balsavau iš kitos vietos – mano vieta yra 170-oji, o aš balsavau iš 67-osios, kitaip tariant – su kito EP nario kortele. Atmetus tai, aš esu už. Aš paprasčiausiai per klaidą atsisėdau į kito EP nario vietą, jis buvo įdėjęs kortelę, ir balsavau su jo kortele, o tai prieštarauja darbo tvarkos taisyklėms, todėl prašau įrašyti į protokolą, kad esu už pasiūlymą ir kad mano kolegos EP nario balsas negaliojantis.

Pirmininkas. – Ačiū. Tai bus pažymėta protokole.

10.2. Kazachstanas: Jevgenijaus Žovtiso byla (balsavimas)

10.3. Sirija: Muhannado Al Hassani byla (balsavimas)

11. Balsavimo pataisymai ir ketinimai (žr. protokolą)

12. Komitetų ir delegacijų sudėtis (žr. protokolą)

13. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų (žr. protokolą)

14. Asignavimų perkėlimas (žr. protokolą)

15. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

16. Per šį posėdį priimtų tekstų perdavimas (žr. protokolą)

17. Kitų posėdžių kalendorinis planas (žr. protokolą)

18. Sesijos atidėjimas

Pirmininkas. – Skelbiu Europos Parlamento sesiją atidėta.

(Posėdis baigtas 16.45 val.)

PRIEDAS (Atsakymai raštu)

KLAUSIMAI TARYBAI (Tik Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė yra atsakinga už šiuos atsakymus)

Klausimas Nr. 10, kurį pateikė Pat the Cope Gallagher (H-0282/09)

Tema: Taikos skatinimas Artimuosiuose Rytuose

Ar gali Europos Vadovų Taryba pateikti pareiškimą, susijusį su iniciatyvomis, kurių ji ėmėsi siekdama skatinti taiką ir Palestinos ir Izraelio tautų susitaikymą?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Kaip numatyta Tarybai pirmininkaujančios valstybės parengtose 2009 m. birželio mėn. įvykusio Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadose, Artimųjų Rytų taikos procesas tebėra vienas svarbiausių Europos Sąjungos prioritetų 2009 metais. Tame pačiame susitikime patvirtintos ir 2009 m. rugsėjo 15 d. įvykusiame Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos susitikime priimtos išvados.

Taryba įsipareigoja ir toliau remti dviejų valstybių principu pagrįstą sprendimą su nepriklausoma, demokratine, vieninga ir gyvybinga Palestinos valstybe, kurios teritorijai priklausytų Vakarų Krantas ir Gazos ruožas, taikiai ir saugiai sugyvenančia su Izraeliu. Tai būtina siekiant didesnio stabilumo ir taikos Artimuosiuose Rytuose.

Mes labai palankiai vertiname JAV administracijos įsipareigojimą ryžtingai įgyvendinti dviejų valstybių principu pagrįstą sprendimą ir esame pasirengę aktyviai bendradarbiauti su JAV ir kitais Ketverto nariais, kad pasiektume šį tikslą.

ES taip pat pasirėmė toliau taikyti priemones konfliktui pasibaigus, skirtas taikos susitarimų tvarumui užtikrinti, įskaitant tokias regioninio masto priemones kaip Europos kaimynystės politika ir Viduržemio jūros šalių sąjunga. Visų pirma esame pasiruošę toliau plėtoti santykius su Palestinos savivalda remdamiesi Europos kaimynystės politika. Padėsime skatinti Palestinos valstybės kūrimą ir toliau bendradarbiausime siekdami papildomos pažangos atkuriant tvarką ir teisingumą. Didžiausią dėmesį ir toliau skirsime paramai civilinės policijos ir teisingumo srityse.

Siekiant visapusiškai išspręsti Arabų valstybių ir Izraelio konfliktą, reikia taikyti regioninę strategiją, apimančią politikos, saugumo ir ekonomikos aspektus. ES yra sudariusi daug susitarimų su regiono partneriais, todėl turi išskirtines sąlygas pagrindiniams regioninės plėtros klausimams spręsti. Atsižvelgdami į vietos įvykius, įvertinsime, kaip mūsų politikos kryptimis ir programomis galima paskatinti konkrečius pirmuosius rezultatus siekiant visapusiškai išspręsti konfliktą.

*
* *

Klausimas Nr. 11, kurį pateikė Georgios Toussas (H-0284/09)

Tema: Tolesnis nusikalstamos politikos vykdymas Palestinos žmonių atžvilgiu

Barbariškas pastarojo meto Izraelio karas prieš Palestinos žmones, gyvenviečių plėtra, Rytų Jeruzalę ir Vakarų Krantą skirianči gėdos siena, žmogžudiška Gazos ruožo blokada dar labiau blogina ir taip nebepakeliamą Palestinos žmonių padėtį. ES ir JAV, vykdydamos savo „Naująją Artimųjų Rytų politiką“, pridengia brutalius Izraelio veiksmus. Nepriimtina, kad remiantis klaidingais ir nepagrįstais įtarimais Palestinos išlaisvinimo liaudies frontas (angl. PFLP) įtrauktas į teroristinėmis vadinamų organizacijų sąrašą tiesiog dėl to, kad ši organizacija kovoja už Palestinos žmonių teises.

Ar Taryba smerkia skiriančiąją gėdos sieną, Izraelio gyvenviečių plėtrą palestiniečių teritorijose ir nenutrūkstamą Gazos ruožo blokadą? Ar ji pripažįsta neatimamą Palestinos žmonių teisę kurti nepriklausomą vieningą Palestinos valstybę 1967 m. valdytoje teritorijoje, kurios sostinė būtų Rytų Jeruzalė ir kuri būtų suvereni savo teritorijoje ir tarp savo sienų? Ar ji ketina pašalinti Palestinos išlaisvinimo liaudies frontą iš teroristinėmis vadinamų organizacijų sąrašo? Ar ji ketina panaikinti visą sąrašą?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Atsakydama į gerbiamo Europos Parlamento nario klausimą, Taryba norėtų priminti savo oficialius pareiškimus, kad nors ir pripažįstama Izraelio teisė ginti savo piliečius, sienos statyba okupuotoje Palestinos teritorijoje prieštarauja tarptautinei teisei.

Taryba taip pat paragino Izraelio Vyriausybę nedelsiant nutraukti su gyvenviečių plėtra susijusią veiklą, įskaitant plėtrą Rytų Jeruzalėje ir natūralų augimą, ir išardyti visus nuo 2001 m. kovo mėn. pastatytus sargybos postus. Ji primena, kad pagal tarptautinę teisę gyvenvietės yra neteisėtos ir yra kliūtis taikai. Be to, remiantis veiksmų planu, Izraelis yra įsipareigojęs išardyti visų gyvenviečių plėtrą, įskaitant natūralų gyvenviečių augimą, ir išardyti visus nuo 2001 m. pastatytus sargybos bokštus.

Taryba taip išreiškė susirūpinimą dėl padėties Gazoje ir kelis kartus ragino sudaryti galimybę skubiai ir besąlygiškai teikti humanitarinę pagalbą, komercines prekes ir asmenims atvykti į Gazą ir iš jos išvykti, nes be to nekludomas humanitarinės pagalbos teikimas, atstatymas ir ekonomikos atgaivinimas bus neįmanomi.

Taryba taip pat norėtų patikinti gerbiama Europos Parlamento narį, kad ji tvirtai įsipareigojusi remti dviejų valstybių principu pagrįstą sprendimą su nepriklausoma, demokratine, vieninga ir gyvybinga Palestinos valstybe, taikiai ir saugiai sugyvenančia su Izraeliu. ES nepripažįs jokių iki 1967 m. nustatytų sienų pakeitimų, išskyrus tuos, dėl kurių susitarė abi šalys. Iš tikrųjų dviejų valstybių principu pagrįstas Izraelio ir Palestinos konflikto sprendimas ir visapusiška taika Artimuosiuose Rytuose yra vienas iš svarbiausių Europos Sąjungos bendros užsienio ir saugumo politikos tikslų.

Teroristinių organizacijų sąrašo sudarymas yra viena iš kelių priemonių, kurias patvirtino Europos Sąjunga siekdama įgyvendinti JT Saugumo tarybos rezoliuciją Nr. 1373 (2001) kaip plataus masto tarptautinės strategijos, skirtos kovai su terorizmu, ypač terorizmo finansavimu, dalį.

Palestinos išlaisvinimo liaudies fronto įtraukimas į sąrašą pagrįstas objektyviais kriterijais. Kaip ir į sąrašą įtrauktiems asmenims, grupėms ir subjektams, taip ir Palestinos išlaisvinimo liaudies frontui pranešta, kodėl jis įtrauktas į šį sąrašą.

Taryba nuolat, ne rečiau kaip kas šešis mėnesius, peržiūri sąrašą. Paskutinį kartą peržiūrėdama sąrašą, Taryba laikėsi nuomonės, kad pagrindas į sąrašą įtraukti Palestinos išlaisvinimo liaudies frontą tebebuvo pagrįstas, todėl ji nusprendė grupės neišraukti iš sąrašo, kuris patvirtintas birželio 15 d.

*
* *

Klausimas Nr. 12, kurį pateikė Jim Higgins (H-0286/09)

Tema: Nerimą keliantys klausimai, susiję su Iranu ir Iraku

Ar Tarybai kelia susirūpinimą tai, kad Irako policijos pajėgos įsiveržė į Ašrafo stovyklą, kad nemažai pabėgėlių buvo nužudyta ir daugelis jų sužeista, kad 36 sulaukyti asmenys areštuoti ir surengė bado streiką ir kad Irako valdžios institucijos ignoruoja teismo nurodymą juos paleisti? Be to, ar Taryba mano, kad neseniai Irane vykę rinkimai buvo skaidrūs ir demokratiški? Ar Taryba nemano, kad turėtų būti surengti nauji rinkimai, kuriuos kartu stebėtų Jungtinės Tautos ir Europos Sąjunga ir kad atsisakius surengti tokius rinkimus turėtų būti taikomos sankcijos?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Taryba labai atidžiai stebi įvykius Irake ir išnaudoja kiekvieną galimybę pabrėžti pagarbos žmogaus teisėms svarbą palaikant ryšius su Irako valdžios institucijomis.

Taryba aptarė paskutinius įvykius, susijusius su prezidento rinkimais Irane, ir atkreipė dėmesį į Irano rinkimų komisijos paskelbtus rezultatus bei į kelių kandidatų išreikštą susirūpinimą dėl rinkimų vykdymo. Tai reikalas, kurio turi imtis ir kurį turi ištirti Irano valdžios institucijos.

Taryba išreiškė didelį susirūpinimą dėl smurto gatvėse ir per didelio jėgos naudojimo prieš taikius demonstrantus. Svarbu, kad Irano žmonių siekiai būtų įgyvendinti taikiomis priemonėmis ir kad būtų pripažįstama žodžio laisvė.

*
* *

Klausimas Nr. 13, kurį pateikė Athanasios Pafilis (H-0287/09)

Tema: Komunizmo ideologijos kriminalizavimas Lietuvoje

Lietuvos parlamentas birželio 9 d. priėmė Baudžiamojo kodekso pakeitimus, pagal kuriuos numatoma iki trejų metų laisvės atėmimo bausmė asmenims, kurie „propagavo, neigė ar pateisino komunizmo ar fašizmo vykdytą genocidą“ ar „viešais pareiškimais šmeižė Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio dalyvius, 1944–1953 metais kovojusius prieš sovietinę okupaciją“. Šios nuostatos – tai bandymas baudžiamosiomis priemonėmis iškreipti istoriją ir prilyginti komunizmą fašizmui. Pagal šias nuostatas įteisinama su naciais bendradarbiavusių fašistinių pažiūrų asmenų, atsakingų už nusikaltimus žmonijai, padėtis. Pagal šias nuostatas taip pat kriminalizuojama komunistinė ideologija, draudžiama žodžio laisvė ir kitoks istorijos interpretavimas, taip pat numatomos bausmės už šiuos veiksmus.

Kokios pozicijos laikosi Taryba fašizmo ir nacizmo reabilitavimo klausimu, ypač kalbant apie šį atvejį, kai numatoma disidentams taikyti baudžiamąsias priemones, uždrausti žodžio laisvę, kriminalizuoti komunistinę ideologiją tam tikrose ES valstybėse narėse, ypač Baltijos šalyse, kuriose komunistų partija uždrausta ir jos nariai bei kiti antifašistinių pažiūrų demokratai persekiojami?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Dėl gerbiamo Parlamento nario paminėto teisės akto Taryba nepriėmė pozicijos. Taip pat nei viena Tarybos patvirtinta priemone nesprendžiamas iškeltas klausimas, nes jis priklauso valstybių narių vidaus jurisdikcijai.

Tačiau tokiomis aplinkybėmis norėčiau paminėti pirmąją totalitarinių ir autoritarinių režimų aukų atminimo dieną, kurios minėjime man teko garbė dalyvauti šių metų rugpjūčio 23 d. Ši diena paminėta visoje Europoje palaikant Europos Parlamento ir Europos Tarybos iniciatyvą, skirtą pagerbti daugybę dėl nacizmo ir komunizmo žuvusių žmonių.

Be to, atminimo diena yra labai gera proga pagerbti visus drąsius žmones, kurie kaimyninėse ir kitose pasaulio valstybėse vis dar rizikuoja gyvybe kovodami su diktatūra ir priespaula, už laisvę ir demokratiją.

Žmogaus teisės, demokratija ir teisinė valstybė – tai Europos Sąjungos ir jos valstybių narių svarbiausios vertybės. Tokiomis aplinkybėmis taip pat turėčiau paminėti, kokią išpūdingą darbą atliko Europos Parlamentas remdamas demokratiniais judėjimais ir žmogaus teisių gynėjus totalitarinėse valstybėse visame pasaulyje.

Turint omenyje Europos Sąjungos išipareigojimą dėl bendrų vertybių, akivaizdu, kad tikimasi, jog bet kokie valstybės narės priimti teisės aktai atitiks ir Europos Sąjungos, ir Bendrijos pirminę ir antrinę teisę bei Pagrindinių teisių chartiją.

*
* *

Klausimas Nr. 14, kurį pateikė Tadeusz Zwiefka (H-0290/09)

Tema: 2009 m. liepos 7–8 d. įvykusiame antrajame ES ir Egipto pakomitečio posėdyje tema „Politiniai klausimai. Žmogaus teisės ir demokratija. Tarptautiniai ir regioniniai klausimai“ priimtose išvados, susijusios su televizija „Al-Manar TV“

Neteisėtos teroristinės televizijos „Al-Manar TV“ transliavimas Europoje, kurį užtikrina Egipto palydovinės televizijos transliuotojas „Nilesat“, tiesiogiai pažeidžia ES ir Egipto veiksmų planą ir kelia radikalų pavojų Europos saugumui. Komisijos atsakyme į klausimą Nr. H-0011/09 buvo nurodyta, kad su Egipto politiniais klausimais susijęs pakomitetis yra tinkama priemonė, galinti nutraukti televizijos „Al-Manar TV“ transliavimą, kurį užtikrina kompanija „Nilesat“. Ar Taryba įtraukė klausimą dėl televizijos „Al-Manar TV“ transliavimo, kurį užtikrina palydovinės televizijos transliuotojas „Nilesat“, į ES ir Egipto pakomitečio 2009 m. liepos

7–8 d. įvykusio 2-ojo posėdžio tema „Politiniai klausimai. Žmogaus teisės ir demokratija. Tarptautiniai ir regioniniai klausimai“ darbotvarkė? Ar Taryba galėtų nurodyti, kokius išsipareigojimus priėmė Egiptas, siekdamas sustabdyti televizijos „Al-Manar TV“ programų transliavimą, kurį užtikrina palydovinės televizijos transliuotojas „Nilesat“?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Dėkoju gerbiamaam Parlamento nariui už šį klausimą dėl Egipto palydovinės televizijos transliuotojo „Nilesat“, kurio transliuojama Libano televizija „Al-Manar“ gali būti matoma ir Europos Sąjungos teritorijoje. Taryba supranta gerbiamo Parlamento nario susirūpinimą, kad kai kuri televizijos transliuojama medžiaga gali prilygti neapykantos kurstymui.

Siekiant ilgalaikio pagerėjimo ksenofobijos, nepakantumo ir religinės neapykantos klausimais, nėra geresnio metodo už dialogą. Todėl vilčių teikia tai, kad daugiau kaip 80 valstybių, tarp kurių yra ir Egiptas, Libanas, Persijos įlankos valstybės ir daugelis ES valstybių narių, prisijungė prie JT Civilizacijų aljanso, kurios pagrindinė užduotis yra užkirsti kelią konfliktams dėl išankstinio nusistatymo ir klaidingų kultūrinių arba religinių pažiūrų. Keliose JT Civilizacijų aljanso programose daugiausia dėmesio skiriama žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumui ir etikai.

Taigi Taryba mano, kad dialogas su Egiptu yra veiksmingiausias būdas paskatinti Egipto vyriausybę daryti pažangą žmogaus teisių srityje. Šis dialogas vykdomas per pakomitečių institucinę struktūrą ir politinį dialogą ir juo sudaroma galimybė pasikeisti nuomonėmis įvairiais klausimais.

Taryba jau aptarė gerbiamo Parlamento nario iškeltus konkrečius klausimus pareiškimе, susijusiame su penktąją ES ir Egipto asociacijos taryba, kuriame nurodyta, kad „ES ragina Egiptą toliau dėti pastangas kovojant su bet kokio pobūdžio diskriminacija ir skatinant kultūrinę, religinę, įsitikinimų bei mažumų toleranciją. Atsižvelgdama į tai, ES yra susirūpinusi „Al-Manar“ televizijos, kurią transliuoja Egipto palydovinė stotis „Nilesat“, kai kurių programų diskriminaciniu turiniu. ES smerkia bet koki nacionalinės, rasinės arba religinės neapykantos propagavimą, kuriuo kurstoma diskriminacija, priešiškas ir smurtas“.

Politinių reikalų su Egiptu pakomitetyje, kurio antrasis susitikimas įvyko 2009 m. liepos 7–8 d., ES iškeltas televizijos „Al-Manar“ transliavimo klausimas remiantis klausimais, susijusiais su kova su rasizmu, ksenofobija ir nepakantumu, kurie apima ir bendro ES ir Egipto veiksmų plano išsipareigojimą „stiprinti žiniasklaidos vaidmenį kovoje su ksenofobija ir diskriminacija dėl religinių įsitikinimų ar kultūros“ ir žiniasklaidos skatinimą „priimti atsakomybę šiuo atžvilgiu“.

Egiptas nepateikė atsakymo remdamasis tuo, kad televizija „Al-Manar“ buvo atskiras atvejis. Be to, Egiptas neišsipareigojo išspręsti šio atvejo. Tačiau Egipto požiūris neturėtų trukdyti mums tęsti dialogą. Gerbiamas Parlamento narys gali būti tikras, kad Taryba toliau atidžiai stebės padėtį ir, pasitaikius progai, yra pasirengusi jį iškelti ES nuolatinio politinio dialogo su Egiptu metu.

*
* *

Klausimas Nr. 15, kurį pateikė Ryszard Czarnecki (H-0292/09)

Tema: Padėtis Pakistane

Šiuo metu Pakistane oficialiai valdo civilinė vyriausybė. Ar Taryba mano, kad civilinė vyriausybė visapusiškai kontroliuoja padėtį Pakistane, o gal Taryba mano, kad kaip ir anksčiau šioje šalyje reali valdžia priklauso Pakistano kariuomenei?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

2008 m. vasario mėn. įvykusiais visuotiniais rinkimais į Pakistaną grąžinta demokratija. Taryba pripažįsta tai kaip didelę pažangą Pakistane. Demokratijos ir stabilumo stiprinimas išlieka svarbiausias ES tikslas bendradarbiaujant su Pakistanu.

Akivaizdu, kad būtina veikiančios demokratijos Pakistane sąlyga yra ta, jog civilinė vyriausybė kontroliuotų ginkluotąsias pajėgas. Išrinkta vyriausybė turėtų visada laikytis visiško skaidrumo principo ir kontroliuoti karinius objektus. Tai ES politikos pagrindas.

Demokratizacijos procesas Pakistane vis dar pradiniam etape. ES kartu su tarptautine bendruomene turi toliau remti vyriausybę, siekiančią stiprinti demokratines institucijas ir struktūras. Pirmasis ES ir Pakistano aukščiausiojo lygio susitikimas – tai svarbus žingsnis stiprinant ES ir Pakistano bendradarbiavimą remiant demokratinį, civilinį valdymą. ES vykdys strateginį dialogą su Pakistanu skatindama toliau siekti šio tikslo.

*

* *

Klausimas Nr. 16, kurį pateikė Hans-Peter Martin (H-0295/09)

Tema: Švedijos pirmininkavimo laikotarpio iniciatyvos siekiant skaidrumo

2006 m. rugsėjo 15 d. Tarybos sprendime dėl savo darbo tvarkos taisyklių (OL L 285, 2006 10 16, p. 47) Europos Vadovų Taryba pareiškė, kad yra svarbu „suteikti jiems (piliečiams) galimybę tiesiogiai susipažinti su jos veikla, visų pirma toliau didinant atvirumą ir skaidrumą“ ir „Tarybos darbas turėtų būti dar viešesnis, visų pirma kai Taryba svarsto teisės aktus pagal bendro sprendimo procedūrą“.

Tačiau, remiantis Ministrų Tarybos posėdžių darbotvarkės vertinimu, viešas darbotvarkės punktų svarstymas visose Ministrų Tarybose 2007–2008 m. laikotarpiu (išskyrus Švietimo, jaunimo ir kultūros tarybą bei Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybą), sumažėjo. 2008 m. Aplinkos taryboje viešai buvo sprendžiama tik dėl 4 iš 33 darbotvarkės punktų, kas atitinka sumažėjimą dešimtimis kartų, lyginant su 2007 m. Tokioje svarbioje Taryboje kaip Bendrųjų reikalų ir išorės santykių taryba, 2008 m. viešai buvo svarstoma tik 130 darbotvarkės punktų.

Kokiose srityse Tarybai pirmininkaujanti Švedija ketina imtis konkrečių iniciatyvų, siekiant galų gale įgyvendinti savo 2006 m. rugsėjo 15 d. sprendimą bei žinomas Švedijos tendencijas skaidrumo kryptimi?

Ar Tarybai pirmininkaujanti Švedija pasisako už tai, kad ir Europos Vadovų Tarybos posėdžiai, įskaitant įprastus darbinius pietus Tarybos lygmeniu, būtų prieinami plačiajai visuomenei?

Kokių konkrečių iniciatyvų imsis Tarybai pirmininkaujanti Švedija siekiant, kad Tarybos posėdžiuose darbotvarkės punktai būtų svarstomi viešai?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Tarybai pirmininkaujanti valstybė norėtų priminti, kad dėl Tarybos darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnio pakeitimo, kuris paminėtas gerbiamo Parlamento nario klausime, gerokai padaugėjo viešų svarstymų ir viešų debatų, palyginti su ankstesniu ketverių metų laikotarpiu, kai galimybė dalyvauti sprendimų priėmimo procese buvo grindžiama principais, kuriuos nustatė Sevilijoje posėdžiavusi Europos Vadovų Taryba (vadinamasis „Sevilijos režimas“).

Taigi nuo 2006 m. liepos 1 d. viešuose Tarybos posėdžiuose iš viso išnagrinėti 788 klausimai. Pastebimai padidėjo teisės aktų „B“ punktų skaičius: apskritai nuo 2006 m. liepos 1 d. Taryba viešai išnagrinėjo dvigubai daugiau teisės aktų „B“ punktų, palyginti su 2002 m. liepos mėn.–2006 m. birželio mėn. laikotarpiu. Be to, 2002 m. liepos mėn.–2006 m. birželio mėn. iš viso surengti 128 vieši debatai, įskaitant 118 debatus svarbiais Europos Sąjungos ir jos piliečių interesams įtakos turinčiais klausimais, o per ankstesnį laikotarpį įvyko tik 33 tokie debatai.

Tačiau Tarybai pirmininkaujanti valstybė norėtų priminti, kad į Tarybos darbotvarkę įtrauktų punktų skaičius viešam svarstymui arba viešiesiems debatams gali skirtis kiekvienais metais, būtent priklausyti nuo punktų, kuriuos Taryba turi svarstyti ir (arba) priimti atitinkamais metais, skaičiaus.

Taigi 2007 m. į Tarybos darbotvarkę iš viso įtraukti 153 pagal bendro sprendimo procedūrą priimami punktai, skirti svarstyti viešai, o 2008 m. – 229 pagal bendro sprendimo procedūrą priimami punktai. 2009 m. Taryba iki šiol viešai apsvarstė 148 pagal bendro sprendimo priimamus punktus.

Viešų debatų, rengiamų pagal Tarybos darbo taisyklių 8 straipsnio 3 dalį, skaičius taip pat gali nesutapti dėl to, kiek klausimų kiekviena Tarybai pirmininkaujanti valstybė pripažįsta tinkamais viešiesiems debatams.

Dėl Europos Vadovų Tarybos veiklos reikėtų priminti, kad skaidrumo taisyklės netaikomos Europos Vadovų Tarybai.

Tarybai pirmininkaujanti Švedija pritaria gerbiamo Parlamento nario nuomonei dėl didesnio skaidrumo svarbos Europos Sąjungos veikloje. Tai labai svarbi darbo dalis stiprinant piliečių pasitikėjimą ES ir mūsų bendromis institucijomis.

Tarybai pirmininkaujanti valstybė savo ruožtu ketina užtikrinti visišką Tarybos darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnio 1–4 dalyse nustatytų atitinkamų skaidrumo nuostatų veikimą. Iš esmės, visi svarstymai, susiję su teisės aktais, priimamais laikantis bendro sprendimo procedūros, yra vieši, kaip numatyta Tarybos darbo tvarkos taisyklėse.

Be to, Taryba toliau vykdydys 2006 m. pradėtą veiklą siekdama pagerinti viešų Tarybos posėdžių transliavimo žiniatinkliu kokybę. Ši paslauga, kuri nuolat atnaujinama ir tobulinama, suteikia galimybę naudotis tiesioginėmis ir užsakomosiomis paslaugomis, suteikiančiomis galimybę stebėti viešus debatus ir svarstymus bei kitus viešus renginius.

Kokybės atžvilgiu, perduodant Tarybos posėdžių vaizdą siekiama užtikrinti, kad vartotojai turėtų paprastą ir naudingą galimybę stebėti juos dominančius debatus.

Be to, 2008 m. pabaigoje sukūrus kanalą „Europe by Satellite Plus“, Taryba dabar turi daugiau erdvės viešiesiems svarstymams ir debatams retransliuoti.

Lisabonos sutartyje daugiau dėmesio skiriama viešumui ir skaidrumui, kurie, kaip tikimasi, paskatins ir Tarybą, ir kitas institucijas imtis tolesnių veiksmų siekiant didesnio skaidrumo. Be to, jei įsigalios Lisabonos sutartis ir kai ji įsigalios, Taryba nuolat posėdžiaus viešai, kai spręs ir balsuos dėl įstatymo galią turinčio akto, nepaisant taikytinos teisėkūros procedūros.

*

* *

Klausimas NR. 17, kurį pateikė Czesław Adam Siekierski (H-0298/09)

Tema: Maisto skirstymo labiausiai nepasiturintiems Bendrijos asmenims programa

Šių metų kovo mėnesį Europos Parlamentas priėmė pranešimą dėl specialios paramos, skiriamos labiausiai nepasiturintiems asmenims pagal Bendrijos nemokamo maisto skirstymo programą. Buvau tikras, kad šios nuomonės priėmimas itin didele balsų dauguma turėtų paskatinti Sąjungai pirmininkaujančią valstybę, kuria tuo metu buvo Čekijos Respublika, atnaujinti diskusijas ir pasiekti priimtina kompromisą Taryboje. Deja, mano lūkesčiai buvo nepagrįsti. Mane neramina tai, kad ir šiuo metu Tarybai pirmininkaujanti Švedija neužsimena apie galimą veiklos, susijusios su šiuo projektu, atnaujinimą, nors tam niekas neprieštarauja. Ar Taryba ketina atnaujinti diskusijas dėl programos, kuri yra itin svarbi milijonams mūsų piliečių?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Nuo 1987 m. Bendrijos teisės aktais leidžiama tiekti maistą iš intervencinių atsargų labdaros organizacijoms, kad šios išdalytų jį labiausiai nepasiturintiems asmenims bendrijoje.

2008 m. Komisija pateikė pasiūlymą peržiūrėti teisės aktus, nes kai kurių maisto produktų kainos padidėjo, o atsargos sumažėjo.

Pirmininkaujant Prancūzijai, Taryba surengė politines diskusijas dėl šio pasiūlymo, tačiau buvo neįmanoma surinkti kvalifikuotosios balsų daugumos, pritariančios pasiūlymui.

Kelios delegacijos atmetė patį pagalbos programos principą, kuris, jų teigimu, yra pačios valstybės narės reikalas.

*

* *

Klausimas Nr. 18, kurį pateikė Silvia-Adriana Țicău (H-0300/09)**Tema: Efektyviausiai energiją vartojančios ekonomikos skatinimas**

Vieni iš prioritetų, kuriuos Švedija įtraukė į savo pirmininkavimo Europos Sąjungai laikotarpio (2009 m. liepos–gruodžio mėn.) programą, yra ekonomikos atkūrimas, užimtumo didinimas ir išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas – šie klausimai konkrečiai susiję su visų Europos piliečių kasdieniu gyvenimu.

Energijos efektyvumo didinimas ir atsinaujinančios energijos naudojimas artimiausiais metais gali padėti sukurti keletą milijonų darbo vietų ir padėti ilgalaikio ekonomikos augimo pagrindus bei padidinti Europos sąjungos konkurencingumą. Ar, atsižvelgdama į tai, Tarybai pirmininkaujanti valstybė galėtų paminėti konkrečias iniciatyvas, kurių ji ketina imtis siekdama paraginti valstybes nares parengti atitinkamas priemones, kuriomis būtų skatinamos investicijos į energijos efektyvumą ir atsinaujinančios energijos vartojimą, kurios taip pat padėtų kurti naujas darbo vietas, skatinti naujovių diegimą ir užtikrinti tvarų ekonomikos vystymąsi?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Energijos efektyvumas jau laikytas Europos energetikos politikos prioritetu Energetikos politikos veiksmų plane, kurį Europos Vadovų Taryba patvirtino 2007 m. kovo mėn. ir kuriame nustatytas tikslas iki 2020 m. sutaupyti 20 proc. energijos.

2008 m. patvirtintoje Tarybos 18 mėnesių programoje pabrėžiama, kad Tarybai pirmininkaujančios valstybės, gerbdamos valstybių narių pasirinkimą naudoti kelis energijos išteklius, sieks plėtoti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomiką, priimtina tvarumo ir sąnaudų efektyvumo požiūriu ir teigiamai veikiančią platesnio pobūdžio augimo tikslus, atitinkančius Lisabonos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją. Iš tikrųjų energijos efektyvumo teigiamas poveikis juntamas ne tik naudojant energijos išteklius ir mažinant šiltnamio efektą sukeliančių išmetamųjų dujų kiekį, bet ir, kaip teigia gerbiama Europos Parlamento narė, skatina naujoviškų technologijų raidą ir taip gali padėti stiprinti Europos pramonės konkurencingumą bei skatinti kurti darbo vietas. Todėl energijos efektyvumas yra ne tik efektyviai energiją vartojančios, bet ir ekologiniu požiūriu veiksmingos ekonomikos pamatas. Jis padės mums tuo pačiu metu spręsti su klimato kaita, išteklių mažėjimu, pasauline ekonomikos krize ir tiekimo patikimumu susijusius sunkumus.

Šiuo metu Tarybai ir Europos Parlamentui pateikti trys su energijos vartojimo efektyvumu susiję pasiūlymai dėl teisės aktų, priimanų laikantis bendro sprendimo procedūros:

pasiūlymas dėl direktyvos dėl pastatų energetinio naudingumo,

pasiūlymas dėl direktyvos dėl energijos sunaudojimo parodymo ženklinant gaminį,

pasiūlymas dėl reglamento dėl padangų ženklavimo atsižvelgiant į degalų naudojimo efektyvumą,

kurie iš tikrųjų yra svarbiausi Tarybos prioritetai ši pusmetį.

Priėmus šiuos teisės aktus (tikimės, kad jums padedant tai įvyks dar ši pusmetį), valstybės narės galės pačios nustatyti (taip pat ir ilguoju laikotarpiu) konkrečias energijos efektyvumo priemones, taikytinas pastatams ir statybų srityje, taip pat su energijos vartojimu susijusių produktų srityje tiek viešajame, tiek privačiajame sektoriuje. Šiuo požiūriu, tokios priemonės skatins investuoti į naujoviškas technologijas, kurias valstybės narės gali remti taikydamos įvairias paskatas – ir nacionalines, ir Europos teikiamas paskatas.

Bendrijos lygmeniu priimtų teisės aktų, susijusių su energijos efektyvumu, įgyvendinimas taip pat paskatins kurti naujas darbo vietas. Būtent taip yra ir įgyvendinant direktyvą, nustatančią ekologinio projektavimo reikalavimų energiją vartojantiems gaminiams nustatymo sistemą, ir direktyvą dėl energijos sunaudojimo parodymo ženklinant gaminį, kurių įgyvendinimo svarbios priemonės (susijusios su apšvietimu, elektros varikliais ir t. t.) yra ruošiamos.

Taip yra ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių srityje, kurioje 2009 m. gegužės 4 d. Taryba ir Parlamentas priėmė Direktyvą 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

Dėl paskatų, energijos efektyvumo projektams finansuoti galima taikyti tokius Bendrijos teisės aktus kaip Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo, kuris buvo persvarstytas, siekiant paskirstyti 8 mlrd. EUR investicijoms į energijos efektyvumą ir atsinaujinančiuosius energijos išteklius būstuose. Atsižvelgiant į Europos ekonomikos atkūrimo planą, kuriame pabrėžiamos „išmaniosios investicijos“ teikiant išsamius pasiūlymus dėl viešojo ir privačiojo sektorių bendradarbiavimo, bus naudojamas Bendrijos, Europos investicijų banko (EIB) ir nacionalinis finansavimas. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba patvirtino EIB didesnę intervenciją, būtent į mažųjų ir vidutinių įmonių, atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir ekologiškų transporto priemonių rinką, taip pat procedūrų supaprastinimą ir spartesnę programų, kurias finansuoja Sanglaudos fondas, struktūriniai fondai ir Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai, įgyvendinimą siekiant ypač padidinti investicijas į energijos vartojimo efektyvumą.

*
* *

Klausimas Nr. 19, kurį pateikė Kinga Gál (H-0302/09)

Tema: Laisvas oficialaus valstybės narės atstovo judėjimas

Europos Sąjungoje nustatyta laisvo piliečių judėjimo erdvė.

Ar Taryba mano, kad galima koku nors pagrindu neleisti oficialiam valstybės narės atstovui, pvz., valstybės vadovui, įvažiuoti į kitos valstybės narės teritoriją?

Ar Taryba pritaria požiūriui, kad remiantis Direktyva dėl laisvo ES piliečių judėjimo ar kitu teisiniu pagrindu atsisakymas priimti oficialių valstybės narės atstovą, pvz., valstybės vadovą, į kitos valstybės narės teritoriją yra rimtas Europos vertybių nepaisymo atvejis?

Atsakymas

(EN) Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. rugsėjo mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

Kaip teisingai tvirtina gerbiama Parlamento narė, laisvas asmenų judėjimas yra viena iš svarbiausių vidaus rinkos ir Europos Sąjungos, kaip laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės, sudedamųjų dalių. Tai viena iš visų ES piliečių teisių, įtvirtinta EB sutarties 18 straipsnio 1 dalyje, kuriai taikomi šioje Sutartyje ir jai įgyvendinti priimtose nuostatose nustatyti apribojimai bei sąlygos.

Iš EB sutarties ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje⁽⁶⁾ 27 straipsnio matyti, kad bet kokius šios teisės apribojimus galima pateisinti tik viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ir visuomenės sveikatos sumetimais. Tokio apribojimo taikymą kontroliuoja Teisingumo Teismas.

Dėl konkretaus gerbiamos Parlamento narės iškeltos klausimo dėl valstybės vadovų judėjimo, susitarimai dėl tokių asmenų kelionių ir būtinų saugumo priemonių yra išimtinė atitinkamų valstybių narių kompetencija. Todėl Taryba negali pateikti savo nuomonės. Šio klausimo Taryba niekada nenagrinėjo.

Tačiau Tarybai pirmininkaujanti valstybė palankiai vertina rugsėjo 10 d. surengtą dvišalį Vengrijos ir Slovakijos ministrų pirmininkų susitikimą, o bendrą jų paskelbtą pareiškimą, susijusį su susitikimu, laiko teigiamu ženklu. Atrodo, kad šis pareiškimas yra geras pagrindas sprendimui, kuriuos bus panaikinta tarp dviejų šalių tvyranti įtampa.

⁽⁶⁾ OL L 158, 2004 4 30, p. 77.

*
* *

KLAUSIMAI KOMISIJAI

Klausimas Nr. 30, kurį pateikė Pat the Cope Gallagher (H-0283/09)

Tema: Švaresnių technologijų naudojimo skatinimas

Kokių iniciatyvų šiuo metu ėmėsi ES, siekdama skatinti labiau naudoti naujesnes ir švaresnes technologijas, kad būtų pasiekti Europos Sąjungos klimato kaitos tikslai?

Atsakymas

(EN) Keliomis politikos iniciatyvomis skatinama plėtoti ir labiau naudoti švaresnes technologijas. Šioms iniciatyvoms priklauso:

Aplinkosaugos technologijų veiksmų planas (ATVP), įgyvendinamas nuo 2004 m., o kuriame pasiūlytais veiksmais numatyta susitelkti į mokslinių tyrimų ir plėtros (MTP) programas, steigti technologijų platformas, telkti finansines priemones ir vykdyti viešuosius pirkimus, taip pat peržiūrėti Valstybės pagalbos gaires. Iki 2009 m. pabaigos bus pateikta Žalioji knyga dėl ATVP;

Strateginis energetikos technologijų planas (SET planas), patvirtintas 2007 m. kaip ES klimato kaitos ir energetikos paketo dalis, yra skirtas paspartinti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų plėtrą ir įsitvirtinimą rinkoje. Priemonės: Europos pramonės iniciatyvos technologijų, pvz., atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) technologijų srityje, Europos energijos gamybos mokslinių tyrimų sąjunga ir glaudesnis tarptautinis bendradarbiavimas;

Pirmaujančios rinkos iniciatyva, taip pat patvirtinta 2007 m., siekiama plėsti novatoriškų produktų ir paslaugų rinką šešiose prioritetinėse srityse, įskaitant tausią statybą, atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir perdirbimą, ir įgyvendinti paklausą tenkinančius veiksmus, susijusius su taisyklėmis, viešaisiais pirkimais ir standartizavimu;

Tvaraus vartojimo bei gamybos ir tvarios pramonės politikos veiksmų planas (SCP-SIP), patvirtintas 2008 m., taip pat skirtas skatinti ekologines naujoves, skirtas ekologiškesniems produktams kurti ir efektyvesniems gamybos procesams skatinti. Savanoriški tikslai „žaliųjų“ viešųjų pirkimų srityje (50 % iki 2010 m.) skatins labiau naudoti aplinkosaugos technologijas ir ekologinės pramonės plėtrą.

Šios politikos iniciatyvos remiamos ir tokiomis Bendrijos finansavimo priemonėmis kaip Septintoji bendroji mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programa, naujoji Konkurencingumo ir naujovių programa ir sanglaudos politikos fondai.

Apskaičiuota, kad maždaug trečdalis Septintosios bendrosios programos biudžeto skirta švaresnių ir aplinkosaugos technologijų mokslinių tyrimų projektams visuose sektoriuose remti. Tokios investicijos taip pat skatina įsitraukti ir privatųjį sektorių įgyvendinant specialias bendras technologijų iniciatyvas ar kitus viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimo būdus.

Dėl pataisytų Bendrijos taisyklių dėl valstybės pagalbos valstybėms narėms paprasčiau teikti finansinę paramą švaresnių technologijų plėtrai ir įsitvirtinimui rinkoje, remiantis Bendrijos mokslinių tyrimų, plėtros ir naujovių gairių, Aplinkos apsaugos gairių ir Bendrojo bendrosios išimties reglamento nuostatomis.

Be to, pataisytoje Prekybos išmetamųjų teršalų leidimais direktyvoje⁽⁷⁾ nustatytame rezerve numatyti 300 mln. apyvartinių taršos leidimų anglies dioksido surinkimo ir saugojimo bei naujoviškiems atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektams remti. Europos ekonomikos atkūrimo plane numatytos aiškos priemonės, skirtos paspartinti perėjimą prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ir efektyviai naudojamų išteklių ekonomikos, įskaitant energetikos projektams skirtus beveik 4 mlrd. EUR.

*
* *

(7) 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (tekstas svarbus EEE), OL L 275, 2003 10 25.

Klausimas Nr. 32, kurį pateikė Cristina Gutiérrez-Cortines (H-0297/09)**Tema: Vėjo jėgainių poveikis biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui ir vietos aplinkai**

Atsižvelgiant į tai, kad integruota aplinkos apsaugos politika – tai vienas iš pagrindinių ES principų, atrodo logiška, kad atsinaujinančios energijos išteklių plėtra turėtų būti suderinama su biologinės įvairovės, kurią sudaro vietos aplinka, kraštovaizdis, dirvožemis, flora ir fauna, išsaugojimu.

Ar remiantis tiksliais moksliniais kriterijais buvo svarstomas poveikis aplinkai, kurį vėjo jėgainės darytų biologinei įvairovei, ypač plėšriesiems ir kitų rūšių paukščiams, taip pat gamtos grožiu pasižymintiems ir istorinės svarbos bei miestui svarbiems regionams?

Jeigu šiuo klausimu nėra tinkamo teisinio pagrindo, ar Komisija svarstytų, ar reikėtų papildyti galiojančius teisės aktus, siekdama užtikrinti, kad vėjo jėgainių veikla būtų suderinama su natūralios aplinkos ir kultūrinio paveldo išsaugojimu?

Atsakymas

(EN) Vėjo energijos plėtra yra Europos bendrijos išpareigojimo siekti, kad iki 2020 m. atsinaujinantieji energijos ištekliai sudarytų 20 proc. visos ES suvartojamos energijos, dalis. Tai vienas iš svarbiausių strategijos, skirtos spręsti išmetamų CO₂ dujų problemą kintant klimatui, elementų. Strategijoje remiami ir kiti ES energetikos ir aplinkos apsaugos tikslai, pvz., sumažinti oro taršą, sumažinti sunaudoto vandens kiekį įprastiniu būdu gaminant elektros energiją, sumažinti priklausomybę nuo energijos importo ir sukurti daugiau naujų darbo vietų.

Tačiau Komisija supranta, kad dėl vėjo jėgainėms parinktos netinkamos vietos kyla pavojus aplinkai. Vėjo energija turėtų būti plėtojama tvariai ir darniai, kad nebūtų daroma didelė žala pažeidžiamose vietovėse, kurios yra svarbios išsaugojimo požiūriu: specialios apsaugos teritorijoms (angl. SPA), nustatytoms pagal Paukščių direktyvą⁽⁸⁾, ir Bendrijos svarbos teritorijoms (angl. SCI), įsteigtoms pagal Buveinių direktyvą⁽⁹⁾, sudarančioms „Natura 2000“ tinklą.

Vėjo jėgainės aptartos ir Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) direktyvos⁽¹⁰⁾ II priede. Valstybės narės privalo nustatyti, ar II priede išvardytiems projektams reikalingas poveikio aplinkai vertinimas. Atsižvelgiama į tokius kriterijus kaip projekto charakteristikos, jo vieta ir galimo poveikio charakteristikos.

Tai reiškia, kad reikia atlikti poveikio aplinkai vertinimą, jei projektai gali daryti reikšmingą poveikį aplinkai. Vertinant poveikį aplinkai, būtina atsižvelgti į tokius įvairius komponentus kaip gyvūnija ir augmenija, taip pat žmonės, dirvožemis, kraštovaizdis ir kultūros paveldas.

Bet kokiems plėtros planams, galintiems labai neigiamai paveikti „Natura 2000“ teritorijas, turi būti atliekamas atitinkamas poveikio aplinkai vertinimas pagal Buveinių direktyvos 6 straipsnį. Komisija pateikė bendras aiškinamąsias ir metodines gaires dėl šios nuostatos taikymo.

Vešiesiems vėjo energijos planams taikomos ir Strateginio aplinkos vertinimo (SAV) direktyvos⁽¹¹⁾ nuostatos.

Komisija mano, kad šių teisės aktų pakanka, kad būtų galima tinkamai įvertinti galimą vėjo jėgainių projektų poveikį gamtinei ir kultūrinei aplinkai.

Tokio poveikio aplinkai vertinimo tikslumas ir kokybė visų pirma yra užsakovų, o galiausiai valstybių narių kompetentingų aplinkos apsaugos institucijų atsakomybė.

Siekdama jiems padėti ir pagerinti įgyvendinimą, Komisija rengia specialias vėjo energijos ir gamtos apsaugos gaires.

(8) 1979 m. balandžio 2 d. Direktyva 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos, OL L 103, 1979 4 25.

(9) 1992 m. gegužės 21 d. Direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, OL L 206, 1992 7 22.

(10) Direktyva 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo, OL L 175, 1985 7 5, iš dalies pakeista 1997 m. kovo 3 d. Direktyva 97/11/EB (OL L 73, 1997 3 14) ir 2003 m. gegužės 26 d. Direktyva 2003/35/EB (OL L 156, 2003 6 25).

(11) 2001 m. birželio 27 d. Direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo. OL L 197, 2001 7 21.

*
* *

Klausimas Nr. 33, kurį pateikė Marian Harkin (H-0260/09)**Tema: Aplinkos apsaugos teisės aktai**

Per pastaruosius 30 metų Europos Komisija priėmė daug įvairių aplinkos apsaugos priemonių, skirtų aplinkos kokybei gerinti. Mūsų aplinka galėtų būti apsaugota, jei valstybės narės tinkamai vykdytų savo pasirašytus Europos lygmeniu galiojančius įsipareigojimus. Kokių veiksmų ketina imtis Komisija, siekdama paraginti valstybes narses toliau remti agrarinės aplinkos apsaugos programas, pvz., Airijoje įgyvendinamą Kaimo aplinkos apsaugos schemą, kurios tikslas – paskatinti ekologišką ūkininkavimą ir pagerinti šiuo metu veikiančių ūkių aplinką? Ar atsižvelgdama į tai Komisija sutiktų, kad sprendimai nutraukti paramą naujesiems 4-osios Airijoje įgyvendinamos Kaimo aplinkos apsaugos schemos dalyviams prieštarauja Europos Sąjungos aplinkos apsaugos politikos tikslams?

Atsakymas

(EN) Tvarus žemės valdymas yra esminis ES kaimo plėtros politikos tikslas. Ne mažiau kaip 25 proc. visų kaimo plėtrai skirtų lėšų bus paskirstyta 2 kryptims, o parama agrarinei aplinkai, šiuo atžvilgiu, yra viena svarbiausių priemonių. Todėl 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu Airija, kaip ir kitos valstybės narės, turi toliau remti ekologišką ūkininkavimą ir aplinkos gerinimą.

2009 m. liepos mėn. Airija pateikė pasiūlymą, kuriuo ji keičia savo kaimo plėtros programą. Komisija supranta, kad nors Kaimo aplinkos apsaugos schema nebebus taikoma, ji bus pakeista nauja Agrarinės aplinkos galimybių schema. Komisija šiuo metu nagrinėja pasiūlytą programą siekdama išsiaiškinti, ar ji atitinka Airijos nacionalinės strategijos planą ir ES prioritetus ir per artimiausius mėnesius praneš Airijai apie savo išvadas.

*
* *

Klausimas Nr. 34, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0265/09)**Tema: Referendumas dėl Lisabonos sutarties Airijoje**

Ar gali Komisija pateikti savo argumentų, kodėl ji mano, kad Airija per ateinantį referendumą turėtų balsuoti už Lisabonos sutarties pasirašymą, ir paaiškinti pasekmes, jei airiai antrą kartą Europai pasakytų „ne“?

Atsakymas

(EN) ES išaugo iki 27 valstybių narių ir turi pusę milijardo piliečių, nors dabartinė jos institucinė struktūra pritaikyta kur kas mažesnei Europos Sąjungai. Komisija mano, kad dėl Lisabonos sutarties ES taps demokratiškesnė, veiksmingesnė ir skaidresnė. Ja Europos Parlamentui būtų suteikta daugiau galių ir padidintas valstybių narių parlamentų vaidmuo. Sutartimi piliečiams būtų suteiktas svaresnis balsas, nes jie galėtų paraginti Komisiją parengti naujas politikos iniciatyvas.

Dėl politikos klausimų, Sutartimi būtų sudarytos sąlygos Europos Sąjungai veiksmingiau kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu, neteisėta migracija bei prekyba moterimis ir vaikais. Sutartimi Europos Sąjunga įgytų tvirtesnę balsą tarptautinėje arenoje tokiais klausimais kaip klimato kaita ir kova su skurdu pasaulyje.

Jei Lisabonos sutartis būtų ratifikuota, kiekvienai valstybei narei būtų sudaryta galimybė Europos Komisijoje turėti po vieną narį, įgyvendinant Europos Vadovų Tarybos sprendimą, kaip didesnio teisiškai privalomų garantijų paketo dalį, kuris skirtas 2008 m. Airijos referendume įvardytoms problemoms pašalinti.

*
* *

Klausimas Nr. 35, kurį pateikė Frank Vanhecke (H-0266/09)**Tema: Nelegalių imigrantų padėties Belgijoje įteisinimas**

Belgijos vyriausybė neseniai nusprendė 2009 m. rugsėjo 15 d. pradėti naują plataus masto nelegalių imigrantų padėties įteisinimo procedūrą, kuri yra nesuderinama su europinio lygmens susitarimais, sudarytais po to, kai buvo pradėtos padėties įteisinimo procedūros kitose šalyse.

Be to, tai jau antras kartas per pastaruosius keletą metų, kai Belgija imasi vykdyti vienkartinę plataus masto įteisinimo procedūrą.

Ar Komisija buvo iš anksto informuota apie Belgijos ketinimus?

Ar Komisija mano, kad tai darydama Belgija pažeidžia europinio lygmens susitarimus, ir ar gali kitos valstybės narės imtis priemonių, siekdamos atsisakyti priimti į savo teritoriją asmenis, kurių padėtis buvo įteisinta Belgijoje?

Atsakymas

(FR) Pirmiausia Komisija norėtų pažymėti, kad padėties įteisinimo klausimas Bendrijos teisės aktais nereguliuojamas ir kad jis priklauso valstybių narių jurisdikcijai. Todėl leidimas gyventi nelegaliems imigrantams gali būti suteiktas valstybių narių nuožiūra taikant nacionalinius teisės aktus. Šengeno valstybės išduotas leidimas gyventi yra vizos atitikmuo ir jo turėtoji suteikia teisę keliauti Šengeno erdveje. Ši nuostata taip pat taikoma leidimams gyventi, išduotiems padėties įteisinimo atveju.

Tačiau Imigracijos ir prieglobsčio paktu visos valstybės narės prisiėmė politinį įsipareigojimą „taikyti ne bendrą įteisinimą, o įteisinimą sprendžiant kiekvienu konkrečiu atveju, dėl humanitarinių ar ekonominių priežasčių ir laikantis nacionalinės teisės aktų.“ Remiantis turima informacija, atrodo, kad padėties įteisinimo procedūra atitinka šį požiūrį.

Atsižvelgdama į tai, kad valstybės lygmeniu patvirtintos su migracija susijusios priemonės gali turėti įtakos ir už valstybės ribų, 2006 m. Taryba nustatė tarpusavio keitimosi informacija mechanizmą (angl. MIM). Šiuo mechanizmu sudaroma galimybė dalytis informacija apie nacionalines priemones (pvz., padėties įteisinimą), kurios gali turėti didelį poveikį kelioms valstybėms narėms. Pažymėtina, kad tarpusavio keitimosi informacija mechanizmo taikymas praktikoje vis dar kelia nusivylimą, nes valstybės narės labai ribotai juo naudojasi. Todėl ateityje Komisija įtrauks tarpusavio keitimosi informacija mechanizmą į metinį Imigracijos ir prieglobsčio pakto įgyvendinimo stebėsenos procesą.

Komisija atidžiai stebi padėties įteisinimą. 2009 m. pradžioje ji paskelbė padėties įteisinimo praktikos valstybėse narėse išorės tyrimą. Šis tyrimas bus naudingas ateityje svarstant šį klausimą. Komunikate dėl Stokholmo programos paminėta, kad padėties įteisinimo atžvilgiu reikia gerinti galimybes perduoti informaciją ir parengti gaires.

*
* *

Klausimas Nr. 36, kurį pateikė Seán Kelly (H-0268/09)

Tema: Kaimo aplinkos apsaugos programa Airijoje

Kokia finansavimo suma skirta Airijai pagal Kaimo aplinkos apsaugos programą? Ar Komisija gavo pranešimą iš Airijos vyriausybės, kad pastaroji ketina įgyvendinti 4-ąją Kaimo aplinkos apsaugos programą?

Atsakymas

(EN) 2007–2013 m. programavimo laikotarpio pradžioje Airija nusprendė skirti 2 mlrd. EUR Kaimo aplinkos apsaugos programai, t. y. beveik pusę viso programos biudžeto. ES bendrai finansavo 55 proc. Be to, Airijos vyriausybė programai skyrė papildomus 414 mln. EUR valstybės lėšų.

Liepos 15 d. Airija pranešė Komisijai apie sprendimą nebepriimti paraiškų pagal kaimo aplinkos apsaugos programą, savo sprendimą pagrįsdama biudžeto apribojimais. Tačiau ji nurodė ketinanti Kaimo aplinkos apsaugos programą pakeisti naująja Agrarinės aplinkos galimybių programa. Komisija šiuo metu nagrinėja pasiūlytus pakeitimus ir per artimiausius mėnesius praneš Airijai apie savo išvadas.

Pabrėžtina, kad pačios valstybės narės nusprendžia, kaip paskirstyti biudžetą kaimo plėtros programoms pagal skirtingas priemones. Airija nusprendė ir toliau daugiausia investuoti į agrarinę aplinką, nors Kaimo aplinkos apsaugos programa nebebus vykdoma.

*
* *

Klausimas Nr. 37, kurį pateikė Nikolaos Chountis (H-0269/09)**Tema: Sąvartyno steigimas Atikos Gramatiko regione**

Atsakydama į ankstesnį klausimą Nr. E-0544/09 dėl sąvartynų steigimo Atikos Fili, Gramatiko ir Keratėjos regionuose, Komisija, inter alia, pabrėžė, kad šiais trim atvejais nepakankamai laikomasi tam tikrų sprendimuose nustatytų ir su tarpiniais mokėjimais susijusių nuostatų [pvz., atliekų paruošimo pagal Direktyvą 1999/31/EB].

Ar, atsižvelgdama į tai, kad Gramatiko regiono gyventojai labai prieštarauja naujo sąvartyno steigimui, nes jis neatitinka Direktyvos 1999/31/EB⁽¹²⁾ dėl atliekų sąvartynų nuostatų, Komisija paaiškins, kokių skubių priemonių ji ketina imtis siekdama sustabdyti sąvartyno Gramatiko regione steigimą dėl to, kad nesilaikoma Direktyvoje 1999/31/EB nustatytų sąlygų?

Atsakymas

(FR) Komisijos sprendime C (2004) 5509 dėl finansinės paramos iš Sanglaudos fondo skyrimo, siekiant įgyvendinti sąvartyno steigimo Gramatiko regione projektą, numatytos kelios konkrečios su mokėjimu susijusios sąlygos. Šios sąlygos nustatytos remiantis daugiausia Direktyva 1999/31/EB⁽¹³⁾ dėl atliekų apdorojimo ir sąvartynų steigimo bei veikimo ir jų būtina laikytis, jei Komisija vykdo mokėjimus. Kaip Komisija nurodė atsakyme į klausimą Nr. E-0544/09⁽¹⁴⁾, kurį pateikė gerbiamas Parlamento narys, ji mano, kad šiuo metu šių konkrečių sąlygų tinkamai nesilaikoma. Todėl ji neapmokės aptariamų projektų išlaidų. Jei ir toliau būtų nesilaikoma konkrečių sąlygų, Komisija pasilieka teisę sustabdyti mokėjimus pagal Tarybos reglamento Nr. 1164/94 II priedo H straipsnio 1 dalį, iš dalies pakeistą Reglamentu Nr. 1265/99⁽¹⁵⁾. Bet kokių atveju Komisija norėtų patikinti gerbiamą Parlamento narį, jog ji užtikrins, kad visada būtų laikomasi Bendrijos teisės, įskaitant reikalavimus, nustatytus Direktyvoje 1999/31/EB, nesvarbu, koks būtų finansavimo šaltinis.

*
* *

Klausimas Nr. 38, kurį pateikė Eleni Theocharous (H-0275/09)**Tema: Kipro kolonizavimas**

Europos Tarybos vardu parengtuose A. Cuco ir J. Laakso pranešimuose Turkijos vykdomas okupuotos šiaurinės salos dalies kolonizavimas vadinamas karo nusikaltimu ir uždelsto veikimo bomba, neleidžiančia rasti jokio problemos sprendimo. Pasak Turkijos spaudos, Turkijos ministras pirmininkas Tayyip Erdoğan ketina į Kiprą perkelti dar 1 mln. naujakurių.

Ar Europos Sąjunga, visų pirma Komisija, pritaria minčiai, kad visame Kipre reikėtų surengti gyventojų surašymą, kurį organizuotų ES ir (arba) Europos Taryba?

Ar Europos Sąjunga ketina imtis priemonių prieš Turkiją, jei pastaroji toliau kolonizuos okupuotą šiaurinę Kipro dalį? Jei taip, kokių priemonių ketinama imtis?

Atsakymas

(EN) Klausimu, susijusiu su šiuo metu šiaurinėje Kipro dalyje gyvenančiais Turkijos piliečiais, kurį iškėlė gerbiama Parlamento narė, pabrėžiama, kad reikia skubiai spręsti Kipro problemą, nes šis klausimas bus esminė sprendimo dalis.

Komisija visiškai pritaria dviejų Kipro bendruomenių vadovų pastangoms siekti tokio išsamaus problemos sprendimo vadovaujant Jungtinėms Tautoms.

(12) OL L 182, 1999 7 16, p. 1.

(13) 1999 m. balandžio 26 d Tarybos direktyva 1999/31/EB, OL L 182, 1999 7 16.

(14) <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB>.

(15) 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1265/1999, iš dalies keičiantis Reglamento (EB) Nr. 1164/94, įsteigiančio Sanglaudos fondą, II priedą, OL L 161, 1999 6 26.

Siekiant sprendimo reikės sunkiai dirbti, o Komisija neabejoja, kad, vadovaujant Jungtinėms Tautoms⁽¹⁶⁾ ir remiant ES, galiausiai dviem bendruomenėms pavyks išspręsti problemą.

Komisija taip pat tikisi, kad Turkija tvirtai remis šį sprendimą.

Komisija yra tvirtai įsitikinusi, kad artimiausiu metu pasitaikys galimybė, kurios nereikėtų praleisti.

*
* *

Klausimas Nr. 39, kurį pateikė Proinsias De Rossa (H-0276/09)

Tema: Direktyvos dėl vienodo požiūrio nepriklausomai nuo rasės 13 straipsnio perkėlimas į Airijos nacionalinę teisę

Ar Komisija, 2008 m. gruodžio 16 d. pateikusi atsakymą į mano klausimą Nr. P-6503/08, galėtų nurodyti, ar ji pradėjo Airijos institucijoms taikyti procedūras, susijusias su Direktyvos dėl vienodo požiūrio nepriklausomai nuo rasės (2000/43/EB⁽¹⁷⁾) 13 straipsnio arba kitų panašių EB teisės nuostatų perkėlimu į Airijos nacionalinę teisę, taip pat nurodyti dabartinį šių procedūrų etapą?

Atsakymas

(EN) Komisija ragina gerbiamą Parlamento narį remtis jos atsakymu į ankstesnį klausimą Nr. P-6503/08 ta pačia tema.

Komisija taip pat primena, kad Rasių lygybės direktyvoje (2000/43/EB) nereikalaujama, kad valstybės narės nustatytų lygių teisių institucijų finansavimą arba organizacinę struktūrą. Neturėdama įrodymų, kad turimo biudžeto nepakanka, jog Lygių teisių institucija galėtų vykdyti savo įsipareigojimus, Komisija negali įsikišti pagal šios direktyvos sąlygas.

Informaciją apie pažeidimų nagrinėjimo procedūras, pradėtas prieš Airijos valdžios institucijas dėl antidiskriminacinių direktyvų, galima rasti Komisijos pranešimuose spaudai, kurie pateikiami interneto svetainės <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=613&langId=en> skyriuje „Susiję dokumentai“.

*
* *

Klausimas Nr. 40, kurį pateikė Athanasios Pafilis (H-0288/09)

Tema: Griežtos ir nepopuliarios priemonės

Priemonės, kurias Europos Sąjunga ir valstybių narių vyriausybės patvirtino neoficialiame ES valstybių vadovų susitikime užimtumo klausimais, įvykusiame Prahoje 2009 m. gegužės 7 d., priimdamos darbuotojams nepalankius sprendimus, yra šiurkštus darbuotojų puolimas siekiant užtikrinti monopolijų gaunamas pajamas.

ESF, TVF ir EBPO savo ataskaitose ideologiškai pagrindė kapitalo investicijas, skirtas naujiems „struktūriniais pokyčiams“, kuriais siekiama taikyti dar agresyvesnes ir drastiškesnes priemones prieš darbuotojus: visuotinai taikyti lanksčius įdarbinimo būdus, kėsintis į kolektyvinius susitarimus, drastiškai mažinti atlyginimus ir pensijas, didinti pensinį amžių bei darbuotojų, pensininkų ir savarankiškai dirbančių asmenų mokamus mokesčius, taip pat privatizuoti sveikatos, socialinės apsaugos ir švietimo sistemas.

Ar Komisija minėtąsias agresyvias ir nepopuliarias priemones įtrauks į savo ilgalaikių struktūrinių reformų, dėl kurių ji diskutuoja ir kartu sprendžia su Naujosios Demokratijos vyriausybe Graikijoje, gaires?

Atsakymas

(EN) Komisija mano, kad priemonių, kurias ES ir valstybių narių vyriausybės patvirtino kovodamos su finansų ir ekonomikos krize, jokių būdų negalima laikyti „šiurkščiu darbuotojų puolimu siekiant užtikrinti monopolijų gaunamas pajamas.“ Pagrindinis šių priemonių tikslas – sustabdyti didėjančią nedarbą ir remti visišką atsigavimą, kad žmonės visoje Europoje kuo greičiau galėtų gauti naudos iš ekonomikos augimo.

⁽¹⁶⁾ Jungtinės Tautos.

⁽¹⁷⁾ OL L 180, 2000 7 19, p. 22.

Gegužės 7 d. Prahoje surengtame ES aukščiausiojo lygio susitikime užimtumo klausimais nepriimta jokių sprendimų. Dešimt paskelbtų rekomendacijų reikėtų laikyti gerai subalansuotu politikos prioritetų rinkiniu, kuriuo siekiama kurti naujas darbo vietas, išsaugoti žmonių darbo vietas ir skatinti aktyvią socialinę aprėptį. Be to, socialiniai partneriai, taip pat profesinių sąjungų atstovai, aktyviai dalyvavo aukščiausiojo lygio susitikime užimtumo klausimais.

Komisija remia lankstesnę darbo rinką, tačiau visada pabrėžia, kad jose turėtų būti taikoma daugiau užimtumo garantijų. Komisija taip pat pritaria pensinio amžiaus didinimui siekiant atspindėti ilgesnę europiečių gyvenimo trukmę ir būtinybę užtikrinti, kad pensijų sistemos būtų tvarios socialiniu požiūriu. Siekdamas užtikrinti ilgalaikį pensijų sistemų pakankamumą ir tvarumą, visos valstybės narės, įskaitant Graikiją, turi spręsti faktinio amžiaus, kada žmonės nustoja dirbti, ilginimo ir užimtumo užtikrinimo, kad daugiau žmonių galėtų ilgiau dirbti, problemą. Graikijos valstybinėje pensijų sistemoje būtų galima nustatyti didesnę teisę gauti pensiją amžių.

*
* *

Klausimas Nr. 41, kurį pateikė Tadeusz Zwiefka (H-0291/09)

Tema: 2009 m. liepos 7–8 d. įvykusiame 2-ajame ES ir Egipto pakomitečio posėdyje tema „Politiniai klausimai. Žmogaus teisės ir demokratija. Tarptautiniai ir regioniniai klausimai“ priimtos išvados, susijusios su televizija „Al-Manar TV“

Neteisėtos teroristinės televizijos „Al-Manar TV“ programų Europoje transliavimas, kurį užtikrina Egipto palydovinės televizijos transliuotojas „Nilesat“, tiesiogiai pažeidžia ES ir Egipto veiksmų planą ir kelia radikalų pavojų Europos saugumui. Komisija, atsakydama į klausimą Nr. H-0011/09, pareiškė, kad pakomitetis, svarstantis politinius klausimus su Egiptu, yra tinkamas organas, galintis iškelti klausimą dėl televizijos „Al-Manar TV“ programų transliavimo, kurį užtikrina palydovinės televizijos transliuotojas „Nilesat“. Ar Komisija pateikė klausimą dėl televizijos „Al-Manar TV“ programų transliavimo, kurį užtikrina palydovinės televizijos transliuotojas „Nilesat“, per ES ir Egipto pakomitečio 2009 m. liepos 7–8 d. įvykusį 2-ąjį posėdį tema „Politiniai klausimai. Žmogaus teisės ir demokratija. Tarptautiniai ir regioniniai klausimai“? Ar Komisija galėtų nurodyti, kokius išipareigojimus priėmė Egiptas, siekdamas sustabdyti televizijos „Al-Manar TV“ programų transliavimą, kurį užtikrina palydovinės televizijos transliuotojas „Nilesat“?

Atsakymas

(EN) Komisija norėtų padėkoti gerbiamam Parlamento nariui už klausimą dėl paskutinio ES ir Egipto pakomitečio posėdžio politikos klausimais ir Egipto palydovinės televizijos transliuotojo „NileSat“, kuris transliuoja televizijos „Al-Manar“ programas.

Komisija supranta gerbiamo Parlamento nario susirūpinimą, kad televizijos „Al-Manar“ transliuojama medžiaga gali priylgti neapykantos kurstymui.

Kaip nustatyta 2007 m. bendrame veiksmų plane, parengtame pagal Europos kaimynystės politiką, ir Egiptas, ir ES yra išipareigoję „bendradarbiauti kovojant su visų rūšių diskriminacija, nepakantumu, rasizmu ir ksenofobija, ypač neapykanta ir įžeidžiančiomis kalbomis, pagrįstas religija, ištikinimais, rase arba kilme <...>“. Komisija taip pat išipareigojusi stiprinti žiniasklaidos vaidmenį kovojant su šiais reiškiniais.

Liepos mėn. Kaire įvykęs antrasis ES ir Egipto politinių reikalų pakomitečio posėdis – tai dar vienas žingsnis stiprinant politinius santykius su Egiptu ir didinant pasitikėjimą vykstant politiniam dialogui.

Posėdyje Komisija, žinoma, iškėlė televizijos „Al-Manar“ transliavimo, kurį užtikrina palydovinės televizijos transliuotojas „NileSat“, klausimą. Komisija išreiškė susirūpinimą dėl kanalo programų turinio, kuriuo pažeidžiami ES teisės aktai dėl neapykantą skatinančių kalbų ir menkinamos ES bei Egipto pastangos skatinti taiką ir saugumą regione.

Egiptas nepateikė jokių pastabų dėl šio atvejo ir nepriėmė jokių išipareigojimų sustabdyti televizijos „Al-Manar“ transliavimą, kurį užtikrina palydovinės televizijos transliuotojas „NileSat“.

Komisija toliau atidžiai stebės padėtį ir, pasitaikius progai, gali jį iškelti ES nuolatinio politinio dialogo su Egiptu metu.

*
* *

Klausimas Nr. 42, kurį pateikė Ryszard Czarnecki (H-0293/09)**Tema: Sporto klubai pažeidžia Bendrijos teisę**

Ar Europos Komisija planuoja reaguoti, o jei taip, tai kaip, į Bendrijos teisės pažeidimą, kai nevienodos sąlygos taikomos skirtingų Europos Sąjungos šalių piliečiams, už kurį turėtų atsakyti Danijos valdžios institucijos, nes su galiojančiais bilietais neįleido Lenkijos ir Olandijos piliečių į Europos lygos kvalifikacines rungtynes, vykusias tarp Kopenhagos „Brøndby IF“ ir Varšuvos „Legia“ komandų? Tai yra diskriminacijos pavyzdys. Į rungtynes nebuvo įleisti ir Belgijos asmens tapatybės kortelės turintys asmenys. Be to, Belgijos „FC Brugge“ komandos atstovai atsisakė priimti Lenkijos piliečių, Europos Komisijos ir Europos Parlamento pareigūnų, įsigytus bilietus į praėjusią savaitę, t. y. 2009 m. rugpjūčio 27 d., vykusias rungtynes tarp „FC Bruges“ ir Poznanės „Lech“ komandų. Tai dar vienas akivaizdus pavyzdys, kai remiantis kilmės šalimi vykdoma diskriminacija. Ar tai reiškia, kad sporto klubų nustatytos taisyklės, kaip šiuo atveju Danijoje ir Belgijoje, yra viršesnės už Europos Sąjungos taikomą tvarką?

Atsakymas

(EN) Dėl tariamai Danijos valdžios institucijų taikyto draudimo įleisti Lenkijos ir Nyderlandų piliečius, turinčius galiojančius bilietus, į Europos lygos, vykusias tarp Kopenhagos „Brøndby IF“ ir Varšuvos „Legia“ komandų, Komisija palankiai vertintų paaiškinimą, ar šis draudimas buvo susijęs su atvykimu į šalį ar patekimu į stadioną ir ar ši draudimą taikė valstybės valdžios institucijos ar patys rungtynių organizatoriai. Taip pat būtų labai pravartu žinoti, kuo rėmėsi valdžios institucijos arba rungtynių organizatoriai nusprenddami neįleisti asmenų į rungtynes.

Tokiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad iš nusistovėjusios Europos Teisingumo teismo praktikos⁽¹⁸⁾ matyti, kad EB sutarties 49 straipsnyje, kuriuo užtikrinamas laisvė teikti paslaugas visoje ES, numatyta ir paslaugų gavėjo laisvė išvykti į kitą valstybę narę siekiant joje be apribojimų gauti paslaugą, išskyrus tuos atvejus, kai šiuos apribojimus galima pateisinti privalomais bendrojo intereso pagrindais, pvz., saugumas arba viešojo tvarka, ir jie yra proporcingi. Šis principas taip pat įtvirtintas Paslaugų direktyvos 2006/123/EB⁽¹⁹⁾ (kurią valstybės narės turi perkelti į nacionalinę teisę iki 2009 m. gruodžio 28 d.) 20 straipsnyje, pagal kurią valstybės narės užtikrina

i) kad paslaugų gavėjui nebūtų taikomi diskriminaciniai reikalavimai, susiję su jo pilietybe arba gyvenamąja vieta;

ir

ii) kad bendrosiose paslaugos gavimo sąlygose, kurias viešai skelbia teikėjas, nebūtų diskriminacinių nuostatų, susijusių su gavėjo pilietybe arba gyvenamąja vieta, tačiau neatmetant galimybės numatyti skirtingas paslaugos gavimo sąlygas, kai tuos skirtumus tiesiogiai pateisina objektyvūs kriterijai.

Dėl ES piliečių teisės laisvai judėti ir gyventi, Direktyvoje 2004/38/EB⁽²⁰⁾ valstybėms narėms suteikiama teisė uždrausti ES piliečiams įvažiuoti į jos teritoriją dėl valstybinės politikos, visuomenės saugumo ar sveikatos apsaugos priežasčių. Ribojamosios priemonės turi atitikti proporcingumo principą ir turi būti grindžiamos vien tik atitinkamo asmens elgesiu, kuris turi kelti tikrą ir pakankamai rimtą pavojų, kenkiantį vienam iš pagrindinių visuomenės interesų.

Todėl, remiantis Bendrijos teise, pirmiau išdėstyti faktai nebūtinai reiškia, kad draudimas įleisti yra neteisėta diskriminacija ar nepateisinamas apribojimas. Verta paminėti, kad pagal Europos futbolo federacijų asociacijos (angl. UEFA) Europos lygos reglamentą būtent namuose rungtyniaujantis klubas yra atsakingas už tvarką ir saugumą prieš rungtynes, per rungtynes ir joms pasibaigus.

Todėl siekiant nustatyti, ar tariamas Danijos valdžios institucijos arba rungtynių organizatorius savo veiksmais pažeidė Bendrijos teisę, reiktų išsamiau susipažinti su konkrečiu atveju aplinkybėmis.

⁽¹⁸⁾ 1987 m. vasario 2 d. Sprendimas Cowan prieš Trésor Publique, 186/87, Rink. p. 195, 1994 m. kovo 15 d. Sprendimas Komisija prieš Ispaniją, C-45/93, Rink. p. I-00911.

⁽¹⁹⁾ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje, OL L 376, 2006 12 27.

⁽²⁰⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimų narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, OL L 158, 2004 4 30.

Pirmiau išdėstyti argumentai dėl nediskriminavimo ir laisvės teikti paslaugas neteisėto apribojimo panašiai taikomi ir tariamo komandos „FC Brugge“ atstovų atsisakymo parduoti Lenkijos piliečiams, ES institucijų pareigūnams, bilietus į „FC Brugge“ ir Poznanės „Lech“ rungtynes atveju. Taip pat reikėtų išsamesnės informacijos, kad būtų galima įvertinti, ar tariami veiksmai atitinka EB teisę.

*
* *

Klausimas Nr. 43, kurį pateikė Antonio Cancian (H-0294/09)

Tema: Smurtas prieš krikščionis Pakistane

Rugpjūčio mėn. labai padaugėjo islamo fundamentalistų smurto prieš krikščionis Pandžabe, Pakistane. Vietos valdžios institucijos tolerantiškos ekstremistams, kurie remiasi Pakistano baudžiamojo kodekso 295 straipsniu, žinomo „šventvagystės įstatymo“ vardu. Tarptautinė ir katalikiška visuomenė smerkia beprasmius išpuolius prieš krikščionių bendruomenę ir viliasi, kad šios žiaurios nuostatos bus panaikintos. Kaip Komisija ketina taikyti bendradarbiavimo susitarimą su Pakistanu (2004/870/EB⁽²¹⁾), kad remiantis demokratine išlyga būtų apsaugotos religinių mažumų žmogaus teisės?

Atsakymas

(EN) Komisija žino apie įvykius Gojra mieste, o smurtą prieš vietos krikščionis galima laikyti pasibaisėtinu. Iš pradžių ji norėtų paminėti, kad ne tik krikščionys, bet ir kitos mažumos, įskaitant šiitus ir ahmadus, kenčia dėl ekstremistų smurto Pakistane.

Komisija ne kartą kėlė religinių mažumų klausimą jungtiniuose komitetuose ir kaip Trejeto vykdomo dialogo dalį. Pasitaikius kiekvienai progai, ji toliau kels šį klausimą dėl Pakistano kaip dialogo žmogaus teisių klausimais dalį.

Pakistano pareigūnai visiškai supranta, kad tokie žiaurumo atvejai, kokie buvo Gojra mieste, ne tik sukelia bėgalių asmeninių kančių, bet ir kenkia Pakistano įvaizdžiui. Komisija supranta, kad vyriausybė, atsižvelgdama į įvykius, ėmėsi veiksmų, įskaitant kompensacijas už bet kokią prarastą turtą ir tyrimo komisijos sudarymą. Ji atidžiai stebės padėtį, ypač kaltininkų padavimo į teismą eigą.

Be to, Komisija ne kartą uždavė klausimą Pakistano vyriausybei dėl įstatymų, nukreiptų prieš šventvagystę, kaip dialogo žmogaus teisių klausimais dalį. Komisija supranta, apskritai daugelis kaltinamųjų pagal įstatymus yra islamo išpažinėjai. Tačiau ji supranta, kad prieš šventvagystę nukreipti įstatymai dažnai taikomi prieš religines mažumas ir kad neteisingi kaltinimai naudojami kaip priemonė asmeniniams ginčams spręsti arba siekiant asmeninės naudos.

Įvykiai Gojra mieste paskatino Pakistano pilietinę visuomenę vėl raginti pakeisti arba atšaukti prieš šventvagystę nukreiptus įstatymus. Komisija palankiai vertintų tokias iniciatyvas ir perduos šį pranešimą Pakistano vyriausybei.

Europos bendrijos ir Pakistano Islamo Respublikos bendradarbiavimo susitarimo dėl partnerystės ir vystymo 1 straipsnyje žmogaus teisių ir demokratinių principų pripažinimas nurodytas kaip esminis šio susitarimo elementas. 2009 m. birželio 17 d. įvykusiame aukščiausiojo lygio susitikime ir ES, ir Pakistanas pabrėžė atviro ir konstruktyvaus dialogo žmogaus teisių forumuose svarbą. Bendradarbiavimo susitarimas yra tokio dialogo pagrindas ir Komisija mano, kad geriausia įpareigoti Pakistaną toliau spręsti žmogaus teisių problemas.

*
* *

Klausimas Nr. 44, kurį pateikė Hans-Peter Martin (H-0296/09)

Tema: Lisabonos sutartimi vykdomi pakeitimai

Ar pareigas einantys Komisijos nariai, Lisabonos sutarties įsigaliojus vėliau, įgyja teisę į didesnę pensiją ar kitas papildomas finansinio pobūdžio teises?

⁽²¹⁾ OL L 378, 2004 12 23, p. 2/22

Atsakymas

(FR) Lisabonos sutartimi Komisijos narių pensijų schema, pagrįsta 1967 m. liepos 25 d. Reglamentu Nr. 422/67/EEB⁽²²⁾, nepakeista.

Remiantis šiuo reglamentu, Komisijos narys kadencijos metu įgyja teisę gauti pensiją. Todėl, jei jo kadencija pratęsiama, jis įgyja teisę į didesnę pensiją iki faktinės tos kadencijos pabaigos.

Be to, remiantis tuo pačiu reglamentu, pereinamojo laikotarpio išmoka, kurią Komisijos nariai turi teisę gauti trejus metus pasibaigus jų kadencijai, galėtų būti padidinta kitiems Komisijos nariams, kurių tarnybos trukmė dėl pratęstos kadencijos trunka tiek, kad išmokas būtų galima mokėti pagal kitą priklausančių išmokų kategoriją (Reglamento 7 straipsnio 1 dalis).

*

* *

⁽²²⁾ 1967 m. liepos 25 d. Tarybos reglamentas Nr. 422/67/EEB, Nr. 5/67/Euratomas, nustatantis Komisijos pirmininko ir narių bei Teisingumo Teismo pirmininko, teisėjų, generalinių advokatų ir sekretoriaus tarnybines pajamas, OL 187, 1967 8 8.